

AGATHA CHRISTIE

NĚMÝ SVĚDEK

KNIŽNÍ KLUB

AGATHA CHRISTIE

Němý svědek

KNIŽNÍ KLUB

Přeložila Hana Petránková

DUMB WITNESS

Copyright © 1937 Agatha Christie Limited, a Chorion company
All rights reserved.

Copyright of the Czech edition © Euromedia Group k. s., 2006
Translation © Hana Petránková, 2006

ISBN 80-242-1781-3

PRVNÍ KAPITOLA

Paní domu Littlegreen

Slečna Arundellová zemřela prvního května. Stonala sice jen krátce, ale její smrt obyvatele venkovského městečka Market Basing příliš nepřekvapila. Bylo jí totiž už hodně přes sedmdesát a přežila všechny svoje čtyři sourozence. Vědělo se, že má už řadu let chatrné zdraví a že před rokem a půl málem zemřela při podobném záchvatu, jaký ji postihl nyní.

I když tedy smrt slečny Arundellové, která žila v Market Basing od svých šestnácti let, nikoho nepřekvapila, k jistému pozdvižení přece jen došlo. Po projednání její poslední vůle se vzedmula vlna nejružnějších emocí. Od údivu a příjemného vzrušení po naprosté odmítnutí, vztek, zoufalství a hněv. A nad tím vším se vznášely všudypřítomné klevety. Po celé týdny, ba dokonce i měsíce se v Market Basing nemluvalo o ničem jiném! Každý měl na věc svůj názor, každý si přisadil. Od majitele místního obchodu s potravinami pana Jonese, který tvrdil, že „krev není voda“, po paní Lamphreyovou z pošty, která *ad nauseam* opakovala, že „za tím něco vězí, dejte na moje slova!“

Pikantní příchut' celé záležitosti dodala skutečnost, že poslední vůle byla sepsána teprve 21. dubna. A k tomu můžeme ještě připočíst fakt, že nejbližší příbuzní Emily Arundellové u ní byli těsně před tímto datem na návštěvě a strávili s ní Velikonoce. Po takových zprávách se jistě dá očekávat, že se objeví ty nejskandálnější teorie, které tak příjemně rozčeří monotónní hladinu každodenního života v Market Basing.

Jedna osoba byla oprávněně podezíraná z toho, že ví o celé záležitosti mnohem víc, než byla ochotna připustit. Byla to Wilhelmina Lawsonová, společnice slečny Arundellové. Slečna Lawsonová však tvrdila, že je stejně neinformovaná jako všichni ostatní. Byla prý naprosto ohromená, když se poslední vůle četla nahlas.

Spousta lidí tomu pochopitelně nevěřila. Ať už toho slečna Lawsonová věděla tak málo, jak tvrdila, nebo ne, existoval jen jediný

člověk, který to mohl rozsoudit — a to sama zesnulá. Emily Arundellová si však své úmysly nechala pro sebe, jak měla ostatně ve zvyku. Dokonce ani svému právníkovi neprozradila, co ji vedlo k tak náhlému rozhodnutí. Spokojila se s tím, že jasně vyjádřila svá přání.

Tato rezervovanost by mohla naznačit základní rysy Emiliny povahy. Byla v každém ohledu typickým výplodem své generace. Měla její ctnosti i nectnosti. Chovala se autokraticky a často panovačně, ale byla i velice srdečná. Měla ostrý jazyk, ale jednala vlídně. Sentimentální slupka skrývala uvnitř inteligentní osobnost. Zaměstnávala postupně celou řadu společnic, které nemilosrdně šikanovala, ale zároveň se k nim chovala značně velkoryse. Měla velice silně rozvinutý smysl pro povinnost vůči rodině.

V pátek před Velikonocemi stála Emily Arundellová v hale domu Littlegreen a vydávala nejrůznější pokyny slečně Lawsonové.

Emily Arundellová, v mládí pohledné děvče, dnes byla pěkná, zachovalá stará dáma se vzpřímenou postavou a energickými způsoby. Lehce nažloutlá barva pleti naznačovala, že nemůže beztrestně jíst příliš tučná jídla.

„Tak tedy, Minnie,“ řekla slečna Arundellová, „kams je všechny dala?“

„No... já jsem myslela... doufám, že jsem to udělala dobře — doktora Taniose a jeho paní do dubového pokoje, Terezu do modrého a pana Charlese do starého dětského pokojíku...“

Slečna Arundellová ji přerušila:

„Tereza může mít starý pokojík a Charles bude v modrém.“

„Ach ano, omlouvám se, myslela jsem, že pokojík je poněkud méně pohodlný...“

„Tereze bude celkem dobře vyhovovat.“

Za časů slečny Arundellové zaujímaly ženy druhořadé místo. Muži byli významnými členy společnosti.

„Je mi tak líto, že nepřijedou ti malí drahouskové,“ zamumlala slečna Lawsonová sentimentálně.

Milovala děti, ale nedokázala by se o ně postarat.

„Čtyři hosté budou pro nás až až,“ řekla slečna Arundellová. „Bella svoje děti každopádně nechutně rozmazluje. Když se jim něco řekne, ani je nenapadne poslechnout.“

„Paní Taniosová je velice oddaná matka,“ zamumlala Minnie Lawsonová.

„Bella je dobrý člověk,“ prohlásila slečna Arundellová uznale.

Slečna Lawsonová si povzdechla.

„Musí to pro ni být někdy moc těžké — žít v tak zapadlém místě, jako je Smyrna.“

„Jak si ustlala, tak si lehla,“ konstatovala Emily Arundellová.

Po tomto závěrečném viktoriánském soudu změnila téma.

„Ted půjdu do města, abych zařídila objednávky na víkend.“

„Ach, slečno Arundellová, nechtě mě to zařídit. Chci říct...“

„Nesmysl. Raději půjdu sama. Na Rogera platí ostřejší slovo. S tebou je ten problém, Minnie, že nejsi dost *energická*. Bobe! Bobe! Kde je ten pes?“

Ze schodů se přihnál hrubosrstý teriér. Začal kroužit kolem paničky a vydával přitom krátká staccatová zaštekání, kterými chtěl vyjádřit, že je na vrcholu blaha a čeká, co se bude dít.

Vyšel spolu s paničkou ze dveří a pak se oba vydali po krátké pěšině k brance.

Slečna Lawsonová zůstala stát ve dveřích, dívala se za nimi a s pootevřenou pusou se usmívala. Vypadala poněkud hloupoučce.

„Ty povlaky na polštáře, co jste mi dala, slečno, k sobě nepasují,“ ozvalo se za ní jedovatým tónem.

„Jakže? Jsem to ale popleta...“

Minnie Lawsonová se znovu vrhla na domácí práce.

Emily Arundellová si v doprovodu Boba vykračovala jako královna po hlavní třídě Market Basing.

Byl to skutečně královský pochod. Majitel každého obchodu, v kterém se zastavila, si hned pospíšíl, aby jí byl k službám.

Vždyť to byla slečna Arundellová z domu Littlegreen. Jedna „z našich nejstarších zákaznic“, „slečna ze staré školy, jakých se dnes už moc nevidí“.

„Dobré jitro, slečno. To je ale milá návštěva, co bych pro vás mohl dnes udělat — že nebylo měkké? To je mi nesmírně líto. Zdálo

se mi, že to byl krásný kousek cemříčku... Ano, samozřejmě, slečno Arundellová. Když říkáte, tak to tak jistě bylo... Ne, ovšemže by mě ani *nenapadlo*, abych k *vám* posílal Canterburyho, slečno Arundellová. Ano, postarám se o to osobně, slečno Arundellová.“

Bob a řezníkův Spot kolem sebe opatrně kroužili, chlupy na hřbetě zježené, a tiše vrčeli. Spot byl statný hafan neurčité rasy. Dobře věděl, že se psy zákazníků se nesmí rvát, ale dopřával si to potěšení naznačit, jakou fašírku by z nich udělal, kdyby mohl.

Kurážný Bob mu oplácel stejnou mincí.

„Bobe!“ okřikla ho Emily Arundellová ostrým tónem a vydala se dál.

U zelináře se sešly význačné osobnosti. Stará dáma, kolem jejíž soudkovité postavy se vznášel stejně královský odér jako kolem slečny Arundellové, se dala do řeči.

„Brýtro, Emily,“

„Dobré jitro, Caroline.“

„Čekáš na svátky mládež?“ optala se Caroline Peabodyová.

„Ano, všechny. Terezu, Charlese i Bellu.“

„Takže Bella přijela domů... s manželem?“

„Ano.“

Pod touto jednoslabičnou odpovědí se skrývala mnohem složitější skutečnost, což obě dámy dobře věděly.

Bella Biggsová, neteř Emily Arundellové, si totiž vzala Řeka. A lidé z okruhu Emily Arundellové, jejichž rodiny byly spojeny se službou v armádě, se zkrátka nev dávají a nežení s Řeky.

„Bellin manžel je velice chytrý. A má kouzelné způsoby!“ prohlásila slečna Peabodyová, aby tak naznačila svou účast (protože o *takových* záležitostech se pochopitelně nehovoří otevřeně).

„Jeho způsoby jsou rozkošné,“ řekla slečna Arundellová a souhlasně přikývla.

Vyšly z obchodu a slečna Peabodyová navázala na předchozí rozhovor.

„Co je na tom pravdy, že se Tereza zasnoubila s mladým Donaldsonem?“

Slečna Arundellová pokrčila rameny.

„Dnešní mladí lidé jsou tak neformální. Obávám se, že budou zasnoubeni dost dlouho — tedy jestli z toho vůbec něco vzejde. Donaldson nemá žádné peníze.“

„Tereza má přece své vlastní peníze,“ namítla slečna Peabodyová.

„Těžko si představit muže, který by chtěl žít z peněz své ženy,“ prohlásila slečna Arundellová upjatě.

Slečna Peabodyová se hlučně zasmála hlubokým hrdelním smíchem.

„Zdá se, že jim to dneska nijak zvlášť nevadí. My dvě už jsme staromódní, Emily, ale jednu věc nepochopím. Co na něm to dítě *vidí*? Proč si vybrala ze všech těch nemastných neslaných mladíků zrovna jeho!“

„Jsem přesvědčená, že je to chytrý doktor.“

„Ten jeho *skřípec* — a jak prkenně se vyjadřuje! Za mých mladých časů by platil za chudinku!“

Následovala pauza, v níž se mysl slečny Peabodyové na chvíli ponořila do minulosti a vykouzlila podoby neodolatelných mladíků s mužnými vousy...

Povzddechla si.

„Pošli za mnou toho darebu Charlese, jestli přijede. Ať mě přijde navštívit.“

„Určitě mu to povím.“

Staré dámy se rozloučily.

Znaly se déle než půl století. Slečna Peabodyová věděla o jistých politováníhodných poklescích ze života Emilina otce generála Arundella. A také dobře věděla, jak Thomas Arundell šokoval své sestry, když se oženil. Rovněž problémy s nejmladší generací Arundellů jí byly velmi dobře známy. Na toto téma však nikdy nepadlo mezi oběma dámami ani slovo. Byly zastánkyněmi rodinné důstojnosti, solidarity a naprosté diskrétnosti v rodinných záležitostech.

Slečna Arundellová se odebrala domů. Bob jí spořádaně běžel u nohy. Emily Arundellová si v duchu přiznala, co by nikdy neprozradila živé duši: nebyla vůbec spokojená s nejmladší generací své rodiny.

Tak například Tereza. Od té doby, co v jednadvaceti letech získala právo svobodně nakládat se svými penězi, už na ni neměla Emily žádný vliv. Dívka se stala celkem známou společenskou postavou. Její fotografie se často objevovaly v novinách. Patřila ke skupině energické, dravé londýnské mládeže, která pořádala divoké večírky a občas skončila na policii. Nebyl to zrovna ten typ popularity, který by Emily u člena své rodiny schvalovala.

Po pravdě řečeno se jí Terezin způsob života vůbec nezamlouval. Co se týče jejího zasnoubení, měla lehce smíšené pocity. Na jedné straně nepovažovala povýšeného doktora Donaldsona za dost dobrého pro rodinu Arundellů, na straně druhé si však dobře uvědomovala, že Tereza se ani trochu nehodí na manželku tichého venkovského doktora.

S povzdechem přešla v myšlenkách na Bellu. Té se nedalo nic vytknout. Byla to dobrá žena — oddaná manželka i matka, chovala se příkladně, ale byla tak nesmírně nudná! Emily ji nemohla přes všechny její klady bezvýhradně přijmout. Bella se totiž vdala za cizince — a kdyby jen za cizince — ale za Řeka. Emily Arundellová měla takové předsudky, že Řek pro ni znamenal skoro takovou katastrofu jako Argentinec nebo Turek. Fakt, že si doktor Tanios každého získal svými okouzujícími způsoby a že byl podle všeho vyhlášeným odborníkem ve svém oboru, ji v jejích předsudcích jen utvrzoval. Nedůvěřovala šarabantním mužům a jejich nenuceným komplimentům. Proto si také nedokázala zamilovat Belliny děti. Obě se podobaly svému otci — anglického na nich nebylo nic.

A pak tu byl Charles...

Ano, Charles...

Zavírat oči před fakty bylo naprosto zbytečné. Ať byl Charles jakkoli okouzlující, nedalo se mu věřit...

Emily Arundellová si povzdechla. Cítila se najednou tak unavená, stará a zklamaná...

Měla dojem, že už tu třeba dlouho nebude...

Vrátila se v myšlenkách k poslední vůli, kterou před několika lety sepsala.

Něco odkázala služebnictvu, něco charitě a valnou většinu svého nemalého majetku rozdělila stejným dílem mezi tyto osoby, mezi tři žijící příbuzné...

Navzdory všemu se domnívala, že jedná poctivě a že se rozhodla správně. Jedno ji však poněkud znepokojovalo. Napadlo ji, jestli by nemohla nějakým způsobem zajistit, aby Bellin manžel nikdy nemohl sáhnout na její část dědictví... Musí se na to zeptat doktora Purvise. Zahnula do branky u svého domu Littlegreen.

Charles s Terezou Arundellovou přijeli autem, Taniosovi vlakem.

Sourozenci dorazili jako první. Vysoký pohledný Charles se naklonil k tetě a pozdravil ji svým obvyklým, lehce posměšným způsobem.

„Tak jakpak se má naše číperka? Vypadáš dobře, tetičko Emily.“

A políbil ji.

Tereza přiblížila svou mladou netečnou tvář k vrásčité tváři tetičky.

„Jak se máš, teto Emily?“ pronesla bez valného zájmu.

Emily si pomyslela, že to děvče rozhodně nevypadá dobře. Pod silnou vrstvou make-upu bylo vidět, že je vyčerpaná a že má kruhy pod očima.

Dali si čaj v salonu. Bella Taniosová nemohla odtrhnout oči od své sestřenice Terezy. S dojemnou dychtivostí si vrývala do paměti její šaty a přitom si neustále upravovala neposlušné prameny vlasů, které jí utíkaly zpod módního kloboučku. Měla ho nasazený naprosto nevhodným způsobem. Chudák Bella měla už takový osud — náramně si potrpěla na oblečení, ale neměla pro módu naprosto žádné vlohy. Tereza nosila luxusní oblečení lehce výstředního stylu, což si mohla vzhledem ke své skvělé postavě dovolit.

Když Bella přijela ze Smyrny do Anglie, snažila se napodobit Terezinu eleganci za nižší cenu a v nižší kvalitě.

Doktor Tanios, veselý vousatý chlapík, si povídal se slečnou Arundellovou. Měl příjemný melodický hlas, kterým si získal své

posluchače téměř proti jejich vůli. I Emily Arundellovou takhle okouzlil.

Slečna Lawsonová sebou v jednom kuse šila. Hned si sedala, hned zase vyskakovala, překládala talířky sem a tam a pobíhala kolem stolu. Charles, který se uměl dokonale chovat, několikrát vstal, aby jí nabídl pomoc, ale nesetkal se s vděkem.

Když se po svačině celá společnost vydala na obhlídku zahrady, naklonil se Charles ke své sestře a zamumlal:

„Ta Lawsonová mě nějak nemá ráda. Není to divné?“

„Moc divné,“ souhlasila posměšně Tereza. „Tak přece jen existuje *jeden* člověk, který se tvou osobou nenechal fascinovat.“

Charles se pobaveně zašklebil.

„Ještě štěstí, že jen Lawsonová...“

Slečna Lawsonová se zatím procházela po zahradě s paní Taniosovou. Když se zeptala na děti, nevýrazný obličej Belly Taniosové se rázem rozjasnil. Zapomněla na to, že by měla pozorovat Terezu, a nadšeně se rozpovídala. S opravdovým zanícením líčila, co Mary řekla na lodi. Bylo to *tak* originální...

V Minnii Lawsonové našla velice solidární posluchačku.

Po chvíli byl do zahrady uveden světlovlasý mladík se skřipcem a s vážným výrazem v obličejí. Zdálo se, že je trochu v rozpacích. Slečna Arundellová ho zdvořile pozdravila.

„Ahoj, Rexi!“ zavolala na něj Tereza.

Zavěsila se do něj a šli se spolu projít.

Charles se ušklíbl. Odkráčel za zahradníkem, svým dávným spojencem z dětství.

Když se slečna Arundellová vrátila do domu, našla Charlese, jak si hraje s Bobem. Pes stál nahoře na schodech, v hubě držel míček a zlehka vrtěl ocasem.

„Tak pojď, starouši,“ vybízel ho Charles.

Bob si sedl na zadní a nosem posouval míček čím dál blíž k okraji schodů. Když ho konečně shodil dolů, rozčileně vyskočil na všechny čtyři. Míček se pomalu odrážel ze schodu na schod, až ho nakonec Charles dole chytil a hodil znovu nahoru. Bob ho šikovně chňapl do zubů. A hra se opakovala.

„Donekonečna,“ řekl Charles.

Emily Arundellová se usmála.

„Vydržel by u toho celé hodiny,“ poznamenala.

Zašla do salonu a Charles se k ní přidal. Bob zklamaně vyštěkl.

„Podívej se na Terezu a toho jejího,“ řekl Charles s pohledem upřeným z okna. „To je ale zvláštní párek!“

„Myslíš, že to Tereza bere opravdu vážně?“

„Je do něj úplně blázen!“ ujistil ji Charles. „Tereza má divný vkus, ale co naděláš. Snad ji baví to, že se na ni dívá jako na nějaký vědecký vzorek a ne jako na živou ženu. Je to pro ni něco nového. Škoda že je ten chlapík tak chudý. Tereza má nákladné chutě.“

„Nepochybuji o tom, že dokáže svůj životní styl změnit, když bude chtít,“ prohlásila slečna Arundellová suše. „Konec konců má svůj vlastní příjem.“

„Eh?“ hekl Charles nechápavě, ale pak se vzpamatoval. „Ale ano, ano, jistě.“

Vrhl na tetu lehce provinilý pohled.

Večer, když se už skoro všichni sešli v saloně a čekali, až budou moct jít do jídelny na večeři, ozvaly se ze schodiště rány a dupot doprovázený nadávkami. Charles vpadl do salonu celý červený.

„Promiň, teto Emily, nejdu pozdě? Málem jsem kvůli tomu tvému psu sletěl po hlavě ze schodů. Nechal ten svůj míček ležet nahoře.“

„To je ale neopatrný pejsek,“ vykřikla slečna Lawsonová a sehnula se k Bobovi.

Bob se na ni pohrdavě podíval a otočil hlavu jinam.

„Ano ano, já vím,“ řekla slečna Arundellová, „velice nebezpečné. Minnie, najdi ten míček a uklid’ ho.“

Slečna Lawsonová rychle vyběhla ze salonu.

U večeře měl skoro pořád hlavní slovo doktor Tanios. Vyprávěl zábavné historky ze svého života ve Smyrně.

Společnost si šla brzy lehnout. Slečna Lawsonová doprovázela svou zaměstnavatelku do ložnice, nesla jí tam vlnu, brýle, velký sametový pytel a knihu. Cestou vesele žvatlala.

„Ten doktor Tanios je vážně *tak legrační*. Je to *skvělý* společník! Ne že bych tak chtěla sama žít... Člověk by tam asi musel převařovat vodu... A kozí mléko, to snad... taková nepříjemná chuť.“

„Přestaň plácát, Minnie,“ okřikla ji slečna Arundellová. „Řekla jsi Ellen, aby mě vzbudila v půl šesté?“

„Ó ano, slečno Arundellová. Řekla jsem jí, že nemá vařit čaj, ale nemyslíte, že by bylo moudřejší... Víte, vikář ze Southbridge je velice svědomitý člověk a výslovně mi řekl, že půst není povinnost...“

Slečna Arundellová ji znovu zarazila.

„Ještě nikdy jsem nic nejedla před ranní mší a nehodlám s tím teď začínat. Ty se zaříd' podle svého.“

„Ale ne..., já jsem nemyslela... to rozhodně...“

Slečna Arundellová byla nervózní a rozčilená.

„Sundej Bobovi obojek,“ poručila Lawsonové.

Společnice rychle poslechla.

Pořád ještě se snažila vyhovět své paní a potěšit ji.

„Takový *příjemný* večer. Na všech bylo vidět, jak moc rádi tu jsou.“

„Hmmm,“ řekla slečna Arundellová. „Všichni jsou tu jen proto, aby něco dostali.“

„Ale, drahá slečno Arundellová...“

„Proboha, Minnie, ať jsem jakákoli, blázen nejsem! Jen jsem zvědavá, kdo s tím vyrukuje jako první.“

Co se toho týče, netápala dlouho. Ráno se vrátily se slečnou Lawsonovou z ranní mše těsně po deváté. Pán a paní Taniosovi byli v jídelně, ale po sourozencích Arundellových nebylo ani vidu ani slechu. Po snídani, když všichni odešli, zůstala slečna Arundellová u stolu a zapisovala do knihy nějaké účty.

Charles vešel asi v deset hodin.

„Promiň, že jdu pozdě, teto Emily, ale Tereza je horší než já. Ještě ani neotevřela oko.“

„V půl jedenácté se snídaně sklídí ze stolu,“ prohlásila slečna Amndellová. „Vím, že dneska není v módě brát ohledy na služebnictvo, ale to není můj případ.“

„Výborně. To je správný nekompromisní duch!“

Charles si nandal na talíř ledvinky a přisedl si k ní.

Jako vždy se velice sympaticky křenil. Emily Amndellová se brzy přistihla, jak se na něj chápavě usmívá. Charles to pochopil jako příznivé znamení a vyrazil do útoku.

„Hele, teti, promiň, že tě s tím obtěžuju, ale jsem úplně švorc. Nemohla bys mi náhodou trochu vypomocť? Stovka by stačila.“

Tetin výraz ho moc nepovzbudil. Vypadalo to, jako by se zachmuřila.

Emily Arundellové nedělalo žádné problémy vyjádřit otevřeně svůj názor. A také to hned udělala.

Slečna Lawsonová, která právě pospíchala přes celou halu, se s Charlesem málem srazila, když vycházel z jídelny. Zvědavě se na něj zadívala. Pak vešla do jídelny, kde seděla slečna Amndellová velice zpříma a s červenými tvářemi.

DRUHÁ KAPITOLA

Příbuzní

Charles zlehka vyběhl po schodech nahoru a poté zaklepal na dveře sestřina pokoje. Zaznělo „dále“ a Charles vstoupil.

Tereza seděla na posteli a zívala.

Charles se taky posadil na postel.

„Je na tebe rozkošný pohled, sestřičko,“ poznamenal uznale.

„O co jde?“ vyjela na něj Tereza ostře.

Charles se zašklebil.

„Nějaká nabroušená, ne? No, předběhl jsem tě, kamarádko! Říkal jsem si, že si přihřeju polívčičku dřív, než se k tomu dostaneš ty.“

„A?“

Charles obrátil ruce dlaněmi dolů, což znamenalo neúspěch.

„Ani ň. Teta Emily mě řádně utřela. Dala mi na srozuměnou, že si nedělá nejmenší iluze o tom, proč se kolem ní shromáždila její milující rodina! A taky se nechala slyšet, že takřečená milující rodina bude zklamaná. Nedaruje nám nic než svůj cit — a ani toho nebude moc.“

„Mohl jsi trochu počkat,“ řekla Tereza suše.

Charles se znovu zašklebil.

„Bál jsem se, abyste mě s Taniosovými nepředběhli. Obávám se, milá Terezo, že tentokrát z toho nic nebude. Stará Emily rozhodně není žádný hlupáček.“

„To nikdy nebyla.“

„Dokonce jsem ji i trochu přitiskl.“

„Co tím myslíš?“ zeptala se sestra zostra.

„Řekl jsem jí, že dělá všechno pro to, aby ji někdo praštil po hlavě. Nemůže si ty prachy konec konců vzít s sebou do hrobu. Proč by nemohla trochu popustit?“

„Charlesi, ty ses snad zbláznil!“

„Ne, nezbláznil. Jsem tak trochu psycholog. Nezaškodí, když babce trochu pustíme žilou. Má radši lidi, co se jí umějí postavit. A stejně jsem jí neříkal žádné nesmysly. Až umře, tak ty peníze dosta-

neme — proč by nám jich tedy nemohla dát část předem? Jinak může někdo podlehnout nepřekonatelnému pokušení a trochu jí pomoci.“

„Pochopila, jak to myslíš?“ zeptala se Tereza a pohrdavě ohrnula své jemné rty.

„Nevím jistě. Nahlas to nepřiznala. Jen mi dost kousavě poděkovala za moje rady a řekla, že je naprosto v pořádku a že se o sebe umí postarat sama. ‚Varoval jsem tě,‘ řekl jsem jí a ona, že si to bude pamatovat.“

Tereza se rozčilila.

„Ty jsi vážně úplný pitomec, Charlesi,“ procedila mezi zuby.

„Jdi do háje, Terezo, sám jsem z toho pěkně otrávený! Tetka se válí v penězích — prostě neví, co s nima. Vsadím se, že neutratí ani desetinu všech svých příjmů — za co by to taky utrácela, že jo? A na druhý straně jsme tu my — mladí a schopní užívat si života — a ona bude naschvál žít snad do sta... já si chci užít teď... A ty taky...“

Tereza přikývla.

„Oni tomu nerozumí, ti staří...“ vydechla tiše. „Nechápou to... Nevědí, co je to život!“

Oba sourozenci chvíli mlčeli.

Charles se zvedl.

„No, přeju ti, sestřičko, abys pochodila líp než já, ale dost o tom pochybuju.“

„Já spíš sázím na Rexe, že zapůsobí,“ řekla Tereza. „Jestli dokážu tetu Emily přesvědčit o tom, jaký je to vynikající mozek a jak strašně záleží na tom, aby dostal šanci... aby nezapadl do vyjetých kolejí jako venkovský obvodák... Ach, Charlesi, pár tisícovek kapitálu by zrovna teď naprosto změnilo celý náš život!“

„Přál bych ti, abys je dostala, ale myslím, že k tomu nedojde. Tys dokázala rozházet až moc kapitálu svým nezřízeným životem. Co myslíš, může něco dostat nudná Bella nebo ten pochybný Tani-os?“

„Nevím, na co by Bella peníze vůbec potřebovala. Chodí jak othánek a má nemožný vkus. Zajímá se jen o domácnost.“

„No jo,“ hlesl Charles neurčitě. „Počítám, že bude chtít peníze pro ty svoje fádňáky děti. Školy, rovnátka na jejich přední zuby, hodiny klavíru... A stejně, nejde o Bellu, ale o Taniose. *Ten* má na peníze

nos, věř mi! Vsaď na Řeka! Víš, že rozházel většinu Belliných peněz? Spekuloval s nimi a o všechno přišel.“

„Myslíš, že ze staré Emily něco dostane?“

„Jestli tomu budu moct zabránit, tak ne,“ řekl Charles ponuře.

Vyšel z Tereziny ložnice a vydal se do přízemí. Bob byl v hale. Uviděl Charlese a začal přátelsky pošťekávat. Psi měli Charlese rádi.

Bob se rozběhl ke dveřím do salonu a ohlédl se na Charlese.

„Co se děje?“ zeptal se Charles a šel za ním.

Bob vběhl dovnitř a posadil se vedle malého pracovního stolku. S očekáváním vzhlížel k Charlesovi.

Charles došel k němu.

„Tak oč jde?“

Bob vrtěl ocáskem, hleděl na zásuvku stolu a významně zaskučel.

„Chceš něco z té zásuvky?“

Charles vytáhl horní zásuvku. Údivem zvedl obočí.

„No ne,“ vydechl.

V rohu zásuvky ležela hromádka bankovek.

Charles vzal štůsek do ruky a přepočítal ho. S úsměvem oddělil tři jednodlibrové a dvě desetišilinkové bankovky a vsunul si je do kapsy. Zbytek opatrně vrátil do zásuvky tak, jak byly.

„To byl dobrý nápad, Bobe. Tvůj strýček Charles bude každopádně schopný pokrýt náklady. Trocha hotovosti se vždycky hodí.“

Bob nesměle a vyčítavě vyštěkl, když Charles zásuvku zavřel.

„Promiň, kamaráde,“ omluvil se Charles a otevřel další zásuvku. Bobův míček byl v rohu. Vyndal ho.

„Tady máš a užij si ho.“

Bob chytil míček do zubů, vyrazil z místnosti a za chvíli už bylo z haly slyšet buch buch buch po schodech.

Charles vyšel do zahrady. Bylo krásné slunečné ráno, vzduch voněl šeríkem.

Slečna Arundellová stála vedle doktora Taniose. Hovořil o výhodách anglického školství — dobrého školství — a litoval, že nemůže tohoto luxusu dopřát svým vlastním dětem.

Charles se zlomyslně a spokojeně usmál. Vesele se do rozhovoru vmísil a šikovně ho stočil na úplně jiné téma.

Emily Arundellová se na něj docela laskavě usmívala. Charles si dokonce představoval, že se baví jeho uskoky a jemně ho povzbuzuje.

Hned dostal lepší náladu. Možná nakonec... než odjede...

Charles byl nenapravitelný optimista.

Doktor Donaldson přijel odpoledne pro Terezu a vzal ji na výlet do Worthem Abbey, místní pamětihodnosti. Z opatství se pak vydali na vycházku do lesa.

Tam Rex Donaldson Tereze podrobně vysvětloval některé své teorie a nejnovější pokusy. Moc tomu sice nerozuměla, ale okouzleně mu naslouchala.

„Jak je ten Rex chytrý,“ říkala si v duchu, „naprosto obdivuhodný!“

Přítel se v jednu chvíli zarazil a váhavě se optal:

„Pro tebe je to asi nuda, vid', Terezo?“

„Je to úžasně vzrušující, miláčku,“ řekla Tereza přesvědčivě. „Pokračuj. Vezmeš trochu krve z nakaženého králíka a...?“

Pak si povzdechla:

„Pro tebe znamená práce strašně moc, vid', miláčku?“

„Přirozeně,“ řekl doktor Donaldson.

Tereze to nepřipadalo ani trochu přirozené. Většina jejích přátel vůbec nepracovala, a pokud ano, měli s tím obrovské potíže.

Znovu ji napadlo, jako už několikrát předtím, jak výjimečně nevhodné je, že se zamilovala zrovna do Rexe Donaldsona. Proč se člověku stávají takovýchle věci? Takové absurdní a překvapivé šílenosti? Zbytečná otázka. Jí se to zkrátka přihodilo.

Zamračila se. Sama sobě se divila. Všichni její známí žijí rozmařilým životem... a jsou cyničtí. Milostné aféry pochopitelně patří k životu, ale proč je brát vážně? Pomilovat a jít dál, to byl jejich styl.

Teď však k Rexi Donaldsonovi cítila něco jiného, hlubšího. Instinktivně věděla, že tady nepůjde o nezávaznou zábavu... Potřebovala ho. Byla to jednoduchá a hluboká touha. Všechno na něm ji fascinovalo. Klid a otažitost, které se tak lišily od jejího vlastního hektického a dychtivého života, jasný a logický chlad vědecké mysli a ještě něco navíc, co se dalo těžko vyjádřit... Jakási skrytá síla, kterou

sice maskoval skromnými, lehce pedantickými způsoby, ale ona ji přesto instinktivně cítila.

Rex Donaldson v sobě skrýval génia — a fakt, že práce pro něj byla hlavní životní náplní a Tereza byla jen jednou — i když nezbytnou — součástí jeho existence, jen zvyšoval jeho přitažlivost. Poprvé ve svém sobeckém požívačném životě byla ochotná hrát druhé housle. Vyhledky do budoucna ji uchvacovaly. Udělala by pro Rexe cokoli — cokoli!

„Peníze jsou taková otrava,“ řekla zlostně. „Kdyby měla teta Emily zemřít, mohli bychom se hned vzít a ty by ses mohl usadit v Londýně a zařídit si laboratoř plnou zkumavek a morčat a mohl bys pustit z hlavy všechny děti se spalničkami a staré dámy s jejich játry.“

„Neexistuje důvod, proč by teta Emily neměla žít ještě řadu let — pokud se bude šetřit,“ řekl Donaldson.

„Já vím...“ řekla Tereza sklesle.

Ve velkém dvoulůžkovém pokoji se starobylým dubovým nábytkem hovořil doktor Tanios se svou ženou.

„Myslím, že jsem ti dostatečně připravil půdu. Teď jsi na řadě ty, miláčku.“

Naléval vodu ze staromódního měděného džbánu do porcelánového umyvadla s růžičkovým vzorem.

Bella Taniosová seděla před toaletním stolkem a přemítala, proč její vlasy nevypadají tak jako Tereziny, když si je učesala stejně jako ona!

Chvíli mlčela, než odpověděla.

„Nějak se mi nechce požádat tetu Emily... o peníze.“

„Neděláš to pro sebe, Bello, ale pro děti. Naše investice dopadly tak nešťastně.“

Tanios k ní byl otočený zády, takže neviděl ten rychlý pohled, který na něj vrhla — kradmý bojácný pohled.

„Přesto bych jí raději nic neříkala... S tetou Emily není snadné pořízení. Umí být velkorysá, ale nemá ráda, když ji někdo o něco žádá,“ trvala Bella na svém.

Tanios přešel od mycího stolku k manželce a utíral si přitom ruce.

„Jako bys to ani nebyla ty, Bello, takhle umíněná. Tak proč jsme sem vlastně jeli?“

„To ne... nechtěla jsem... nebylo to kvůli penězům,“ zamumlala Bella.

„Nesdílíš snad se mnou názor, že teta je naše poslední záchrana, jestli máme dětem dopřát slušné vzdělání?“

Bella Taniosová neodpověděla. Neklidně se pohnula.

Nasadila lehce umíněný výraz, jaký — k její škodě — znají mnozí chytří manželé hloupých žen.

„Možná že teta Emily sama navrhne...“ ozvala se Bella po chvíli.

„Ta možnost jistě existuje, ale zatím tomu nic nenasvědčuje.“

„Kdybychom mohli přivést děti. Teta by si určitě zamilovala Mary. A Edward je tak inteligentní,“ řekla Bella.

„Nemyslím, že tvoje teta má děti zrovna v oblibě. Řekl bych, že je dobře, že jsme je nevzali,“ prohlásil Tanios suše.

„Ale, Jacobe...“

„Ano, ano, má milá. Víím, jak ti je, ale tyhle suché anglické staré panny — pch, to nejsou lidská stvoření. Chceme pro naši Mary a Edwarda udělat to nejlepší, ne? Slečně Arundellové nijak neublíží, když nám trochu pomůže.“

Paní Taniosová se otočila. Začervenala se.

„Ach, Jacobe, prosím tě, ne... tentokrát ne. Jsem si jistá, že by to nebylo moudré. Raději bych... opravdu bych to raději teď nedělala.“

Tanios si stoupl těsně za ní a objal ji kolem ramen. Trochu se zachvěla a pak křečovitě ztuhla.

Tanios mluvil stále ještě příjemným tónem.

„Přesto si myslím, Bello, že uděláš, oč tě žádám... Většinou to nakonec uděláš, vid'... Ano, myslím, že to uděláš.“

TŘETÍ KAPITOLA

Nehoda

Bylo úterní odpoledne. Boční dveře do zahrady byly otevřené. Slečna Arundellová stála na prahu a házela Bobovi míček až na konec zahradní cesty. Teriér se pokaždé rozběhl a pelášil pro něj.

„Tak naposled, Bobe,“ řekla Emily Arundellová. „A ten poletí daleko.“

A znovu letěl míček po zemi k brance a Bob uháněl plnou rychlostí za ním.

Když se vrátil, položil míček slečně Arundellové k noze. Emily se sklonila, zvedla ho a vešla zpátky do domu. Bob šel těsně za ní. Slečna zavřela boční dveře, zašla do salonu a uložila míček do zásuvky. Bob ji neustále sledoval.

Emily mrkla na hodiny nad krbem. Ukazovaly půl sedmé.

„Myslím, že si před večerí trochu odpočineme, Bobe.“

Slečna Arundellová vystoupala po schodech do své ložnice s Bobem v patách. Lehla si na otoman potažený kartounem a povzddechla si. Byla ráda, že už je úterý a že hosté zítra odjedou. Nejistila tento víkend nic, co by už nevěděla dřív. Spíš jí vadilo, že jí nedal zapomenout na to, co věděla. Bob si jí lehl k nohám.

„Stárnu, asi stárnu...“ řekla tiše sama pro sebe. A pak překvapeně dodala: „Já jsem stará...“

Ležela půl hodiny se zavřenýma očima a pak jí starší služebná Ellen přinesla horkou vodu. Slečna Arundellová vstala a připravila se k večeri.

Ten den měl přijít na večeri i doktor Donaldson. Emily Arundellová se s ním chtěla blíž seznámit. Pořád jí připadalo trochu neuvěřitelné, že by si ta exotická Tereza měla vzít zrovna takového upjatého a pedantického mladíka. A také jí připadalo dost divné, že by si takový upjatý a pedantický mladík chtěl vzít za ženu zrovna Terezu.

Během večere se však slečně Arundellové nepodařilo doktora lépe poznat. Byl velice zdvořilý, formální a podle jejího názoru i

velice nudný. V duchu souhlasila s míněním slečny Peabodyové. Za našich mladých let jsme měli lepší výběr, blesklo jí hlavou.

Doktor Donaldson se nezdržel dlouho. Zvedl se v deset hodin. Emily Arundellová oznámila po jeho odchodu přítomným, že si jde také lehnout. Odešla nahoru a její mladí příbuzní také. Ten večer byli všichni trochu tišší než obvykle. Slečna Lawsonová zůstala dole, aby dokončila svou práci, pustila Boba, aby se vyvenčil, prohrábla oheň, postavila ochrannou mřížku a srolovala kobereček před krbem, aby nechytíl.

O pět minut později už vcházela celá udýchaná do ložnice své paní.

„Myslím, že mám všechno,“ prohlásila, když pokládala vlnu, sáček na ruční práci a knížku z knihovny na stolek. „Doufám, že tahle knížka bude dobrá. Knihovnice neměla žádnou z těch, které jste napsala, ale tvrdila, že se vám tahle bude líbit.“

„To děvče je bláhové,“ řekla Emily Arundellová. „Co se týče knížek, má ten nejhorší vkus, jaký jsem kdy zažila.“

„Ale, drahá slečno Arundellová... To je mi líto... Možná bych měla...“

„Nesmysl. To není tvoje chyba.“ A pak dodala mírným tónem: „Doufám, že sis hezky užila dnešní odpoledne.“

Slečna Lawsonová se rozzářila. Působila najednou svěžím dojmem a skoro mladistvě.

„Ano, ano, mockrát vám děkuji. Bylo to od vás *tak milé*, že jste mi dala volno. Prožila jsem úžasné zajímavé odpoledne. Používaly jsme destičku s tužkou... a napsala nám opravdu *strašně* zajímavé věci. Bylo tam několik vzkazů... Samozřejmě ne *úplně* stejné jako při sezení... Julii Trippové se několikrát povedlo automatické psaní. Pár vzkazů od Těch, kteří odešli. Člověk — člověk cítí takovou vděčnost — že je něco takového povoleno...“

Slečna Arundellová se mírně usmála.

„Bude lepší, když tě neuslyší vikář.“

„Ach, ale drahá slečno Arundellová, já jsem si jistá — stoprocentně jistá — že na tom nemůže být nic špatného. Já bych si jen přála, aby si pan Lonsdale tu otázku prostudoval. Je to tak úzko-

prsé odsuzovat něco, co si člověk ani *neprozkoumal*. Julia i Isabel Trippovy jsou obě *tak duchovně osvícené!*“

„Ty jsou tak duchovní, že je div, že vůbec ještě žijí,“ řekla slečna Arundellová.

Nemyslela si o Julii a Isabel Trippových nic moc. Připadalo jí, že se oblékají směšně, že jedí podivná vegetariánská jídla a moučníky ze syrového ovoce a že se chovají afektovaně. Neměly žádné tradice, žádné kořeny — po pravdě řečeno neměly vychování! Do jisté míry ji však bavilo pozorovat je. A v hloubi duše byla natolik dobrosrdečná, že by chudince slečně Minnie nemohla odepřít to potěšení, které měla z jejich přátelství.

Chudinka Minnie! Emily Arundellová se dívala na svou společnost se smíšenými pocity. Nacházela v ní určité zalíbení, ale zároveň jí lehce opovrhovala. Kolik takových bláhových žen ve středních letech už měla kolem sebe — a všechny si byly podobné: hodné, malicherné, patolízalské a skoro vždycky hloupé.

Chudák Minnie vypadala dneska večer opravdu rozrušeně. Oči jí jen svítily. Rozčileně popocházela po pokoji, bezmyšlenkovitě se dotýkala různých věcí, aniž věděla, co dělá, ale měla rozzářené oči.

Nakonec nervózně vyhrkla:

„Tolik... tolik bych si přála, abyste tam taky byla. Cítím, že... že tomu ještě tak úplně nevěříte... Ale dneska jsme měli vzkaz pro EA — ty iniciály vyšly naprosto přesně. Byl to vzkaz od muže, který zemřel před mnoha lety — od pohledného vojáka — Isabel ho viděla docela zřetelně. Musel to být drahý generál Arundell. Takový krásný vzkaz, plný lásky a útěchy a jak se dá všeho dosáhnout, když je člověk trpělivý.“

„Takové sentimentální řeči se našemu papá příliš nepodobají,“ řekla slečna Arundellová.

„Ale naši drazí se tam, na onom světě, mění. Tam převládne láska a pochopení. A pak tužka napsala něco o nějakém *klíči* — myslím, že šlo o klíč od Bouleho sekretáře — je to možné?“

„Klíč od Bouleho sekretáře?“ zeptala se Emily Arundellová ostřejším tónem. Bylo vidět, zeji rozhovor zaujal.

„Myslím, že ano. Napadlo mě, že by mohlo jít o nějaké důležité dokumenty. V jednom dobře prověřeném případě se vyskytl vzkaz,

který radil podívat se do jistého kusu nábytku, kde se pak opravdu našla závěť.“

„V Bouleho sekretáři závěť nebyla,“ řekla slečna Arundellová a pak rázně dodala: „Jdi si lehnout, Minnie. Jsi unavená a já taky. Pozveme sestry Trippovy někdy brzy k nám na večeři.“

„Óóó, to bude *skvělé*! Dobrou noc, slečno. Máte tu všechno, co potřebujete? Doufám, že vás tolik hostů neunavilo. Musím říct Ellen, aby zítra *pořádne* vyvětrala salon a vyklepala závěsy — tím kouřením tak načichnou! Musím říct, že je to od vás opravdu velice tolerantní, že je všechny necháte kouřit v salonu!“

„Musím udělat pár ústupků moderní době,“ řekla slečna Arundellová. „Dobrou noc, Minnie.“

Když slečna Lawsonová odešla, dumala Emily Arundellová nad tím, jestli jsou tyhle spiritualistické sedánky pro Minnie opravdu vhodné. Společnice měla oči navrch hlavy a byla tak neklidná a rozrušená.

Ta záležitost s Bouleho sekretářem je zvláštní, napadlo slečnu Arundellovou, když si lehala. Hořce se pousmála, když si vzpomněla na jednu dávnou příhodu. Po otcově smrti objevili klíč od téhle skříňe, a když ji odemkli, vysypala se na ně lavina prázdných lahví od brandy! Drobné detaily jako právě tento, které Minnie ani sestry Trippovy nemohly znát, ji přiměly uvažovat o tom, jestli na celé té spiritualistické záležitosti přece jen něco není...

Ležela ve své velké posteli s nebesy a nebyla vůbec ospalá. V posledních dnech velice špatně spala. Lákavou nabídku doktora Graingera, aby si vzala prášky na spaní, však rozhodně odmítla. Prášky na spaní jsou pro slabochy, pro lidi, kteří nedokážou snést sebemenší bolest, třeba bolest zubů nebo nepříjemnou nudu bezesných nocí.

Často za takových nocí vstala, tiše procházela domem, vzala do ruky knihu, přejela prsty po ornamentech na nábytku, upravila květiny ve váze, napsala jeden dva dopisy. Cítila v těch půlnočních hodinách, že žije spolu s domem. Noční procházení nebylo nepříjemné. Jako by měla kolem sebe duchy svých sester — Arabelly, Matildy a Agnes a ducha svého bratra Thomase, toho milého chlapíka, jakým byl, než se ho zmocnila „ta“ ženská! A dokonce vedle sebe cítila i

ducha generála Charlese Lavertona Arundella, domácího tyрана, který měl okouzlující způsoby, ale zároveň křičel na své dcery a tyranoval je. Přesto na něj byly svým způsobem pyšné — na jeho zkušenosti ze světa a zvlášť z indické vzpoury.

Vzpomínala, jaké to bývalo, když měl ty své dny, kdy „mu nebylo moc dobře“. (Tak to dcery vyhýbavě nazývaly.)

Slečna Arundellová v duchu zalétla ke známosti své neteře. „*Ten* se určitě na pití nedá! Říká si *muž* a pije k večeři *limonádu*! A to jsem otevřela jedinečné portské našeho papá.“

Zato Charles si dopřával portského po libosti. Ach, kdyby se dalo Charlesovi věřit. Kdyby o něm člověk nevěděl, že...

Myšlenky se jí přetrhly... Vrátila se v duchu k událostem uplynulého víkendu...

Čišel z nich jakýsi nejasný neklid...

Pokusila se zbavit zneklidňujících myšlenek.

Nedařilo se jí to.

Zvedla se na jednom lokti a podívala se ve světle svíčky, která vždycky svítila na malém talířku, kolik je hodin.

Jedna hodina a jí se vůbec nechtělo spát.

Vstala, nazula si pantofle a oblékla si teplý župan. Zajde dolů a zkontroluje týdenní účty, které bude ráno platit.

Vyklouzla ze svého pokoje jako stín a šla chodbou, kde svítila celou noc malá elektrická žárovka.

Došla ke schodům, natáhla ruku k zábradlí a pak nečekaně zakopla, pokusila se udržet rovnováhu, což se jí nepodařilo, a spadla ze schodů po hlavě dolů.

Rány, které se při pádu rozlehly celým domem, a výkřik slečny Arundellové vyburcovaly všechny ze spánku. Dveře se otevřely, světla rozsvítila.

Slečna Lawsonová vystrčila hlavu ze své ložnice poblíž schodů.

Úzkostně vykřikla a cupitala ze schodů. Postupně se začali trousit ostatní — Charles, který zíval, měl na sobě zářivě lesklý župan. Tereza byla zahalená do černého hedvábí. Bella měla na sobě tmavě modré kimono a ve vlasech se jí ježily hřebínky, kterými si vyráběla „vlny“.

Emily Arundellová ležela na zemi jako hromádka neštěstí; byla otřesená a zmatená. Bolelo ji rameno a kotník — bolelo ji celé tělo a zároveň nevěděla, co přesně. Uvědomovala si, že kolem ní stojí lidé, že ta hloupoučká Minnie Lawsonová brečí a zbytečně mává rukama, že se na ni Tereza vyplašeně dívá tmavýma očima, Bella kouká s otevřenou pusou, jako by na něco čekala, a Charles cosi říká jakoby v dálce... ve veliké dálce...

„Míček toho zatraceného psa! Musel ho tady nechat a ona na něm uklouzla. Vidíte? Tady je!“

A pak si uvědomila přítomnost autority, člověka, který odsunul ostatní stranou, klekl si vedle ní a dotkl se jí rukama, které netápaly, ale *věděly*, co dělají.

Ulevilo se jí. Teď už bude všechno v pořádku.

„Ne ne, všechno je v pořádku. Žádné kosti nejsou zlomené,“ říkal doktor Tanios s jistotou. „Je jen dost otřesená, tu a tam nějaká modřina a samozřejmě utrpěla značný šok. Každopádně měla veliké štěstí; mohlo to dopadnout hůř.“

Pak požádal ostatní, aby trochu ustoupili, lehce Emily zvedl a odnesl ji do ložnice. Tam ji asi minutu držel za zápěstí a kontroloval puls, pokýval hlavou a poslal Minnie (která pořád ještě plakala a celkově byla jen na obtíž), aby přinesla brandy a horkou vodu do ohřívací lahve.

Emily Arundellová byla v tu chvíli Jacobu Taniosovi velice vděčná. Celé tělo ji bolelo a taky byla zmatená. Když se ocitla v péči schopného člověka, ulevilo se jí. Doktor Tanios dával pacientovi přesně ten pocit jistoty a důvěry, jaký by doktor měl umět poskytnout.

Cosi ji trochu zneklidňovalo — něco, co nedokázala přesně určit — ale teď se tím nebude zabývat. Tohle si vypije a bude spát, jak jí doktor radí.

Ale určitě tady něco chybělo — někdo tu chyběl.

Hmm... nebude na to myslet... Bolí ji rameno... Vypila, co jí dali.

Slyšela, jak doktor Tanios říká tím konejšivým, uklidňujícím tónem: „Bude v pořádku.“

Zavřela oči.

Vzbudil ji povědomý zvuk — tiché, tlumené zaštknutí.

Okamžitě se probírala.

Bob — ten zlobivý Bob! Štěkal před předními dveřmi — tímhle štěkotem vždycky říkal: „Byl jsem venku celou noc a hrozně se za sebe stydím.“ Krotil se, ale zároveň doufal, že mu otevřou, a tak nepřestával.

Slečna Arundellová se zaposlouchala. Ano, ano, všechno je v pořádku. Slyšela, jak jde Minnie dolů, aby ho pustila. Zaslechla vrznutí předních dveří a popletené drmolání: „Ach, ty zlobivý pejsku... ty jsi tak zlobivý pejsek...“ Naprosto zbytečné plísnění, jako obvykle. Pak se ozvalo otevření dalších dveří — do komory. Bob měl ustláno v komoře pod stolem.

V tu chvíli si Emily uvědomila, koho v noci podvědomě postrádala, když došlo k nehodě. Byl to Bob. Celý ten rozruch — pád, pobíhání lidí — Bob by se byl za normálních okolností v komoře rozštěkal.

Tak s *tímhle* si dělala podvědomě starosti. Teď se to vysvětlilo: když Boba včera večer pustili, aby se vyvenčil, bezostyšně a schválně utekl na zálety. Občas se dopouštěl podobných poklesků a nedalo se od něj čekat, že by se polepšil. Stačilo, že se dodatečně omluvil.

Takže teď je všechno v pořádku. Opravdu je všechno v pořádku? Co jí to ještě dělalo starosti? Co se jí usadilo kdesi v podvědomí a nedopřávájí klidu? Nehoda — mělo to něco společného s pádem ze schodů.

Ano, ano, někdo řekl... Charles řekl, že uklouzla po Bobově míčku, který zůstal na schodech...

Míček tam byl, Charles ho držel v ruce...

Emily Arundellovou bolela hlava. V rameni jí škubalo. Celé tělo ji bolelo...

Přes všechno trápení si však zachovala jasnou mysl. Teď už nebyla zmatená a v šoku. Vybavovala si všechno velice přesně.

Probírala v duchu všechno, co se včera večer po šesté hodině odehrálo... prošla kašdický svůj krok znovu... až se dostala k okamžiku, kdy stála nahoře na schodech a chystala se sejít dolů...

Najednou jí celým tělem projela neuvěřitelně hrůzná myšlenka...

Určitě se musí... musí se mýlit... Člověka často napadnou ex post nejrůznější věci. Opravdu upřímně se snažila vyvolat v sobě ten pocit, jak klouže po kulatém míčku, jak ho má pod pantofli...

Ale nic takového se jí nevybavilo.

Místo toho...

„Jsou to nervy,“ řekla si Emily Arundellová. „Směšné výmysly.“

Její rozumná pronikavá viktoriánská mysl by to však ani na chvílku nepřipustila. Na viktoriány neplatil žádný bláhový optimismus. Velice snadno uvěřili tomu nejhoršímu.

Emily Arundellová uvěřila tomu nejhoršímu.

ČTVRTÁ KAPITOLA

Slečna Arundellová píše dopis

Byl pátek.

Příbuzní už odjeli.

Odjeli ve středu, jak si to původně naplánovali. Všichni do jednoho se nabídli, že ještě zůstanou. Slečna Arundellová ale všechny do jednoho rozhodně odmítla. Vysvětlila jim, že bude raději „v na-prostém klidu“.

Po celé dva dny, které uplynuly od jejich odjezdu, byla Emily Arundellová nezvykle vážná a zadumaná, až to vzbuzovalo obavy. Často neslyšela, když jí Minnie Lawsonová něco říkala. Upřeně se na ni pak zadívala a úsečně přikázala, aby jí svou řeč zopakovala.

„To je tím šokem, chudinka malá,“ vysvětlovala slečna Lawsonová.

A pak dodala s jakýmsi pochmurným požitkem lidí, kteří si libují v neštěstích, protože jim vnesou jisté osvěžení do jinak jednotvárného života: „Troufám si říct, že už nikdy nebude jako dřív.“

Doktor Grainger si z ní naopak dělal legraci a hlučně vtípkoval.

Řekl jí, že koncem týdne už bude zase na nohou, že je to vyložená ostuda, že si nic nezlomila, a co je to za pacientku pro chudáka doktora? Kdyby byli všichni pacienti jako ona, může rovnou zavřít praxi.

Emily Arundellová mu s šarmem odpověděla — byli se starým doktorem Graingerem dávní spojenci. On ji zesměšňoval, ona ho provokovala — s velkým potěšením si užívali vzájemné společnosti!

Když ale doktorovy těžké kroky za dveřmi ztichly, zůstala stará dáma zamyšleně ležet a hlavou jí táhly chmurné myšlenky. Nepřítomně odpovídala na dobře míněné pozornosti, kterými ji zahrnovala Minnie Lawsonová, ale pak se najednou vzpamatovala a utnula Minnie jedovatou poznámkou.

„Chudáček Bobíček,“ švitořila slečna Lawsonová a skláněla se nad psíkem, který měl ustláno v rohu postele u své paničky. „Ten by

byl asi nešťastný, kdyby věděl, co udělal svojí hodňoučké panince, vid'?"

„Nechovej se jako idiot, Minnie!“ okřikla ji slečna Arundellová. „Kde je tvůj anglický smysl pro spravedlnost? Copak nevíš, že dokud se nic nedokáže, je každý v této zemi považován za nevinného?“

„Ale víme přece...“

„Vůbec nic nevíme,“ odsekla Emily Arundellová. „A přestaň tu nervózně pobíhat. Pořád něco popotahuješ a urovnáváš. Copak nemáš nejmenší představu, jak se chovat u nemocné? Jdi pryč a pošli mi Ellen.“

Slečna Lawsonová se pokorně odplížila.

Emily Arundellová ji doprovázela pohledem a cítila se přitom mírně provinile. I když se z Minnie mohla občas zbláznit, věděla, že její společnice dělá, co může, aby jí pomohla.

Pak se Emily znovu zamračila.

Byla zoufale nešťastná. Nenáviděla nečinnost tak, jak jen ji mohla energická a duševně silná stará dáma nenávidět. V momentální situaci se však nedokázala rozhodnout, co podniknout dál.

V určitých okamžicích přestávala věřit svým vlastním schopnostem a své paměti. A neměla nikoho, naprosto nikoho, komu by se mohla svěřit.

Za půl hodiny vešla po špičkách Minnie Lawsonová do ložnice své paní s šálkem silného vývaru a nerozhodně se zastavila, když uviděla Emily, jak leží se zavřenýma očima. V tu chvíli slečna Arundellová promluvila tak hlasitě a rozhodně, že Minnie polévku málem vylila.

„Mary Foxová,“ prohlásila slečna Arundellová.

„Boxová?“ optala se Minnie Lawsonová. „Říkala jste Boxová, slečno Arundellová?“

„Začínáš špatně slyšet, Minnie. Žádná Boxová. Říkám Mary Foxová. Ta žena, kterou jsem vloni potkala v Cheltenhamu. Sestra jednoho z kanovníků Exeterské katedrály. Dej mi ten šálek. Vylilas polévku do podšálku. A nevstupuj do místnosti po špičkách. Ani nevíš, jak mě to rozčiluje. Ted' jdi dolů a přines mi londýnský telefonní seznam.“

„Můžu vám vyhledat číslo? Nebo adresu?“

„Kdybych to chtěla, řekla bych ti to. Dělej, co říkám. Přines seznam a podej mi psací náčiní.“

Slečna Lawsonová poslechla.

Když udělala všechno, oč ji paní požádala, a byla na odchodu, ozvala se Emily Arundellová ještě jednou a nečekaně řekla:

„Jsi dobrá a spolehlivá duše, Minnie. Nevšímej si toho mého štěkání. Víš dobře, že nekoušu. Máš se mnou velkou trpělivost.“

Slečna Lawsonová vyšla z ložnice celá rudá a cosi si pro sebe nesouvisle mumlala.

Slečna Arundellová se na posteli posadila a pustila se do psaní dopisu. Psala pomalu a pečlivě, rozvažovala a přemýšlela a hodně v dopise podtrhávala. Psala i po okrajích a přes řádky, protože byla vychovávaná k tomu, aby neplýtvala papírem. Nakonec si spokojeně oddychla, dopis podepsala a vložila ho do obálky. Napsala na obálku jméno. Pak si vzala nový list papíru. Tentokrát napsala dopis nejprve nanečisto, a když si ho znovu přečetla, něco pozměnila a něco vypustila, přepsala ho nacisto. Pak si celý dopis znovu pečlivě přečetla — byla spokojená s tím, jak se jí podařilo vyjádřit, co měla na mysli. Zasunula ho do obálky a adresovala Ctěnému panu Williamu Purvisovi z právnické firmy Purvis, Purvis, Charlesworth a Purvis z Harchesteru.

Vzala do ruky první obálku, adresovanou panu Herculu Poirotovi, a otevřela telefonní seznam. Když našla adresu, opsala ji na obálku.

Někdo zat'ukal.

Slečna Arundellová rychle zasunula dopis, který právě nadepsala — dopis Herculu Poirotovi — za vnitřní část přebalu desek na psaní.

Neměla nejmenší chuť vzbudit zvědavost slečny Lawsonové. Minnie byla až moc všetečná.

Emily zavolala „dále“, opřela se o polštář a s úlevou si oddychla.

Právě podnikla příslušné kroky, aby vyřešila nastalou situaci.

PÁTÁ KAPITOLA

Hercule Poirot dostává dopis

S událostmi, které jsem právě vylíčil, jsem se samozřejmě seznámil až mnohem později. Domnívám se však, že jsem je z detailních výpovědí nejružnějších členů rodiny sestavil dost přesně.

Byli jsme s Poirotem vtaženi do celé záležitosti až poté, co jsme dostali dopis slečny Arundellové.

Dobře se na ten den pamatuji. Bylo horké dusné ráno, konec června.

Poirot dodržoval při otevírání ranní pošty přesnou rutinu. Zvedl dopis, pečlivě si ho prohlédl a pak ho úhledně rozřízl nožem na dopisy. Obsah dopisů byl podrobně prozkoumán a potom umístěn na jednu ze čtyř hromádek za šálkem od čokolády. (Poirot pil k snídani vždycky čokoládu — odporný zvyk.) Den co den přesně to samé — jako stroj!

Zachovával své rituály tak dokonale, že sebemenší vybočení z rytmu vzbudilo mou pozornost.

Seděl jsem u okna a sledoval jsem projíždějící vozidla. Nedávno jsem se vrátil z Argentiny, a hlučný Londýn byl pro mě vítanou a vzrušující změnou.

S úsměvem jsem se otočil.

„Poirote, já — pokorný Watson — bych se rád pokusil o dedukci.“

„Jsem nadšen, příteli. Oč jde?“

Zaujal jsem příslušný postoj a okázale prohlásil:

„Dneska ráno jste dostal jeden dopis výjimečné důležitosti!“

„Jste Sherlock Holmes! Každopádně! Ano, ano, máte úplnou pravdu.“

Zasmál jsem se.

„Vidíte, Poirote? *Znám vaše metody.* Když si dopis přečtete dvakrát, musí být výjimečně důležitý.“

„Posuďte sám, Hastingsi.“

Přítel mi s úsměvem příslušný dopis podal.

Vzal jsem si ho s nemalým zájmem, ale okamžitě jsem se trochu ušklíbl. Dopis byl napsaný tím staromódním rukopisem, který připomíná pavouci síť, a kromě toho měl dvě strany.

„Musím to číst, Poirote?“ postěžoval jsem si.

„Ach ne, jistěže ne. Rozhodně vás nebudu nutit.“

„Nemůžete mi říct, co se tam píše?“

„Byl bych raději, kdybyste si utvořil svůj vlastní názor, ale neobtěžujte se, jestli vás to nudí.“

„Ne, ne, chci vědět, oč jde,“ zaprotestoval jsem.

„To se vám těžko podaří,“ poznamenal můj přítel suše. „Ten dopis nakonec v podstatě neříká vůbec nic.“

Tuto poznámku jsem považoval za přehnanou, a bez dalšího jsem se ponořil do čtení dopisu.

Panu Herculu Poirotovi

Drahý pane,

velice dlouho jsem se rozhodovala a váhala jsem, než jsem vám začala psát (poslední slova byla přeškrtnuta a dopis pokračoval) než jsem se osmělila a napsala Vám v naději, že mi snad budete schopen pomoci v jedné striktně soukromé záležitosti. (Slova striktně a soukromé byla třikrát podtržena.) Mohu říci, že mi Vaše jméno není neznámé. Vyprávěla mi o Vás slečna Foxová z Exeteru, a ačkoli s vámi nebyla přímo seznámena, zmínila se, že sestra jejího švagra (jejíž jméno se mi bohužel nevybavuje) hovořila o Vaší laskavosti a diskrétnosti tím nejpríznivějším způsobem (nejpríznivějším způsobem jedenkrát podtrženo). Nevyptávala jsem se pochopitelně na povahu (povahu podtrženo) pátrání, jež jste pro ni vedl, ale pochopila jsem z toho, co slečna Foxová říkala, že šlo o velice bolestnou a důvěrnou záležitost (poslední čtyři slova tučně podtržena).

Prerušil jsem luštění toho pavoučího písma, které mi působilo opravdu značné potíže.

„Poirote, musím číst dál? Dostane se vůbec k jádru věci?“

„Pokračujte, příteli. Trpělivost.“

„Trpělivost!“ zavrčel jsem. „Vždyť to vypadá, jako kdyby spadl pavouk do kalamáře a pak si udělal procházku po papíře! Pamatuju se, že moje pratetička Mary psávala zrovna tak!“

Znovu jsem se zabral do luštění toho listu.

Problematická situace, v níž se právě nacházím, mě dovedla k myšlence, že byste pro mě mohl podniknout nezbytné šetření. Jedná se takovou záležitost, což vy jistě lehce pochopíte, která vyžaduje nejvyšší diskrétnost. Také se však mohu — a těžko vyjádřit, jak upřímně si to přeji a modlím se, (modlím se dvakrát podtrženo) aby to tak bylo — také se však mohu naprosto mýlit. Člověk má někdy sklon přisuzovat velký význam skutečností, které mohou být vysvětleny docela přirozeně.

„Nepřeskočil jsem nějakou stránku?“ zamumlal jsem zmateně.

Poirot se uchichtl.

„Ne, ne.“

„Tohle, zdá se, nedává smysl. O čem to vlastně mluvím?“

„Continuez toujours.“

Jedná se takovou záležitost, což vy jistě lehce pochopíte — (ne, to už jsem četl. Ááá, tady jsme.) Za daných okolností, což vy jistě sám nejlépe uznáte, je pro mne zcela nemožné, abych se radila s někým odsud, z Market Basing (Mrkl jsem na záhlaví dopisu. Little-green House, Market Basing, Berks), ale zároveň přirozeně pochopíte, že jsem zneklidněna (zneklidněna podtrženo). Během několika posledních dní jsem si vyčítala, že se snad chovám nadměru podivně (podivně podtrženo třikrát), ale pak jsem se cítila rozrušená ještě víc. Připisuji možná nepatřičnou pozornost něčemu, co je konec konců malichernost (malichernost podtrženo dvakrát), ale můj neklid nemizí. Cítím, že moje mysl nutně potřebuje dojít stran této záležitosti klidu. Celá věc má zhoubný vliv na mé duševní i tělesné zdraví a pochopitelně jsem v obtížné situaci, protože nikomu nemohu nic říct (nikomu nic několikrát tučně podtrženo). Může být, že ve své moudrosti dojdete k závěru, že nejde o nic jiného než o zanedbatelnou maličkost. Fakta mohou mít naprosto nevinné vysvětlení (nevinné podtr-

ženo). Nicméně, ať se to zdá být jakkoli banální, cítím se od toho incidentu s míčkem našeho psa Boba čím dál tím vyplašenější a nejistější. Z toho důvodu bych tedy přivítala váš názor a radu ohledně oné záležitosti. Jistě by se mi velice ulevilo. Byl byste tak laskav a dal mi vědět, jaká je obvyklá cena vašich služeb a co byste mi radil?

Musím ještě jednou zdůraznit, že tady v místě o celé záležitosti nikdo neví. Víím, že fakta jsou triviální a málo důležitá, ale mám špatné zdraví a moje nervy (nervy třikrát podtrženy) nejsou to, co bývaly. Jsem přesvědčená, že podobné obavy mi neprospívají, a čím víc o tom přemýšlím, tím jsem si jistější, že mám pravdu a omyl není možný. Rozhodně se nikomu (podtrženo) ani slůvkem o ničem (podtrženo) nezmíním.

Doufám ve vaši brzkou radu.

S veškerou úctou Emily Arundellová

Otočil jsem dopis a podrobně jsem si prohlédl všechny stránky. „Ale Poirote,“ zaprotestoval jsem, „o čem to proboha *mluví*?“

Můj přítel pokrčil rameny.

„No právě — o čem?“

Netrpělivě jsem poklepal na listy.

„To je ale ženská! Proč nemůže ta paní nebo slečna Arundellová...“

„Myslím, že slečna. Je to typický staropanenský dopis.“

„Ano,“ souhlasil jsem. „Proč ta slečna nemůže říct nic konkrétního; o čem to vlastně *mluví*?“

Poirot si povzdechl.

„Jak říkáte — co se týče používání řádu a metody v duševním procesu, došlo zde k politováníhodnému opomenutí — a bez řádu a metody, Hastingsi...“

„Přesně tak,“ přerušil jsem ho spěšně. „Malé šedivé buňky prakticky žádné.“

„To bych neřekl, milý příteli.“

„Já ano. Jaký to má vůbec *smysl* napsat takový dopis?“

„Velmi malý — to je pravda,“ připustil Poirot.

„Spousta žvástů o ničem,“ pokračoval jsem. „Někdo se nejspíš dotkl jejího tlustého pokojového psíka — bude mít astmatického

mopslíka nebo ňafavého pekinéze!“ Zkoumavě jsem se na přítele zadíval. „A vy ten dopis přesto čtete dvakrát. Nerozumím vám, Poirote.“

Poirot se usmál.

„A vy, Hastingsi, vy byste ho rovnou hodil do koše?“

„Obávám se, že ano.“ Zamračil jsem se na dopis. „Asi jsem nechápavý jako obvykle, ale *já* na tom dopise nic zajímavého nevidím!“

„A přece je na něm cosi velice zajímavého — detail, který mě okamžitě zaujal.“

„Počkejte,“ vykřikl jsem. „Neříkejte mi to. Nechte mě, já na to přijdu.“

Asi to bylo ode mě dětinské. Prozkoumal jsem dopis velice pečlivě a pak jsem zavrtěl hlavou.

„Ne, nenašel jsem to. Vidím, že ta stará dáma má nahnáno — ale to staré dámy mívají často! Možná se nemá čeho bát — možná ano, ale já nechápu, jak můžete vědět, že je to ten druhý případ. Pokud vám nenapověděl váš instinkt...“

Poirot dotčeně zvedl ruku.

„Instinkt! Dobře víte, jak to slovo nemám rád. ‚Něco mi jakoby říká‘ — tohle naznačujete. *Jamais de la vie!* Já, já *usuzuji*. Zapojuji své malé šedé buňky. V tom dopise je jeden drobný detail, který jste naprosto přehlédli, Hastingsi.“

„Hm, dobrá,“ připustil jsem unaveně. „Dám se tedy poddat.“

„Jak poddat?“

„To je rčení. Znamená, že vám dovolím, abyste si vychutnal své vítězství a řekl mi, proč vypadám jako hlupák.“

„Žádný hlupák, Hastingsi, pouhá nepozornost.“

„Tak ven s tím. Co je na tom dopise tak zajímavého? Předpokládám, že stejně jako u ‚toho incidentu s míčkem našeho psa‘, je na něm zajímavé to, že *není* zajímavý!“

Poirot můj bonmot přehlédli a vážným tónem tiše řekl:

„Zajímavé je *datum*.“

„Datum?“

Zvedl jsem dopis. Vlevo nahoře bylo napsáno 17. dubna.

„Ano,“ přikývl jsem. „To je zvláštní. 17. dubna.“

„A dnes máme 28. června. *C'est curieux, n'est-ce pas?* Před více než dvěma měsíci.“

Pochybovačně jsem zavrtěl hlavou.

„Nejspíš to nic neznamená. Přepsání. Chtěla napsat června a napsala místo toho dubna.“

„I v tom případě by byl dopis deset nebo jedenáct dní starý — a to je podivné. Ale vy se ve skutečnosti mýlíte.“

Podívejte se na barvu inkoustu. Ten dopis byl napsaný dříve než před deseti nebo jedenácti dny. Ne, 17. duben je nepochybně správné datum. Ale proč ten dopis nebyl poslán?“

Pokrčil jsem rameny.

„To je jednoduché. Babča změnila názor.“

„Proč potom dopis rovnou nezničila? Proč ho nechala přes dva měsíce ležet a teď ho poslala?“

Musel jsem připustit, že na tohle se odpověď hledá hůř. Žádné uspokojivé vysvětlení mě vlastně ani nenapadlo. A tak jsem jen beze slova zavrtěl hlavou.

Poirot přikývl.

„Vidíte — to je na tom zajímavé! Ano, rozhodně zajímavá věc.“

„Odpovíte na ten dopis?“ zeptal jsem se.

„*Oui, mon ami.*“

V místnosti zavládlo ticho, jen Poirotovo pero škrábalo po papíře. Bylo horké, dusné ráno. Oknem dovnitř pronikal pach prachu a asfaltu.

Poirot vstal s hotovým dopisem v ruce. Vytáhl zásuvku a vyndal z ní malou čtvercovou krabičku, ze které si vzal známku. Houbičkou ji navlhčil a chystal se ji přilepit na obálku.

Pak se najednou zarazil se známku v ruce a rozhodně zavrtěl hlavou.

„*Ne!*“ prohlásil. „To by nebylo správné.“ Roztrhl dopis a hodil ho do koše.

„Takhle tu záležitost řešit nebudeme! *Pojedeme* tam, příteli.“

„Chcete říct, že pojedeme do Market Basing?“

„Přesně tak. Proč ne? Copak se tady v Londýně dneska nedusíme? Nebude nám na venkově příjemněji?“

„No, když to berete takhle,“ řekl jsem. „*Pojedeme* autem?“

Měl jsem ojetý austin.

„Výborně. Vhodný den pro motorismus. Člověk ani nepotřebuje šál. Lehký plášť, hedvábnou šálku...“

„Nejedeme na severní pól, milý příteli!“ protestoval jsem.

„Člověk musí být opatrný, aby se nenachladl,“ poučil mě Poirot.

„V takovémhle počasí?“

Poirot si bez ohledu na mé protesty navlékl světlehnědý plášť a kolem krku si uvázal hedvábný šátek. Znamku položil na piják vlhkou stranou nahoru a pak jsme společně odešli.

ŠESTÁ KAPITOLA

Jedeme do Littlegreenu

Nevím, jak se Poirot cítil ve svém plášti a šátku kolem krku, ale já osobně jsem byl upečený dřív, než jsme vyjeli z Londýna. Jízda v otevřeném voze totiž rozhodně není za horkého letního dne osvěžující zážitek.

Jakmile jsme však vyjeli z Londýna a nabrali rychlost na velké západní silnici, nálada se mi hned zlepšila.

Cesta nám zabrala asi půl druhé hodiny a do malého městečka Market Basing jsme vjížděli krátce před polednem. Městečko se původně rozkládalo u hlavní silnice, ale po dokončení moderního obchvatu se ocitlo tři míle severně od dopravní tepny a díky tomu si udrželo staromódní důstojnou atmosféru a poklid. Jediná široká ulice a rozlehlé náměstí jako by říkaly: „Bývaly jsme důležité místo a zůstaly jsme takové pro každého, kdo má zdravý rozum a dobré vychování. Ať si moderní svět uhání kolem po té novopečené silnici, mě postavili v solidní době, kdy šly pospolitost a krása ruku v ruce.“

Uprostřed velkého náměstí bylo parkoviště s několika auty. Řádně jsem austina zaparkoval, Poirot si svlékl nadbytečné oděvy, ujistil se, že jeho knírek je symetrický skvost, a pak jsme byli připraveni vyrazit.

Na své první zkusmé dotazy jsme nedostali odpověď jako obvykle: „Promiňte, ale nejsem místní.“ Pravděpodobnost, že bychom v Market Basing narazili na někoho, kdo není místní, byla mizivá! Takovým dojmem to tu působilo! A my s Poirotem (a zvláště Poirot) jsme tu byli dost nápadní. Na první pohled jsme do toho starého anglického tržišního města, uvelebeného ve svých tradicích, vůbec nepatřili.

„Littlegreen?“ opakoval statný volooký chlapík a zamyšleně si nás prohlížel. „Jděte rovně po Hlavní ulici a nemůžete ho minout. Je nalevo. Na brance není jméno, ale je to první velký dům za bankou.“ A znovu zopakoval: „Nemůžete ho minout.“

Když jsme se vydali naznačeným směrem, doprovázel nás pohledem.

„Proboha,“ postěžoval jsem si. „Cítím se tu nějak hrozně nápadně. A co týče vás, Poirote, vy tu působíte úplně exoticky.“

„Chcete říct, že je na mně vidět, že jsem cizinec, není-liž pravda?“

„Čiší to z vás na hony,“ ujistil jsem ho.

„A to mám oblek ušitý od anglického krejčího,“ mínil Poirot.

„Šaty nejsou všechno,“ řekl jsem. „Málo platné, Poirote, jste nepřehlédnutelná postava. Často jsem se divil, že vám to nepřekáží v práci.“

Poirot si povzdechl.

„To je tím, že jste si nasadil do hlavy chybný předpoklad. Jako by detektiv musel být nutně ten typ, který si nasazuje falešné vousy a schovává se za sloupem! Falešný vous je *vieux jeu*, a co se týče tajného sledování, k tomu se uchylují jen ti, co jsou v naší branži na nejnižší úrovni. Herculu Poirotovi, můj milý, stačí, když se pohodlně usadí do křesla a začne přemýšlet.“

„Což vysvětluje, proč teď, ve výjimečně parném dni, jdeme po téhle výjimečně rozpálené ulici.“

„Velice elegantní odpověď, Hastingsi. Připouštím, že jste v tomto ojedinelém případě získal bod.“

Dům Littlegreen jsme našli docela dobře, ale čekalo nás překvapení — visela na něm cedule kanceláře s nemovitostmi.

Zatímco jsme si ji prohlíželi, upoutalo mou pozornost psí štěkání.

Keře nebyly v tomto místě zvlášť husté, takže jsem psa dobře viděl. Byl to hrubosrstý teriér — štrapatý chlupáč. Stál trochu k jedné straně, nohy měl široce rozkročené a se zjevným potěšením štekal. Měl radost ze svého výkonu, z něhož bylo patrné, že vychází z ryze přátelských pohnutek.

Jako by říkal: „Jsem to ale dobrý hlídač, vidíte? Nic si ze mě nedělejte! Já se takhle bavím! A samozřejmě je to taky moje povinnost! Musím prostě dát vědět, že je v domě pes! K smrti nudné dopoledne. Vás mi přineslo samo nebe, aspoň mám chvíli co dělat. Jdete k nám? Doufám, že jo. Je tu zatracená nuda. Rád bych si trochu popovídal.“

„Nazdar, starouši,“ řekl jsem mu a strčil jsem mu ruku k nosu.

Natáhl krk skrz mřížoví a podezíravě ji očichal. Pak zlehka zavrtěl ocasem a několikrát krátce vyštěkl.

„Nebyli jsme oficiálně představeni, proto musím pochopitelně zachovávat dekorum! Ale vidím, že víš, co se sluší a patří.“

„Hodný pejsek,“ pochválil jsem ho.

„Haf,“ odpověděl psík přátelsky.

„No, Poirote?“ ukončil jsem psí rozhovor a obrátil jsem se na přítele.

Poirot se tvářil podivně. Jeho výraz jsem nedokázal dost dobře zařadit. Snad by se dal popsat jako vědomě potlačené rozrušení.

„Incident se psem,“ zamumlal. „No tak alespoň tu máme psa.“

„Haf,“ poznamenal náš nový kamarád. Pak se posadil, široce zívhl a s nadějným výrazem nás pozoroval.

„Co dál?“ zeptal jsem se.

Pes měl v očích stejnou otázku.

„*Parleu*, takže realitní kancelář, pánové — jak že to je — pánové Gabler a Stretcher.“

„Ano, vypadá to tak.“

Otočili jsme se a vrátili se stejnou cestou zpátky. Pes za námi vyslal několik znechucených štěknutí.

Kancelář pánů Gablera a Stretchera se nacházela na Tržním náměstí. Vstoupili jsme do potemnělé úřadovny, kde nás přijala slečna s huhňavým hlasem a nevýraznými očima.

„Dobré ráno,“ pozdravil Poirot zdvořile.

Slečna právě telefonovala, ale pokynula směrem k židli a Poirot se posadil. Já jsem našel druhou a donesl si ji k Poirotovi.

„Nemůžu říct, že bych si byla jistá,“ řekla slečna do telefonu nepřítomně. „Nevím, jaká bude cena... Pardon? Ach, přívod vody, myslím... ale nemohu si být pochopitelně jistá. Je mi velice líto, určitě... Ne, není tady... Ne, těžko říct... Ano, samozřejmě ho požádám... Ano... 8135? Obávám se, že jsem to nezachytila. Aha, 8935... 39... Aha... 5235... Ano, požádám ho, aby vám zavolał... po šesté... Ach, omlouvám se, před šestou... Děkuji, velice vám děkuji.“

Zavěsila, naškrábala do bloku 5319 a vrhla na Poirota mírně távavý pohled prostý jakékoli zvědavosti.

Poirot bryskně spustil.

„Všiml jsem si, že na kraji tohoto města je na prodej dům. Jmenuje se myslím Littlegreen.“

„Ach, Littlegreen,“ opakovala po něm mladá žena neurčitě. „Říkal jste *Littlegreen*?“

„Přesně tak.“

„Dům *Littlegreen*,“ řekla dívka a bylo vidět, že ji to stojí značné duševní vypětí. „No, dobrá, myslím, že pan Gabler o tom bude vědět.“

„Mohu mluvit s panem Gablerem?“

„Není tady,“ řekla dívka tónem, v němž zazněl jakýsi mdlý, anemický pocit uspokojení, jako by hlásila: Bod pro mě.

„Víte, kdy se vrátí?“

„Těžko říct. Vůbec nevím,“ ujistila Poirota dívka.

„Pochopte, mám zájem o dům v této lokalitě.“

„Ach ano,“ podotkla slečna bez zájmu.

„Zdá se, že Littlegreen je přesně to, co hledám. Můžete mi dát bližší informace?“

„Informace?“ Dívka vypadala překvapeně.

„Podrobnosti o domu Littlegreen.“

Neochotně vytáhla zásuvku a vyndala z ní pořadač plný zpřeházených papírů.

„Johne!“ zavolala na vychrtlého mladíka, který seděl v rohu.

Chlapec vzhledl.

„Ano, slečno.“

„Víš něco bližšího o — jak jste to říkal?“

„Dům Littlegreen,“ řekl Poirot velice srozumitelně.

„Tady ho máte na velkém plakátě,“ upozornil jsem a ukázal na stěnu.

Dívka se na mě chladně podívala. Jako by říkala: dva jedna. Nefér hra. Přizvala si posilu.

„Ty asi o Littlegreenu nic nevíš, vid', Johne?“

„Ne, slečno. Mělo by to být ve složce.“

„Je mi líto,“ řekla dívka, i když na to vůbec nevypadala. „Museli jsme to všechno nejspíš někam poslat.“

„*C'est dommage.*“

„Prosím?“

„Škoda.“

„Máme tu pěkný bungalov v Hennel End se dvěma postelemi a sedačkou.“

Hovořila bez nadšení, ale jako člověk, který se snaží dostat svým povinností vůči zaměstnavateli.

„Ne, děkuji vám.“

„A dvojdoměk s malou zimní zahradou. O něm vám mohu dát i nějaké informace.“

„Ne, děkuji vám. Rád bych zjistil, jaký nájem byste žádali za Littlegreen.“

„Není k pronájmu,“ řekla mladá žena, a aby mohla dál skórovat, opustila pozici člověka, který o Littlegreenu naprosto nic neví. „Je pouze k přímému prodeji.“

„Na tabuli je napsáno: K pronájmu nebo k prodeji.“

„O tom nic nevím, ale je jen na prodej.“

V této fázi boje se otevřely dveře a vstoupil šedovlasý muž ve středních letech. Evidentně spěchal. Přejel nás bojovným pohledem a v očích mu zajiskřilo. Obočím naznačil své zaměstnankyni němý dotaz.

„Toto je pan Gabler,“ řekla dívka.

Pan Gabler otevřel dveře vnitřní svatyně s dynamickým mávnutím.

„Vstupte, prosím, pánové.“ Uvedl nás dovnitř, rozmáchlým gestem nám nabídl židle a sám se posadil za plochý pracovní stůl naproti nám.

„Tak, a co bych pro vás mohl udělat?“

Poirot se vytrvale držel své myšlenky.

„Rád bych získal několik informací o domu Littlegreen...“

Dál se nedostal. Pan Gabler se chopil slova.

„Ach! Littlegreen — *tomu* říkám nemovitost! A za pakatel! Právě se objevil na trhu. Věřte mi, pánové, že dům této kvality nemíváme často v nabídce za takovou cenu. Vkus se mění. Lidé se už naba-

žili narychlo stavěných domů. Chtějí solidní věci. Solidní, poctivý dům. Překrásné stavení — má kouzlo — atmosféru — skrz naskrz klasická anglická architektura. Přesně to si dnes lidé žádají — domy z určité doby vzbuzují sympatie, jestli mi rozumíte, pánové. Littlegreen se rozhodně na trhu dlouho neohřeje! O Littlegreen se zákazníci poperou. Poperou! Zrovna v sobotu se na něj byl podívat jeden poslanec. Tolik se mu líbil, že o víkendu přijede znovu. A taky má o něj zájem jeden burzovní makléř. Lidé dneska chtějí klid — když přijedou na venkov, nechtějí mít za domem hlavní silnici. To platí pro každého, ale my chceme přitáhnout určitou třídu. A přesně to tenhle dům je. Třída!

Musíte uznat, že tenkrát uměli postavit dům pro džentlmeny. Ano, ano, Littlegreen se v naší nabídce dlouho nezdrží.“

Pan Gabler, který si své jméno plným právem zasloužil¹, se odmlčel, aby se nadechl.

„Měnil dům v poslední době často majitele?“ vyptával se Poirot.

„Ne ne, právě naopak. Přes padesát let byl v rukou jediné rodiny. Jmenovali se Arundellovi. Velice vážená rodina v našem městě. Dámy ze staré školy.“

„Podrobnosti o domu Littlegreen, slečno Jenkinsová. Rychle, prosím.“

Vrátil se ke stolu.

„Chci dům v této vzdálenosti od Londýna,“ řekl Poirot. „Na venkově, ale ne na úplně opuštěném místě, jestli mi rozumíte...“

„Naprosto dokonale. Na zapadlém místě to nedělá dobrotu. Kupříkladu personál to nemá rád. Tady máme výhody venkova bez jeho nevýhod.“ Slečna Jenkinsová vplula dovnitř s papírem v ruce a položila ho před svého zaměstnavatele, který ji kývnutím hlavy propustil.

„Tak tady to máme,“ řekl pan Gabler a zkušeně přelétl papír očima. „Stylový dobový dům; dvě haly, dva salonky, osm postelí a toaletních stolků, obvyklé pracovny, prostorná kuchyňská část, rozlehlé přístavby, maštale atd. Rozvod vody, starobylá zahrada nená-

¹ Narážka na angl. gabble — žvanit. Pozn. překl.

ročná na údržbu o celkové výměře tří akrů, dva altánky atd. atd. Cena 2850 liber nebo nejbližší nabídka.“

„Můžete mi dát povolení k prohlídce?“

„Zajisté, milý pane,“ ochotně souhlasil pan Gabler a v dobrém rozmaru prosperujícího obchodníka začal psát. „Vaše jméno a adresa?“

Poirot se představil jako Parotti, což mě mírně překvapilo.

Máme jednu nebo dvě další nemovitosti, které by vás mohly zajímat,“ pokračoval pan Gabler.

Poirot ho nechal, aby připsal ještě dva další domy, než ho přerušil.

„Můžeme Littlegreen navštívit kdykoli?“

„Rozhodně, vážený pane. V domě je služebnictvo. Možná bych tam mohl ještě zatelefonovat, abychom měli jistotu. Půjdete hned? Nebo po obědě?“

„Po obědě by to bylo asi lepší.“

„Ano, jistě. Zavolám tam a řeknu, že přijdete asi ve dvě hodiny — vyhovuje vám to?“

„Děkuji. Říkal jste, že vlastníkem domu je slečna Arundellová, nemám pravdu?“

„Lawsonová. Slečna Lawsonová. Tak se jmenuje současná majitelka. Slečna Arundellová bohužel nedávno zemřela. Proto se také dům dostal na trh a mohu vás ujistit, že se po něm jen zapráší. O tom není pochyb! Jen tak mezi námi, milý pane, čistě důvěrně, pokud o té koupí uvažujete, dejte svou nabídku rychle. Jak jsem už říkal, mají o něj zájem další dva džentlmeni a vůbec by mě nepřekvapilo, kdybych od některého z nich dostal nabídku během několika dnů. Oba dva vědí, že ten druhý má zájem. A konkurence dokáže člověka popohnat, to si pište! Ha ha! Nerad bych, abyste o něj přišel. To by bylo zklamání.“

„Pochopil jsem, že slečna Lawsonová by ho ráda prodala co nejdřív.“

Pan Gabler důvěrně ztišil hlas.

„Přesně tak. Dům je pro dámu ve středních letech, která žije sama, moc veliký. Chce se ho zbavit a pořídit si dům v Londýně. Cel-

kem rozumné řešení. Proto je také Littlegreen k maní za tak směšně nízkou cenu.“

„Možná by přistoupila na jednání o nabídce?“

„To je nápad! Navrhněte cenu, rozjed'te to. Ale říkám vám, že určitě nebude problém dostat na trhu požadovanou cenu. Vždyť je směšná! Dneska byste na takový dům potřeboval dobrých šest tisíc liber, a to nemluvím o pozemku a předzahrádce.“

„Slečna Arundellová zemřela náhle, není-liž pravda?“

„No, to bych zrovna neřekl. *Anno domini — anno domini*. Sedmdesátku slavila už před pár lety a byla dost dlouho nemocná. Poslední z rodiny — víte něco o její rodině?“

„Znám někoho toho jména, kdo má ve zdejším kraji příbuzné. Zajímal by mě, jestli jde o tutěž rodinu.“

„Pravděpodobně ano. Byly to čtyři sestry. Jedna se poměrně pozdě provdala a ostatní tři žily tady. Dámy ze staré školy. Slečna Emily zůstala jako poslední. Měla ve městě velice dobrou pověst.“

Předklonil se a podal Poirotovi vyplněné povolení k prohlídce domu.

„Zastavíte se tu později a řeknete mi, jak se vám Littlegreen líbil, vid'te? Dům bude pochopitelně potřebovat nějakou tu menší modernizaci. To je samozřejmé. Ale jak vždycky říkám: ‚Co to je — jedna dvě koupelny? To je hotovo raz dva.‘ “

Rozloučili jsme se a na odchodu jsme ještě zaslechli unylý hlas slečny Jenkinsové.

„Pane Gablere, volala paní Samuelsová. Byla by ráda, kdybyste jí zavolal — Holandsko 5391.“

Pokud se dobře pamatuji, nebylo to číslo, které si slečna Jenkinsová zapsala, ani to, které jí diktovali do telefonu.

Byl jsem přesvědčený, že je to odplata mladé dámy za to, že byla přinucena vyhledat informace o Littlegreenu.

SEDMÁ KAPITOLA

Oběd u George

Cestou přes náměstí jsem poznamenal, že pan Gabler dělá čest svému jménu. Poirot se pousmál, z čehož jsem poznal, že se mnou naprosto souhlasí.

„Bude asi trochu zklamaný, když se nevrátíte. Nejspíš si myslí, že už je ruka v rukávě a dům prakticky prodaný.“

„Ano, jistěže. Použil jsem malého podvodu.“

„Snad bychom si tady mohli dát oběd, než se vrátíme do Londýna. Nebo se najíme na nějakém vhodnějším místě při cestě?“

„Milý Hastingsi, nechystám se tak rychle opustit Market Basing. Nedokončili jsme ještě práci, kvůli které jsme přijeli.“

Překvapeně jsem se na něj podíval.

„Chcete říct — ale příteli, vždyť je to fiasko. Stará paní je mrtvá.“

„Přesně tak.“

Tón, kterým to řekl, mě překvapil ještě víc. Zastavil jsem se a upřeně jsem se na něj zadíval. Bylo jasné, že ten nesouvislý dopis mu nasadil brouka do hlavy.

„Ale jestli je mrtvá, Poirote,“ řekl jsem mu mírným hlasem, „jaký to má smysl? Teď už vám nic nepoví. Ať měla jakýkoli problém, je to pryč. Hotovo a skončeno.“

„Jak snadno a lehce se té záležitosti zbavujete! Dovolte, abych vás ujistil, že žádná záležitost není skončena, dokud se jí Hercule Poirot nepřestane zabývat!“

Mohl jsem už ze zkušenosti vědět, že nemá cenu hádat se s Poirotem. Přesto jsem neopatrně pokračoval.

„Ale když je mrtvá...“

„Zcela správně, Hastingsi. Zce-la správ-ně... Opakujete ten podstatný fakt a přitom s velkolepou tupostí ignorujete jeho význam. Copak nechápete jeho smysl? Slečna Arundellová je mrtvá.“

„Ale milý Poirote, její smrt byla naprosto přirozená a běžná! Nebylo na ní nic podivného ani nevysvětlitelného. Starý Gabler nám to přece řekl.“

„Starý Gabler nám také řekl, že Littlegreen je za 2850 liber výhodná koupě. To také považujete za svatou pravdu?“

„Jistěže ne. Divil jsem se, proč se Gabler tak snaží, aby ten dům prodal — nejspíš potřebuje zmodernizovat od sklepa po půdu. Přísahal bych, že by přijal — nebo spíš jeho klient by přijal i mnohem nižší cenu. Musí to být fuška, zbavit se těch velkých georgiánských domů, co stojí průčelím rovnou do ulice.“

„*Eh, bien*“, řekl Poirot, ale pak tedy neříkejte: ‚Gabler nám to přece řekl!‘, jako kdyby šlo o osvětleného proroka, který nikdy nelže.“

Chystal jsem se dál protestovat, ale v tu chvíli jsme překročili práh hospody U George a Poirot dal důrazným netrpělivým syknutím najevo, že teď hovor končí.

Uvedli nás do menší jídelny, kde byla všechna okna zavřená a kde to zatuchle páchlo starým jídlem. Obsluhoval nás starší dýchavičný číšník. Ukázalo se, že jsme jediní hosté. Měli jsme vynikající skopové, velké kusy rozvařeného zelí a trochu brambor, které postrádaly šmrnc. Následoval kompot s pudinkem, který nebyl valné chuti. Po gorgonzole a slaných sušenkách nám číšník pomalu přinesl dva šálky něčeho, co měla být káva.

Pak nastal vhodný okamžik, kdy Poirot vytáhl povolení k prohlídkám domů a požádal číšníka o pomoc.

„Ano, pane. Většinou ty domy znám. K Hemel Down je to asi tři míle — je to malé stavení u silnice Much Benham. Naylorova farma stojí jen jednu míli odsud. Kousek za King’s Head zahnete na takovou cestičku, která vede přímo k ní. Bisset Grange? Ne, o tom jsem nikdy neslyšel. Littlegreen je blízko, pár minut pěšky.“

„Á, myslím, že jsem ho už viděl zvenku. Ten je asi nejpříjemnější. Je v dobrém stavu, že ano?“

„Ó, ano, pane. V dobrém stavu — střecha, okapy a tak. Starobylý dům, samozřejmě. Nikdy ho nepřestavovali. Zahrada — radost pohledět. Slečna Arundellová si na zahradu potrpěla, to ano.“

„Vidím, že dům patří slečně Lawsonové.“

„To je pravda, pane. Slečna Lawsonová byla společnice slečny Arundellové, a když stará paní zemřela, všechno jí odkázala — dům a prostě všechno.“

„Vskutku? Asi neměla žádné příbuzné, kterým by majetek nechala.“

„Úplně tak to nebylo, pane. Ona *měla* neteře a synovce. Ale slečna Lawsonová s ní samozřejmě byla pořád. A taky to samozřejmě byla stará paní a — no — takhle to zkrátka bylo.“

„Každopádně šlo asi hlavně o dům a ne o nějaké velké peníze, že?“

Mnohokrát jsem byl svědkem situace, kdy nebylo možné získat informaci tak, že člověk položí přímou otázku, ale když vysloví chybný předpoklad, rázem se dozví, co potřebuje. Jeho protějšek totiž cítí potřebu omyl popřít.

„Právě naopak, vážený pane. Právě naopak. Všichni se divili, když se ukázalo, kolik peněz po sobě stará paní zanechala. Závěť byla v novinách — i kolik to dělalo a vůbec všechno. Zdá se, že žila spoustu let mnohem skromněji, než by mohla. Odkázala nějaké tři čtyři stovky tisíc liber.“

„To snad ne,“ vykřikl Poirot. „To zní jako pohádka, vidíte? Z chudé společnice se rázem stane neuvěřitelně bohatá žena. Je tahle slečna Lawsonová ještě mladá? Užije si toho nově nabytého bohatství?“

„Ó ne, pane, je to osoba ve středních letech.“

Způsob, jakým vyslovil slovo osoba, to byl přímo umělecký výkon. Bylo jasné, že slečna Lawsonová, bývalá společnice Emily Arundellové, neudělala v Market Basing žádný velký dojem.

„Neteře a synovci museli být zklamaní,“ nadhodil Poirot.

„Ano, pane, určitě to pro ně musel být šok. Naprostý šok. Lidi na to tady v Market Basing měli různé názory. Někteří říkali, že to není správné, nechat všechno někomu mimo rodinu, krev není voda, že? Ale jiní zas samozřejmě tvrdili, že každý má právo udělat si se svým majetkem, co chce. Oba názory mají jistě něco do sebe.“

„Slečna Arundellová tady žila hodně dlouho, vidíte?“

„Ano, pane. Ona i její sestry a před nimi také jejich otec generál Arundell. Já ho přirozeně už nepamatuju, ale slyšel jsem, že to byla pozoruhodná postava. Účastnil se bojů za indické vzpoury.“

„Měl několik dcer?“

„Já pamatuju tři a čtvrtá prý byla vdaná. Ano, slečna Matilda, slečna Agnes a slečna Emily. Slečna Matilda zemřela jako první, pak slečna Agnes a nakonec slečna Emily.“

„To se stalo poměrně nedávno?“

„Začátkem května — nebo možná koncem dubna.“

„Byla dlouho nemocná?“

„Chvíli tak — chvíli tak. Postonávala. Minulý rok málem umřela na ten svůj zánět jater. Byla pak ještě nějakou dobu žlutá jako citron. Ano, posledních pět let měla dost chatrné zdraví.“

„Předpokládám, že tu máte dobré doktory.“

„No tak, máme tady doktora Graingera — ten je tu už dobrých čtyřicet let a většina lidí chodí k němu. Je to trochu podivín, má svoje libůstky, ale je to dobrý doktor. Lepšího neznám. A má mladšího partnera doktora Donaldsona. To je spíš takový ten módní typ. Někdě mu dává přednost. A pak je tu samozřejmě doktor Harding, ale ten toho moc nemá.“

„Předpokládám, že slečna Arundellová chodila k doktoru Graingerovi.“

„Ó ano, ten ji dostal z několika pěkných malérů. Je to ten typ, co člověka donutí žít dál, ať chce nebo ne.“

Poirot přikývl.

„Člověk by se měl něco dozvědět o místě, kde se chystá usadit,“ poznamenal. „Dobrý doktor je jeden z nejdůležitějších lidí, které je třeba znát.“

„To je rozhodně pravda, pane.“

Pak Poirot požádal o účet a připojil slušné spropitné.

„Děkuji, pane. Děkuji mnohokrát. Opravdu doufám, že si tady zvyknete, pane.“

„Také doufám,“ zalhal Poirot.

Vyšli jsme z hospody U George.

„Tak už jste spokojený, Poirote?“ zeptal jsem se, když jsme se ocitli na ulici.

„Ani v nejmenším, příteli.“

Vyrazil nečekaným směrem.

„Kam máte namířeno teď, Poirote?“

„Do kostela, příteli. Mohlo by to být zajímavé. Náhrobní desky, staré pomníky...“

Pochybovačně jsem zakroutil hlavou.

Poirot si zběžně prohlédl vnitřek kostela. V průvodci se sice hovořilo o zajímavé ukázce rané gotiky, ale kostel byl ve vandalské viktoriánské éře tak svědomitě zrekonstruován, že v něm nic zajímavého nezbylo.

Potom začal Poirot zdánlivě bezcílně bloumat po hřbitově u kostela, četl si epitafy na náhrobních kamenech, pronášel poznámky o počtech úmrtí v jednotlivých rodinách a občas se hlasitě podívil nad zněním některého jména.

Ani mě nepřekvapilo, když se nakonec zastavil před náhrobkem, který pravděpodobně hledal od samého začátku:

Na velkolepé mramorové desce četl částečně smazaný nápis:

ZASVĚCENO

PAMÁTCE

JOHNA LAVERTONA ARUNDELLA

GENERÁLA 24. SIKHSKÉHO REGIMENTU

ZESNUL V PÁNU 19. května 1888

„VŠI SILOU BOJUJ ZA DOBRO“

PAMÁTCE

MATILDY ANN ARUNDELLOVÉ

ZESNULA 10. března 1912

„VSTANU A PŮJDU ZA OTCEM“

PAMÁTCE

AGNES GEORGINY MARY ARUNDELLOVÉ

ZESNULA 20. listopadu 1921

„PŘEJ SI A BUDE TI DÁNO“

A nakonec úplně nový nápis, očividně teprve nedávno vytesaný:

PAMÁTKA
EMILY HARRIETY LAVERTON ARUNDELLOVÉ
ZESNULA 1. května 1936
„VYPLŇ SE VŮLE TVÁ“

Poirot nápis chvíli zkoumal.

Pak tiše zamumlal:

„Prvního května... prvního května... A dnes, 28. června, jsem dostal její dopis. Sám jistě uznáte, Hastingsi, že tato záhada musí být objasněna, že?“

Uznal jsem, že ano.

Tedy vlastně jsem uznal, že Poirot se rozhodl tuto záhadu objasnit.

OSMÁ KAPITOLA

Interiér domu Littlegreen

Jakmile jsme vyšli ze hřbitova, namířil si to Poirot svižným krokem k Littlegreenu. Usoudil jsem, že pořád ještě hraje roli perspektivního kupce. V ruce opatrně držel několik povolení k prohlídkám domů. To, které se týkalo Littlegreenu, měl nahoře. Když jsme došli na místo, otevřel branku a kráčel po cestičce přímo k domovním dveřím.

Teriéra tentokrát nebylo vidět, ale z hloubi domu se ozývalo štěkání — předpokládal jsem, že bude asi někde v kuchyňské části přízemí.

Za okamžik už jsme zaslechli z haly kroky, a když se dveře otevřely, objevila se v nich příjemná žena ve věku mezi padesáti a šedesáti roky. Očividně šlo o starosvětskou služebnou, jaké se už dneska často nevidí.

Poirot předložil doporučující list.

„Ano, pane, z realitní kanceláře už telefonovali. Pojd'te, prosím, tudy.“

Když jsme dům při naší první návštěvě obhlíželi zvenku, byly okenice zavřené. Teď je služebná otevřela dokořán. Dům byl připraven na naši návštěvu. Všiml jsem si, že je pečlivě uklizeno a všechno se jen leskne. Naše průvodkyně byla zjevně velice svědomitá osoba.

„Toto je dopolední salon, pane.“

Místnost na mě působila příjemným dojmem. Spokojeně jsem se rozhlížel kolem dokola. Široká okna vedla na ulici. Zařízení bylo dobré, solidní, staromódní, většinou viktoriánské, ale stála tu i knihovna značky Chippendale a několik líbivých židlí značky Hepplewhite.

Chovali jsme se s Poirotem jako lidé, kteří si prohlížejí dům na prodej. Stáli jsme jako sochy, byli jsme nesví a trousili jsme poznámky jako „velice pěkné“, „velmi pěkná místnost“ a „Říkala jste dopolední salon?“

Služebná nás vedla halou do protilehlé místnosti na druhé straně domu. Tenhle pokoj byl mnohem větší.

„Jídelna, pane.“

Celá místnost byla zařízena ve viktoriánském stylu. Těžký mahagonový stůl, masivní příborník z téměř červeného mahagonu s velkými trsy vyřezávaného ovoce, bytelné židle potažené kůží. Obrazy na zdi byly zcela jistě rodinné portréty.

Teriér byl někde zavřený a neustále štěkal. Ted' se najednou ozýval mnohem hlasitěji. Zesilující štěkot znamenal, že se řítí halou.

„Kdo to vešel do domu? Roztrhám ho *na kusy*“ tak zněl určité refrén té jeho věčné písničky.

Přiběhl na práh a zběsile čmuchar.

„Ach, Bobe, ty jsi ale zlobivý pes,“ rozhořčila se naše průvodkyně. „Nevšímejte si ho, pane. Nic vám neudělá.“

Jakmile Bob vetřelce odhalil, jeho chování se úplně změnilo. Vběhl dovnitř a slušně se představil.

„Opravdu rád vás poznávám,“ poznamenal při očichávání našich kotníků. „Omluvte prosím to hlučné uvítání, ale je to moje práce. Musíme dávat dobrý pozor na to, koho pustíme dovnitř, víte? Ale je to dost nudný život, takže jsem moc rád, když přijde návštěva. Myslím, že máte taky psa, že?“

Poslední otázka patřila mně, protože jsem se zastavil a podrbal jsem ho.

„Roztomilý psík,“ řekl jsem paní. „Potřeboval by trochu zastříhnout.“

„Ano, pane. Obvykle se stříhá třikrát ročně.“

„Je to starý pes?“

„Ach, ne, pane. Není mu víc než šest. A někdy se chová zrovna jako štěně. Popadne kuchařčiny pantofle a lítá s nimi sem a tam. Ani byste nevěřil, jaké je to normálně mírné zvíře, když ho někdy slyšíte vyvádět. Útočí jedině na pošťáka. Ten se ho vysloveně bojí.“

Bob právě zkoumal Poirotovy nohavice. Když se dověděl, co potřeboval, dlouze se nadechl („Hm, není to zlý člověk, ale pejskař to zrovna nebude.“) a vrátil se ke mně, naklonil hlavu ke straně a zadíval se na mě, jako by na něco čekal.

„Opravdu nevím, proč psi vždycky útočí na pošťáky,“ pokračovala naše průvodkyně.

„Protože mají důvod,“ řekl Poirot. „Pes se rozčiluje z jistého důvodu. Je inteligentní a vyvozuje závěry s ohledem na svá stanoviska. Existují lidé, kteří smějí do domu, a lidé, kteří tam nesmějí — to se pes brzy naučí. *Eh bien*, a který člověk se neustále snaží dostat dovnitř? Kdo dvakrát nebo třikrát denně drnčí na zvonek — a koho nikdy, za žádných okolností pán nepustí dál? Pošťáka. Z pánova pohledu jde tedy naprosto jasně o nevíтанou osobu. Pokaždé ho pošlou pryč, aby si hleděl svého, a on se tvrdošíjně vrací. Povinnost psa je v takovém okamžiku naprosto zřejmá — pomoci pánovi odehnat toho dotěrného člověka a pokud možno ho pokousat. Velice rozumný postup.“

Usmál se na Boba.

„A řekl bych, že je to velice inteligentní tvor.“

„Ó ano, pane. Je skoro jako člověk, tenhle náš Bob.“

Zprudka otevřela další dveře.

„Salon, pane.“

Salon vyvolával vzpomínky na minulost. Ve vzduchu se vznášela lehká vůně pot pourri. Čalounění s růžičkovými věnci bylo vyšisované. Na zdech visely tisky akvarelových obrázků. Na skříňkách stála pěkná sbírka porcelánových sošek — křehcí pastýři a pastýřky. Byly tu vyšívané polštáře a vybledlé fotografie v pěkných stříbrných rámečcích. Byla tu řada vykládaných krabiček na ruční práce a nádob na čaj. Nejvíc mi učarovaly dvě dámy vystřižené z jemného papíru a vystavené pod skleněnými poklapy. Jedna seděla u kolovrátku, druhá měla na klíně kočku.

Obklopila nás atmosféra zašlých časů, volných dnů, kultivovanosti, „džentlmenů a dam“. Byl to opravdový „přijímací salon“. Tady sedávaly dámy s oblíbenými ručními pracemi, a když tu někdy nějaký privilegovaný návštěvník opačného pohlaví vykouřil cigaretu, to bylo potom nějakého větrání a klepání závěsů a polštářů!

Brzy mou pozornost opět upoutal Bob. Seděl vedle elegantního psacího stolku se dvěma zásuvkami a přímo z něj vyzařovalo jakési napjaté zaujetí.

Když viděl, že jsem si ho všiml, vyrazil ze sebe krátké žalostné zašteknutí a díval se střídavě na mě a na stolek.

„Co chce?“ zeptal jsem se.

Náš zájem o Boba služebnou očividně těšil. Bylo vidět, že ho má velice ráda.

„Svůj míček, pane. Býval vždycky v zásuvce stolu. Proto tam teď sedí a prosí.“

Obrátila se na Boba a oslovila ho vysokou fistulí.

„Už tam není, zlatíčko. Bobův míček je v kuchyni. V kuchyni, Bobíčku.“

Bob se netrpělivě zadíval na Poirota a vypadalo to, že říká:

„Tahle ženská nemá rozum. Ty vypadáš docela chytře. Míčky se dávají na své místo — například do téhle zásuvky. Vždycky v ní býval míček. Proto tam musí být i teď. To ví přece každý pes, ne?“

„Teď tam není, chlapče,“ řekl jsem.

Pochybovačně se po mně ohlédl. Když jsme z místnosti odcházeli, pomalu nás následoval. Moc jsme ho nepřesvědčili.

Prohlédli jsme si nejrůznější skříně, toaletu v přízemí a malou komoru, „kde paní aranžovala květiny, pane“.

„Pracovala jste u své paní dlouho?“ zeptal se Poirot.

„Dvacet dva let, pane.“

„Teď se o dům staráte sama?“

„Jsem tu já a kuchařka, pane.“

„Byla u paní Arundellové také dlouho?“

„Čtyři roky, pane. Stará kuchařka zemřela.“

„Kdybych dům koupil, byla byste ochotná zůstat?“

Služebná se trochu začervenala.

„Jste opravdu moc laskavý, pane, ale chystám se odejít na odpočinek. Paní mi odkázala menší sumu peněz, víte, a tak se přestěhuji k bratrovi. Zůstávám tady, jen abych pomohla slečně Lawsonové, než se dům prodá — abych na všechno dohlédla.“

Poirot přikývl.

V nastalém tichu se ozval nový zvuk.

„Bum, bum, BUM.“

Monotónní zvuk, který přicházel odkudsi seshora, sílil.

„To je Bob, pane,“ usmála se naše průvodkyně. „Našel svůj míček a pouští ho dolů ze schodů. Je to taková jeho oblíbená hra.“

Když jsme přicházeli ke schodům, dopadl na poslední stupeň černý gumový míček a dutě bouchl. Chytil jsem ho a podíval jsem se nahoru. Bob ležel na horním schodě s tlapkami nataženými před sebou a zlehka vrtěl ocáskem. Hodil jsem mu míček. Šikovně ho chytil, chvíli ho s očividným potěšením hryzal, pak ho položil mezi tlapky a opatrně ho posouval špičkou čumáku, až míček konečně přepadl přes okraj a znovu skákal ze schodu na schod a bouchal. Bob ho sledoval, jak padá dolů, a zuřivě přitom vrtěl ocasem.

„Tohle by vydržel dělat celé hodiny, pane. Je to jeho oblíbená zábava. Klidně tu zůstane celý den. To stačí, Bobe. Pánové mají na práci něco jiného, než si s tebou hrát.“

Takové zvíře jako pes umí uvolnit atmosféru mezi lidmi a navodit přátelský tón. Jevili jsme o Boba zájem, líbil se nám, a to stačilo, aby povolila i obvyklá prkenost správné hospodyně. Cestou nahoru do prvního patra se naše průvodkyně rozpovídala a vylíčila nám řadu Bobových báječných kousků. Míček zůstal pod schody. Když jsme procházeli kolem Boba, podíval se na nás značně znechuceně a důstojným krokem si šel pro míček sám. Nahoře, když jsme zahrnuli chodbou doprava, jsem ještě Boba zahlédl, jak pomalu stoupá po schodech s míčkem v zubech. Svou chůzí připomínal velice starého člověka, který byl přinucen jakýmsi nemyslicími osobami, aby se takhle nemístně namáhal.

Během prohlídky ložnic začal Poirot postupně vytahovat z naší průvodkyně informace.

„Tady bydlely čtyři slečny Arundellovy, vidíte?“ zeptal se.

„Původně ano, pane, ale to bylo ještě dřív, než jsem sem přišla. Za mě tu už bydlela jen slečna Agnes a slečna Emily a slečna Agnes brzy zemřela. Byla nejmladší z rodiny. Je to zvláštní, že měla zemřít dřív než její sestra.“

„Pravděpodobně nebyla tak silná?“

„Ne, pane, je to zvláštní, ale moje slečna Arundellová, slečna Emily, měla chatrnější zdraví. Celý život mívala co do činění s doktorem. Slečna Agnes byla vždycky silná, robustní, a přece odešla jako

první a slečna Emily, která byla od dětství choulostivá, je všechny přežila. To se tak někdy podivně semele.“

„Ano, je udivující, jak často k tomu dochází.“

Poirot se pustil do naprosto vymyšleného (tím jsem si jistý) příběhu o invalidním strýci, kterým vás tady nebudu zatěžovat. Stačí, když řeknu, že zapůsobil správným dojmem. Řeči o smrti a podobných věcech rozvážou jazyk víc než cokoli jiného. Poirot si připravil půdu a teď mohl položit otázku, která by ještě před dvaceti minutami vyvolala podezřívavé nepřátelství.

„Byla to těžká a zdlouhavá nemoc, na kterou slečna Arundellová nakonec zemřela?“

„Ne, to bych neřekla, pane. Postonávala delší dobu, jestli chápete, co tím myslím — dobré dva roky. Tehdy na tom byla dost špatně — chronický zánět jater. Člověk celý zežloutne v obličeji a oční bělmo...“

„Ach, ano, samozřejmě...“ (Následovala anekdota o Poirotovu bratranci, který vypadal jako samo „žluté nebezpečí“.)

„Přesně tak — zrovna jak to říkáte, pane. Byla hrozně nemocná, chudinka. Nic v sobě neudržela. Doktor Grainger podle mého názoru ani nevěřil, že se z toho slečna dostane. Ale on to s ní skvěle uměl — urážel ji, víte? ‚Tak vy jste se rozhodla, že si lehnete a objednáte náhrobní kámen?‘ říkával jí. A ona na to: ‚Ještě ve mně zbylo trošku síly, doktore,‘ a on na to: ‚Tak je to dobře — to rád slyším.‘ Měli jsme tu sestru z nemocnice, která byla přesvědčená, že už je konec — dokonce jednou řekla doktorovi, že by snad raději starou paní už ani neobtěžovala a nenutila k jídlu — ale doktor jí odsekl: ‚Nesmysl. Obtěžovat ji? Vy ji musíte tyranizovat, abyste ji donutila přijímat potravu.‘ Valentinovu hovězí šťávu v tolik a tolik hodin, esenci Brands, brandy po lžičkách. A nakonec řekl něco, co nikdy nezapomenou. ‚Vy jste mladá, slečno,‘ řekl jí, ‚vy ještě nevíte, co v sobě stárí skrývá, jak umí bojovat. To mladí lidé spíš natáhnou bačkory a umřou, protože je život moc nezajímá. Když se podíváte na kohokoli, kdo žil déle než sedmdesát let, je to bojovník. Je to člověk, který má vůli žít.‘ A je to pravda, pane. Vždycky říkáme, jak jsou staří lidé úžasní — jak jsou životaschopní a jak si udrželi svoje schopnosti —

ale jak říká doktor Grainger — oni žijí tak dlouho právě *proto*, že jsou takoví, a právě *proto* jsou tak staří.“

„To, co jste právě vyslovila, je pronikavá myšlenka — velice případná! A slečna Arundellová byla také taková? Také velice životaschopná? Také ji život tolik zajímal?“

„Ach ano, jistěže ano, pane. Měla chatrné zdraví, ale duševně byla bystrá jako nikdo druhý. A jak jsem říkala, dostala se z té své nemoci — až tím sestru z nemocnice překvapila. Nafoukané děvče to bylo, to vám povím, pořád musela mít naškrobené límečky a manžety a obsluhu a čaj v jednom kuse...“

„Úžasné uzdravení.“

„Ano, pane. Paní si potom pochopitelně musela dávat pozor na dietu, všechno jen vařené ve vodě nebo v páře, žádný tuk při vaření a taky nesměla jíst vajíčka. Hodně monotónní strava.“

„Nejdůležitější ale bylo, že se zotavila.“

„Ano, pane. Občas měla pochopitelně horší dny. Já bych to nazvala žlučnickové záchvaty. Po čase už nebyla tak opatrná při jídle — ale pořád ještě záchvaty nebyly nijak zlé, až na ten poslední.“

„Bylo to něco takového jako ta nemoc před dvěma lety?“

„Ano, úplně stejná věc, pane. Ten ohavný zánět — zase ta hrozná žlutá barva pleti — a to strašné zvracení a všechno další. Myslím, že si to ta chuděra sama přivodila. Jedla spoustu věcí, které neměla. Ten večer, kdy se jí udělalo zle, měla k večeři kari, a jak určitě víte, pane, kari je dost těžké a bývá v něm spousta oleje.“

„Přitížilo se jí náhle, že?“

„No, zdá se, že ano, pane, ale doktor Grainger říkal, že se to nějakou dobu chystalo. Prochladnutí — bylo dost proměnlivé počasí — a příliš těžká jídla.“

„Její spoléčnice — slečna Lawsonová byla její spoléčnice, že — ji snad mohla odradit od tučného jídla, ne?“

„Ó, nemyslím si, že k tomu mohla slečna Lawsonová něco říct, pane. Slečna Arundellová si nenechala od nikoho diktovat.“

„Byla s ní slečna Lawsonová, když onemocněla poprvé?“

„Ne, přišla až potom. Byla tu asi rok.“

„Předpokládám, že slečna Arundellová měla nějakou spoléčnici i předtím.“

„Ale jistě, pane, bylo jich několik.“

„Společnice nezůstaly nikdy tak dlouho jako služebné,“ dodal Poirot s úsměvem.

Hospodyně se začervenala.

„No, bylo to trochu jinak, pane. Slečna Arundellová nevycházela moc ven, a tak když...“ odmlčela se.

Poirot ji chvilku pozoroval a pak se ujal slova.

„Já trochu rozumím mentalitě starých dam. Touží po novinkách, že? Po čase se dostanou až na dno určitého člověka.“

„No to jste řekl moc dobře, pane. Uhodil jste hřebík na hlavičku. Když se objevila nová společnice, slečna Arundellová se o ni vždyc-ky velice zajímala — o její život, dětství, kde všude byla a co si myslí o určitých věcech, a když už o ní všechno věděla, začala se... no, dá se říct, že se začala nudit, to bude to správné slovo.“

„Přesně tak. A — mezi námi — tyhle dámy, které pracují jako společnice, nebývají většinou zvlášť zajímavé a zábavné, nemám pravdu?“

„Ano, jistěže, pane. Většinou to bývají taková ustrašená stvoření. Občas i přímo hloupá. Slečna Arundellová s nimi byla — řekla bych — brzy hotová. A pak se rozhodla pro změnu a najala někoho jiného.“

„Ke slečně Lawsonové ale musela neobyčejně přilnout.“

„Ach, to bych neřekla, pane.“

„Slečna Lawsonová není v žádném smyslu neobyčejná žena?“

„Neřekla bych, pane. Celkem obyčejný typ.“

„Vám se líbila, ne?“

Hospodyně trochu pokrčila rameny.

„Nebylo na ní nic k líbení ani k nelíbení. Nadělala kolem všeho plno řečí — normální stará panna. A v hlavě měla spoustu nesmyslů s duchařením.“

„*Duchaření?*“ Poirot zpozorněl.

„Ano, pane, duchaření. Sedí se potmě kolem kulatého stolu, ke kterému přicházejí mrtví a hovoří s vámi. Tomu já říkám naprostá bezbožnost — jako bychom nevěděli, že duše člověka, když opustí tělo, má svoje právoplatné místo a nepřichází v úvahu, že by odtud někam odcházela.“

„Takže slečna Lawsonová byla spiritualistka! A slečna Arundellová tomu také věřila?“

„To by byla slečna Lawsonová moc chtěla!“ odsekla hospodyně a z jejího hlasu zazněla jakási uspokojená zloba.

„Nevěřila tedy?“ chtěl se utvrdit Poirot.

„Na to byla paní moc rozumná.“ Odfrkla si. „Ale pozor, neříkám, že nebyla ochotná se tím *bavit*. Jsem svolná k tomu, abyste mě přesvědčily,“ říkávala. Ale často se dívala na slečnu Lawsonovou, jako by říkala: „Ach, vy chuděrko, jste vy to ale blážínek, že se tím necháte tak ovlivnit!“

„Chápu. Nevěřila tomu, ale slečna Lawsonová pro ni byla se svým spiritualismem zdrojem zábavy.“

„Přesně tak, pane. Občas mě dokonce napadlo, jestli... no jestli se tajně nebavila tím, že třeba trochu drcla do stolu a tak. A všechny ostatní to braly smrtelně vážně.“

„Ostatní?“

„Slečna Lawsonová a slečny Trippovy.“

„Byla slečna Lawsonová naprosto přesvědčená spiritualistka?“

„Brala to za svatou pravdu, pane.“

„A slečna Arundellová měla k slečně Lawsonové samozřejmě velice blízko.“

Poirot už podruhé vyslovil tutéž poznámku a podruhé dostal stejnou odpověď.

„To bych neřekla, pane.“

„Ale jistě si musely být blízké,“ namítl Poirot, „když jí nechala všechen majetek. Nechala jí ho, nebo snad ne?“

V tu chvíli nastala okamžitá změna. Lidská bytost byla rázem tatam. Její místo znovu zaujala korektní služebná. Hospodyně se narovнала a prohlásila:

„Způsob, jakým paní naložila se svými penězi, rozhodně není moje věc, pane.“ Mluvila teď bezbarvým, lehce vyčítavým tónem, protože se Poirot dopustil nemístné familiárnosti.

Měl jsem pocit, že to Poirot zpackal. Dostal tu ženu do přátelské nálady a teď toto výhodné postavení ztrácel. Moudře se nesnažil získat hned ztracenou půdu nazpět. Poznamenal pár všeobecných vět o velikosti a počtu ložnic a pomalu se vydal ke schodišti.

Bob zmizel. Nahoře na schodech jsem klopýtl a málem spadl. Chytil jsem se zábradlí, podíval se dolů a zjistil, že jsem nedopatřemím stoupl na Bobův míček. Nechal ho ležet na prvním schodě.

Hospodyně se rychle omlouvala.

„To je mi líto, pane. Je to Bobova chyba. Nechává tu míček ležet. Na tmavém koberci není vůbec vidět. Jednoho dne z toho bude mít někdo smrt. Chudák paní kvůli tomu ošklivě spadla. Klidně mohla i umřít.“

Poirot se najednou na schodech zastavil.

„Říkáte, že měla nehodu?“

„Ano, pane. Bob nechal míček nahoře na schodech, ona vyšla ze své ložnice, uklouzla po něm a spadla až dolů. Mohla se zabít.“

„Ublížila si hodně?“

„Ne tak moc, jak by se mohlo zdát. Doktor Grainger říkal, že měla veliké štěstí. Trochu si rozsekla hlavu a natáhla záda a měla nějaké modřiny a taky to byl samozřejmě veliký šok. Ležela asi týden, ale nebylo to nic vážného.“

„Kdy k tomu došlo?“

„Nedávno, týden nebo dva před její smrtí.“

Poirot se zastavil, aby zvedl cosi, co mu upadlo.

„Ach, pardon — moje plnicí pero — aha, tady je.“

A zase se postavil.

„Tenhle pan Bob je ale neopatrný,“ poznamenal.

„Ale, co byste od něj chtěli,“ řekla hospodyně shovívavě. „Je si ce skoro jako člověk, ale nemůžete po něm chtít všechno. Ona paní dost špatně spala, a tak občas v noci vstala a chodila po domě.“

„Dělala to často?“

„Skoro každou noc. Ale nechtěla, aby kvůli ní vstávala slečna Lawsonová nebo někdo jiný.“

Poirot ještě jednou zašel do salonu.

„Překrásná místnost,“ poznamenal. „Zajímalo by mě, jestli se do tohoto výklenku vejde moje knihovna. Co myslíte, Hastingsi?“

Docela mě zmátl, a tak jsem jen opatrně hlesl, že těžko říct.

„Ano, ano, vzdálenosti mohou někdy klamat. Vezměte si, prosím, můj metr a změřte to, já si čísla poznamenám.“

Poslušně jsem si vzal skládací metr, který mi Poirot podal, a přeměřoval jsem podle jeho instrukcí různé vzdálenosti. Poirot je zapisoval na zadní stranu obálky.

V duchu jsem se divil, že zvolil tak nedbalý a pro něj netypický způsob zápisu místo toho, aby si míry řádně zanesl do svého malého notýsku, ale vtom mi obálku podal.

„Je to tak správně?“ optal se mě. „Raději to zkontrolujte.“

Na obálce nebyly žádné míry, ale vzkaz: „Až půjdeme znovu nahoru, předstírejte, že jste si vzpomněl na jakousi schůzku, a zeptejte se, zda byste si nemohl zatelefonovat. Nechte hospodyni, aby šla s vámi, a zdržte ji co nejdéle.“

„Je to dobře,“ řekl jsem a zastrčil obálku do kapsy. „Řekl bych, že se tam obě knihovny dobře vejdou.“

„Je lepší se přesvědčit. Jestli by vás to příliš neobtěžovalo, rád bych ještě jednou zašel do hlavní ložnice. Nejsem si jistý, kolik tam bylo místa.“

„Zajisté, pane. To je maličkost.“

Vyšli jsme znovu nahoru. Poirot měřil část zdi a nahlas rozvažoval, kam případně umístit postel, skříň a psací stůl. V tu chvíli jsem se podíval na hodinky, trochu přehnaně jsem se lekl a vykřikl jsem:

„Proboha, víte, že už jsou tři hodiny? Co si Anderson pomyslí? Měl bych mu zatelefonovat.“ Obrátil jsem se na hospodyni s otázkou: „Nemohl bych použít váš telefon, pokud ho máte?“

„Ale jistě, pane. Je v té malé místnosti vedle haly. Ukážu vám to.“

Hned jsme rychle sešli dolů, ukázala mi přístroj a pak jsem ji požádal o pomoc při vyhledání čísla v seznamu. Nakonec jsem zatelefonoval panu Andersonovi do sousedního města Harchesteru. Naštěstí nebyl doma, takže jsem mu nechal vzkaz, že to není důležité a že zavolám později.

Zatímco jsem telefonoval, Poirot už sestoupil po schodišti a teď stál v hale. V očích se mu zeleně zajiskřilo. Neměl jsem tušení, co ho mohlo tak rozrušit, ale očividně byl rozrušený.

„Ten pád ze schodů musel vaši paní náramně vylekat. Zlobila se pak na Boba a ten jeho míček?“ zeptal se Poirot.

„To je zvláštní, že se na to ptáte, pane. Paní si kvůli tomu dělala velké starosti. Vždyť ještě když umírala, když byla v deliriu, blouznila a pořád mluvila o Bobovi a o jeho míčku a ještě říkala něco o obrázku nasvisle.“

„O obrázku nasvisle?“ opakoval Poirot zamyšleně.

„Nedávalo to samozřejmě smysl, pane, protože blouznila, víte?“

„Moment, prosím... musím se ještě jednou podívat do salonu.“

Obcházel celou místnost a zkoumal výzdobu. Obzvlášť ho zaujala jedna mísa. Řekl bych, že to nebyl nijak zvlášť pěkný kousek. Takový viktoriánský humor — celkem primitivní obrázek buldoka, jak sedí před domovními dveřmi a tváří se zkroušeně. Pod ním je nápis: *Celou noc venku a klíč nikde*.

Vždycky jsem věděl, že Poirot má beznadějně mešťácký vkus. Ted' se přímo rozplýval obdivem.

„*Celou noc venku a klíč nikde*,“ zamumlal. „To je zábavné! Platí to o vašem panu Bobovi? Zůstává někdy venku celou noc?“

„Málokdy, pane. Ano, málokdy. Bob je hodný pejsek, opravdu.“

„Věřím, že je, ale i ten nejhodnější pes někdy...“

„Ale ona je to vážně pravda, pane. Jednou nebo dvakrát se stalo, že utekl a vrátil se snad ve čtyři ráno. To si pak sedne přede dveře a štěká, dokud ho někdo nepustí dovnitř.“

„Kdo ho pouští? Slečna Lawsonová?“

„No, kdokoli, kdo ho slyší, pane. Naposledy to byla slečna Lawsonová. Bylo to té noci, co měla paní nehodu. Bob se vrátil asi v pět ráno. Slečna Lawsonová pospíchala dolů, aby ho pustila, než začne štěkat. Bála se, aby paní nevzbudil, a také jí neřekla, že utekl, aby jí nepřidělávala starosti.“

„Aha. Myslela si, že bude lepší, když to slečně Arun—dellové nepoví?“

„Tak se vyjádřila, pane. Řekla: ‚Určitě se vrátí. Vždycky se vrátí, ale ona by si mohla dělat starosti a to nestojí za to.‘ Tak jsme nic neřekli.“

„Měl Bob slečnu Lawsonovou rád?“

„No, on jí celkem opovrhoval, jestli víte, co tím myslím, pane. Psi to umějí. Byla na něj hodná. Říkala mu hodný pejsek a milý pej-

sek, ale on se na ni díval tak nějak pohrdavě a vůbec ji neposlouchal.“

„Aha,“ řekl Poirot a přikývl.

Pak najednou udělal něco, čím mě překvapil.

Vytáhl z kapsy dopis — ten, který dnes ráno dostal.

„Ellen,“ oslovil hospodyni, „víte něco o tomhle?“

Ellenin výraz se viditelně proměnil. Brada jí klesla a dívala se na Poirota tak ohromeně, že vypadala skoro komicky.

„No tohle,“ vyrazila ze sebe. „To by mě nenapadlo!“

Její poznámka snad postrádala souvislost, ale nás nenechala na pochybách, jak to míní.

Po chvíli se uklidnila a opatrně se zeptala:

„Jste ten džentlmen, kterému byl dopis adresovaný?“

„Ano, jsem. Jsem Hercule Poirot.“

Hospodyně se jako většina lidí nepodívala na jméno, na něž bylo vystavené povolení k prohlídce domu a které jí Poirot ukázal, když jsme přišli. Pomalu pokývala hlavou.

„Takhle je to tedy. Hercules Poirot.“ Přidala křestnímu jménu S a Poirot vyslovila s T na konci.

„Bože dobrý!“ vyhrkla. „To *bude* kuchařka překvapená!“

„Nebylo by vhodné,“ řekl rychle Poirot, „abychom se odebrali do kuchyně a všechno prodebatovali ve společnosti vaší přítelkyně?“

„Hm, jestli by vám to nevadilo, pane.“

Ellen trochu zaváhala. Zřejmé společenské dilema ji přivedlo do rozpaků. Byla to pro ni naprosto nová situace. Poirotův věcný přístup jí však dodal jistoty, a tak jsme se všichni vydali do kuchyně. Ellen vysvětlila situaci rozměrné paní příjemného vzezření, která právě zvedla konvici z plynového vařiče.

„Tomu bys nevěřila, Annie! Tohle je přímo ten džentlmen, pro kterého byl ten dopis. Víš, ten, co jsem našla v deskách.“

„Nezapomeňte, že já tápu v temnotách,“ řekl Poirot. „Možná byste mi teď mohla objasnit, jak se stalo, že byl dopis odeslaný tak pozdě.“

„Tedy, pane, po pravdě řečeno jsem nevěděla, co mám dělat. Ani jedna z nás to nevěděla, vid’?“

„Rozhodně. Nevěděly jsme si rady,“ souhlasila kuchařka.

„To bylo tak: když tady slečna Lawsonová po smrti naší paní dělala pořádek, spousta věcí se vyhodila nebo dala pryč. Mezi jiným taky malé desky z pijavého papíru. Moc hezké, byly na nich konvalinky. Paní je vždycky používala, když psala v posteli. No a slečna Lawsonová je nechtěla, a tak mi je dala spolu s dalšími drobnostmi, které patřily naší paní. Uložila jsem si je do šuplíku a dostala jsem se k nim až včera. Chtěla jsem do nich dát čistý piják, aby byly připravené, až budu chtít psát nějaký dopis. Uvnitř je taková jako kapsa. Zajela jsem do ní prsty a co jsem nenašla — dopis psaný rukopisem mé paní.

Jak říkám, v tu chvíli jsem nevěděla, co s ním mám udělat. Byl to rukopis mé paní a já jsem si uměla představit, jak ho napsala a zasunula do kapsy desek, aby ho druhý den poslala, a pak na to zapomněla. To se jí, chuděrce, stalo předtím už tolikrát. Jednou šlo o poukázku na výplatu dividendy pro banku a nikdo nemohl přijít na to, kam se poděla. Nakonec se našla vzadu v přihrádce na dopisy na psacím stole.“

„Byla paní nepořádná?“

„Ach ne, pane, právě naopak. Pořád všechno uklízela na své místo. A to byla právě ta potíž. Kdyby nechávala věci ležet, kde byly, udělala by líp. Každou chvíli něco uklidila a pak na to zapomněla.“

„Třeba Bobův míček?“ zeptal se Poirot s úsměvem.

Chytrý teriér zrovna vběhl zvenku dovnitř a znovu nás velice přátelsky zdravil.

„Ano, jistě, pane. Jak si Bob přestal s míčkem hrát, hned ho uklidila. Ale u míčku to nevadilo, protože měl svoje místo — v tom šuplíku, co jsem vám ukázala.“

„Aha. Ale já jsem vás přerušil. Pokračujte, prosím. Objevila jste tedy dopis v deskách, že?“

„Ano, pane, přesně tak. Poprosila jsem Annie, aby mi poradila. Nechtělo se mi hodit ho do ohně — a vůbec bych si nedovolila ho otevřít, pochopitelně. A tak jsme se s Annie shodly, že slečně Lawsonové do toho, co paní napsala, nic není. Takže když jsme to spolu probraly, vzala jsem prostě známku, nalepila ji na obálku a utíkala s dopisem na poštu.“

Poirot se natočil ke mně.

„*Voilà*,“ zamumlal.

Neodpustil jsem si zlomyslnou poznámku:

„Jak podivuhodně prosté může být někdy vysvětlení!“

Připadalo mi, že vypadá trochu schlíple, a skoro jsem si přál, abych to byl býval neřekl.

Poirot se znovu obrátil k Ellen.

„Jak říká můj přítel: jak prosté může někdy vysvětlení být! Jistě chápete, že jsem byl poněkud překvapený, když jsem dostal dopis datovaný přede dvěma měsíci.“

„Ano, to jste asi byl, pane. To nás nenapadlo.“

„Takže...“ Poirot si odkašlal. „Jsem trochu na vážkách. Víte, slečna Arundellová mi v tom dopise svěřuje jisté poslání. Jde o jistou záležitost dosti soukromého charakteru.“ Významně si odkašlal. „Ted, když je slečna Arundellová mrtvá, mám určité pochybnosti o tom, jak postupovat. Přála by si slečna Arundellová, abych za těchto okolností toto poslání splnil, nebo ne? Těžká otázka — velice těžká.“

Obě ženy mu s úctou naslouchaly.

„Myslím, že požádám právníka slečny Arundellové o konzultaci. Měla právníka, že?“

„Ó ano, pane,“ odpověděla Ellen rychle. „Pana Purvise z Harchesteru.“

„Věděl o všem, co se týkalo jejích záležitostí?“

„Myslím, že ano, pane. Co pamatuji, zařizoval pro ni všechno. Právě pro něj poslala, když tenkrát spadla ze schodů.“

„Když spadla ze schodů?“

„Ano, pane.“

„Kdypak to vlastně bylo? Pamatujete si to přesně?“

Kuchařka jim vpadla do hovoru:

„Den po bankovním svátku. Dobře si na to vzpomínám. Slíbila jsem, že tu zůstanu i o svátku, když měla tolik hostů, a dostala jsem místo toho volno ve středu.“

Poirot vytáhl kapesní zápisník s kalendářem.

„Ano ano, přesně tak. Bankovní svátek připadl letos na třináctého. Pak tedy k nehodě došlo čtrnáctého. A dopis mi slečna Arundellová napsala o tři dny později. Škoda že ho neposlala. Přesto možná

ještě není pozdě...“ Odmlčel se. „Řekl bych, že ono... ehm, poslání, kterým mě pověřila, se týká jednoho z... ehm hostů, o kterých jste se právě zmínily.“

Poznámka, která pravděpodobně byla pouhým výstřelem naslepo, vyvolala okamžitou reakci. Z Ellenina obličeje přímo vyzařovalo, že ví, oč jde. Podívala se na kuchařku, která jí přítakala pohledem.

„To bude pan Charles,“ řekla hospodyně.

„Kdybyste mi mohly říct, kdo tu tehdy byl...“ navrhl Poirot.

„Doktor Tanios a jeho žena, tedy slečna Bella, pak slečna Tereza a mladý pan Charles.“

„Všechno neteře a synovci?“

„Ano, přesně tak. Doktor Tanios samozřejmě není příbuzný. Je to vlastně cizinec. Myslím, že Řek nebo něco takového. Oženil se se slečnou Bellou, neteří slečny Arundellové, dcerou její sestry.“

„Aha, tak to tedy bylo. Rodinná sešlost. A kdy odjeli?“

„Ve středu ráno, pane. A doktor Tanios se slečnou Bellou přijeli další víkend znovu, protože si dělali kvůli slečně Arundellové starosti.“

„A pan Charles a Tereza?“

„Ti přijeli pak další víkend. Týden před tím, než zemřela.“

Poirotova zvědavost se nedala ukojit. Podle mého názoru neexistoval pro tyhle nekonečné otázky vůbec žádný důvod. Vysvětlení své záhady už měl, a čím dříve se důstojně vytratíme, tím líp.

Jako bych mu tu myšlenku přímo vnukl.

„*Eh bien*,“ poznamenal. „Tato informace mi velice pomůže. Musím se poradit s panem... říkala jste s panem Purvisem? Mnohokrát vám děkuji za pomoc.“

Sklonil se a poplácal Boba.

„*Brave chien, va!* Tys měl svou paní rád, vid’?“

Bob to považoval za předehtu k opravdové hře, přátelsky zavrtěl ocasem a odběhl pro velký kousek uhlí. Byl však pokárán a uhlí mu bylo odejmuto. Podíval se na mě, jako by hledal pochopení.

„Tyhle ženy,“ jako by říkal. „Co se jídla týče, dopřejí mi, ale na sport jich neužije!“

DEVÁTÁ KAPITOLA

Rekonstrukce nehody s míčkem

„No tak, Poirote,“ řekl jsem, když se za námi zavřely dveře domu Littlegreen, „doufám, že teď jste spokojený!“

„Ano, milý příteli, jsem spokojený.“

„Díky bohu! Záhady se vysvětlily! Případ hříšné společnosti a staré bohaté dámy dospěl k rozuzlení! Opožděný dopis, a dokonce i proslulá nehoda s míčkem se ukázaly v pravém světle. Všechno do sebe zapadlo jak dětská skládačka, a to k všeobecné spokojenosti!“

Poirot se suše zasmál.

„Nepoužil bych spojení *k všeobecné spokojenosti*, milý Hastingsi,“ řekl mi.

„Vždyť jste to před chvílí udělal!“

„Ne, ne. Neřekl jsem, že ta záležitost je uspokojivě vyřešená. Řekl jsem pouze, že já jsem spokojený, že moje osobní zvědavost je *uspokojena*. Dozvěděl jsem se pravdu o nehodě s míčkem.“

„A bylo to docela prosté!“

„Ne tak prosté, jak si myslíte.“ Několikrát pokýval hlavou a potom pokračoval: „Vím totiž na rozdíl od vás jednu maličkost.“

„A to?“ zeptal jsem se poněkud skepticky.

„Vím, že *nahoře na schodech je do ostění zatlučený hřebík*.“

Chvíli jsem ho bez hnutí pozoroval. Tvářil se velice vážně.

„Hm, ozval jsem se po chvíli. „A proč by tam neměl být?“

„Otázka zní, milý Hastingsi, proč by tam měl být.“

„Jak to mám vědět? Prostě ho tam potřebovali mít. Záleží na tom?“

„Zajisté. Nevidím žádný důvod pro to, aby byl právě v tom místě ostění zatlučený hřebík. Navíc byl pečlivě natřený, aby ho nebylo vidět.“

„Kam míříte, Poirote? Vy ten důvod znáte?“

„Můžu si ho docela dobře představit. Kdybyste chtěl napnout silnou nit nebo strunu nad schody asi tak čtvrt metru nad zemí, mohl

byste ho na jedné straně přivázat k zábradlí a na druhé byste potřeboval něco takového, jako je hřebík, abyste tam drát přivázal.“

„Poirote!“ vykřikl jsem. „Kam tím proboha míříte?“

„Milý příteli, rekonstruuji *proslulou nehodu s míčkem*! Chtěl byste si mou rekonstrukci poslechnout?“

„Spusťte.“

„*Eh bien*, tady ji máte. Někdo si všiml, že Bob má ve zvyku nechávat míček na schodech. Nebezpečná věc — mohl by způsobit nehodu.“ Poirot se odmlčel a pak pokračoval tišším hlasem. „Kdybyste chtěl někoho zabít, Hastingsi, jak byste na to šel?“

„Já — já vážně nevím. Snad bych si zajistil nějaké falešné *alibi* nebo něco takového.“

„Mohu vás ujistit, že takový postup by byl obtížný a nebezpečný. Vy ale nejste typ obezřetného chladnokrevného vraha. Nenapadlo vás, že *nejjednodušší* způsob, jak se zbavit nepohodlného člověka, je využít *nehody*? K nehodám dochází každou chvíli. A někdy, Hastingsi, někdy *se jim dá trochu napomoci*!“

Znovu se na chvíli odmlčel a pak pokračoval.

„Myslím, že náhodně zapomenutý Bobův míček, který zůstal ležet na schodech, vraha inspiroval. Slečna Arundellová mívala ve zvyku v noci vstávat a potulovat se po domě. Neměla dobrý zrak, a tak bylo velice pravděpodobné, že může po míčku uklouznout a skutálet se ze schodů po hlavě dolů. Pečlivý vrah však nenechá nic náhodě. Pevná *nit* natažená nad horním schodem by byla mnohem jistější. Kdyby o ni zakopla, sletěla by přímo po hlavě dolů. A potom, až by se ostatní členové domácnosti shlukli na místě nehody — by všem na očích ležela věc, která nehodu *způsobila* — *Bobův míček*!“

„To je strašné!“

Poirot s vážným výrazem opakoval:

„Ano, bylo to strašné... A také neúspěšné... Slečna Arundellová si sice mohla srazit vaz, ale měla jen povrchová zranění. Velké zklamání pro našeho neznámého! Jenže slečna Arundellová byla bystrá stará dáma. Všichni jí říkali, že uklouzla po míčku, a míček tam také ležel jako důkaz, ale ona — když si událost znovu vybavila — tušila, že k nehodě došlo jinak. A navíc si pamatovala ještě něco jiného.

Vzpomněla si, že následující den v pět hodin ráno slyšela, jak Bob štěká, aby ho pustili dovnitř.

To si po pravdě řečeno pouze domýšlím, ale jsem přesvědčen, že se nemýlím. Slečna Arundellová sama míček uklidila do zásuvky večer před nehodou. Bob šel pak ven a *nevrátil se*. V tom případě musel míček na schody položit *někdo jiný*.“

„To jsou ale pouhé domněnky, Poirote,“ zaprotestoval jsem.

„Ne tak docela, milý příteli,“ namítl Poirot. „Když byla slečna Arundellová v deliriu, pronesla jistá slova, která mohou mít značný význam — cosi o Bobově míčku a o ‚obrázku nasvisle‘. Chápete, že?“

„Ani náhodou.“

„To je zajímavé. Znam váš jazyk natolik dobře, abych věděl, že se o obraze neříká, že je *nasvisle*. Obraz visí — buď svisle, nebo vodorovně.“

„Nebo jednoduše nakřivo.“

„Nebo jednoduše nakřivo, jak říkáte. Proto mě okamžitě napadlo, že Ellen nepochopila, co paní říká. Nešlo o *nasvisle*, ale o *na míse*. A já jsem si v salonu všiml pozoruhodné porcelánové mísy. Byl na ní obrázek psa. Když jsem si uvědomil, jak slečna Arundellová blouznila, vrátil jsem se do salonu a prohlédl si ji podrobněji. Zjistil jsem, že je na ní obrázek psa, který *byl celou noc venku*. Už chápete, kam se ubíraly horečnaté myšlenky staré paní? Bob byl stejně jako pes z obrázku na míse — *celou noc venku* — takže to nebyl on, kdo nechal míček na schodech.“

„Vy jste ale ďábelsky chytrý, Poirote!“ vykřikl jsem proti své vůli. Musel jsem ho prostě obdivovat. „Jak vy to vždycky vymyslíte..., tím mě vždycky dostanete.“

„Já to ‚nevymýšlím‘, ta fakta tu zkrátka jsou — leží prostě všem na očích. *Eh bien*, všiml jste si časové shody? Slečna Arundellová pojala jisté podezření, když ležela po svém pádu v posteli. Toto podezření může sice vypadat bizarně a nesmyslně, ale je tu. ‚*Od toho incidentu s míčkem našeho psa se cítím čím dál tím vyplašenější a nejistější*.‘ A tak — a tak mi napíše, ale její dopis se ke mně nešťastnou náhodou dostane až po dvou měsících. Řekněte, Hastingsi, nezapadá její dopis naprosto *dokonale* mezi tato fakta?“

„Ano,“ připustil jsem, „zapadá.“

„A je tu ještě jedna skutečnost, která stojí za zvážení,“ pokračoval Poirot. „Slečna Lawsonová se nadmíru úzkostlivě snažila, aby se její paní nedozvěděla, že Bob byl celou noc venku.“

„Vy myslíte, že by ona...“

„Myslím, že bychom si tuto skutečnost měli velice dobře zapamatovat.“

Chvilí jsem o tom uvažoval.

„Hm,“ povzdechl jsem si nakonec, „to je všechno velmi zajímavé jako duševní cvičení. Smekám před vámi. Jako rekonstrukce případu to byl mistrovský kousek. Je to skoro škoda, že stará paní zemřela.“

„Ano, škoda. Napsala mi, že se ji někdo pokusil zavraždit (tak dopis nakonec vyznívá), a zanedlouho byla mrtvá.“

„Ano,“ přikývl jsem. „A vy jste teď dost zklamaný, že zemřela přirozenou smrtí, vidíte? No tak si to přiznejte, Poirote.“

Poirot pokrčil rameny.

„Nebo si snad myslíte, že byla otrávená,“ podotkl jsem škodolibě.

Poirot teď pokrčil rameny tak nějak sklesle.

„Rozhodně to vypadá, že slečna Arundellová zemřela přirozeným způsobem,“ přiznal váhavě.

„A proto se vrátíme do Londýna se svěšenýma ušima,“ dodal jsem.

„*Pardon*, příteli, ale my se *nevracíme* do Londýna.“

„Co tím chcete říct, Poirote?“ vykřikl jsem.

„Když psovi ukážete králíka, milý příteli, poběží do Londýna? Ne, vrhne se do králičí díry.“

„Co tím chcete říct?“

„Pes loví králíky. Hercule Poirot loví vrahy. A my tu máme vraha — vraha, jehož zločin se možná nepovedl, ale přesto je to vrah. A já jdu, milý příteli, za ním až do jeho nory — nebo její, protože i tak to mohlo být.“

U jedné branky Poirot ostře zabočil.

„Kampak, Poirote?“

„Do nory, příteli. Tohle je dům doktora Graingera, který se stal o slečnu Arundellovou, když byla naposledy nemocná.“

Doktoru Graingerovi bylo kolem šedesátky. Měl hubený, kostnatý obličej, agresivní bradu, husté obočí a velice bystré šedé oči. Se zájmem si nás oba zběžně prohlédl.

„Co pro vás mohu udělat?“ zeptal se bez okolků.

Poirot nasadil velice okázalý styl.

„Musím se vám omluvit, doktore Graingere, že jsem vás vyrušil. Rovnou se musím přiznat, že jsem za vámi nepřišel jako za lékařem.“

„To rád slyším,“ poznamenal doktor Grainger suše. „Vypadáte docela zdravě!“

„Musím vám vysvětlit důvod své návštěvy,“ pokračoval Poirot. „Po pravdě řečeno — píšu knihu o životě generála Arundella, který — jak jsem slyšel — žil nějakou dobu před smrtí tady v Market Basing.“

Doktor Grainger vypadal překvapeně.

„Ano, generál Arundell tady žil až do své smrti. V domě Little-green — je to tady v ulici, hned vedle banky — možná jste tam už byli.“ Poirot přisvědčil. „Ale to bylo celkem dost dlouho před tím, než jsem sem přišel. Přistěhoval jsem se v roce 1919.“

„Ale znal jste jeho dceru, nebohou slečnu Arundellovou, že?“

„Emily Arundellovou jsem znal dobře.“

„Jistě chápete, že to pro mě byla rána, když jsem zjistil, že nedávno zemřela.“

„Koncem dubna.“

„Ano, to jsem zjistil. Počítal jsem s tím, že se od ní dozvím různé osobní podrobnosti a vzpomínky na otce.“

„Ano, jistě, ale nechápu, jak bych vám s tím mohl pomoci já.“

„Nemá generál Arundell ještě nějaké jiné žijící dcery nebo syny?“

„Ne. Všichni jsou mrtví. Úplně všichni.“

„Kolik jich bylo?“

„Pět. Čtyři dcery, jeden syn.“

„A v další generaci?“

„Charles Arundell a jeho sestra Tereza. S těmi se můžete spojit. Přesto pochybuji, že vám to k něčemu bude. Mladá generace se o své

prapředky moc nezajímá. A pak je tu paní Taniosová, ale od té se asi také nic nedovíte.“

„Možná by mohli mít nějaké rodinné listiny, dokumenty?“

„Možná. Ale pochybuji. Víím, že se toho po smrti slečny Emily hodně vyhodilo a spálilo.“

Poirot ze sebe vydal bolestný povzdech.

Grainger se na něj zvědavě podíval.

„Co je na starém Arundellovi tak zajímavého? Nikdy jsem neslyšel, že by byl nějaké velké zvíře.“

„Milý pane,“ prohlásil Poirot s fanatickou jiskrou v oku, „neříká se snad, že historie neví nic o těch největších lidech? Nedávno byly objeveny jisté listiny, které vrhly úplně nové světlo na celou otázku indického povstání. Mělo i svou tajnou část. A právě v ní hrál John Arundell velkou roli. Celá ta záležitost je fascinující — fascinující! A dovoďte, abych vás, drahý pane, ujistil, že má veliký význam právě dnes. Indie — a britská politika ve vztahu k ní — je palčivá otázka dnešní doby.“

„Hm,“ zamručel doktor, „slyšel jsem, že starý generál Arundell o vzpouře hodně vykládal. Po pravdě řečeno s tím prý všechny pořádně nudil.“

„Kdo vám to řekl?“

„Slečna Peabodyová. Mohli byste ji mimochodem navštívit. Je to naše nejstarší obyvatelka — blízká přítelkyně Arundellových. Drby jsou pro ni nejvítanější zábavou. Už sama o sobě stojí za vidění — je to osobnost.“

„Děkuji. To je výborný nápad. Snad byste mi také mohl dát adresu mladého pana Arundella, generálova vnuka.“

„Charlese? Ano, můžu vám na něj dát spojení. Ale je to floutek, který si ničeho neváží. Rodinná historie pro něj nic neznamená.“

„Je hodně mladý?“

„Takový dědek jako já by o něm řekl, že je mladý,“ poznamenal doktor a mrkl na nás. „Něco přes třicet. Takový ten typ, který se narodí jen proto, aby dělal rodině starosti a zůstal jí na krku. Okouzlující osobnost, jinak nic. Posílali ho sem a tam po světě, ale nikdy to k ničemu nevedlo.“

„Jeho teta ho jistě měla v oblibě,“ tipnul si Poirot. „Většinou to tak bývá.“

„Hm — to nevím. Emily Arundellová nebyla žádný hlupák. Pokud vím, tak u ní Charles nikdy neuspěl, když chtěl peníze. Ta stará dáma byla docela drsná. Měl jsem ji rád. A taky jsem si jí vážil. Bojovnice každým coulem.“

„Zemřela náhle?“

„Ano, svým způsobem ano. Měla sice už pár let chatrné zdraví, ale několikrát se jí podařilo o vlasek uniknout.“

„Slyšel jsem — omlouvám se, že opakuji klepy —“ Poirot omluvně rozpráhl ruce — „že se snad pohádala s příbuznými?“

„Ona se s nimi přímo *nepohádala*,“ řekl doktor Grainger pomalu. „Ne, pokud vím, k žádné otevřené hádce nedošlo.“

„Velice se omlouvám. Možná jsem příliš indiskrétní.“

„Ale ne. Tahle informace je konec konců veřejně známá.“

„Pokud jsem to dobře pochopil, neodkázala své peníze příbuzným.“

„Ano, všechno nechala vyplašené nervózní slepici, své společnici. Divná věc. Sám tomu nerozumím. Nějak mi to k ní nesedí.“

„Hm, hm,“ pokýval Poirot zamyšleně hlavou. „Člověk si může lehce představit, jak k takové situaci dojde. Slabá a nemocná stará dáma, závislá na osobě, která o ni pečuje... Chytrá žena s jistou dávkou osobního kouzla může takhle získat nad starou paní převahu.“

Slovo převaha zapůsobilo na doktora Graingera jako červený hadr na býka.

„Převahu? Převahu? To v žádném případě! Emily Arundellová se chovala k Minnie Lawsonové hůř než k psovi. Typické pro její generaci! Ženy, které si vydělávají jako společnice, většinou bývají dost hloupé. Kdyby měly dost rozumu, vydělávaly by si líp a jiným způsobem. Společnice Emily Arundellové neměly lehký život. Snášela je nanejvýš tak rok. Pak musela každá ta chuděra jít. Nadvláda? To ani náhodou!“

Poirot rychle opustil ošemetné tera.

„Bylo by možné, že by slečna... ehm... Lawsonová teď měla ve svém vlastnictví nějaké staré rodinné dokumenty a dopisy?“ navrhl zkusmo.

„Může být,“ přisvědčil Grainger. „V domě starých panen většinou bývá uložena spousta věcí. Slečna Lawsonová si nejspíš nepohlédla ani polovinu toho všeho.“

Poirot vstal.

„Mnohokrát vám děkuji, doktore. Byl jste velice laskav.“

„Neděkujte,“ řekl doktor. „Mrzí mě, že vám moc nepomůžu. U slečny Peabodyové určitě pochodíte. Bydlí v Morton Manor — asi míli odsud.“

Poirot při voněl ke kytici růží na Graingerově stole.

„Kouzelné,“ zamumlal.

„Ano, asi ano. Já sám je necítím. Přišel jsem o čich, když jsem před čtyřmi lety dostal chřipku. Dobré přiznání od doktora, což? „Doktor, co se léčí sám.“ Pěkná otrava. Nemůžu si vychutnat kouření jako dřív.“

„Ano, to je jistě politováníhodné. Mimochodem, *dáte* mi adresu mladého Arundella, vidíte?“

„Ano, zjistím vám ji.“ Uvedl nás do haly a zavolal: „Donaldsone!“

„Můj partner,“ vysvětlil nám. „Ten by ji měl určitě mít. Je mimochodem zasnoubený s Charlesovou sestrou Terezou.“

„Donaldsone,“ zavolal znovu.

Ze zadní místnosti vyšel mladík. Byl střední postavy a vypadal tak nějak bezbarvě. Působil pedantickým dojmem. Větší rozdíl mezi ním a doktorem Graingerem si člověk těžko mohl představit.

Grainger mu vyložil, co potřebuje.

Doktor Donaldson po nás přešel bleděmodrýma, lehce vystupujícíma očima. Pak promluvil suchým, puntičkářským stylem.

„Nevím, kde se Charles přesně vyskytuje. Mohu vám dát adresu slečny Terezy Arundellové. Bude nepochybně schopná zkontaktovat vás se svým bratrem.“

Poirot ho ujistil, že to bude naprosto dostatečné řešení.

Doktor napsal adresu do svého bloku, vytrhl příslušnou stránku a podal ji Poirotovi.

Poirot mu poděkoval a rozloučil se s oběma doktory. Když jsem procházel dveřmi, cítil jsem, že doktor Donaldson stojí v hale a poněkud překvapeně se za námi dívá.

DESÁTÁ KAPITOLA

Návštěva u slečny Peabodyové

„Je to opravdu nutné, vymýšlet si tak složité lži, Poirote?“ zeptal jsem se cestou z Graingerova domu.

Poirot pokrčil rameny.

„Pokud se člověk rozhodne lhát — všiml jsem si mimochodem vaší bytostné nechuti ke lži — no, co se mě týče, mně to žádné problémy nečiní...“

„Všiml jsem si,“ přerušil jsem ho.

„...jak jsem poznamenal: *pokud* už se člověk rozhodne lhát, proč by to neměla být lež umělecká, romantická, přesvědčivá!“

„Tohle považujete za přesvědčivou lež? Myslíte, že jste doktora Donaldsona přesvědčil?“

„Ten mladík je skeptického založení,“ připustil Poirot zamysleně.

„Podle mého názoru měl rozhodně nějaké podezření.“

„Nevím, proč by ho měl mít. Dennodenně jsme svědky toho, jak hlupáci píší o životech jiných hlupáků. To je zkratka — jak vy říkáte — daný fakt.“

„To je poprvé, co jste nazval sám sebe hlupákem,“ řekl jsem.

„Doufám, že tu roli umím zahrát tak dobře jako kdokoli jiný,“ odpověděl Poirot chladně. „Je mi líto, že vám moje malá fiktivní scénka nepřipadá dobře vymyšlená. Já jsem na ni byl docela pyšný.“

Změnil jsem téma.

„Co budete dělat teď?“

„To je jednoduché. Nasedneme do vašeho auta a navštívíme Morton Manor.“

Ukázalo se, že Morton Manor je ošklivý bytelný dům postavený ve viktoriánském stylu. Vetchý sluha nás přijal, ale bylo vidět, že má jisté pochybnosti. Odešel a za chvíli se vrátil, aby se zeptal, jestli „jsme ohlášení“.

„Řekněte prosím slečně Peabodyové, že jdeme od doktora Graingera,“ řekl Poirot.

Po několika minutách se otevřely dveře a dovnitř se vkolébala malá tlustá žena. Řídké bílé vlasy měla hladce učesané a uprostřed rozdělené pěšinkou. Byla oblečená do černých sametových šatů, jejichž vlas byl na některých místech už úplně oblýskaný. U krku měla opravdu krásnou šitou krajku připevněnou velkou kamejí.

Přešla pokoj a přitom nás pozorně zkoumala krátkozrakýma očima. Její první slova nás poněkud překvapila.

„Prodáváte něco?“

„Ne, madam,“ řekl Poirot.

„Opravdu?“

„Naprosto jistě.“

„Žádné vysavače?“

„Ne.“

„Žádné punčochy?“

„Ne.“

„Žádné koberce?“

„Ne.“

„Tak dobrá,“ řekla slečna Peabodyová a usadila se na židli. „Dejme tomu, že je to v pořádku. Snad abyste se taky posadili.“

Poslušně jsme si sedli.

„Omluvte mě, že se předem ptám,“ řekla slečna Peabodyová s omluvným gestem, „ale musím být opatrná. Nevěřili byste, co sem chodí za lidi. Služebnictvo to neodhadne, nestačí na to. Člověk se jim ani nemůže divit, když je všechno v pořádku — hlas, oblečení, jména. Jak mají vědět, o koho jde? Velitel Ridgeway, pan Scot Edgerton, kapitán d'Arcy Fitzherbert. Příjemně vyhlížející chlapíci — alespoň někteří — ale než se nadějete, už vám strčí pod nos stroj na výrobu šlehačky.“

„Ujišťuji vás, madam, že my nic takového nemáme,“ dušoval se Poirot.

„No, doufám, že ne,“ řekla slečna Peabodyová.

Poirot spustil svou historku. Slečna Peabodyová ji beze slova vyslechla, jen jednou nebo dvakrát mrkla krátkozrakýma očkami. Potom se zeptala:

„Tak vy chcete napsat knihu, ano?“

„Ano.“

„Anglicky?“

„Ano, jistě. Jistě že anglicky.“

„Ale jste cizinec, ne? No tak, že jste cizinec, vidíte?“

„Máte pravdu.“

Zadávala se na mě.

„Vy jste jeho tajemník, ne?“

„Ehm... ano,“ řekl jsem váhavě.

„Umíte psát slušnou angličtinou?“

„Doufám, že ano.“

„Hm..., kam jste chodil do školy?“

„Na Eton.“

„Tak to neumíte.“

Musel jsem nechat projít bez povšimnutí toto obvinění mého starého a ctihodného vzdělávacího centra, protože slečna Peabodyová obrátila svou pozornost znovu k Poirotovi.

„Tak vy se chystáte napsat knihu o životě generála Arundella?“

„Ano. Vy jste ho myslím znala, vidíte?“

„Ano. Johna Arundella jsem znala. Pil.“

Nastala kratší pauza. Slečna Peabodyová se zamyslela a pak pokračovala.

„Tak indická vzpoura, eh? To mi připadá jako zbytečná námaha, ale to je vaše věc.“

„V této oblasti existují různé módní vlny, madam. A teď přišla do módy zrovna Indie.“

„Něco na tom bude. Móda se vrací. Podívejte se na rukávy.“

Uctivě jsme mlčeli.

„Balónkové byly vždycky ošklivé,“ řekla slečna Peabodyová, „ale ty dlouhé, dole zdrhnuté mi slušely.“ Bystře se zadávala na Poirota. „Takže co potřebujete vědět?“

Poirot rozpráhl ruce.

„Cokoli! Rodinnou historii. Drby. Jak to u nich doma chodilo.“

„O Indii vám nic říct nemůžu,“ spustila slečna Peabodyová. „Po pravdě řečeno jsem ho nikdy neposlouchala. Tihle staříci bývají se svými historkami dost nudní. Byl to hlupák — ale troufám si tvrdit, že u generála je to jedno. Vždycky jsem slýchala, že s inteligencí se

člověk v armádě daleko nedostane. Můj otec říkával: buď pozorný k plukovníkově ženě, uctivě poslouvej nadřízené a nemůžeš neuspět.“

Poirot nechal výrok zdvořile vyznít a chvilku počkal, než položil další otázku.

„Předpokládám, že jste znala rodinu Arundellových dosti důvěrně, vidíte?“

„Znala jsem je všechny. Matildu, ta byla nejstarší. Pihatá holka. Učívala v nedělní škole. Líbil se jí jeden vikář. Pak přišla Emily. Uměla dobře sedět na koni, to tedy jo. Ta jediná s otcem něco zmohla, když měl to svoje období. Vyváželi z domu fůry prázdných lahví a pak je v noci zakopávali. A pak, počkejte, kdo byl potom, Arabella, nebo Thomas? Myslím, že Thomas. Vždycky mi bylo toho kluka líto. Jeden mužský na čtyři ženský. To pak vypadá jako hlupák. Sám byl skoro jako stará ženská. Nikdo nevěřil, že se kdy ožení. Přišlo to jako blesk z čistého nebe.“

Zachechtala se a byl to sytý, viktoriánský smích.

Slečna Peabodyová se očividně bavila. V tu chvíli skoro úplně zapomněla na nás, na obecnstvo. Zatoulala se do minulosti.

„Potom přišla Arabella. Poměrně dost ošklivé děvče. Obličej jako vdolek. Ale dost dobře se vdala, i když byla nejošklivější z rodiny. Vzala si profesora z Cambridge. Byl dost starý. Muselo mu být šedesát a ani o den mív — dělal tu nějaké přednášky — myslím, že o zázracích moderní chemie nebo něco takového. Chodila jsem na ně. Pamatuju se, že huhlal. Měl bradku. Moc jsem ho neslyšela. Arabella většinou zůstávala i po přednášce a ptala se. Sama už tenkrát nebyla žádné děvčátko. Určitě jí šlo na čtyřicítku. Jo jo, teď už jsou oba mrtví. Měli docela dobré manželství. Oženit se s ošklivou ženou má svoje výhody — člověk se doví to nejhorší hned zkraje a není pravděpodobné, že by zahýbala. No a pak byla Agnes. Ta byla nejmladší — a nejhezčí. Říkali jsme si, že je taková rozpustilá. Skoro zhýralá! Jeden by řekl, že jestli se má některá z nich vdát, tak Agnes, ale nevdala se. Brzy po válce zemřela.“

„Říkala jste, že svatba pana Thomase přišla poněkud nečekaně?“ zamumlal Poirot.

Slečna Peabodyová se znovu zasmála tím sytým hrdelním smíchem.

„Nečekaně? To tedy ano! Byla z toho prvotřídní aféra! Úplný skandál. Člověk by to do něj nikdy neřekl — takový tichý, krotký, uzavřený chlapík. A tak oddaný svým sestrám.“

Na chvílku se odmlčela.

„Pamatujete se na ten případ, který způsobil koncem devadesátých let takové pozdvižení? S tou paní Varleyovou? Údajně měla otrávit svého muže arsenikem. Byla to hezká ženská. A ten případ ji proslavil. Nakonec ji osvobodili. No a Thomas Arundell tenkrát úplně ztratil hlavu. Kupoval si všechny noviny, četl články o tom případu a vystříhoval si fotografie paní Varleyové. A věřili byste tomu — když bylo po všem, rozjel se do Londýna a požádal tuhle paní o ruku! Thomas! Ten tichošlápek Thomas! U mužů člověk nikdy neví. Ani se nenaděje a jsou pryč.“

„A jak to dopadlo?“

„No, vdala se za něj.“

„Bylo to pro sestry velké překvapení?“

„To bych řekla! Vůbec ji nepřijaly. Za daných okolností jsem se jim ani nedivila. Thomas se smrtelně urazil. Odstěhoval se na Normandské ostrovy a pak už o něm nikdo neslyšel. Nevím, jestli jeho žena toho prvního muže otrávila, ale Thomase neotrávila. Přežil ji o tři roky. Měli dvě děti, kluka a děvče. Hezké děti — po matce.“

„Předpokládám, že sem často jezdily za tetou, vidíte?“

„Až po smrti rodičů. To už chodily do škol a byly skoro dospělé. Jezdily na prázdniny. Emily byla na světě úplně sama, takže tyhle děti byly spolu s Bellou Biggsovou jediná příbuzní, jaké měla.“

„S Bellou Biggsovou?“

„To je Arabellina dcera. Takové nemastné neslané děvče, o pár let starší než Tereza. A ještě ze sebe udělala hlupačku. Vdala se za nějakého přivandrovalce, který tu studoval na univerzitě. Nějaký řecký doktor. Vypadá hrozně, ale umí se chovat, to musím připustit — má celkem okouzlující způsoby. No, Bella stejně neměla valné vyhlídky na nějakou lepší partii. Trávila čas tím, že pomáhala otci nebo držela matce pletací vlnu. A tenhle chlapík vypadal exoticky. Líbil se jí.“

„Je to šťastné manželství?“

„To bych si netroufla tvrdit o *žádném* manželství!“ odsekla slečna Peabodyová a pak pokračovala mírněji. „*Zdá se*, že jsou docela šťastní. Mají dvě nahnědlé děti. Žijí ve Smyrně.“

„Ale teď jsou v Anglii, ne?“

„Ano, přijeli sem v březnu. Myslím, že brzy pojedou zpátky.“

„Měla slečna Arundellová svou neteř ráda?“

„Bellu? Á... ale celkem ano. Je to nudné stvoření — zajímá se jen o své děti a takové ty věci kolem domácnosti.“

„Uznávala jejího manžela?“

Slečna Peabodyové se zasmála.

„Ona ho *neuznávala*, ale myslím, že měla toho rošťáka ráda. Je totiž chytrý, víte? Podle mého s ní pěkně manipuloval. Měl dobrý nos na peníze.“

Poirot zakašlal.

„Rozumím tomu dobře, že slečna Arundellová zemřela jako bohatá žena?“ optal se tlumeným tónem.

Slečna Peabodyová se pohodlněji usadila v křesílku.

„Ano, a byl kolem toho pěkný rozruch! Nikdo netušil, že je na tom tak dobře. A víte, jak k tomu přišlo? Starý generál Arundell po sobě nechal pěkný měsíční příjem — rovnoměrně rozdělený mezi syna a dcery. Část se investovala a mám dojem, že všechny investice se vydařily. Byly mezi nimi i původní akcie v Mortauld. Thomas a Arabella si své podíly samozřejmě vzali, když založili rodinu. Ostatní tři sestry zůstaly tady a neutratily ani desetinu společného příjmu. Všechno, co zbývalo, dál investovaly. Když zemřela Matilda, odkázala všechno Emily a Agnes, a když zemřela Agnes, odkázala všechno Emily. A Emily dál utrácela jen minimum. Takže výsledkem bylo, že zemřela jako bohatá žena — a všechno to dostane ta Lawsonová!“

Slečna Peabodyová pronesla poslední větu jako nějaké triumfální vyvrcholení.

„Překvapilo vás to, slečno Peabodyová?“

„Abych pravdu řekla, tak ano! Emily vždycky dávala celkem jasně najevo, že peníze mají být po její smrti rozděleny mezi neteře a synovce. Tak taky vypadala původní závěť. Něco odkáže služebnictvu a zbytek se rozdělí mezi Terezu, Charlese a Bellu. Bože můj, to

bylo haló, když se po její smrti zjistilo, že udělala novou závěť, ve které všechno odkázala té chuděrce Lawsonové!“

„Vznikla ta poslední vůle těsně před smrtí?!“

Slečna Peabodyová se na Poirota ostře podívala.

„Myslíte na nepřipustné ovlivňování? Ne, obávám se, že s tím tady neuspějete. A taky bych řekla, že chuděra Lawsonová není na něco takového dost chytrá a dost protřelá. Po pravdě řečeno vypadala stejně překvapeně jako kdokoli jiný — nebo to alespoň říkala!“

Poirot se nad tou poslední poznámkou usmál.

„Napsala tu závěť asi deset dní před smrtí,“ pokračovala slečna Peabodyová. „Právník říká, že je v pořádku. No, možná je.“

„Chcete říct...“ Poirot se k ní naklonil.

„Čachrování — to chci říct,“ skočila mu do řeči slečna Peabodyová. „Něco tu smrdí.“

„Co máte přesně na mysli?“

„To kdybych věděla! Jak mám tušit, co je to za čachry? Nejsem právník. Ale něco divného na tom je, dejte na mě.“

„Objevila se snaha napadnout poslední vůli?“ zeptal se Poirot pomalu.

„Mám dojem, že Tereza si nechala udělat odborný posudek. To jí bude hodně platné! Jak takový posudek z devadesáti procent dopadá? Řeknou: ‚Ne!‘

Jednou mi pět právníků radilo, abych nic nepodnikla. A co jsem udělala? Vykašlala jsem se na ně. A taky že jsem svou při vyhrála! Byla jsem v lavici svědků a taková nula z Londýna se snažila, abych si protiřečila, ale nepovedlo se mu to. ‚Tyto kožešiny můžete těžko identifikovat, slečno Peabodyová,‘ říkal mi. ‚Nejsou na nich značky žádného kožešníka.‘

„Možná,‘ odpověděla jsem mu, ‚ale ta podšívka je zalátaná a, jestli dneska umí ještě někdo takhle látat, sním svůj deštník!‘ Tomu, panečku, sklaplo!“

Slečna Peabodyová se od srdce zasmála.

„Předpokládám,“ nadhodil Poirot opatrně, „že mezi slečnou Lawsonovou a Arundellovými teď panují... ehm... napjaté vztahy.“

„Jak jinak? Znáte přece lidskou povahu. Po smrti vždycky nastanou potíže. Nebožtík ještě ani nestačí v rakvi vychladnout a větší na pozůstalých si navzájem málem vyškrábe oči.“

Poirot si povzdechl.

„Svatá pravda.“

„Lidská přirozenost,“ řekla slečna Peabodyová smířlivě.

Poirot změnil téma.

„Je pravda, že slečna Arundellová přičichla ke spiritualismu?“

Slečna Peabodyová na něj vrhla pronikavý pohled.

„Jestli si myslíte, že se duch Johna Arundella vrátil a nařídil Emily, aby odkázala všechny peníze Minnie Lawsonové, a ona ho poslechla, tak se šeredně pletete. Takovou hloupost by Emily nikdy neudělala. Jestli chcete vědět, co si o tom myslím, tak spiritualismus považovala za maličko lepší zábavu než pasiáns nebo cribbage. Byl jste u Trippových?“

„Ne.“

„Kdybyste tam u nich byl, hned by vám bylo jasné, o jakou hloupost jde. Rozčilující osoby. Věčně vám předávají od těch nebo oněch příbuzných zprávy, které si zásadně odporují. Všemmu tomu věří. A Minnie Lawsonová tomu taky věřila. No, jako kratochvíle po večerech to snad jde.“

Poirot zkusil nadhodit další téma.

„Mladého Charlese Arundella asi také znáte, vidíte? Jaký je to člověk?“

„Nic moc, ale celkem okouzlující chlapík. Věčně bez peněz — věčně samé dluhy — věčně se vrací jako falešná pětka odněkud ze světa. Ale s ženskými to umí, to ano.“ Zasmála se. „Takových jako on jsem už viděla! Je to legrace, že zrovna Thomas má takového syna. Byl to usedlý šosák. Vzor ctnosti. No jo, nějaká špatná krev se přimísila. Ale stejně mám toho rošťáka *ráda*. Jenže je to ten typ, co klidně zamorduje vlastní babičku kvůli pár šilinkům. Žádné mravní zábrany. Někteří lidé se zkrátka takhle narodí — divná věc.“

„A jeho sestra?“

„Tereza?“ Slečna Peabodyová zavrtěla hlavou a pomalu řekla: „Vlastně nevím. Je to exotické stvoření. Zvláštní. Je zasnoubená s

tím nemastným neslaným místním doktorem. Neviděli jste se s ním?“

„Doktor Donaldson, vidíte?“

„Ano. Jako doktor je prý dobrý, ale jinak úplný suchar. Kdybych byla mladá, tak si ho nevyberu. Ale Tereza musí vědět, co dělá. Jsem přesvědčená, že má za sebou dost zkušeností.“

„Doktor Donaldson slečnu Arundellovou nenavštěvoval?“

„Chodíval, jen když byl doktor Grainger na dovolené.“

„Ale při poslední nemoci u ní nebyl?“

„Myslím, že ne.“

„Řekl bych, slečno Peabodyová, že o něm jako o doktorovi nemáte valné mínění,“ podotkl Poirot s úsměvem.

„To jsem neřekla. A vlastně se mýlíte. Je dost bystrý i dost chytrý, ale mně *nesedí*. Například: když se dřív dítě přejedlo nezralých jablek, dostalo žlučnickový záchvat, doktor řekl, že má žlučnickový záchvat, šel domů a poslal vám pár pilulek ze své ordinace. Dneska vám řeknou, že dítě trpí výraznou acidózou, že musí mít přísnou dietu, a dostanete stejné pilulky, jenom jsou hezky malé a bílé a stojí třikrát tolik! Donaldson patří k téhle škole a nenechte se mýlit — většina mladých matek jim dává přednost. Ono to totiž líp *zní*. Ale tenhle mladý muž se tu nechystá moc dlouho věnovat spalničkám a žlučnickovým záchvatům. Má namířeno do Londýna. Je ambiciózní. Chce se specializovat.“

„V nějakém určitém oboru?“

„Séroterapie. Snad to říkám dobře. Vtip je v tom, že do vás zabodnou jednu z těch ošklivých hypodermických injekcí, ať je vám dobře nebo ne — zkrátka pro případ, že byste něco chytil. Já osobně všechny tyhle zmatené injekce neschvaluju.“

„Doktor Donaldson experimentuje s nějakou určitou nemocí?“

„To se mě moc ptáte. Já jen vím, že místo obvodního doktora pro něj není dost dobrý. Chce se usadit v Londýně. Jenže na to potřebuje peníze a on je chudý jak kostelní myš, ať už se tou myší myslí cokoli.“

„Ano, je to smutné, že skutečně schopní lidé jsou tak často omezováni nedostatkem peněz. A jiní na druhé straně neutratí ani čtvrtinu svého příjmu.“

„Emily Arundellová ji neutratila,“ prohlásila slečna Peabodyová. „Spousta lidí byla překvapená, když se četla její poslední vůle. Myslím tou sumou, ne tím, jak s majetkem naložila.“

„Myslíte, že tím byli překvapeni i členové její vlastní rodiny?“

„To jste se strefil,“ řekla slečna Peabodyová a obrátila oči v sloup. „Neříkám tak ani tak. Jeden z nich měl pěkně fikaný nápad.“

„Kdo to byl?“

„Mladý pan Charles. Dobře si to spočítal. Není to žádný hlupák, tenhle Charles.“

„Ale tak trochu mizera, ne?“

„No, rozhodně to není žádný neslaný nemastný suchar,“ řekla slečna Peabodyová zlomyslně.

Na chvílku se odmlčela a pak se Poirota zeptala:

„Chystáte se k němu?“

„Měl jsem to v úmyslu. Možná by u sebe mohl mít nějaké rodinné dokumenty, které se vztahují k jeho dědovi, nemyslíte?“ rozvíjel Poirot vážným tónem své téma.

„Spíš bych sázela na to, že si z nich udělal ohníček. Ten mladík nemá ke svým předkům žádný respekt.“

„Člověk musí vyzkoušet všechny možnosti,“ poznamenal Poirot kazatelsky.

„Vypadá to tak,“ řekla slečna Peabodyová suše.

V jejích modrých očích se na okamžik objevil záblesk, který Poirota pravděpodobně zneklidnil. Zvedl se.

„Madam, nesmím už dál zneužívat vaší laskavosti a připravovat vás o čas. Jsem vám velice vděčný za informace, které jste mi poskytla.“

„Dělala jsem, co jsem mohla,“ řekla slečna Peabodyová. „Zdá se, že jsme se dostali pořádně daleko od indického povstání, že?“

Při loučení nám oběma potřásla rukou.

„Dejte mi vědět, až kniha vyjde,“ dodala, když jsme byli na odchodu. „Jsem na ni *moc* zvědavá.“

Poslední, co jsme slyšeli, když jsme opouštěli místnost, byl hlasitý hrdelní smích.

JEDENÁCTÁ KAPITOLA

Návštěva u slečen Trippových

„A nyní,“ řekl Poirot, když jsme znovu nastoupili do auta, „co uděláme nyní?“

Měl jsem už své zkušenosti, a tak jsem nenavrhoval, že se vrátíme do Londýna. Když se Poirot svým způsobem baví, proč bych měl konec konců něco namítat?

„Co takhle šálek čaje?“ optal jsem se zkusmo.

„Čaj, Hastings? To je ale nápad! Uvažte, kolik je hodin.“

„Uvážil jsem — tedy chci říct, že jsem se podíval, kolik je. Půl šesté. Nejvhodnější čas dát si čaj.“

Poirot si povzdechl.

„Ach, vy Angličané a ten váš odpolední čaj! Ne, *mon ami*, žádný čaj. Onehdy jsem si přečetl v knize o etiketě, že by člověk neměl chodit na návštěvu po šesté hodině. Jinak se dopustíte společenského prohřešku. Máme tedy pouhou půlhodinu k dosažení svého cíle.“

„Vy jste dneska nějaký společenský, Poirote! Koho půjdeme navštívit teď?“

„*Les demoiselles Tripp*.“

„Teď budete psát pro změnu knihu o spiritualismu? Nebo jsme pořád ještě u generála Arundella?“

„Tentokrát to bude jednodušší, příteli, ale nejdříve musíme vypatrat, kde tyto dámy žijí.“

Celkem rychle jsme zjistili, co jsme potřebovali, ale informace byly poněkud matoucí. Proplétali jsme se řadou různých uliček, až jsme nakonec bydliště slečen Trippových objevili v pitoreskním domečku — byl tak staříčkový, že se zdálo, že každou chvíli spadne.

Otevřelo nám asi čtrnáctileté děvče — muselo se přitisknout ke zdi, abychom vůbec mohli projít.

Interiér domku se skládal z mnoha dubových trámů — bylo tu otevřené ohniště a tak maličká okna, že uvnitř nebylo ani dobře vidět. Všechna nábytek měl pseudojednoduchý styl — „solidní dubové zařízení od vašeho místního obchodníka“ — v dřevěných mísách se

vršilo ovoce a všude plno fotografií. Na většině z nich jsem poznal majitelky domku — stále tytéž dvě osoby v různých pozicích — většinou s kyticemi přitisknutými na prsou nebo s bohatě zdobenými slaměnými klobouky.

Děvče, které nás uvedlo, cosi zamumlalo a zmizelo, ale její hlas byl jasně slyšet v horním patře.

„Přišli za vámi dva pánové, slečny.“

Nahoře se ozvalo ženské švitoření a pak, za mohutného praskání a skřípání dřeva, sestoupila ze schodů dáma a půvabně k nám došla.

Bylo jí spíš padesát než čtyřicet, vlasy měla uprostřed rozdělené pěšinkou ve stylu madony a dívala se na nás hnědýma, lehce vystouplýma očima. Vzorované mušelínové šaty vzbuzovaly dojem, že se jejich majitelka chystá na maškarní ples.

Poirot k ní vykročil a spustil svým nejkvětnatějším stylem.

„Velice se omlouvám, že vás vyrušuji, mademoiselle, ale dostal jsem se do poněkud překerní situace. Přijel jsem sem, abych tu našel jistou dámu, ale ona z Market Basing odjela. Řekli mi, že vy jistě budete mít její adresu.“

„Opravdu? Kdo je to?“

„Slečna Lawsonová.“

„Ach, Minnie Lawsonová. *Samozřejmě!* Jsme *nejlepší* přítelkyně. Ale posad'te se, pane... ehm...?“

„Parotti... a toto je můj přítel kapitán Hastings.“

Slečna Trippová vzala na vědomí naše jména a začala nás nervózně usazovat.

„Posad'te se tady, prosím... ale ne, raději tady... ne, vážně, já sama dávám přednost židli s vyšším opěradlem. Sedí se vám opravdu pohodlně? Drahá Minnie Lawsonová — ach, tady je moje sestra.“

Ozvalo se další praskání a vrzání schodů a objevila se dáma oblečená do zelených kostkovaných šatů, které se hodily tak pro šestnáctiletou dívku.

„Moje sestra Isabel — pan... ehm... Parrot a kapitán Hawkins. Isabel, drahoušku, tito pánové jsou přátelé Minnie Lawsonové.“

Slečna Isabel Trippová nebyla tak buclatá jako její sestra. Vlastně by se dalo říct, že byla přímo vyzáblá. Velmi světlé vlasy měla stočené do spousty kudrlinek, které se tak trochu vymkly její kontro-

le. Vypěstovala si způsoby mladého děvčete a byla to právě ona, která se nejčastěji objevovala na fotografiích s květinovým aranžmá. Ted' nadšeně spráskla ruce jako malá holčička.

„Jak rozkošné! Drahoušek Minnie! Viděl jste se s ní ted' někdy?“

„Ne, několik let jsme se neviděli,“ vysvětloval Poirot. „Nějak jsme se jeden druhému ztratili z očí. Byl jsem na cestách. Proto mě tak překvapilo a zároveň potěšilo, když jsem slyšel, jaké štěstí mou dávnou přítelkyni potkalo.“

„To ano. A tak *zasloužené* štěstí! Minnie je vzácný člověk. Tak prostá — a tak opravdová.“

„Julie,“ vykřikla Isabel.

„Ano, Isabel?“

„Jak pozoruhodné. *P.* Vzpomínáš si na včerejší seanci? Ná-vštěvník ze zámoří a iníciała *P.* Naprosto jasné *P.*“

„Máš pravdu,“ souhlasila Julia.

Obě dámy se překvapeně a zároveň nadšeně podívaly na Poirota.

„Destička s tužkou nikdy nelže,“ hlesla Julia tiše.

„Zajímáte se alespoň trochu o okultní vědy, pane Parrote?“

„Nemám s nimi téměř žádné zkušenosti, mademoiselle, ale — jako každý, kdo cestoval po východních zemích — připouštím, že existují jevy, které není možné pochopit a vysvětlit přirozeným způsobem.“

„Svatá pravda,“ řekla Julia. „Naprostá pravda.“

„Východní země,“ zamumlala Isabel. „Domov mysticismu a okultismu.“

Poirotovy cesty na Východ, pokud se pamatuji, sestávaly z jediného výletu do Sýrie, odkud se podíval do Iráku. Celá záležitost trvala jen několik týdnů. Podle toho, jak s dámami rozprávěl, by člověk soudil, že strávil většinu života v džungli nebo na bazarech a v intimních rozhovorech s fakíry, derviši a mahátmy.

Slečny Trippovy byly podle mého laického odhadu nejspíš vegetariánky, teozofky, britské izraelitky, křesťanské scientistky, spiritualistky a nadšené amatérské fotografky.

„Někdy cítím,“ pronesla Julia s povzdechem, „že Market Basing je nemožné místo k žití. Není tu žádná krása — žádná *duše*. Člověk musí mít duši, nemyslíte, kapitáne Hawkinsi?“

„Rozhodně,“ vyhrkl jsem, ale byl jsem na rozpacích a ještě jsem dodal: „Každopádně.“

„*Kde není víze, lidé hynou*,“ zarecitovala Isabel a povzdechla si. „Často jsem si zkoušela popovídat o různých věcech s vikářem, ale má tak zoufale úzký obzor. Nemyslíte, pane Parrote, že každá jednoznačná víra nutně lidem *zužuje* obzor?“

„A ve skutečnosti je všechno tak jednoduché,“ vložila se do hovoru její sestra. „Vždyť tak dobře víme, že vše je jen radost a láska!“

„Přesně tak, přesně tak, slečno,“ řekl Poirot. „Jak je to smutné, když dojde někdy k nedorozumění a hádkám — zvláště kvůli penězům.“

„Peníze! To je něco tak nízkého,“ povzdechla si Julia.

„Pochopil jsem správně, že nebohá slečna Arundellová byla jednou z vašich konvertitek?“

Sestry se na sebe podívaly.

„Nejsem si jistá,“ řekla Isabel.

„Nikdy jsme si nebyly tak docela jisté,“ vydechla Julia. „V jednu chvíli se zdálo, zeje naprosto přesvědčená, a pak najednou řekla něco... něco tak necudného...“

„Ach, ale vzpomínáš na to poslední zjevení?“ řekla Julia. „To bylo opravdu pozoruhodné.“ Obrátila se na Poirota. „Bylo to tu noc, kdy drahá slečna Arundellová onemocněla. Zašly jsme k ní se sestrou po večeři na návštěvu a udělaly si malé sezení — jen tak ve čtyřech. A víte, co jsme viděly? Všechny tři jsme viděly kolem hlavy slečny Arundellové jakousi svatozář — viděly jsme to naprosto *zřetelně*.“

„*Comment?*“

„Ano. Byl to takový nějaký mlžný světelný opar. Tak by se to dalo nazvat, vidí, Isabel?“ dodala Julia a otočila se na sestru.

„Ano, ano, přesně tak. Světelný opar, který postupně obklopil hlavu slečny Arundellové — aureola bledého světla. Bylo to *znamení* — teď už to víme — bylo to znamení, že se vydává na cestu na druhý břeh.“

„Pozoruhodné,“ prohlásil Poirot s náležitě ohromeným výrazem. „Bylo v té místnosti šero?“

„Ach ano. Když je tma, míváme vždycky lepší výsledky, a protože byl docela teplý večer, nehořel ani oheň v krbu.“

„Promluvil k nám velice zajímavý duch,“ řekla Isabel. „Byla to žena a jmenovala se Fatima. Řekla, že zemřela v době křížáckých tažení. Předala nám překrásný vzkaz.“

„Ona k vám přímo promluvila?“

„Ne, nemluvila nahlas. Vyťukala vzkaz. Láska. Naděje. Život. Nádherná slova.“

„A slečna Arundellová dostala záchvat přímo během seance?“

„Těsně po ní. Přinesli nějaké chlebíčky a portské, ale slečna Arundellová řekla, že si nedá, protože se necítí moc dobře. Tím nemoc začala. Díky bohu, že nemusela dlouho trpět.“

„Zemřela po čtyřech dnech,“ dodala Isabel.

„A už jsme od ní dostaly vzkazy,“ hlásila se Julia dychtivě o slovo. „Říkala v nich, že je moc šťastná a všechno je tam krásné a že doufá, že mezi jejími nejbližšími panuje láska a mír.“

Poirot si odkašlal.

„Obávám se, že — že tak tomu rozhodně není.“

„Příbuzní se k chudince Minnie zachovali *ostudně*,“ řekla Isabel a samým rozhořčením zčervenala.

„Minnie je ta *nejprostší* duše,“ zacvrlikala Julia.

„Lidé se o ní vyjadřovali *velice* nehezky — že si *naplánovala*, jak to zařídit, aby peníze připadly právě jí!“

„Ve skutečnosti to *největší* překvapení bylo pro ni...“

„Ani nemohla uvěřit svým uším, když advokát četl poslední vůli...“

„Sama nám to řekla. ‚Má drahá Julie,‘ řekla mi, ‚kdyby ses mě v tu chvíli dotkla peříčkem, porazila bys mě. Jen malé sumy služebnictvu, dům Littlegreen a zbytek svého majetku odkazuji Wilhelmině Lawsonové.‘ Byla tak ohromená, že stěží promluvila. Když se vzpamatovala, zeptala se, kolik to dělá — myslela, že nějakých pár tisíc liber — a pan Purvis chvíli vedl takové ty nejasné právníkové řeči, kolik hrubého a čistého, a nakonec řekl, že to bude kolem tří set se-

dmadesáti pěti tisíc liber. Chuděrka Minnie říkala, že málem omdlela.“

„Neměla o tom ani *poněť*“, zdůraznila druhá slečna Trippová. „V životě ji nenapadlo, že by se jí něco takového mohlo přihodit!“

„Takže takhle vám to sama řekla?“

„Ó ano, několikrát to opakovala. A proto je od Arundellových tak ošklivé, že se k ní nepěkně chovají — ignorují ji a podezírají. Žijeme přece konec konců ve svobodné zemi...“

„Zdá se, že jsou Angličané obětí tohoto nedorozumění...“ zamumlal Poirot.

„Doufám, že *každý* snad může své peníze odkázat, komu chce! Já si myslím, že slečna Arundellová jednala *velice moudře*. Nedůvěřovala zřejmě svým vlastním příbuzným, to je nad slunce jasné, a řekla bych, že měla proč.“

„Ach?“ vydechl Poirot a se zájmem se naklonil k slečně Trippové. „Opravdu?“

Poirotův zájem Isabel zalichotil, takže pokračovala.

„Ale jistě. Pan Charles Arundell, její synovec, je skrz naskrz zkažený. Každý to ví! Jsem přesvědčená, že v některých cizích státech ho dokonce hledá policie. Má naprosto nevhodný charakter. A co se týče jeho sestry, tedy já jsem s ní přímo *nemluvila*, ale vypadá výstředně. Obléká se pochopitelně ultramoderně a ten make-up! Když vidím její ústa, úplně se mi *zvedá žaludek*. Jako kdyby byla od krve. A dokonce si myslím, že bere drogy — chová se někdy tak *divně*. Mimochodem je zasnoubená s tím milým mladým doktorem Donaldsonem, ale řekla bych, že i *on* je někdy z Terezy znechucený. Je samozřejmě svým způsobem atraktivní, ale doufám, že doktor přijde včas k rozumu a ožení se s nějakou hodnou anglickou dívkou, která bude mít ráda venkovský život a pobyt na čerstvém vzduchu.“

„A co ostatní příbuzní?“

„No, to je něco podobného. Taky naprosto nepřijatelní. Ne že bych měla něco proti paní Taniosové — je to docela milá žena — ale je úplně hloupá a navíc pod pantoflem. On je ve skutečnosti myslím Turek — strašná představa, že si anglické děvče vezme *Turka*, nemyslíte? To značí nedostatek *vybraných* mravů. Paní Taniosová je

ale dobrou matkou, i když ty jejich chudinky děti jsou jednoduše řečeno neatraktivní.“

„Takže vy si zkrátka myslíte, že slečna Lawsonová byla mnohem vhodnější dědičkou majetku slečny Arundellové?“

„Minnie Lawsonová je skrz naskrz *dobrý* člověk,“ pronesla Julia klidným tónem. „A je naprosto *nezištná*. Nikdy na peníze ani nepomyslela. Rozhodně není chamtivá.“

„Přesto se nikdy nezmínila o tom, že by dědictví odmítla?“

Isabel se trochu stáhla.

„Ach, to by člověk asi těžko udělal.“

Poirot se usmál.

„Ano, asi těžko...“

„Víte, pane Parrote,“ vložila se do hovoru Julia, „Minnie uvažuje tak, že jí dědictví bylo *svěřeno*... jako *posvátný úkol*.“

„A navíc je ochotná něco udělat pro paní Taniosovou a její děti,“ pokračovala Isabel. „Jenom nechce, aby se těch peněz zmocnil *on*.“

„Řekla dokonce, že uvažuje o tom, že poskytne Tereze menší apanáž.“

„A to je, podle mého názoru, velice velkorysé gesto, když člověk uváží, jak přezíravě se k ní Tereza chovala.“

„Přesně tak, pane Parrote. Minnie je to nejvelkorysejší stvoření na světě. Ale to vy samozřejmě víte, protože ji znáte.“

„Ano,“ přikývl Poirot, „znám ji, ale stále ještě neznám... její adresu.“

„Samozřejmě! Jsem to ale hloupá! Mám vám ji napsat?“

„Mohu si ji zapsat.“

Poirot vytáhl starý dobrý zápisník.

„Clanroyden Mansions 17, W.2. Je to nedaleko Whiteleys. Vidíte, že ji budete od nás pozdravovat. V poslední době jsme od ní nedostaly žádné zprávy.“

Poirot se zvedl a já také.

„Musím vám oběma velice, velice poděkovat za obzvlášť příjemný rozhovor i za laskavost, s níž jste mi poskytly adresu mé přítelkyně.“

„To je zvláštní, že vám ji nedali v Littlegreenu,“ podivila se Isabel. „To jistě ta Ellen! Služebné jsou *tak žárlivé a tak úzkoprsé*. Občas se k Minnie chovaly docela nezdvořile.“

Julia si s námi potřásla rukou stylem *velké dámy*.

„Velice nás těšilo,“ prohlásila způsobně. „Možná...“

Vrhla rychlý tázavý pohled na sestru.

„Snad bys mohla...“ Isabel se trochu začervenala.

„Nechtěli byste... tedy... nechtěli byste zůstat na jednoduchou večeři? Trochu strouhané syrové zeleniny, tmavý chléb s máslem, ovoce?“

„To zní lákavě,“ vyhrkl Poirot rychle, „ale musíme se s přítelem bohužel vrátit do Londýna.“

Po dalším potřesení rukama a vzkazech pro slečnu Lawsonovou jsme se konečně odporoučeli.

DVANÁCTÁ KAPITOLA

Poirot probírá případ

„Díkybohu, Poirote, že jste nás uchránil před tou syrovou mrkví!“ řekl jsem s upřímným zděšením. „Takové strašné ženské!“

„*Pour nous, un bon bifteck* — se smaženými brambory a lahví dobrého vína. Co bychom asi tak museli pít u nich, to by mě zajímalo?“

„No, vodu, předpokládám,“ odpověděl jsem a otrásl jsem se. „Nebo nealkoholický mošt. Na takový typ nápoje to tam vypadalo! Vsadím se, že nemají vanu ani žádnou toaletu s výjimkou suchého záchodu na zahradě!“

„Je to velice podivné, že ženy může těšit nepohodlí,“ prohlásil Poirot zamyšleně. „A důvody nebývají finanční. Tyto dámy každopádně dokážou udělat ve svých stísněných poměrech celkem dost.“

„Jaké rozkazy teď máte pro šoféra?“ zeptal jsem se v poslední zatáčce točité silnice, která nás přivedla zpátky na cestu do Market Basing. „Jakou místní celebrity navštívíme teď? Nebo se snad vrátíme k Georgovi a ještě jednou toho astmatického číšníka vyzpovídáme?“

„Jistě budete rád, Hastingsi, až uslyšíte, že jsme s Market Basing skončili...“

„Skvělé.“

„Ale jen pro tuto chvíli. Já se vrátím!“

„Stále na stopě neúspěšného vraha?“

„Přesně tak.“

„Dověděl jste se něco z té změti nesmyslů, které jsme zrovna vyslechli?“

„Jisté body si zasluhují pozornost,“ prohlásil Poirot akurátně. „Různé postavy našeho dramatu se začínají jasněji rýsovat. Trochu to určitým způsobem připomíná červenou knihovnu, nezdá se vám? Pokorná, kdysi opovrhovaná společnice je zahrnuta majetkem a teď hraje roli štedré dámy.“

„Ti, kteří se považují za právoplatné dědice, asi vnímají takovou štědrost dost hořce.“

„Tak tak, Hastingsi. Ano, máte samozřejmě pravdu.“

Několik minut jsme jeli mlčky. Projeli jsme Market Basing a octli jsme se na hlavní silnici. Broukal jsem si melodii písničky o „Človíčku, který měl za sebou rušný den“.

„Bavil jste se dobře, Poirote?“ zeptal jsem se nakonec.

„Nejsem si tak úplně jistý, co míníte tím ‚bavením‘, Hastingsi,“ odpověděl Poirot chladně.

„No, zdá se mi, že jste si vyrazil na dovolenou, a přitom dělal to, co obvykle děláte v práci!“

„Vy si myslíte, že jsem to nebral vážně?“

„Ale ne, myslel jste to vážně. Ale celá tahle záležitost vypadá dost akademicky. Řešíte ji jen pro své vlastní uspokojení. Chci říct — nejde o skutečný případ.“

„*Au contraire*, je výjimečně reálný.“

„Špatně jsem se vyjádřil. Myslel jsem to takhle: pokud bychom mohli staré paní *pomoc* nebo ji ochránit před dalším útokem — pak by o něco šlo. Ale když je mrtvá, nemůžu se zbavit dojmu, že nemá cenu dělat si jakékoli starosti.“

„V tom případě, *mon ami*, bychom nemuseli vůbec vyšetřovat žádné vraždy!“

„Ne ne ne. Je to úplně jinak. Chci říct — v ostatních případech máme *tělo*... Ale nechme toho!“

„Nerozčilujte se, milý Hastingsi. Naprosto vás chápu. Rozlišujete mezi *mrtvolou* a pouhým úmrtím. Dejme tomu, že by slečna Arundellová například zemřela náhlou a násilnou smrtí, nikoli slušným způsobem na dlouhotrvající nemoc — pak byste nic nenamítal proti mému úsilí odhalit pravdu?“

„Pochopitelně že ne.“

„Musíme však konstatovat, že se ji někdo pokusil zabít.“

„Ano, ale *nepovedlo* se mu to. To je právě ten rozdíl.“

„A vás vůbec nezajímá, *kdo* se ji pokusil zabít?“

„Ale ano, svým způsobem ano.“

„Máme velice úzký okruh lidí,“ řekl Poirot zamyšleně. „Ten provázek...“

„Provázek, který jste si domyslel pouze na základě hřebíku v dřevěném obložení!“ přerušil jsem ho. „Vždyť ten hřebík tam může být léta!“

„Ne. Barva na něm byla docela čerstvá.“

„Přesto si myslím, že pro to může existovat celá řada nejrozumnějších vysvětlení.“

„Uveďte jedno.“

V tu chvíli mě zrovna nic věrohodného nenapadlo. Poirot využil mého mlčení a rozvinul svoji myšlenku.

„Ano, velice úzký okruh. Provázek mohl někdo napnout jedině v době, kdy už byli všichni ostatní v postelích. Proto přicházejí v úvahu *pouze obyvatelé domu*. Vina tedy padá na jednoho ze sedmi lidí. Byl tam doktor Tanios, paní Taniosová, Tereza Arundellová, Charles Arundell, slečna Lawsonová, Ellen a kuchařka.“

„Služebné můžete rozhodně vynechat.“

„Dostaly dědictví, *mon cher*. A mohly mít i *jiné* důvody — zášť — hádku — nepoctivost — člověk si nikdy nemůže být *jistý*.“

„Mně se to zdá značně nepravděpodobné.“

„Souhlasím, že je to nepravděpodobné, ale musím vzít v úvahu všechny možnosti.“

„V tom případě musíte počítat s osmi lidmi, ne se sedmi.“

„Jakto?“

Cítil jsem, že zaboduji.

„Musíte zahrnout do počtu i *slečnu Arundellovou*. Jak víte, že ten provázek nenachystala ona na někoho jiného?“

Poirot pokrčil rameny.

„To je *betise*, co říkáte, příteli. Kdyby slečna Arundellová tu past nachystala, dala by si pozor, aby se do ní sama nechytla. Nezapomínejte, že to byla právě ona, kdo spadl ze schodů.“

Zahanbeně jsem se stáhl.

Poirot zamyšleně pokračoval:

„Sled událostí je celkem jasný — pád — dopis — návštěva právníka — ale jednu věc nevíme. Pozdržela slečna Arundellová odeslání dopisu schválně? Váhala s tím? Nebo si myslela, že ho už *odeslala*?“

„To se nikdy nedozvíme,“ řekl jsem.

„Ne, nedozvíme. Můžeme se jen *dohadovat*. Já osobně se domnívám, že usoudila, že je už odeslaný. Musela být jistě překvapená, že nedostala odpověď...“

Já jsem se v duchu usilovně zabýval úplně jiným problémem.

„Myslíte, že ty spiritualistické nesmysly hrály nějakou roli?“ zeptal jsem se Poirota. „Slečna Peabodyová ten nápad sice zesměšňuje, ale myslíte si, že by bylo možné, aby slečna Arundellová dostala na jedné z těch seancí pokyn změnit poslední vůli a odkázat peníze té Lawsonové?“

Poirot pochybovačně zavrtěl hlavou.

„Nezapadá to do celkového obrázku, jaký jsem si o povaze slečny Arundellové vytvořil.“

„Trippovy říkaly, že slečna Lawsonová byla úplně ohromená, když uslyšela znění poslední vůle,“ připomněl jsem.

„Ano, tak jim to vylíčila,“ souhlasil Poirot.

„Ale vy tomu nevěříte?“

„*Mon ami* — víte přece, jak jsem podezíravý! Nevěřím ničemu, co někdo řekne, pokud to nelze potvrdit nebo dosvědčit.“

„To je pravda, příteli,“ řekl jsem laskavě. „Máte milou, příjemnou, důvěřivou povahu.“

„On říká,‘ ,Ona říká,‘ ,Oni říkají,‘ — pch! Jaký to má smysl? Vůbec žádný. Může to být čirá pravda. Může to být výhodná lež. Já dám, můj milý, pouze na,fakta.“

„A fakta jsou?“

„Slečna Arundellová spadla ze schodů. To nikdo nezpochybňuje. Nešlo o přirozený pád — to bylo dokázáno.“

„Důkazem je, že to Hercule Poirot tvrdí!“

„V žádném případě. Důkazem je hřebík. Důkazem je dopis slečny Arundellové. Důkazem je to, že pes byl celou noc venku. Důkazem jsou slova slečny Arundellové o *obrázku nasvisle* a Bobův míček. Toto všechno jsou *fakta*.“

„A další fakta prosím?“

„Dalším faktem je odpověď na naši obvyklou otázku. Kdo má ze smrti slečny Arundellové prospěch? Odpověď — slečna Lawsonová.“

„Zlomyslná společnice! Na druhou stranu si ale i všichni ostatní mysleli, že smrtí slečny Arundellové získají. A v době, kdy k nehodě došlo, *by byli získali*.“

„Přesně tak, Hastingsi. Proto musíme všechny zařadit mezi podezřelé. A také nesmíme opomenout onu drobnou skutečnost, že slečna Lawsonová vynaložila značné úsilí, aby zatajila před svou paní, že Bob byl celou noc venku.“

„Tomu říkáte podezření?“

„Ale vůbec ne. Jen jsem si to zapamatoval. Mohlo jít o přirozenou starost o starou paní a její duševní klid. To je také zdaleka nejpravděpodobnější vysvětlení.“

Podíval jsem se po očku na Poirota. Je tak proklatě mazaný.

„Slečna Peabodyová vyjádřila názor, že kolem poslední vůle byly jakési ‚čachry‘. Co tím podle vás asi myslela?“ zeptal jsem se.

„Domnívám se, že tak nazvala nejružnější mlhavá a nevyslovená podezření.“

„Nepřípustné ovlivňování, můžeme, zdá se, vypustit,“ prohlásil jsem zamyšleně. „A Emily Arundellová, z toho, co jsme o ní slyšeli, rozhodně působí jako rozumný člověk, který na nějaký spiritualismus a podobné hlouposti nenaletí.“

„Co vás přivedlo k názoru, že spiritualismus je hloupost, Hastingsi?“

Ohromeně jsem se na něj zadíval.

„Milý Poirote, ty strašlivé ženské...“

Poirot se usmál.

„Docela s vámi souhlasím, co se týče slečen Trippových, ale pouhý fakt, že tyto dámy s nadšením přijaly křesťanskou vědu, vegetariánství, teozofii a spiritualismus ještě neznamená, že bychom měli všechny tyto směry zatratit! Hloupá žena napovídá spoustu nesmyslů o napodobenině skarabea, kterou si koupila od nějakého uličníka, a přesto tím nemusí nutně zdiskreditovat celou egyptologii!“

„Chcete říct, že vy *věříte* na spiritualismus, Poirote?“

„Mám v tomto bodě otevřenou mysl. Nikdy jsem osobně neprozkoumal žádné zjevení, ale řada vědců i vzdělavců uspokojivým způsobem potvrdila, že existují jevy, které se nedají vysvětlit... řekněme... důvěřivostí slečen Trippových.“

„Pak tedy věříte těm blábolům o aureole kolem hlavy slečny Arundellové?!“

Poirot mávl rukou.

„Mluvil jsem všeobecně — pokáral jsem vás za celkem bezdůvodný skepticismus. Na slečnu Trippovou a její sestru jsem si utvořil jistý názor a na jeho základě budu velice pečlivě zvažovat jakákoli fakta, která mi předložily. Pošetilé ženy, *mon ami*, jsou zkrátka pošetilé, ať hovoří o spiritualismu, politice, o vztahu mezi pohlavími nebo o principech buddhismu.“

„Přesto jste je velice pozorně poslouchal.“

„To byl můj dnešní úkol — poslouchat. Zjistit, co mi všichni mohou říct o dotyčných sedmi lidech — a samozřejmě hlavně o těch pěti, kterých se případ především týká. Vezměme třeba slečnu Lawsonovou. Od slečen Trippových jsme se dověděli, že je oddaná, nesobecká, nezištná a skrz naskrz báječná osobnost. Od slečny Peabodyové jsme slyšeli, že je důvěřivá, hloupá a že nemá odvalu ani dost rozumu na to, aby spáchala jakýkoli trestný čin. Od doktora Graingera zase víme, že je ušlápnutá, že její postavení nebylo jisté a že je to ubohá ‚vyplašená nervózní slepice‘ — ano, tak se myslím přesně vyjádřil. Od našeho číšníka jsme se dověděli, že to byla ‚osoba‘ a od Ellen, že Bob, pes, jí opovrhoval! Jak vidíte, každý z nich se na ni díval z trochu jiného úhlu. A s ostatními je to totéž. Nikdo neměl zvlášť vysoké mínění o mravech Charlese Arundella, nicméně každý se o něm vyjadřuje jiným způsobem. Doktor Grainger ho shovívavě nazývá ‚floutkem, který si ničeho nevází‘. Slečna Peabodyová říká, že by zamordoval vlastní babičku kvůli dvěma pencím, ale evidentně dává tomu rošťákovi přednost před ‚sucharem‘. Slečna Trippová nejen že naznačuje, že by byl schopen spáchat trestný čin, ale že už jeden nebo dokonce víc takových činů spáchal. Všechny tyto postřehy částečně osvětlují zainteresované postavy a jsou pro nás velice užitečné. Vedou k dalšímu kroku.“

„Což je?“

„Osobní návštěva, milý příteli.“

TŘINÁCTÁ KAPITOLA

Tereza Arundellová

Následující den jsme se vypravili na adresu, kterou nám dal doktor Donaldson.

Navrhoval jsem sice Poirotovi, že by bylo dobré navštívit právníka pana Purvise, byl však rozhodně proti.

„Určitě ne, milý příteli. Co bychom mu mohli říct — jaký důvod bychom uvedli? Proč zjišťujeme okolnosti smrti slečny Arundellové?“

„Důvody vám obvykle velkou starost nedělají, Poirote! Kterákoli stará známá lež by dobře posloužila.“

„Právě naopak, příteli. ‚Kterákoli stará známá lež‘, jak říkáte, by nám *neposloužila*. U právníka ne, ten by nám — jak vy říkáte — umyl hlavu.“

„No dobrá, něco *takového* riskovat nebudeme!“

Takže jsme se vydali, jak už jsem se zmínil, do bytu slečny Terezy Arundellové.

Byt se nacházel v bloku domů v Chelsea a měl výhled na řeku. Byl zařízený drahým nábytkem v moderním stylu, všude se leskl chrom a na podlaze ležely husté koberce s geometrickými vzory.

Několik minut jsme čekali, než do místnosti vešla dívka a tázavě se na nás podívala.

Tereza Arundellová vypadala na osma — devětadvacet. Byla vysoká, štíhlá a působila jako nějaká nepřírozená černobílá kresba. Vlasy měla černé jako uhlí — obličej silně nalíčený, mrtvolně bílý. Výstředně vytrhané obočí jí dodávalo posměšně ironický vzhled. Její rty — jediná barevná skvrna na celé postavě — to byl třpytivě šarlatový záblesk v bílém obličejí. Zároveň působila dojmem, že je minimálně dvakrát živější než většina ostatních lidí. Nevím ovšem, jak toho dosáhla, protože dávala najevo znavenou lhostejnost. Jako by se kolem ní tetelila momentálně zkrocená energie, která se dá přirovnat ke šlehnutí bičem.

Chladným, zkoumavým pohledem přejela mě a pak Poirota.

Poirot v tomto případě poslal svou skutečnou navštívenku — snad už ho unavilo předstírat, že je někdo jiný (doufám). Tereza jí teď točila mezi prsty.

„Předpokládám, že vy jste pan Poirot,“ oslovila mého přítele.

Poirot se co nejzdvořileji uklonil.

„K vašim službám, slečno. Dovolíte, abych vás připravil o pár okamžiků vašeho vzácného času?“

„Jsem nadšena, pane Poirote. Prosím, posad'te se,“ řekla způsobem, který chabě napodoboval Poirotovo chování.

Poirot se jaksi opatrně posadil na nízké čtvercové křesílko. Já jsem si sedl do křesla s rovným opěradlem z látky a chrómu. Tereza se nonšalantně usadila na nízkou stoličku u krbu. Nabídla nám oběma cigarety. Odmítli jsme a ona si zapálila.

„Možná znáte mé jméno, slečno?“

Přikývla.

„Kamarád Scotland Yardu, nemám pravdu?“

Předpokládám, že Poirotovi se toto označení příliš nezamlouvalo.

„Zabývám se problematikou zločinů, slečno,“ vysvětlil s vědomím vlastní důležitosti.

„Jak děsivě vzrušující,“ řekla Tereza Arundellová znuděně. „Když si pomyslím, že jsem ztratila svůj památníček!“

„Zabývám se následující záležitost,“ pokračoval Poirot. „Včera jsem dostal dopis od vaší tety.“

Tereziny oči — velké mandlové oči — se trochu pootevřely. Vypustila obláček cigaretového dýmu.

„Od mé tety, pane Poirote?“

„Jak jsem řekl, slečno.“

„Promiňte, jestli vám snad kazím nějakou zábavu,“ zamumlala slečna Tereza, „ale jistě dobře víte, že takový člověk neexistuje! Všechny moje tety zemřely milosrdnou smrtí. Poslední přede dvěma měsíci.“

„Slečna Emily Arundellová?“

„Ano, slečna Emily Arundellová. Nedostáváte snad dopisy od mrtvol, že ne, pane Poirote?“

„Někdy ano, slečno.“

„Jak *morbidní!*“

V jejím hlase teď zazněl nový tón — jistá ostražitost. Byla ve střehu.

„A co teta psala, pane Poirote?“

„To vám, slečno, teď těžko mohu říci. Šlo totiž o —“ odkašlal si — „poněkud delikátní záležitost.“

Hodnou chvíli nikdo nepromluvil. Tereza Arundellová kouřila.

„To zní báječně tajnůstkářsky, ale jak do toho všeho zapadám já?“

„Doufal jsem, slečno, že mi zodpovíte několik otázek.“

„Otázek? O čem?“

„Týkají se vaší rodiny.“

Zase jsem si všiml, že se jí rozšířily oči.

„To zní nějak důležitě! Co kdybyste uvedl příklad?“

„Zajisté. Můžete mi dát současnou adresu svého bratra Charlese?“

Tereziny oči se zase zúžily. Její skrytá energie náhle nebyla tak nápadná. Vypadalo to, jako by se stáhla do ulity.

„To bohužel nemůžu. My si moc nepíšeme. Mám dokonce dojem, že odjel z Anglie.“

„Aha.“

Poirot se odmlčel.

„Je to všechno, co jste chtěl vědět?“

„Ach, mám ještě další otázky. Například — jste spokojená s tím, jak vaše teta naložila se svým majetkem? Nebo — jak dlouho jste zasnoubená s doktorem Donaldsonem?“

„Vy ale přeskakujete z jednoho na druhé.“

„*Eh bien?*“

„*Eh bien* — když už jsme cizinci! — moje odpověď na obě otázky zní, že vám do toho nic není! *Ça ne vous regarde pas, M. Hercule Poirot.*“

Poirot se na ni chvíli pozorně díval. Pak bez sebemenšího náznaku jakéhokoli rozladění vstal.

„Takže takhle se věci mají! Ach, dobrá, snad mě to ani nepřekvapuje. Dovolte, mademoiselle, abych vám poblahopřál k vašemu

francouzskému přízvuku. A také vám přeji pěkné ráno. Pojd'te, Hastingsi.“

Když jsme došli ke dveřím, dívka se ozvala. Znovu se mi vloudilo na mysl přirovnání k biči. Nepohnula se z místa, ale pronesla dvě slova, která zazněla jako prásknutí.

„Pojd'te zpátky!“

Poirot se pomalu vrátil. Znovu se posadil a tázavě se na ni podíval.

„Přestaňme si hrát na hlupáky,“ řekla slečna Arundellová. „Možná že mi můžete být užitečný, Hercule Poirote.“

„To rád slyším, slečno — a jak?“

Tereza potáhla z cigarety a vypustila oblak kouře.

„Řekněte mi, jak zrušit tu závěť,“ řekla velice tichým, pevným hlasem a znovu potáhla.

„Právnick by jistě...“

„Ano, právník možná — kdybych znala toho pravého. Jenže jediní právníci, které znám, jsou úctyhodní muži! Soudí, že závěť je po právní stránce v pořádku a jakékoli napadnutí by byla ztráta peněz.“

„Ale vy jim nevěříte.“

„Já jsem přesvědčená, že vždycky existuje nějaký způsob, jak věci zařídit — když vám není proti mysli být bezohledný a když jste ochotný zaplatit. A já *jsem ochotná zaplatit*.“

„A považujete za samozřejmé, že já jsem schopen bezohlednosti, když dostanu zapláceno?“

„U většiny lidí to tak funguje! To jsem si ověřila. Nevidím důvod, proč byste měl být zrovna vy výjimkou. Lidi samozřejmě ze začátku vždycky protestují, když jde o jejich čest a poctivost.“

„Máte pravdu, to je součást hry, že? A co bych podle vás měl udělat, za předpokladu, že jsem ochoten projevit jistou — bezohlednost?“

„Nevím. Ale jste chytrý člověk. Každý to o vás ví. Jste schopný vymyslet nějaký plán.“

„Jako například?“

Tereza Arundellová pokrčila rameny.

„To je vaše starost. Ukradněte závěť a nahraďte ji padělkem... Uneste Lawsonovou a přinuťte ji, aby prohlásila, že tetu Emily donu-

tila k sepsání poslední vůle. Vytaste se s jinou závětí, kterou stará Emily napsala na smrtelné posteli.“

„Vaše představitost mi vyráží dech, mademoiselle!“

„Takže, jak odpovíte na můj návrh? Vyjádřila jsem se dost jasně. Jestli chcete poctivě odmítnout, tak támhle jsou dveře.“

„Nechci poctivě odmítnout — zatím...“ řekl Poirot.

Tereza Arundellová se zasmála. Podívala se na mě.

„Váš přítel je, zdá se, šokovaný,“ poznamenala. „Nepošleme ho ven, aby se proběhl kolem bloku?“

Poirot se na mě obrátil s mírně podrážděnou poznámkou.

„Ovládejte pěkně prosím svoji obdivuhodně poctivou přirozenost, Hastingsi. Omluvte laskavě mého přítele, mademoiselle. Jak jste si povšimla, je to čestný muž, ale je také spolehlivý a je mi na-prosto oddaný. Každopádně bych rád zdůraznil jednu věc,“ řekl a podíval se jí přímo do očí, „ať už uděláme cokoli, bude to zásadně v souladu se zákonem.“

Tereza lehce zvedla obočí.

„Zákon,“ podotkl Poirot zamyšleně, „má značný rozsah.“

„Aha,“ řekla Tereza a lehce se usmála. „Dobrá, takže v tomto bodě si rozumíme. Chcete probrat otázku vašeho podílu na zisku — jestli nějaký bude?“

„Také v tomto bodě si rozumíme. Nějakou pěknou malou odměnu — víc nežádám.“

„Domluveno,“ potvrdila Tereza.

Poirot se předklonil.

„Teď dobře poslouchajte, mademoiselle. Obvykle — řekněme v devětadevadesáti případech ze sta — stojím na straně zákona. U stého případu je to jinak. Především jde většinou o mnohem lukrativnější záležitost... Musí se to však provést velice diskrétně, rozumíte, mi? Velice, velice diskrétně. Moje reputace nesmí utrpět. Musím být opatrný.“

Tereza Arundellová přikývla.

„A musím mít k dispozici všechna fakta případu! Musím znát pravdu! Jakmile člověk zná pravdu, snáz odhadne, jakou lež si může dovolit, to jistě chápete!“

„To zní nanejdůležitěji.“

„Tak tedy dobrá. Teď mi řekněte, kdy byla poslední vůle sepsána.“

„21. dubna.“

„A předchozí závět?“

„Teta Emily udělala poslední vůli před pěti lety.“

„A ta zněla?“

„Po odečtení menší částky pro Ellen a jednu předchozí kuchařku měl být všechen majetek rozdělený mezi děti Emilina bratra Thomase a sestry Arabelly.“

„Byly tyto peníze dány do opatrování?“

„Ne, odkázala je přímo nám.“

„A teď, prosím, dávejte pozor. Znali jste všichni obsah této závěti?“

„Ale ano. Charles a já jsme to věděli — a Bella taky. Teta Emily s tím nedělala žádné tajnosti. Když ji někdo z nás požádal o půjčku, obvykle řekla: ‚Všechny moje peníze dostanete, až budu pod drnem. To vám musí stačit a buďte rádi, že je to tak.‘ “

„Odmítla by pomoc, kdyby se vyskytla nějaká nemoc nebo případ krajní nouze?“

„Ne, myslím, že ne,“ odpověděla Tereza pomalu.

„Ale domnívala se, že všichni máte na běžné živobytí peněz dost?“

„To se domnívala — ano.“

V Terezině hlase zazněla hořkost.

„Ale vy — vy jste si to nemyslela?“

Tereza chvíli mlčela a potom se rozpovídala.

„Náš otec nám zanechal každému třicet tisíc liber. Když se bezpečně investovaly, vynášely dvanáct set ročně. Daň z příjmu něco ukousla. Pěkný malý příjem, z kterého člověk může docela dobře vyjít. Jenže já — „ najednou se jí změnil hlas, narovнала štíhlé tělo a zaklonila hlavu — ono úžasné vědomí sebe sama, které jsem z ní vycítil, se teď zviditelnilo — „ale já chci od života něco lepšího než jenom tohle! Chci to nejlepší! Nejlepší jídlo, nejlepší oblečení — něco ve stylu — něco krásného — ne jenom vhodný kus oblečení podle běžné módy. Chci žít a užívat si — odjet ke Středozemnímu moři a ležet v teplém letním moři — sedět u stolu a hrát o pořádný

balík peněz — pořádat večírky — divoké, nesmyslné, extravagantní večírky — chci všechno, co člověk může v tomhle shnilém světě mít — a nechci to mít jednou — chci to teď!“

Její hlas zněl úžasně; byl vzrušující, rozpálený, rozjařený, opojný.

Poirot ji pozorně sledoval.

„A to jste, myslím, měla, že?“

„Ano, Hercule Poirote — to jsem měla!“

„A kolik z těch třiceti tisíc ještě zbývá?“

Tereza se najednou zasmála.

„Dvě stě dvacet jedna liber a sedm pencí. To je přesný zůstatek. Takže vidíte, človíčku, že vás můžu zaplatit jedině ze zisku. Žádný zisk — žádná odměna.“

„V tom případě,“ řekl Poirot věčným tónem, „zisk určitě bude.“

„Jste skvělý, Hercule. Jsem ráda, že jsme se někam dostali.“

Poirot pokračoval praktickými dotazy:

„Potřeboval bych nezbytně vědět pár dalších věcí. Berete drogy?“

„Ne, nikdy.“

„Pijete?“

„Celkem dost, ale ne že by mi to tak chutnalo. Společnost, ve které se pohybuji, pije, a já piju s nimi, ale můžu přestat třeba zítra.“

„To je přijatelné.“

Tereza se zasmála.

„Nemusíte se bát, Hercule, že bych něco prozradila v opilosti.“

„Milostné aféry?“ pokračoval Poirot.

„V minulosti spousta.“

„A v současné době?“

„Jenom Rex.“

„To je doktor Donaldson?“

„Ano.“

„Ve srovnání s životním stylem, který jste líčila, působí doktor Donaldson jako z jiného světa.“

„Ach, ano, on je jiný.“

„A přesto vám na něm záleží? Zajímalo by mě proč?“

„Ach, chcete vědět proč? Proč se Julie zamilovala do Romea?“

„No, za první, se vši úctou k Shakespearovi, to byl první muž, jakého vůbec kdy viděla.“

„Rex nebyl první muž, kterého jsem viděla — zdaleka ne,“ řekla Tereza pomalu a tišším hlasem dodala: „Ale myslím — cítím — že to bude poslední muž, kterého uvidím.“

„A je to chudý muž, mademoiselle.“

Tereza přikývla.

„Také potřebuje peníze?“

„Zoufale. Ale z jiných důvodů než já. Netouží po luxusu nebo po kráse nebo po vzrušení... po ničem takovém. Nosil by jediný oblek, dokud by v něm neprošoupal díry, k obědu by klidně jedl každý den rozmraženou kotletu a koupal by se v prasklé vaně. Kdyby měl peníze, dal by je všechny do zkumavek, do laboratoře a podobných věcí. Je ambiciózní. Práce je pro něj všechno. Znamená pro něj víc... než já.“

„Věděl, že přijdete k penězům, až slečna Arundellová zemře?“

„Řekla jsem mu to. Ale až když jsme byli zasnoubeni! Nebere si mě ve skutečnosti pro peníze, jestli narážíte na tohle.“

„Jste stále ještě zasnoubeni?“

„Samozřejmě že ano.“

Poirot neodpověděl. Terezu jeho mlčení zřejmě zneklidňovalo.

„Samozřejmě že jsme,“ zopakovala ostrým tónem a pak dodala: „Byl jste... viděl jste ho?“

„Setkal jsem se s ním včera — v Market Basing.“

„Proč? Co jste mu řekl?“

„Nic jsem mu neřekl. Jen jsem ho požádal o adresu vašeho bratra.“

„Charlese?“ Zase ten ostrý tón. „Co chcete s Charlesem?“

„Charles? Kdo tady potřebuje Charlese?“ ozvalo se ode dveří.

Byl to velice příjemný mužský hlas.

Do místnosti vešel opálený mladík a sympaticky se na nás usmíval.

„Kdo to tu o mně mluví? Zaslechl jsem v předsíni svoje jméno, ale neposlouchal jsem za dveřmi. V Borstalu byli na poslouchání za dveřmi děsně citliví. Takže o co tu jde, Terezo? Kápní božskou.“

ČTRNÁCTÁ KAPITOLA

Charles Arundell

Musím přiznat, že mi byl Charles Arundell sympatický od prvního okamžiku. Vyzařovala z něj taková nenucenost a bezstarostnost. V očích mu svítily veselé jiskřičky a jeho úsměv byl tak odzbrojující — takového člověka jsem snad ještě nepotkal.

Prošel místností a posadil se na opěrku masivní čalouněné židle.

„O co tu jde, kámoško?“

„Tohle je pan Hercule Poirot, Charlesi. Je ochotný udělat pro nás za menší odměnu nějakou... ehm... špinavou práci.“

„Protestuji,“ ozval se Poirot. „Nepůjde o *špinavou práci*, ale řekněme o takový malý neškodný klam, abychom dosáhli naplnění původního záměru zůstavitelky závěti. Souhlasíte s touto formulací?“

„Formulujte to, jak chcete,“ řekl Charles s úsměvem. „Zajímalo by mě, jak na vás Tereza přišla.“

„Nebyl to její nápad,“ řekl Poirot rychle. „Přišel jsem sem z vlastního popudu.“

„Nabídnout své služby?“

„Ne tak docela. Hledal jsem vás. Sestra mi řekla, že jste odjel do ciziny.“

„Tereza je velice starostlivá sestra. Skoro nikdy neudělá žádnou chybu. Po pravdě řečeno je podezíravá jako čert.“

Laskavě se na ni usmál, ale ona úsměv neopětovala. Vypadala zamyšleně a ustaraně.

„Mám dojem,“ řekl Charles, „že se ta záležitost nějak zvrtila. Nemá to být naopak? Není pan Poirot známý tím, že dopadá zločince? Určitě je nemá navádět nebo jim napomáhat.“

„My nejsme zločinci!“ vykřikla zostra Tereza.

„Ale chtěli bychom být,“ řekl Charles mile. „Já sám bych nejraději vymyslel nějaký ten podvod — je to skoro můj styl. Vyhodili mě z Oxfordu kvůli malému nedorozumění ohledně šeku. Taková směšná drobnost — pouhé přimalování jedné nuly. A pak ještě jedna malá *fracas* s tetou Emily a místní bankou. Hloupost z mé strany, pocho-

pitelně. Mělo mě napadnout, že stará paní je ostrá jako břitva. Ale všechny tyhle příhody byly jen malé ryby — pěti — deseti librovky. Smrtelné lože by byla jiná třída — nepochybně riskantnější. Člověk by musel dostat tu naškrobenou a neoblomnou Ellen a navést ji... je to to pravé slovo?... zkrátka ji přimět, aby to třeba dosvědčila. Obávám se, že by to stálo dost úsilí. Mohl bych si ji například vzít a ona by pak nemohla svědčit proti mně.“

Mile se na Poirota usmál.

„Určitě jste tu nainstaloval skryté odposlouchávání a teď nás slyší ve Scotland Yardu,“ prohodil Charles.

„Váš problém mě zajímá,“ řekl Poirot s jistou výtkou v hlase. „Přirozeně nemohu přimhouřit oko nad ničím nezákonným. Existuje však řada způsobů, jak...“ významně se odmlčel.

Charles Arundell pokrčil elegantně rameny.

„Nepochybuji, že v rámci zákona je celá řada všelijakých cestíček,“ souhlasil Charles. „Vy byste to měl vědět.“

„Kdo svědčil při sepisování závěti? Myslím té z 21. května?“

„Purvis přivezl svého úředníka a druhým svědkem byl zahradník.“

„Byla závěť podepsána v přítomnosti pana Purvise?“

„Ano, byla.“

„A pan Purvis je předpokládám nanejvýš čestný člověk.“

„Purvis, Purvis, Charlesworth a ještě jednou Purvis jsou tak čestní a ctihodní jako Anglická banka,“ řekl Charles.

„Nechtěl tu novou závěť psát,“ ozvala se Tereza. „Myslím, že se dokonce snažil tetu Emily od sepsání velice korektním způsobem odradit.“

„To ti řekl, Terezo?“ zeptal se Charles stroze.

„Ano, včera jsem za ním znovu zašla.“

„To není k ničemu, milá Terezo. Měla by sis to uvědomit. Jen hromadí šesti a osmipence.“

Tereza pokrčila rameny.

„Rád bych vás požádal, abyste mi poskytli co nejvíc informací o posledních týdnech života slečny Arundellové. Takže začneme: vyrozuměl jsem, že vy, váš bratr a doktor Tanios se ženou jste byli u tety na Velikonoce.“

„Ano, byli jsme tam.“

„Udalo se během onoho víkendu něco významnějšího?“

„Myslím, že ne.“

„Nic? Ale já jsem si myslel...“ namítl Poirot.

„Ty jsi ale sebestředné stvoření, Terezo!“ vpadl do rozhovoru Charles. „*Tobě* se nic zvláštního nepříhodovalo! Ty ses ponořila do svých zamilovaných snů! Dovolte, abych vám, pane Poirote, řekl, že Tereza má v Market Basing modrookého hochu. Jednoho místního felčara. Díky tomu tak trochu ztratila smysl pro realitu. Naše ctihodná teta o tom víkendu spadla ze schodů a málem umřela. Škoda že přežila. Ušetřilo by nám to všechny tyhle starosti.“

„Ona spadla ze schodů?“

„Ano, uklouzla po míčku svého psa. To inteligentní zvířátko ho nechalo na schodech a ona se o něj v noci přerazila.“

„Kdy se to stalo?“

„Počkejte... v úterý — večer před naším odjezdem.“

„Byla vaše teta těžce zraněná?“

„Nespadla bohužel na hlavu. Kdyby spadla, mohli jsme prohlásit, že jí změknuł mozek, nebo jak se tomu vědecky říká. Ne, skoro nic se jí nestalo.“

„K vašemu velkému zklamání?“ řekl suše Poirot.

„Eh? Aha, vím, co máte na mysli. Ano, máte pravdu, k mému velkému zklamání. Tyhle staré dámy mají tuhý kořínek.“

„A ve středu ráno jste odjeli?“

„Přesně tak.“

„To byla středa patnáctého. Kdy jste svou tetu viděl potom?“

„No, následující víkend ne, až ten další.“

„To bylo — počkat — pětadvacátého, že?“

„Ano, myslím, že ano.“

„A vaše teta zemřela kdy?“

„Příští pátek.“

„Udělalo se jí špatně v pondělí, vidíte?“

„Ano.“

„To pondělí, kdy jste odjeli?“

„Ano.“

„Během její nemoci jste za ní nebyli?“

„Ne. Až v pátek. Nevěděli jsme, že je na tom tak zle.“

„Zastihli jste ji ještě naživu?“

„Ne, zemřela, než jsme přijeli.“

Poirot se podíval na Terezu.

„Vy jste byla na obou těchto návštěvách s bratrem?“

„Ano.“

„A během onoho druhého víkendu nepadlo ani slovo o sepsání nové závěti?“

„Ne, ani slovo.“

Charles však ve stejném okamžiku odpověděl také:

„Ale ano, padlo.“

Řekl to lehkým tónem, jako by o nic nešlo, ale vnímali jsme jistou křečovitost. Jako by tu lehkost trochu předstíral.

„Vážně?“ řekl Poirot.

„Charlesi!“ vykřikla Tereza.

Charles se vyhnul pohledu své sestry.

„Určitě se na to pamatuješ, kámoško,“ spustil, aniž by se na ni podíval. „Říkal jsem ti to. Teta Emily učinila prohlášení. Seděla tam jako soudce. Pronesla řeč. Řekla, že naprosto odsuzuje všechny své příbuzné — tím myslela mě a Terezu. Připustila, že proti Belle nic nemá, ale zase nemá ráda jejího manžela a nedůvěřuje mu. Kupuj britské zboží bylo věčné tetino motto. Kdyby měla Bella zdědit větší sumu peněz, Tanios by podle Emilina názoru určitě našel způsob, jak se jich zmocnit. Vsaďte se, že by to ten Řek udělal. Říkala, že ‚Belle je takhle líp‘. Potom řekla, že mně ani Tereze se nedá v otázce peněz důvěřovat. My bychom je jen rozházeli a prohráli v hazardu. A proto sepsala novou závěť a veškerý majetek odkázala Minnie Lawsonové. ‚Je to hlupáček,‘ řekla teta Emily, ‚ale spolehlivá duše. A myslím, že je mi skutečně oddaná. Nemůže za to, že není moc chytrá. Považovala jsem za férovější ti to říct, Charlesi, aby sis uvědomil, že nepřichází v úvahu, abys získal jakékoli peníze na základě očekávaného dědictví.‘ To byla rána pod pás, protože přesně to jsem chtěl.“

„Proč jsi mi to neřekl, Charlesi?“ zlobila se Tereza.

„Myslel jsem, že jsem ti to říkal,“ bránil se Charles, ale do očí se jí nepodíval.

„A co jste na to slečně Arundellové řekl?“ zeptal se Poirot

„Já?“ řekl Charles bezstarostně. „Ale, jen jsem se smál. Nemělo cenu se vztekat, tak člověk nikam nedojde. Řekl jsem: ‚Jak je libo, teto Emily. Je to trochu šok, ale jsou to konec konců tvoje peníze a můžeš si s nimi dělat, co chceš.‘ “

„A teta? Jak zareagovala?“

„Ááá, dobře — náhodou úplně skvěle. Řekla: ‚No, vidím, že to bereš sportovně, Charlesi.‘ A já na to: ‚Všechno má svůj rub i líc, ale nemohla bys mi teď čirou náhodou poskytnout jednu desetilibrovku?‘ Řekla, že jsem drzý kluk, a nakonec utrousila aspoň pět liber.“

„Velice chytře jste zakryl skutečné pocity.“

„No, po pravdě řečeno jsem ji nebral moc vážně.“

„Skutečně?“

„Ano. Myslel jsem, že starucha udělala jen takové gesto. Že nás chce vystrašit. Měl jsem celkem oprávněné tušení, že za pár týdnů nebo nanejvýš měsíců tu závěť roztrhá. Teta Emily si vlastně na své příbuzné docela potrpěla. Abych pravdu řekl, myslím, že by to vážně *udělala*, kdyby nezemřela tak překvapivě náhle.“

„Ach! To je zajímavá myšlenka,“ řekl Poirot.

Na chvíli se odmlčel a pak navázal:

„Mohl někdo, například slečna Lawsonová, zaslechnout, o čem jste mluvili?“

„Celkem ano. Nemluvili jsme zrovna tiše. A Lawsonová vlastně okolkovala u dveří, když jsem odcházel. Určitě čmuchala.“

Poirot se zamyšleně podíval na Terezu.

„A vy jste o tom nic nevěděla?“

Než mohla odpovédět, vpadl jim do řeči Charles.

„Heleď, Terezo — jsem si jistý, že jsem ti to říkal — nebo aspoň naznačil.“

Následovala podivná pauza. Charles se upřeně díval na Terezu... tak upřeně a znepokojeně, že to v tu chvíli působilo nepřiměřeně.

„Jestlis mi to řekl — o čemž pochybuju,“ řekla pomalu Tereza, „tak jsem to asi zapomněla. Je to možné, pane Poirote?“

Podívala se na něj svýma temnýma očima.

„Ne, myslím, že byste to nezapomněla, slečno Arundellová,“ řekl Poirot pomalu.

Pak se zprudka otočil na Charlese.

„Potřeboval bych si ujasnit jeden detail. Slečna Arundellová vám řekla, že chce pozměnit závěť, nebo se výslovně vyjádřila, že už ji změnila?“

„Ach, to bylo naprosto jednoznačné,“ řekl Charles rychle. „Ona mi tu závěť vlastně ukázala.“

„Toto je velice důležité: říkáte, že vám slečna Arundellová závěť skutečně ukázala?“

Charles se najednou zašklebil jako malý kluk — odzbrojující úsměv. Byl z Poirotova vážného tónu celý nesvůj.

„Ano, ukázala mi ji.“

„Můžete na to přísahat?“

„Samozřejmě že můžu.“ Charles se na Poirota nervózně podíval. „Nechápu, co je na tom tak důležitého.“

Tereza se najednou zprudka pohnula. Vstala, zůstala stát u krbu a rychle si zapálila další cigaretu.

„A vy, mademoiselle? Vám teta nic důležitého během onoho víkendu neřekla?“ Poirot se teď plně soustředil na Terezu.

„Myslím, že ne. Byla... docela přátelská. Tedy tak přátelská jako obvykle. Udělala mi menší přednášku o mém nevhodném způsobu života a tak. Ale to dělala vždycky. Snad byla trochu nervóznější než jindy.“

„Předpokládám, mademoiselle, že jste se asi víc věnovala svému snoubenci,“ usmál se Poirot.

„Ten tam nebyl. Byl pryč, odjel na nějaký lékařský kongres,“ řekla Tereza úsečným tónem.

„Vy jste ho od toho velikonočního víkendu neviděla? To bylo naposledy, co jste byli spolu?“

„Samozřejmě.“

„Jen mě to tak napadlo, když jsem slyšel, že byl při vaší druhé návštěvě pryč...“

„Ach, ale ten druhý víkend,“ vpadl mu do řeči Charles, „byl tak trochu improvizovaný. Rozjeli jsme se tam neplánovaně.“

„Opravdu?“

„Ale, pojďme mluvit na rovinu,“ řekla unaveně Tereza. „Víte, Bella s manželem byli za tetou Emily o týden dřív a točili se kolem

ní kvůli té její nehodě. Lekli jsme se, že by nám mohli vypálit rybník...“

„Řekli jsme si,“ vložil se s úsměvem do hovoru Charles, „že bychom taky měli projevit trochu zájem o tetino zdraví. I když stará paní byla ve skutečnosti dost bystrá na to, aby nám sedla na lep a spolkla naše povinné projevy pozornosti. Moc dobře věděla, jakou mají cenu. Teta Emily nebyla žádný hlupák.“

Tereza se najednou zasmála.

„To je ale fraška, co? Jak se všichni s vyplazenými jazyky žene za penězi.“

„Byl to případ vaší sestřenice a jejího manžela?“

„No jistě. Bella je věčně bez peněz. Je to dojemné, jak se pořád snaží napodobovat moje oblečení a utratit přitom asi tak osminu ceny. Jsem přesvědčená, že Tanios spekuloval s jejími penězi. Mají co dělat, aby vyšli. Chtějí, aby obě děti vystudovaly v Anglii.“

„Mohla byste mi dát jejich adresu?“ zeptal se Poirot.

„Jsou ubytovaní v hotelu Durham v Bloomsberry.“

„Jaká je vaše sestřenice?“

„Bella? No, hrozně nudná, vid', Charlesi?“

„Rozhodně. Naprosto nudná. Něco jako škvor. Oddaná matka. To jsou prý škvoří samičky taky.“

„A její manžel?“

„Tanios? No, vypadá trochu divně, ale ve skutečnosti je to docela milý chlápek. Chytrý, vtipný, nikdy nezkaží žádnou legraci.“

„Souhlasíte, mademoiselle?“

„Hm, musím přiznat, že ho mám radši než Bellu. Myslím, že je to zatraceně dobrý doktor. Ale stejně bych mu moc nevěřila.“

„Tereza nevěří nikomu,“ dodal Charles.

Objal ji jednou rukou.

„Nevěří ani mně.“

„Tobě, můj milý, by věřil leda duševně chorý člověk,“ řekla mu Tereza laskavě.

Sourozenci od sebe odstoupili a podívali se na Poirota.

Poirot se lehce uklonil a vykročil ke dveřím.

„Takže já jdu — jak říkáte — na věc! Je to nesnadná záležitost, ale mademoiselle má pravdu. Vždycky existuje nějaký způsob, jak

věc zařídit. Ach, mimochodem, patří slečna Lawsonová k tomu typu lidí, kteří mohou při křížovém výslechu v soudní síni ztratit hlavu?“

Charles s Terezou se na sebe podívali.

„Kdyby ji pořádně vystrašili, tak věřím, že by černou prohlásila za bílou.“

„To může být velice užitečné,“ podotkl Poirot.

Vyplul z místnosti a já za ním. V hale si vzal klobouk, došel ke dveřím, otevřel je a pak je rychle zabouchl. Potom se po špičkách vrátil ke dveřím do obývacího pokoje a bez ostychu přiložil ucho ke spáře. Ať už Poirot navštěvoval jakoukoli školu, evidentně tam neznali nepsaná pravidla o poslouchání za dveřmi. Byl jsem zděšený, ale bezmocný. Dělal jsem na Poirota naléhavé posuňky, jenže on si mě nevšímal.

A pak zazněl Terezin sytý hluboký hlas. Pronesla dvě slova.

„Ty hlupáku!“

Na chodbě se ozvaly kroky, Poirot mě rychle vzal za paži, otevřel vstupní dveře, prošli jsme jimi ven a pak za námi tiše zavřel.

PATNÁCTÁ KAPITOLA

Slečna Lawsonová

„Poirote, musíme *opravdu* poslouchat za dveřmi?“ optal jsem se.

„Uklidněte se, milý příteli. Vždyť jsem poslouchal jenom já. Vy jste ucho ke dveřím nepřiložil. Naopak, stál jste vzpřímeně jako voják.“

„Ale slyšel jsem to, co vy.“

„To je pravda. Nedá se říct, že by mademoiselle šeptala.“

„Protože si myslela, že jsme z bytu odešli.“

„Ano, dopustili jsme se malého podvodu.“

„To se mi nelíbí.“

„Váš mravní postoj je dokonalý! Rád bych však, abychom se neopakovali. Toto téma jsme už probírali několikrát. Vy se teď chystáte říct, že to není hra. A já odpovím, že ani vražda není hra.“

„Ale tady o vraždu nejde.“

„Nebud'te si tím tak jistý.“

„*Úmysl* tu možná byl. Jenže vražda a *pokus* o vraždu není totéž.“

„Morálně je to totéž — naprosto. Já jsem se ale ptal, jestli jste si tak jistý tím, že se zabýváme pouze *pokusem* o vraždu.“

Díval jsem se na něj nechápavě.

„Slečna Arundellová přece zemřela úplně přirozeně.“

„Znovu opakuji — *jste si tím tak jistý?*“

„Všichni to říkají.“

„Všichni? Oh, *là là*!“

„Doktor to říká,“ zdůraznil jsem. „Doktor Grainger. Ten by to měl vědět.“

„Ano, to by měl.“ Z tónu, jakým to Poirot řekl, jsem vycítil, že ho ta odpověď neuspokojuje. „Vzpomeňte si ale, Hastingsi, kolikrát už se exhumovaly mrtvoly — a v každém z těch případů byl úmrtní list v dobré víře podepsaný přítomným doktorem.“

„Ano, ale v tomto případě slečna Arundellová zemřela po dlouhotrvajících potížích.“

„Ano, zdá se, že je to tak.“

Poirot pořád ještě nebyl spokojený. Se zájmem jsem se na něj podíval.

„Poirote. Teď se zeptám já, jestli si jste jistý! Jste si vy jistý, že jste se nenechal strhnout profesionálním zápalem? Vy *chcete*, aby to byla vražda, a tak si myslíte, že to *musí* být vražda.“

Poirot se zachmuřil ještě víc. Pomalu pokýval hlavou.

„To, co jste řekl, Hastingsi, je chytré. Ukázal jste prstem na slabé místo. Vraždy jsou můj obor. Jsem jako doktor, který se specializuje — dejme tomu — na slepá střeva nebo na nějaké vzácnější operace. Když k němu přijde pacient, dívá se na něj z hlediska své specializace. Ptá se: můžeme se domnívat, že tento člověk trpí tím a tím...? Existuje pro to rozumný důvod? Já uvažuji stejně. Vždycky si říkám: ‚Mohla by to být vražda?‘ A vidíte, milý příteli, skoro vždycky tu tato možnost je.“

„Neřekl bych, že zrovna tady taková možnost existuje,“ poznamenal jsem.

„Ale ona zemřela, Hastingsi! Tento fakt nemůžete popřít. Ona *zemřela!*“

„Měla chatrné zdraví. Bylo jí přes sedmdesát. Mně to všechno připadá naprosto přirozené.“

„A připadá vám taky přirozené, že Tereza Arundellová tak důrazně nazývá svého bratra hlupákem?“

„Co to má co společného se smrtí staré paní?“

„Všchno! Řekněte mi, co jste si pomyslel, když Charles Arundell prohlásil, že mu teta ukázala novou závěť?“

Opatrně jsem se na Poirota podíval.

„A co napadlo vás?“ zeptal jsem se.

Proč to má být vždycky Poirot, kdo se ptá první?

„Označil bych to za velice zajímavé — opravdu velice zajímavé. A stejně zajímavá byla i reakce slečny Arundellové na toto prohlášení. Jejich potyčka byla podnětná — velice podnětná.“

„Hm,“ zahučel jsem neurčitě.

„Tím se otvírají dvě rozdílné linie pátrání.“

„Vypadali jako pěkný párek podvodníků,“ poznamenal jsem. „Schopní všeho. To děvče má výjimečně atraktivní vzhled. A mladý Charles — přitažlivý darebák, řekl bych.“

Poirot mávl na taxi. Zastavilo u obrubníku a Poirot řekl řidiči adresu.

„Clanroyden Mansions 17, Bayswater.“

„Takže teď je na řadě Lawsonová,“ podotkl jsem. „A potom — Taniosovi?“

„Přesně tak, Hastingsi.“

„Jakou roli budete hrát tady?“ vyptával jsem se, když taxi brzdilo u Clanroyden Mansions. „Životopisce generála Arundella, budoucího nájemce Littlegreenu, nebo něco ještě vykoumanějšího?“

„Představím se prostě jako Hercule Poirot.“

„Jsem velmi zklamaný,“ ušklíbl jsem se.

Poirot mě jenom sjel pohledem a zaplatil taxi.

Byt č. 17 byl v druhém patře. Otevřela nám čiperná služebná a zavedla nás do místnosti, která působila skutečně směšným dojmem, zvlášť ve srovnání s bytem, který jsme před chvílí opustili.

Byt Terezy Arundellové byl zařízený střídmě, až by se skoro dalo říct, že byl prázdný. Naproti tomu byt slečny Lawsonové byl tak zaplněný nábytkem a nejrůznějšími drobnostmi, že se člověk stěží mohl pohnout, aby přitom něco nesrazil.

Dveře se otevřely a vešla dosti statná dáma ve středních letech. Slečna Lawsonová vypadala skoro přesně tak, jak jsem šiji představoval. Dychtivý, poněkud hloupoučký obličej, neupravené šedivé vlasy, na nose cvikr, nasazený trochu nakřivo. Hovořila trhaně, takže se její promluvy skládaly z různých zajíknutí a vyjeknutí.

„Dobré — jitro... ehm... Já... si nejsem jistá...“

„Slečna Wilhemina Lawsonová?“

„Ano... ano... tak se jmenuji...“

„Moje jméno je Poirot — Hercule Poirot. Včera jsem se byl podívat na Littlegreen.“

„Ach, opravdu?“

Slečna Lawsonová bezděky pootevřela ústa a udělala rukou několik neúčinných pokusů o upravení účesu.

„Neposadíte se?“ navrhla. „Posadil byste se prosím tady? Ach, milý pane, tenhle stolek vám asi překáží. Mám to tu trošičku přeplněné. Ach, to je potíže! Tyhle byty! Jsou trošinku malé. Ale tak příhodně položené! A já mám výhodnou polohu tak ráda! Vy také?“

S povzdechem se posadila na viktoriánskou židli, která vypadala značně nepohodlně. Cvikr jí seděl na nose pořád ještě nakřivo. Skoro bez dechu se předklonila a s jistým očekáváním se zadívala na Poirota.

„Šel jsem tam jako zájemce o koupi domu,“ navázal Poirot, „ale rád bych vám hned v úvodu řekl — jde o velice důvěrnou záležitost...“

„Ach, jistě,“ vydechla slečna Lawsonová. Bylo vidět, jak ji to tajnůstkářství vzrušuje.

„Vyžaduji co nejprísnejší utajení,“ pokračoval Poirot, „protože jsem tam šel kvůli něčemu jinému... Možná víte, ale možná také nevíte o tom, že mi slečna Arundellová poslala krátce před svou smrtí dopis...“

Odmlčel se a po chvílce dodal:

„Jsem známý soukromý detektiv.“

Slečna Lawsonová lehce zčervenala a v jejím obličejí se během okamžiku vystříдалo několik rozmanitých výrazů. Byl jsem zvědav, který z nich si Hercule Poirot vybere jako reakci na své dotazy. Paniku, vzrušení, překvapení, zmatek...

„Ach,“ vydechla a po chvílce přidala ještě jednou: „Ach.“

A pak se trochu nečekaně zeptala:

„Bylo to kvůli penězům?“

Dokonce i Poirota zaskočila. Zareagoval zkusmo:

„Myslíte kvůli těm penězům, které...“

„Ano, ano, kvůli těm, které zmizely ze zásuvky.“

„Slečna Arundellová vám neřekla, že mi stran těch peněz napsala?“ zeptal se tiše Poirot.

„Ne, to rozhodně ne. Neměla jsem ponětí... Tedy opravdu musím říct, že jsem překvapená...“

„Myslela jste si, že to nikomu neřekne?“

„Předpokládala jsem, že o tom nebude mluvit. Víte, měla celkem jasnou představu o tom...“

Zarazila se. Poirot rychle řekl:

„Měla celkem jasnou představu o tom, kdo peníze vzal — to jste asi chtěla říct, vidíte?“

Slečna Lawsonová přikývla a udýchaně pokračovala.

„A já bych si byla bývala myslela, že by chtěla... tedy, chci říct, že řekla... vlastně, vypadalo to, že cítí...“

Poirot se znovu elegantně vložil do té změti nesouvislých promluv.

„Šlo o rodinnou záležitost, že?“

„Přesně tak.“

„Ale já,“ ujistil ji Poirot, „já se specializuji na rodinné záležitosti. Jsem velice, velice diskrétní.“

Slečna Lawsonová horečně kývala hlavou.

„Ach! Ale jistě... v tom je veliký rozdíl. Vy nejste jako *policie*.“

„Ne, ne. Já vůbec nejsem jako policie. To by v žádném případě nešlo.“

„Ach ne. Drahá slečna Arundellová byla *tak hrdá* žena. S Charlesem byly samozřejmě problémy už dřív, ale vždycky se to nějak ututlalo. Jednou myslím musel dokonce odjet do Austrálie!“

„Správně,“ přikývl Poirot. „Takže fakta tohoto případu jsou následující: slečna Arundellová měla v zásuvce jistou sumu peněz, že?“

Udělal přestávku, v níž slečna Lawsonová rychle jeho prohlášení potvrdila.

„Ano — z banky. Víte, měla je na výplaty a na knihy.“

„A kolik přesně chybělo?“

„Čtyři librové bankovky. Ne ne, spletla jsem se. Tři librové bankovky a dvě desetišilinkové. Člověk musí být v těchto záležitostech přesný. Velice přesný.“ Slečna Lawsonová se na Poirota dychtivě podívala a bezmyšlenkovitě si přitlačila skřípec výš na nos. Měla dost vypoulené oči, které jí teď téměř vylézaly z důlků.

„Děkuji, slečno Lawsonová. Vidím, že máte skvělý smysl pro přesnost.“

Slečna Lawsonová se trochu narovнала a omluvně se uchichtla.

„Slečna Arundellová se domnívala, a nebylo to bezdůvodné podezření, že je za tuto krádež zodpovědný její synovec Charles,“ pokračoval Poirot.

„Ano.“

„I když neexistoval žádný patrný důkaz, který by zloděje usvědčoval?“

„Ach, ale to musel být Charles! Paní Taniosová by něco takového neudělala a její manžel to v domě tak neznal, nevěděl by, kde se ukládají peníze — ani jeden z nich to nevěděl. A myslím, že Terezu Arundellovou by něco takového ani nenapadlo. Má spoustu peněz, vždycky je tak krásně oblečená.“

„Mohl to udělat někdo ze služebnictva,“ navrhl Poirot.

Slečně Lawsonové tím úplně vyrazil dech.

„Ach, ne, to jistě ne, Ellen ani Annie by na něco takového ani ve snu nepomyslely. Jsou obě tak naprosto *dokonalé*, tak *čestné*!“

Poirot se na chvíli zamyslel.

„Zajímalo by mě, jestli byste mi mohla říct... jsem si jistý, že určitě ano, protože jestli slečna Arundellová někomu důvěřovala, tak jste to byla vy...“

„Ach, to nevím, nejsem si jistá...“ zamumlala slečna Lawsonová, ale byla očividně polichocená.

„Věřím, že mi budete schopná pomoci.“

„Ach, no jistě, když budu moci... cokoli budete potřebovat...“

„Jde o důvěrnou záležitost,“ pokračoval Poirot.

Vzezření slečny Lawsonové se najednou celé proměnilo. Vypadala teď skoro jako sova. Magická slova „důvěrná záležitost“ působila jako „Sezame, otevři se“.

„Máte představu o tom, co přimělo slečnu Arundellovou k tomu, aby změnila závěť?“

„Aby změnila závěť? Ach... její závěť?“

Slečna Lawsonová byla tak trochu zaskočena.

„Je to pravda,“ řekl Poirot a pozorně sledoval její reakce, „že slečna Arundellová sepsala krátce před svou smrtí novou závěť, podle níž odkázala všechen majetek vám?“

„Ano, ale já jsem o tom nevěděla. Vůbec nic jsem o tom nevěděla!“ Slečna Lawsonová ostře protestovala. „Bylo to pro mě *to největší* překvapení! *Úžasné* překvapení, samozřejmě! Drahá slečna Arundellová se ke mně tak dobře zachovala. A nikdy mi nic ani *ne-naznačila*. Ani v nejmenším! Byla jsem tak překvapená, když to pan

Purvis přečetl nahlas... nevěděla jsem, kam s očima, jestli se mám smát nebo plakat! Ujišťuji vás, pane Poirote... byla jsem šokovaná... naprosto šokovaná. Taková *laskavost* — drahá slečna Arundellová mi prokázala takovou laskavost. Pochopitelně jsem doufala, že nějakou drobnost — snad maličké dědictví — i když samozřejmě neměla důvod mi odkazovat ani to. Vždyť jsem s ní nebyla nijak dlouho. Ale tohle — to bylo — to bylo jako v pohádce! Dokonce ještě teď tomu nemůžu tak docela uvěřit, jestli mi rozumíte. A někdy... někdy se z toho cítím nesvá. Chci říct... tedy jaksi...“

Srazila si cvikr z nosu, zdvihla ho, chvíli s ním nervózně zápolila a pak pokračovala ještě nesouvisleji.

„Někdy si říkám, že vlastní krev je konec konců vlastní krev a je skoro až nepříjemné, že slečna Arundellová odkázala všechny peníze mimo rodinu. Chci říct... že se to nezdá být *správné*, vidíte? Že to udělala se *všemi* penězi. A navíc takový *veliký* majetek! Nikdo neměl ani *tušení*! Ale — tedy — člověk se opravdu cítí nesvůj — a všichni říkají takové věci, víte — já jsem opravdu nikdy nebyla *zlomyslný* člověk! Chci říct, že mě nikdy ani nenapadlo, že bych mohla slečnu Arundellovou nějak ovlivnit! A stejně bych ani nemohla. Já jsem se jí, po pravdě řečeno, vždycky tak trošičku bála! Víte, ona byla tak *přísná*, každou chvíli se osopila. A někdy byla dokonce i *hrubá*! Klidně se na mě utrhla a řekla: ‚Nebud’ takový hlupák.‘ A já jsem nakonec taky člověk, který něco cítí, a někdy se mě to docela dotklo... A pak, když jsem se dověděla, že ona mě vlastně měla celou tu dobu ráda — to bylo vážně úžasné, řekněte. Jenom... jak říkám... bylo tu dost *nevlídnosti*, a v jistém směru... opravdu cítím... tedy chci říct... opravdu se to zdá být vůči některým lidem dost *tvrdé*, že?“

„Chcete říct, že byste se raději těch peněz vzdala?“ zeptal se Poirot.

Na kratičký okamžik jsem měl dojem, že v tupých, bleděmodrých očích slečny Lawsonové probleskla jiskřička, která jim najednou dala úplně jiný výraz. Napadlo mě, i když jen na malou chvíli, že před námi nesedí přívětivá hloupoučká Minnie, ale bystrá inteligentní žena.

Krátce se zasmála.

„No... ono to má taky samozřejmě i druhou stránku... chci říct, že všechno má dvě stránky. Tedy já to myslím tak, že slečna Arundellová chtěla, abych ty peníze dostala já. Takže kdybys si je nevzala, tak bych vlastně... jak bych to... tak bych šla proti jejímu *přání*. A to by taky nebylo správné, vidíte?“

„To je obtížná otázka,“ řekl Poirot a potřásl hlavou.

„Ano ano... dělala jsem si kvůli tomu veliké starosti. Paní Taniosová — Bella — je tak hodná paní — a ty kouzelné děti! Mám dojem... jsem si jistá, že slečna Arundellová by nechtěla, aby Bella... cítím, že drahá slečna Arundellová vlastně chtěla, abych jednala podle vlastního *úsudku*. Nechtěla odkázat žádné peníze *přímo* Belle, protože se bála, že by se jich zmocnil ten muž.“

„Jaký muž?“

„Její manžel. Víte, pane Poirote, to děvče je chudák *úplně* v jeho moci. Udělá *všechno*, co on řekne. Troufám si tvrdit, že by i zabila, kdyby jí to řekl! Ona se ho bojí. Jsem si celkem jistá, že se ho bojí. Jednou nebo dvakrát jsem viděla, jak byla *úplně vyděšená*. To není v pořádku, pane Poirote, nemůžete říct, že by to bylo v pořádku.“

Poirot to neřekl, ale místo toho se zeptal:

„Jaký to je člověk, ten doktor Tanios?“

„No,“ zaváhala slečna Lawsonová, „je to velice příjemný člověk.“

Pak se zarazila, jako by nevěděla, kudy kam.

„Ale nedůvěřujete mu?“

„Hm... ne, nedůvěřuju,“ pokračovala slečna Lawsonová váhavě. „Nevím. Já vlastně žádnému muži příliš nevěřím! Člověk slyší tak *strašné* věci! Co musí všechny ty chudinky manželky vytrpět! To je opravdu hrozné! Doktor Tanios samozřejmě předstírá, že má svoji ženu moc rád, a chová se k ní vlastně docela pozorně. Řekla bych, že má *kouzelné* způsoby, ale já cizincům nevěřím. Jsou tak *prohnaní*! Jsem si dost jistá tím, že slečna Arundellová nechtěla, aby se peníze dostaly do jeho rukou!“

„Pro slečnu Terezu a pana Charlese Arundellovy je to také tvrdé, že byli připraveni o dědictví,“ nadhodil Poirot.

Slečna Lawsonová lehce zčervenala.

„Já myslím, že Tereza má tolik peněz, kolik potřebuje!“ řekla zostra. „Utrácí stovky liber jenom za šaty. A její prádlo — je úplně nestydaté! Když člověk pomyslí na všechny ty milé, dobře vychované dívky, které si musí samy na sebe vydělat...“

Poirot nenásilně dokončil větu.

„Myslíte si, že by jí neuškodilo, kdyby se musela také trochu snažit?“

Slečna Lawsonová se na něj vážně zadívala.

„Myslím, že by jí to *moc* prospělo. Mohla by dostat rozum. Nepřízeň osudu nás hodně naučí.“

Poirot zvolna pokyvoval hlavou. Pozorně sledoval její výraz a položil další otázku.

„A Charles?“

„Charles si nezaslouží ani penny,“ odpověděla slečna Lawsonová zostra. „Když ho slečna Arundellová vyškrtla ze své závěti, měla k tomu dobrý důvod — ty jeho nestydaté výhrůžky...“

„Výhrůžky?“ Poirot zvedl obočí.

„Ano, výhrůžky.“

„Jaké výhrůžky? Kdy jí vyhrožoval?“

„Počkejte, to bylo... ano, ovšem, bylo to na Velikonoce. Přesně na velikonoční neděli — a tím to bylo horší!“

„Co jí řekl?“

„Požádal ji o peníze a ona mu je odmítla dát! A pak jí řekl, že to od ní nebylo moudré. Řekl, že když nezmění svůj přístup, tak ji — moment, co to bylo za slovo... takové vulgární, americké... jo — že ji odkrágluje!“

„On jí pohrozil, že ji odkrágluje?“

„Ano.“

„A co odpověděla slečna Arundellová?“

„Řekla: ‚Myslím, že brzy zjistíš, Charlesi, že se o sebe dokážu postarat.‘“

„Vy jste v tu chvíli byla v místnosti s nimi?“

„V místnosti přímo ne,“ řekla slečna Lawsonová po krátkém zaváhání.

„Dobrá, dobrá,“ řekl rychle Poirot. „A co na to Charles?“

„Řekl: ‚Nebud’ si tím tak jistá.‘“

„Brala slečna Arundellová tuto výhrůžku vážně?“ zeptal se zvolna Poirot.

„Hm... no, nevím, mně o tom neřekla ani slovo... Ale stejně by mi to neřekla.“

„Vy jste pochopitelně věděla, že slečna Arundellová píše novou závěť, že?“ zeptal se Poirot tichým hlasem.

„Ne ne. Říkala jsem vám přece, že to pro mě bylo obrovské překvapení. Nikdy by mě ani nenapadlo...“

Poirot ji přerušil.

„Neznala jste *obsah* nové závěti, ale věděla jste o ní? Věděla jste, že se píše?“

„No — měla jsem takové podezření — tedy... když si poslala pro právníka během své nemoci...“

„Přesně tak. To bylo v době po pádu ze schodů, vidíte?“

„Ano, Bob — Bob se jmenoval její pes — nechal míček na schodech — ona po něm uklouzla a spadla.“

„Ošklivá nehoda.“

„Ach, ano, vždyť si mohla lehce zlomit nohu nebo ruku. Říkal to doktor.“

„Mohla se snadno i zabít.“

„Ano, jistě.“

Její odpověď působila přirozeně a upřímně.

„Myslím, že jsem pana Boba v Littlegreen viděl,“ řekl Poirot s úsměvem.

„Ach, ano, to jste asi viděl. Rozkošný pejsánek.“

Nic mě nerozzlobí víc, než když někdo nazve loveckého psa rozkošným pejsánkem. Není divu, pomyslel jsem si, že Bob slečnou Lawsonovou pohrdal a odmítal uposlechnout její rozkazy.

„Je to inteligentní pes?“ zeptal se Poirot.

„Ach, jistě, je inteligentní.“

„Byl by nešťastný, kdyby věděl, že téměř zabil svoji paničku?“

Slečna Lawsonová neodpověděla. Jenom potřásla hlavou a povzddechla si.

„Myslíte si,“ zeptal se Poirot, „že ta nehoda mohla být důvodem k sepsání nové závěti?“

Ted' jsme se dostali nebezpečně blízko k jádru věci, ale slečna Lawsonová považovala tuto otázku za celkem přirozenou.

„Víte, nedivila bych se, kdybyste měl pravdu,“ zauvažovala. „Byl to pro ni šok — tím jsem si naprosto jistá. Staří lidé neradi myslí na svou smrt. Takováhle nehoda je ale *přinutí* na to pomyslet. Anebo měla možná neblahé tušení, že smrt není daleko.“

„Byla v celkem dobrém fyzickém stavu, ne?“ optal se Poirot jen tak mimochodem.

„Ale ano, byla docela zdravá, samozřejmě.“

„Její nemoc se musela projevit dost nečekaně.“

„Ano, to je pravda. Bylo to překvapení. Měli jsme ten večer hosty...“ vzpomínala slečna Lawsonová a odmlčela se.

„Přišly vaše přítelkyně slečny Trippovy. Setkal jsem se s těmi dámami. Jsou docela okouzlující.“

Slečna Lawsonová celá zrůžověla potěšením.

„Vid'te? Takové kultivované ženy! Mají tak široké zájmy! A jsou tak *spirituální*! Možná vám vyprávěly o našich sezeních? Předpokládám, že asi pochybujete — ale — kéž bych vám mohla vyprávět o tom, jak nevyslovitelnou radost člověk pocítí, když naváže spojení s někým, kdo odešel!“

„O tom nepochybuji. O tom vůbec nepochybuji.“

„Víte, pane Poirote, že se mnou mluvila moje matka — a několikrát? To je tak kouzelné, když se člověk dozví, že jeho milovaní na něj stále myslí a bdí nad ním.“

„Ano ano, tomu velice dobře rozumím,“ řekl Poirot tiše. „A věřila tomu také slečna Arundellová?“

Slečna Lawsonová se trochu zachmuřila.

„Přála si, abychom ji o tom přesvědčily,“ řekla váhavě. „Ale myslím si, že k téhle záležitosti nepřistupovala vždycky v tom správném duševním rozpoložení. Pochybovala, nevěřila — a jednou nebo dvakrát se to negativně projevilo. Její přístup přilákal velice *nevhodné* duchy! Objevily se velmi nemravné vzkazy — jsem *přesvědčená*, že to bylo kvůli slečně Arundellové a jejímu postoji.“

„Ano, to je velmi pravděpodobné,“ souhlasil Poirot.

„Ale ten poslední večer...“ pokračovala slečna Lawsonová, „možná vám o tom Isabel s Julií pověděly — se vyskytly jisté jevy.“

Šlo vlastně o počátek zhmožnění. Ektoplazma — víte, co je to ekto-plazma?“

„Ano ano, jsem s její podstatou obeznámen.“

„Vyšla z úst média v podobě *stuh* a zformovala se do jistého tvaru. Teď jsem si *jistá*, pane Poirote, že tím médiem byla slečna Arundellová. Ten večer jsem docela jasně viděla svítící stuhu, jak vychází z úst slečny Arundellové! A pak se celá její hlava zahalila do světlé mlhy.“

„Velice zajímavé!“

„Ale potom se slečně Arundellové bohužel udělalo nevolno a museli jsme seanci přerušit.“

„Kdy jste poslala pro doktora?“

„Hned brzy ráno.“

„Považoval situaci za vážnou?“

„No, poslal nám večer sestru z nemocnice, ale myslím, že doufal, že se z toho slečna dostane.“

„Pro příbuzné — omlouvám se — ale pro příbuzné jste neposlali?“

Slečna Lawsonová se začervenala.

„Uvědomili jsme je co nejdřív — tedy hned, jak doktor Grainger řekl, že je slečna v ohrožení života.“

„Co bylo příčinou záchvatu? Něco snědla?“

„Ne, myslím, že to nebylo nic určitého. Doktor Grainger řekl, že nedodržovala předepsanou dietu, jak by měla. Myslím, že poslední záchvat přičítal prochladnutí. Počasí bylo dost zrádné.“

„Tereza a Charles Arundellovi byli ten víkend u vás na návštěvě, vidíte?“

Slečna Lawsonová stiskla pevně rty.

„Byli.“

„Návštěva se moc nevydařila?“ nadhodil Poirot a pozorně sledoval reakci slečny Lawsonové.

„Ne,“ odpověděla slečna Lawsonová a jedovatě dodala: „Slečna Arundellová věděla, proč přijeli!“

„A to?“ zeptal se Poirot a nespustil z ní oči.

„Peníze!“ odsekla slečna Lawsonová. „A nedostali je!“

„Ne?“ zeptal se Poirot.

„A myslím, že doktoru Taniosovi o ně šlo taky.“

„Doktoru Taniosovi? Ten ale u tetičky onoho víkendu nebyl, vidíte?“

„Ale byl. Přijel v neděli. Zdržel se asi jen hodinu.“

„Zdá se, že každému šlo o peníze chudáka slečny Arundellové,“ zariskoval Poirot.

„Já vím, není to moc pěkné pomyšlení, vidíte?“

„Ne, to skutečně není,“ řekl Poirot. „Charles a Tereza Arundellovi museli být nepříjemně překvapeni, když se o víkendu dověděli, že je slečna Arundellová s konečnou platností vydělila.“

Slečna Lawsonová na něj bez hnutí zírala.

„Nebo to tak nebylo?“ zeptal se Poirot. „Neinformovala je o tom výslovně?“

„K tomu nemohu nic říct. O tom jsem nic neslyšela! Pokud vím, nedošlo k žádnému *rozruchu* ani ničemu podobnému. Charles i jeho sestra odjízďděli v *docela* dobré náladě.“

„Ach! Asi jsem měl mylné informace. Slečna Arundellová měla zřejmě závěť uloženou doma, není-liž pravda?“

Slečna Lawsonová upustila cvikr. Sehnula se, aby ho sebrala.

„To opravdu nemůžu říct. Ale myslím, že ne, že byla u pana Purvise.“

„Kdo byl vykonavatelem?“

„Pan Purvis.“

„Přijel po smrti slečny a probral písemnosti?“

„Ano.“

Poirot se na slečnu Lawsonovou podíval pronikavým pohledem a položil jí nečekanou otázku.

„Máte ráda pana Purvise?“

Slečna Lawsonová znervózněla.

„To jako pana Purvise? No, tedy, jaksí, to je těžká otázka, že? Chci říct... určitě je to velice *chytrý* člověk — jako chytrý právník. Má ale trochu *příkré způsoby*! Chci říct... není to vždycky příjemné, když s vámi někdo mluví, jako kdyby... no, nevím, jak bych to řekla... On byl celkem zdvořilý, ale zároveň skoro *hrubý*... Chápete, jak to myslím?“

„Muselo to být pro vás obtížné,“ řekl Poirot soucitně.

„Ano, rozhodně bylo.“

Slečna Lawsonová si povzdechla a potřásla hlavou.

Poirot vstal.

„Velmi pěkně vám děkuji, madam, za vaši laskavost a za pomoc.“

Slečna Lawsonová také vstala.

„Ale není zač. *Mně* rozhodně nemáte zač děkovat.“ Zdálo se, že je trochu zmatená. „Jsem tak ráda, že jsem vám mohla nějak pomoci... kdybych pro vás mohla ještě něco udělat...“

Poirot se vrátil ode dveří. Ztišil hlas.

„Myslím, slečno Lawsonová, že byste měla něco vědět. Charles a Tereza Arundellovi doufají, že se jim podaří zrušit poslední vůli.“

Slečně Lawsonové se na tvářích okamžitě objevil ruměnec.

„To nemůžou,“ řekla ostrým tónem. „Řekl mi to můj právník.“

„Ach, takže vy jste se radila s právníkem?“ zeptal se Poirot.

„Samozřejmě. Proč by ne?“

„Rozhodně není důvod, proč se neporadit. Velice moudrý postup. Přeji vám hezký den, slečno, na shledanou.“

Když jsme vyšli z Clanroyden Mansions na ulici, Poirot se zhluboka nadechl.

„Hastingsi, *mon ami*, ta žena je buď přesně taková, jak vypadá, anebo jde o skvělou herečku.“

„Je přesvědčená, že slečna Arundellová zemřela naprosto přirozenou smrtí. To je jasné,“ řekl jsem.

Poirot neodpověděl. V určitých chvílích dokáže docela klidně ohluchnout. Zastavil taxi.

„Hotel Durham, Bloomsbury,“ řekl šoférovi.

ŠESTNÁCTÁ KAPITOLA

Paní Taniosová

„Přišel za vámi nějaký džentlmen, madam.“

Žena, která seděla a psala u jednoho ze stolů v písárně hotelu Durham, otočila hlavu, pak vstala a váhavě se k nám vydala.

Paní Taniosová vypadala na jakýkoli věk po třicítce. Byla to vysoká, hubená žena s tmavými vlasy a poněkud vystupujícíma očima, které měly barvu „vařeného angreštu“. Tvářila se vyplašeně. Na hlavě měla sice módní klobouk, ale nasadila si ho naprosto nemoderním způsobem. Její bavlněné šaty působily depresivním dojmem.

„Myslím, že se...“ začala neurčitě.

Poirot se uklonil.

„Jdu právě od vaší sestřenice slečny Terezy Arundellové.“

„Ach! Od Terezy? Vážně?“

„Mohl bych si s vámi pár minut soukromě pohovořit prosím?“

Paní Taniosová se poněkud bezradně rozhlédla. Poirot navrhl koženou sedačku na druhém konci místnosti.

Cestou nás zarazil vysoký pisklavý hlásek:

„Mami, kam jdeš?“

„Hned budu zpátky. Pokračuj v psaní dopisu, miláčku.“

Hubená neduživá holčička se znovu usadila ke své práci. Byl to pro ni zřejmě náročný úkol. Vystřkovala při psaní špičku jazyka mezi zuby.

Na druhé straně písárny skoro nikdo nebyl. Paní Taniosová se posadila a my také. Tázavě se zadívala na Poirota.

„Jde o smrt vaší tety, nebohé slečny Emily Arundellové,“ začal Poirot.

Bud' zapracovala moje zjištěná představivost, anebo jsem opravdu zahlédl v bledých vystupujících očích paní Taniosové úlek.

„Ano?“

„Slečna Arundellová změnila svou poslední vůli velice krátce před smrtí,“ řekl Poirot. „Podle nové závěti všechno připadlo slečně Wilhemině Lawsonové. Rád bych věděl, paní Taniosová, jestli se

chcete připojit ke slečně Tereze a panu Charlesi Arundellovi, kteří se pokusí o zrušení této závěti.“

„Ach!“ uklouzlo paní Taniosové. Zhluboka se nadechla. „Ale já myslím, že to není možné, ne? Chci říct, že se můj manžel spojil s právníkem, který soudí, že by bylo lepší závěť nenapadnout.“

„Právníci jsou, madam, opatrní lidé. Většinou radí tak, aby se za každou cenu vyhnuli sporu — a bezpochyby mají většinou pravdu. Někdy však nastane situace, kdy se vyplatí riskovat. Já sám nejsem právník, a proto se na věc dívám jinak. Slečna Arundellová — myslím slečna Tereza Arundellová je ochotná pustit se do boje. A vy?“

„Já? Ach, já opravdu nevím.“ Nervózně si proplétala prsty. „Budu se muset poradit s manželem.“

„Jistě. Než podniknete nějaký rozhodný krok, musíte se poradit s manželem. Ale co si vy sama *osobně* myslíte?“

„No, já tedy — já nevím.“ Paní Taniosová vypadala ještě vyplašeněji než předtím. „To velmi záleží na mém muži.“

„Ale vy, vy *sama* — co vy si myslíte, madam?“

Paní Taniosová se zamračila a pomalu řekla:

„Moc se mi ten nápad nezamlouvá. Připadá mi — připadá mi tak trochu neslušný, nemyslíte?“

„Opravdu, madam?“

„Ano — když se teta Emily rozhodla, že nechá všechny peníze někomu mimo rodinu, měli bychom to respektovat.“

„Vy se necítíte poškozená?“

„Ale ano, cítím.“ Paní Taniosové zrůžověly tváře. „Myslím, že to bylo hrozně nefér! *Hrozně* nefér! A naprosto nečekané. Vůbec mi to k tetě Emily nesedí. A je to hrozně nespravedlivé vůči dětem.“

„Zdá se vám, že to neodpovídá povaze slečny Arundellové?“

„Připadá mi to jako mimořádně neobvyklé rozhodnutí!“

„A není možné, že nejednala z vlastní vůle? Nemohla být například pod nějakým nepřiměřeným vlivem?“

Paní Taniosová se znovu zamračila.

„Těžko říct. Já si totiž neumím představit, že by teta Emily vůbec mohla podlehnout *nějakému* vlivu! Byla to velice rozhodná stará dáma.“ Zdálo se, že paní Taniosová mluví téměř proti své vůli.

Poirot souhlasně pokýval hlavou.

„Ano, máte pravdu. A o slečně Lawsonové se dá těžko říct, že je to silná osobnost.“

„Ano, je to opravdu milé stvoření — snad trochu bláhová — ale hodná, opravdu hodná. Proto taky nechci...“

„Ano, madam?“ řekl Poirot, když se paní Taniosová odmlčela.

„No, chci říct, že by bylo podlé napadnout závěť,“ řekla paní Taniosová a znovu si nervózně propletla prsty. „Jsem si jistá, že to nebylo dílo slečny Lawsonové — myslím, že by určitě nebyla schopná sprádat intriky a plánovat...“

„Opět s vámi souhlasím, madam.“

„A proto mám dojem, že napadnout platnost závěti by — by bylo nedůstojné a zlomyslné. A kromě toho i velice drahé, nemám pravdu?“

„Ano, bylo by to drahé.“

„A pravděpodobně i zbytečné. Ale musíte si o tom nejprve promluvit s mým manželem. Má mnohem lepší smysl pro byznys než já.“

Poirot chvíli mlčel a pak se zeptal:

„Nenapadá vás, proč asi slečna Arundellová sepsala novou závěť?“

„Nemám nejmenší tušení,“ zamumlala rychle paní Taniosová a tváře jí přitom zahořely.

„Madam, řekl jsem vám, že nejsem právník, ale vy jste se mě nezeptala na mé povolání.“

Zvědavě se na něj podívala.

„Jsem detektiv. Slečna Arundellová mi krátce před svou smrtí napsala dopis.“

Paní Taniosová přitiskla dlaně k sobě a předklonila se.

„Dopis?“ zeptala se příkře. „O mém manželovi?“

Poirot ji chvíli mlčky pozoroval a pak pomalu řekl:

„Obávám se, že nejsem oprávněn na tuto otázku odpovédět.“

„Takže to bylo o mém manželovi.“ Lehce zvýšila hlas. „Co psala? Ujišťuji vás, pane... ehm, neznám vaše jméno.“

„Jmenuji se Poirot. Hercule Poirot.“

„Ujišťuji vás, pane Poirote, že cokoli, co bylo v tom dopise řečeno proti mému manželovi, vůbec není pravda! A taky vím, komu

za ten dopis můžu poděkovat! A to je další důvod, proč bych se raději nepřipojila k ničemu, co Charles a Tereza Arundellovi podnikají! Tereza nikdy neměla mého muže ráda. Co ta o něm napovídala! Já vím, co o něm napovídala! Teta Emily měla vůči mému muži předsudky, protože není Angličan, a proto možná uvěřila Tereziným řečem. Ale *není to pravda*, pane Poirote, dejte na moje slova!“

„Mami — dopsala jsem dopis.“

Paní Taniosová se rychle otočila. S laskavým úsměvem si vzala od malé holčičky dopis.

„To je moc pěkné, miláčku, opravdu moc pěkné. A toho myšáka Mickeyho jsi krásně nakreslila.“

„Co mám dělat, mami?“

„Byla bys tak hodná a koupila nějakou pohlednici s pěkným obrázkem? Tady máš peníze. Jdi za tím pánem v hale, vyber si jednu a pak ji můžeš poslat Selimovi.“

Děvčátko odešlo. Vzpomněl jsem si, co říkal Charles Arundell. Paní Taniosová byla očividně oddaná matka a manželka. A taky se tak trochu podobala škvoří samičce, ke které ji Charles přirovnal.

„To je vaše jediné dítě, madam?“

„Ne, mám ještě chlapce. Je se svým otcem ve městě.“

„Děti s vámi na návštěvu do Littlegreen nejezdívaly?“

„Ach ano, někdy ano, ale tetička už byla dost stará a děti ji trochu znervózňovaly. Ale byla tak hodná, že jim vždycky na Vánoce posílala hezké dárky.“

„Kdy jste vlastně naposledy viděla slečnu Emily Arundellovou?“

„Myslím, že přesně deset dní před tím, než zemřela.“

„Vy, váš manžel a vaše sestřenice s bratrancem — všichni jste se tam tehdy sešli, vidíte?“

„Ale ne — to bylo o týden dřív — na Velikonoce.“

„A vy jste tam s manželem byli i ten následující víkend?“

„Ano.“

„A dařilo se tehdy slečně Arundellové dobře?“

„Vypadala jako obvykle.“

„Nebyla nemocná? Neležela?“

„Ležela kvůli tomu pádu ze schodů, ale sešla dolů, když jsme přijeli.“

„Zmínila se o tom, že sepsala novou závěť?“

„Ne, nic takového neříkala.“

„A chovala se k vám obvyklým způsobem?“

Paní Taniosová se tentokrát odmlčela o trochu déle.

„Ano.“

Cítil jsem, že Poirot i já jsme si v tu chvíli uvědomili totéž.

Paní Taniosová lže!

Poirot se na okamžik zamyslel a pak řekl:

„Měl bych možná upřesnit, že jsem se neptal na chování slečny Arundellové k vám oběma, ale přímo k vám osobně.“

Paní Taniosová rychle odpověděla.

„Ach! Aha. Teta Emily na mě byla moc hodná. Dala mi malou brož s perličkou a diamantem a každému dítěti poslala deset šilinků.“

Paní Taniosová teď mluvila bez rozpaků, uvolněně a rychle.

„A co se týče vašeho manžela, k tomu se také chovala jako obvykle?“

Paní Taniosová byla rázem zase rezervovaná, a když odpovídala, nedívala se Poirotovi do očí.

„Ano, samozřejmě — proč by se měla chovat jinak?“

„Naznačila jste, že se Tereza Arundellová možná pokusila ovlivnit vaši tetu...“

„Udělala to! Jsem přesvědčená, že to udělala!“ Paní Taniosová se dychtivě naklonila k Poirotovi. „Máte pravdu. Chovala se *jinak*! Teta Emily najednou měla k mému muži mnohem větší odstup. Chovala se dost podivně. Doporučil jí speciální zažívací směs — dokonce jí pro ni i došel — zašel do lékárny a nechal ji namíchat. Teta mu sice děkovala — ale dost chladně — a později jsem na vlastní oči viděla, jak tu lahvičku vylévá do dřezu!“

Paní Taniosová byla opravdu rozhořčená.

Poirot zamrkal.

„Podivné chování,“ řekl. Dal si záležet, aby to znělo náležitě pobouřeně.

„Připadalo mi to *velice* nevděčné,“ dodala paní Taniosová rozčileně.

„To víte, starší dámy někdy nedůvěřují cizincům,“ poznamenal Poirot. Určitě si myslí, že angličtí doktoři jsou jediní doktoři na světě. Úzkoprsost tady hraje velkou roli.“

„Ano, asi ano.“ Paní Taniosová se trochu uklidnila.

„Kdy se vracíte do Smyrny, madam?“

„Za několik týdnů. Můj manžel — ach, tady je můj muž i Edward.“

SEDMNÁCTÁ KAPITOLA

Doktor Tanios

Musím přiznat, že jsem byl dost překvapený, když jsem poprvé uviděl doktora Taniose. Spojoval jsem si ho do té doby v duchu se všemi možnými nekalými přívlastky. Představoval jsem si ho jako snědého cizince zlověstného vzhledu s černým plnovousem.

Místo toho jsem ale spatřil kulatoučkého žoviálního muže s hnědými vlasy a hnědýma očima. Měl sice vousy, ale byla to taková celkem nenápadná záležitost, která mu spíš dodávala umělecký šmrnc.

Mluvil dokonalou angličtinou. Jeho hlas měl příjemnou barvu a dobře se hodil k veselému, dobromyslnému obličejí.

„Tak jsme tady,“ řekl s úsměvem své ženě. „Edward byl nadšený ze své první jízdy podzemní dráhou. Zatím vždycky jezdil jen autobusy.“

Edward se svému otci nepodobal, ale bylo na něm i na jeho sestřičce vidět, že jsou cizinci. Pochopil jsem, co slečna Peabodyová myslela tím, když říkala, že jsou to takové nahnědlé děti.

Paní Taniosová v přítomnosti manžela poněkud znervózněla. Se zájmutím mu představila Poirota. Mě ignorovala.

Doktor Tanios bystře zareagoval na jméno mého přítele.

„Poirot? Pan Hercule Poirot? Ale to jméno velice dobře znám! Co vás k nám přivádí, pane Poirote?“

„Jde o záležitosti nedávno zesnulé dámy, slečny Emily Arundellové,“ odpověděl Poirot.

„Tety mé ženy? Ano — co s ní je?“

„Kolem její smrti vyvstaly jisté skutečnosti...“ začal Poirot pomalu vysvětlovat.

„Jde o závěť, Jacobe,“ vpadla mu do řeči paní Taniosová. „Pan Poirot hovořil s Terezou a Charlesem.“

Z postoje doktora Taniose zmizelo mírné napětí, které z něj ještě před chvílí vyzařovalo, a klesl do křesla.

„Ach, ta závěť! Ta nespravedlivá závěť — ale myslím, že to není moje starost.“

Poirot mu podal stručnou zprávu o svém rozhovoru s oběma Arundellovými (dalo by se jen stěží říct, že byla pravdivá) a letmo se zmínil o jejich nápadu zrušit závěť.

„To mě zajímá, pane Poirote. Velice mě to zajímá. Přiznávám, že mám na věc stejný názor jako vy. Něco by se dělat dalo. Já sám jsem zašel tak daleko, že jsem se byl poradit s právníkem, ale jeho rada nebyla příliš povzbudivá. Takže...“ pokrčil rameny.

„Právníci jsou, jak už jsem řekl vaší paní, velice opatrní lidé. Neradi cokoli riskují. Ale já jsem jiný! A vy?“

Doktor Tanios se zasmál. Byl to hlučný, veselý smích.

„Ach, já si zariskuji docela rád! A docela často, vid', Bello, děvče zlatý?“ Usmál se na ni a ona se usmála na něj, ale zdálo se, že je to poněkud automatický úsměv.

Doktor se obrátil znovu na Poirota.

„Nejsem právník,“ řekl mu, „ale podle mého názoru je naprosto jasné, že stará paní tu závěť napsala v době, kdy nebyla zodpovědná za své činy. Ta Lawsonová je chytrá a prohnaná osoba.“

Paní Taniosová se neklidně pohnula. Poirot na ni vrhnul rychlý pohled.

„Nesouhlasíte, madam?“ zeptal se jí.

„Vždycky byla velice hodná,“ řekla poněkud mdlým tónem. „Neřekla bych o ní, že je chytrá.“

„Byla hodná na tebe,“ řekl doktor Tanios, „protože jí od tebe nic nehrozilo, milá Bello. Ty každému sedneš na lep!“

Řekl to v dobrém, ale jeho žena se začervenala.

„Se mnou to bylo něco jiného,“ pokračoval Tanios, „Mě neměla ráda. A nijak se tím netajila! Dám vám příklad. Stará paní spadla ze schodů, když jsme tam byli. Trval jsem na tom, že přijedeme další víkend, abychom viděli, jak se jí daří. Slečna Lawsonová udělala všechno pro to, aby nám v tom zabránila. Neuspěla, a proto se potom zlobila — bylo to na ní vidět. Důvod byl jasný. *Chtěla mít starou paní pro sebe.*“

Poirot se znovu obrátil na paní Taniosovou.

„Souhlasíte, madam?“

Manžel jí nedal šanci odpovědět.

„Bella má moc měkké srdce. Nepřinutíte ji, aby někomu přiřkla nekalé motivy. Ale já jsem si docela jistý, že mám pravdu. Řeknu vám jiný příklad, pane Poirote. Důvodem její převahy nad starou paní byl spiritualismus! Přesně tak to provedla, dejte na moje slova!“

„Myslíte?“

„Naprosto jistě, milý příteli. Viděl jsem spoustu takových případů. Člověka to úplně vtáhne. To byste se divil! Zvláště lidé v tetiččině věku můžou podlehnout. Vsadil bych se, že takhle na ten nápad přišla. Nějaký duch — pravděpodobně její mrtvý otec — jí nařídil, aby změnila poslední vůli a odkázala peníze té Lawsonové. Teta Emily nebyla úplně zdravá, důvěřovala jí...“

Paní Taniosová se zachvěla.

Poirot se k ní obrátil.

„Myslíte, že by to bylo možné — ano?“

„Jen mluv, Bello,“ řekl doktor Tanios. „Řekni svůj názor.“

Povzbudil ji pohledem, ale ona se na něj podívala nějak divně. Zaváhala a pak řekla:

„Vím o těchto věcech tak málo... Řekla bych, že máš asi pravdu, Jacobe.“

„Na to se spolehni, že mám pravdu. Co říkáte, Poirote?“

Poirot pokýval hlavou.

„Může být — ano.“ A pak se ještě zeptal: „Myslím, že jste byli v Market Basing o víkendu před smrtí slečny Arundellové, nemám pravdu?“

„Byli jsme tam na Velikonoce a pak následující víkend, ano, je to tak.“

„Ne ne, já myslím ten další víkend — 26. dubna. Myslím, že jste tam byl v neděli.“

„Ach, Jacobe, opravdu?“ Paní Taniosová ho pozorovala vykulenými očima.

Tanios se na ni rychle otočil.

„Ano, nevzpomínáš si? Sjel jsem tam odpoledne. Říkal jsem ti to.“

Oba jsme ji s Poirotem sledovali. Nervózně si posunula klobouk dozadu.

„Musíš se na to pamatovat, Bello,“ pokračoval manžel. „Bože, ty máš ale paměť!“

„Ale jistě!“ omlouvala se s nejistým úsměvem na rtech. „To je pravda, hrozně zapomínám. Taky už od té doby uběhly dva měsíce.“

„Slečna Tereza Arundellová a pan Charles Arundell tam tehdy myslím také byli, že?“ zeptal se Poirot.

„Možná ano,“ řekl Tanios bezstarostně. „Já je neviděl.“

„Nezdržel jste se moc dlouho?“ „Ach ne — jen půl hodinky nebo tak nějak.“ Zdálo se, že ho Poirotův zkoumavý pohled znervózňuje.

„Klidně se přiznám,“ řekl a mrkl jedním okem, „že jsem se snažil vymámit z ní půjčku, ale nepochodil jsem. Řekl bych, že ke mně teta mojí ženy příliš nepřilnula. Skoda, protože já ji měl rád. Byla to zábavná stará dáma.“

„Mohu vám položit osobní otázku, pane Taniosi?“

Objevily se v té chvíli v očích doktora Taniose jisté obavy, nebo ne?

„Zajisté, pane Poirote.“

„Jaký máte názor na Charlese a Terezu Arundellovy?“

Doktor si očividně trochu oddechl.

„Charles a Tereza?“ Laskavě se usmál na svou ženu a řekl: „Bello, miláčku, doufám, že ti nebude vadit, když budu mluvit o tvých příbuzných bez obalu.“

Odpověděla mu chabým úsměvem a zavrtěla hlavou.

„Pak musím prohlásit, že jsou oba dva zkažení do morku kostí! Je to legrace, ale radši mám Charlese. Rošťák, ale sympatický rošťák. Nemá žádné morální zábrany, ale on si zkrátka nemůže pomoci. Prostě se tak narodil.“

„A Tereza?“

Tanios zaváhal.

„Nevím. Je to výjimečně přitažlivá mladá dáma, ale řekl bych, že je dost bezohledná. Klidně by někoho chladnokrevně zabila, kdyby se jí to hodilo. Takovou mám alespoň o ní představu. Možná jste slyšeli, že její matka byla obžalovaná z vraždy.“

„A osvobozená,“ dodal Poirot.

„Tak tak, osvobozená,“ řekl rychle Tanios. „Ale stejně — člověk se tomu musí divit.“

„Setkal jste se s mladým mužem, s kterým je zasnoubená?“

„S Donaldsonem? Ano, přišel jednou na večeři.“

„Co si o něm myslíte?“

„Chytrý chlapík. Řekl bych, že to daleko dotáhne — jestli dostane šanci. Na specializaci člověk potřebuje peníze.“

„Domníváte se, že je dobrý ve své profesi?“

„Přesně tak. Prvotřídní mozek.“ Usmál se. „Ve společnosti ale moc neoslňuje. Trochu pedantský a škrobený. Jsou s Terezou docela komický pár. Protiklady se přitahují. Ona je ve společnosti jako motýl, on je samotář.“

Obě děti dotíraly na matku.

„Mami, můžeme jít dovnitř na oběd? Máme hlad. Přijdeme pozdě.“

Poirot se podíval na hodinky a vykřikl.

„Prosím tisíckrát za prominutí! Zdržel jsem vás od oběda.“

Paní Taniosová se plaše podívala na manžela a nejistě navrhl:

„Možná bychom vás mohli pozvat...“

„Jste velice laskavá, madam,“ pospíšil si Poirot s odpovědí, „ale jsem na oběd zadaný a už takhle přijdu pozdě.“

Potřásl si rukou s Taniosovými i s oběma dětmi. Já jsem udělal totéž.

Chvilku jsme se zdrželi v hale. Poirot si chtěl zatelefonovat. Čekal jsem na něj u recepce. Zatímco jsem tam stál, uviděl jsem paní Taniosovou, jak se rozhlíží a někoho hledá. Vypadala jaksi uspěchaně a uštvane. Když mě spatřila, rychle ke mně přiběhla.

„Váš přítel — pan Poirot — asi už odešel, vidíte?“

„Ne, je v telefonní budce.“

„Ach.“

„Chtěla jste s ním mluvit?“

Přikývla. Její nervozita ještě vzrostla.

V tu chvíli vyšel Poirot z budky a uviděl nás. Rychle si k nám pospíšil.

„Pane Poirote,“ spustila rychle paní Taniosová tichým hlasem. „Něco bych vám chtěla říct... musím vám něco říct...“

„Ano, madam.“

„Je to důležité — velice důležité. Víte...“ Zarazila se. Doktor Tanios s oběma dětmi zrovna vycházeli z písárny. Muž vyrazil směrem k nám.

„Ještě pár posledních slov s panem Poirotem, Bello?“ Říkal to v dobré náladě a usmíval se přitom — laskavost sama.

„Ano...“ Paní Taniosová zaváhala a pak řekla: „No, to je všechno, pane Poirote. Byla bych zkrátka ráda, kdybyste řekl Tereze, že ji podpoříme, ať podnikne cokoli. Tak nějak cítím, že rodina musí držet pohromadě.“

Zvesela nám kývla, vzala manžela za paži a odešla s ním směrem k jídelně.

Položil jsem Poirotovi ruku na rameno.

„Neřekla nám to, co původně chtěla, Poirote!“

Můj přítel pozoroval odcházející pár a pomalu zavrtěl hlavou.

„Rozmyslela si to,“ trval jsem na svém.

„Ano, *mon ami*, rozmyslela.“

„Proč?“

„Kéž bych to věděl.“

„Poví nám to někdy jindy,“ zadoufal jsem.

„Kdo ví. Trochu se obávám... že možná ne...“

OSMNÁCTÁ KAPITOLA

„Zakopaný pes“

Obědvali jsme v nedaleké malé restauraci. Nemohl jsem se dočkat, až se od Poirota dozvím, co soudí o různých členech rodiny Arundellů.

„Tak co, Poirote?“ zeptal jsem se netrpělivě.

Poirot se zatvářil vyčítavě a celou svou pozornost zaměřil na menu. Když si objednal, pohodlně se opřel, rozlomil svou houstičku napůl a s lehce posměšnou intonací řekl:

„Tak co, Hastingsi?“

„Co si o nich myslíte, když jste je teď už viděl všechny?“

Poirot s odpovědí nespěchal.

„*Ma foi*, myslím si, že je to zajímavá famílie! Tenhle případ je opravdu fascinující studie! Je to... jak tomu říkáte? Krabička s převkapením? Všimněte si, jak pokaždé, když řeknu: ‚Dostal jsem dopis od slečny Arundellové, který napsala před svou smrtí,‘ vyjde něco najevo. Od slečny Lawsonové jsem se dověděl o penězích, které zmizely. Paní Taniosová se hned ptala: ‚O mém manželovi?‘ Proč? Proč by měla Emily Arundellová psát mně, Herculu Poirotovi, o manželovi paní Taniosové?“

„Té ženě něco vrtá hlavou,“ řekl jsem.

„Ano, něco ví. Ale co? Slečna Peabodyová nám řekla, že Charles Arundell by pro dvě penny zabil vlastní babičku. Slečna Lawsonová říká, že by paní Taniosová zabila kohokoli, kdyby jí to manžel poručil. Doktor Tanios o Charlesovi a Tereze prohlašuje, že jsou zkažení do morku kostí, a naznačuje, že jejich matka byla vražedkyně. Klidně tvrdí, že by Tereza byla schopná chladnokrevné vraždy.“

Ti tedy mají o sobě navzájem pěkné mínění! Doktor Tanios si myslí, nebo říká, že si myslí, že byl na tetu vykonáván nepřipustný nátlak. Jeho manželka si před jeho příchodem rozhodně nic takového *nemyslela*. Zpočátku zřejmě zpochybnit nechtěla. Potom otočila. Vidíte, Hastingsi — je to kotel, kde všechno vaří a bublá a občas vypla-

vou na povrch významná fakta. *Něco* tam pod hladinou bude — ano, určitě ano! Na to přísahám, jako že se Hercule Poirot jmenuji!“

Poirotův zápal pro věc na mě chtě nechtě udělal velký dojem.

„Snad máte pravdu, ale je to všechno takové vágní a mlhavé,“ ozval jsem se po chvíli.

„Ale souhlasíte se mnou, že tu *něco* nehraje, vidíte?“

„Ano,“ řekl jsem váhavě. „Myslím, že ano.“

Poirot se naklonil nad stůl. Zabodl se do mě pohledem.

„Ano — změnil jste názor. Už nejste pobavený, povznesený — už si nemyslíte, že se jen oddávám svým akademickým choutkám. Ale co vás přesvědčilo? Nebyla to moje vynikající dedukce — *non, ce n'est pas!* Ale *něco* — něco docela nezávislého — na vás zapůsobilo. Řekněte mi, příteli, co to bylo? Proč jste začal brát tuto záležitost vážně?

„Myslím,“ řekl jsem pomalu, „že to byla paní Taniosová. Vypadala... vypadala, že se *bojí*...“

„Bála se mě?“

„Ne ne, vás ne. Něčeho jiného. Zpočátku mluvila tiše a rozumně — byla přirozeně rozladěná kvůli závěti, ale jinak se zdálo, že rezignovala a chce věci nechat tak, jak jsou. Normální reakce dobře vychované a trochu apatické ženy. A pak najednou taková změna — jak horlivě přešla k názoru doktora Taniose! A jak za námi potom vyšla do haly — tak nějak *tajněstkářsky*...“

Poirot povzbudivě přikyvoval.

„A ještě jeden drobný detail, kterého jste si možná nevšiml...“

„Všiml jsem si všeho!“

„Myslím na doktorovu poslední nedělní návštěvu v Littlegreenu. Prísahal bych, že o tom neměla ani ponětí — že ji to překvapilo — a přesto se tak rychle přizpůsobila a prohlásila, že jí to řekl a ona že jenom zapomněla. To — to se mi nelíbilo, Poirote!“

„Máte naprostou pravdu, Hastingsi — to byla závažná skutečnost.“

„Zanechalo to ve mně ošklivý pocit... jako by ve vzduchu visel strach.“

Poirot pomalu přikyvoval.

„Cítil jste totéž?“ zeptal jsem se.

„Ano, ten pocit tam rozhodně byl.“ Odmlčel se a pak pokračoval. „Ale přesto se vám Tanios líbil, že? Považujete ho za příjemného, upřímného, zábavného a srdečného člověka. Připadal vám atraktivní navzdory vašim ostrovním předsudkům vůči Argentincům, Portugalcům a Řekům. Je velice sympatický, že?“

„Ano,“ připustil jsem. „Udělal na mě velice dobrý dojem.“

V nastalém tichu jsem Poirota pozoroval.

„Na co myslíte, Poirote?“ zeptal jsem se po chvíli.

„Přemýšlím o různých lidech: hezký mladý Normal Gale, upřímná, srdečná Evelyn Howardová, příjemný doktor Sheppard, tichý, spolehlivý Knighton.“

Nerozuměl jsem mu. Proč mluví o lidech, kterých se týkaly naše dřívější případy?

„Co je s nimi?“ zeptal jsem se.

„Byly to úžasné osobnosti... všichni...“

„Proboha, Poirote, opravdu si myslíte, že Tanios...“

„Ne ne. Nedělejte ukvapené závěry, Hastingsi. Pouze upozorňuji na skutečnost, že osobní dojem, jakým na člověka někdo zapůsobí, nebývá zkrátka nejbezpečnějším vodítkem. Nesmíme soudit podle pocitů, ale pouze podle faktů.“

„Hm, fakta nejsou naše silná stránka,“ namítl jsem. „Ne, ne, Poirote, nemusíte to celé zase opakovat!“

„Nebojte se, příteli, budu stručný. Tak za prvé tu určitě máme případ pokusu o vraždu. To musíte připustit.“

„Ano,“ řekl jsem pomalu, „připouštím.“

Do této chvíle jsem byl poněkud skeptický k Poirotově (podle mého) vyfantazírované rekonstrukci událostí, které se zběhly v noci na velikonoční úterý. Musel jsem však uznat, že jeho závěry jsou naprosto logické.

„*Tres bien*. K pokusu o vraždu nemůže dojít bez vraha. Jeden z těch, kteří tam toho večera byli, byl vrah — pokud ne skutečný, tedy alespoň potenciální.“

„Souhlasím.“

„A z toho můžeme vyjít — je tu vrah. Provedli jsme několik pátrání — jak říkáte — zvířili jsme stojaté vody — a co jsme získali —

několik velice zajímavých obvinění pronesených zdánlivě jen tak mimochodem.“

„Vy si myslíte, že ta obvinění nebyla řečena mimochodem?“

„To se v tomto okamžiku nedá říct! Slečna Lawsonová pronesla zdánlivě nevinným způsobem fakt, že Charles své tetě vyhrožoval — mohlo to být nevinné, ale také nemuselo. Poznámky doktora Taniose o Tereze Arundellové vůbec nemusely obsahovat zlý úmysl. Mohlo jít pouze o lékařský názor. Slečna Peabodyová je zas naprosto upřímná, když hodnotí Charlesovy sklony — ale jde konec konců jen o její dojem. A dál to jde stejně. Jestli se nemýlím, existuje úsloví o zakopaném psu. *Eh bien*, přesně to tady máme. V našem případě však nemáme zakopaného psa, ale vraha.“

„Já bych ale opravdu rád věděl, Poirote, co vy si o tom vlastně myslíte.“

„Hastingsi — Hastingsi, já si zakazuji ‚myslet něco o něčem‘ — alespoň v tom smyslu slova, jak to chápete vy. Momentálně pouze uvažuji.“

„O čem například?“

„Uvažuji o motivu. Jaký motiv mohla mít vražda slečny Arundellové? Očividně zisk. Kdo by smrtí slečny Arundellové získal — kdyby zemřela na velikonoční úterý?“

„Všichni — až na slečnu Lawsonovou.“

„Přesně tak.“

„Takže jedna osoba je každopádně vyřazená.“

„Ano,“ prohodil Poirot zamyšleně. „Zdá se. Zajímavé však je, že osoba, která by nezískala nic, kdyby k smrti došlo na velikonoční úterý, získala všechno, když smrt nastala o dva týdny později.“

„Na co narážíte, Poirote?“ zeptal jsem se. Trochu mě zmátl.

„Příčina a důsledek, milý příteli, příčina a důsledek.“

Nedůvěřivě jsem ho pozoroval.

„Postupujte logicky! K čemu přesně po nehodě došlo?“ pokračoval Poirot.

Nenávidím ho, když je v tomhle rozpoložení. Ať řekne člověk cokoli, vždycky je to špatně! Pokračoval jsem velice opatrně.

„Uložili slečnu Arundellovou do postele.“

„Přesně tak. Měla spoustu času na přemýšlení. Co dál?“

„Napsala vám dopis.“

Poirot přikývl.

„Ano, napsala mi. A dopis neodešel. Byla to opravdu velká škoda.“

„Myslíte, že je v tom nějaká levota?“

Poirot se zamračil.

„Tady, Hastingsi, musím přiznat, že nevím. Myslím — a když vše uvážím, jsem si téměř jistý — že dopis skutečně omylem založila. Jsem přesvědčený — ale nemohu si být stoprocentně jistý — že nikdo nepředpokládal, že by takový dopis mohl existovat. Pokračujte — co se stalo potom?“

Zamyslel jsem se.

„Návštěva právníka,“ nadhodil jsem.

„Ano — poslala pro právníka a ten v pravý čas přijel.“

„A ona sepsala novou závěť,“ dodal jsem.

„Přesně tak. Sepsala novou závěť a byla to velice nečekaná závěť. Teď musíme z hlediska této nové závěti velmi pečlivě zvážit výpověď služebné Ellen. Jestli si vzpomínáte, Ellen řekla, že slečně Lawsonové obzvlášť záleželo na tom, aby se slečna Arundellová nedozvěděla, že Bob byl celou noc venku.“

„Ale — ach, aha — ne, nevzpomínám si. Nebo možná začínám chápat, na co narážíte...?“

„O tom pochybuji!“ řekl Poirot. „Ale pokud ano, doufám, že si uvědomujete *vrcholnou důležitost* tohoto prohlášení.“

Zabodl se do mě pohledem.

„Pochopitelně. Pochopitelně,“ pospíšil jsem si s odpovědí.

„A potom,“ pokračoval Poirot, „se udala řada dalších věcí. Charles a Tereza přijíždějí na víkend a slečna Arundellová ukazuje Charlesovi novou závěť — tak to alespoň Charles *tvrdí*.“

„Copak vy mu nevěříte?“

„Věřím jen tomu, co se dá *prokázat*. Slečna Arundellová ji Tereze neukázala.“

„Protože si myslela, že jí to Charles poví.“

„Ale to on neudělal. *Proč* to neudělal?“

„Charles tvrdí, že jí to *řekl*.“

„Tereza naprosto jasně prohlásila, že jí to *neřekl* — velice zajímavý a podnětný střet. A když jsme odešli, řekla mu, že je hlupák.“

„Už v tom začínám mít zmatek, Poirote,“ řekl jsem zkroušeně.

„Vraťme se k postupnému sledu událostí. Doktor Tanios přijíždí v neděli — jeho žena o tom pravděpodobně neví.“

„Já bych řekl, že o tom určitě neví.“

„Řekněme *pravděpodobně*. Jdeme dál! Charles s Terezou odjíždějí v pondělí. Slečna Arundellová se těší dobrému zdraví a má dobrou náladu. Dá si chutnou večeři a drží s Trippovými a Lawsonovou černou hodinku. Ke konci seance se jí udělá špatně. Ulehne a za čtyři dny umírá. Slečna Lawsonová dědí všechny peníze a kapitán Hastings říká, že zemřela přirozenou smrtí!“

„Zatímco Hercule Poirot tvrdí, že byla otrávena při večeři, i když nemá vůbec žádný důkaz!“

„*Nějaký* důkaz mám, Hastingsi. Vzpomeňte si na náš rozhovor se slečnami Trippovými. A pak taky na jedno prohlášení, které vyčnívalo z poněkud nesouvislého povídání slečny Lawsonové.“

„Myslíte to, že měli k večeři kari? Kari může zamaskovat chuť drogy. To máte na mysli?“

„Ano,“ řekl Poirot pomalu. „Kari tu pravděpodobně hraje určitou roli.“

„Pokud ale máte pravdu (navzdory lékařské zprávě), pak mohla slečnu Arundellovou otrávit jediné slečna Lawsonová nebo některá ze služebných.“

„Pochybuji.“

„Nebo některá z Trippových? Nesmysl. Tomu nevěřím! Všechny tyhle ženy jsou zjevně nevinné.“

Poirot pokrčil rameny.

„Uvědomte si jedno, Hastingsi — hloupost, a ostatně i pošetilost — mohou jít ruku v ruce s prohnaností. A nezapomínejte na původní pokus o vraždu. To nebyla práce nijak zvlášť chytrého nebo komplikovaného člověka. Byla to taková *jednoduchá* malá vraždička inspirovaná Bobovým zvykem nechávat míček nahoře na schodech. Natáhnout strunu od zábradlí ke stěně bylo celkem jednoduché a snadné — mohlo to vymyslet i dítě!“

Zamračil jsem se.

„Chcete říct...“

„Chci říct, že se tu snažíme najít jediné — touhu zabít. Nic víc.“

„Musel to být dost šikovný jed, když nezanechal žádné stopy,“ namítl jsem. „Normální člověk by asi něco takového těžko získával. Ach, zapomeňte na to, Poirote. Já tomu prostě nevěřím. Vy to přece nemůžete vědět. Všechno je jen pouhá hypotéza.“

„Nemáte pravdu, milý příteli. Vím to na základě rozhovorů, které jsme dnes dopoledne absolvovali. Teď už mám něco určitého, o co se mohu opřít. Jsou tu jisté nepatrné, ale nezpochybnitelné náznaky. Je tu ale jeden problém — a sice, že mám strach.“

„Strach? Z čeho?“

Poirot promluvil vážným hlasem.

„Z toho, že vyrušíme psy, kteří spí. Tak zní jedno vaše přísloví, není-liž pravda? Nechat psy spát — právě to teď náš vrah dělá — sladce spí na slunci... Copak oba dva nevíme, Hastingsi, jak často se stává, že je vrah vyrušen, ztrácí sebedůvěru a zabíjí podruhé — nebo dokonce i potřetí!“

„Toho se bojíte?“

Poirot přikývl.

„Ano. *Jestli* je tu zakopaný pes — vrah — a já si myslím, že je, Hastingsi. Ano, myslím, že je...“

DEVATENÁCTÁ KAPITOLA

Návštěva u pana Purvise

Poirot požádal o účet a zaplatil.

„Co podnikneme teď?“ zeptal jsem se.

„Uděláme to, co jste navrhoval ráno. Pojedeme do Harchesteru a navštívíme pana Purvise. Kvůli tomu jsem telefonoval z hotelu Durham.“

„Vy jste telefonoval Purvisovi?“

„Ne, Tereze Arundellové. Požádal jsem ji, aby mi pro něj napsala doporučující dopis. Chceme-li u něj uspět, musíme mít pověření od rodiny. Slíbila, že mi ho pošle do bytu po poslovi. Měl by tam na nás už čekat.“

V bytě jsme našli nejen dopis, ale i Charlese Arundella, který ho přinesl.

„Máte pěkný byt, pane Poirote,“ poznamenal Charles a přejel pohledem po obývacím pokoji.

V tu chvíli upoutala moji pozornost nedovřená zásuvka pracovního stolu. Vykukoval z ní kousek papíru, který bránil tomu, aby se dovřela.

Něco takového bylo u Poirota naprosto nemyslitelné. Ten by nikdy takovým způsobem zásuvku nezavřel! Zamyšleně jsem se podíval na Charlese. Byl v této místnosti sám, když na nás čekal. Určitě si krátil čas prohledáváním Poirotových papírů. To byl ale podvodník! Byl jsem tak rozhořčený, že jsem se stěží udržel.

Charles měl naopak tu nejveselejší náladu.

„Tak tady to je,“ poznamenal a podával Poirotovi dopis. „Všechno, jak má být — doufám, že budete mít se starým Purvisem víc štěstí než my.“

„Předpokládám, že podle něj není velká naděje?“

„Nás se každopádně snažil odradit... Lawsonová z toho podle něj rozhodně vyšla dobře.“

„Neuvažovali jste se sestrou o tom, že byste nějak zapůsobili na city slečny Lawsonové?“

Charles se zašklebil.

„Ale ano. Mě to napadlo. Jenže se zřejmě nedá nic dělat. Moje výmluvnost vyšla naprázdno. Patetická představa vyděděné černé ovce — ovce, která není přece jen tak černá, jak ji malují (to jsem se snažil naznačit) — s tou ženou nepohnula! Zdá se, že mě zkrátka opravdu nemá v lásce! Nechápu proč.“ Zasmál se. „Většina starších dam se do mě zblázní docela snadno. Mají pocit, že mě nikdy nikdo vlastně nechápal a tak dále. Že jsem nikdy nedostal příležitost!“

„Užitečné východisko.“

„Ach, vždycky bylo náramně užitečné — až doted'ka. Jak říkám, s Lawsonovou jsem nepořídil. Myslím, že je tak trochu zaměřená proti mužům. Za starých dobrých předválečných časů se nejspíš přivazovala k zábradlí a mávala vlajkou sufražetek.“

„Hm, hm,“ potřásl hlavou Poirot. „Když selžou jednodušší metody...“

„Musíme se uchýlit ke zločinu,“ dodal Charles zvesela.

„Aha,“ řekl Poirot. „Když je řeč o zločinu, mladý muži, je to pravda, že jste vyhrožoval své tetě, že ji odkráglujete, nebo něco v tom smyslu?“

Charles se posadil na židli, natáhl nohy před sebe a zadíval se na Poirota.

„A kdo vám tohle řekl?“

„Na tom nezáleží. Je to pravda?“

„Ehm, částečně.“

„No tak, povězte mi, jak to bylo — myslím, jak to bylo *doo-pravdy*.“

„Ale, klidně to můžete slyšet, pane. Není na tom nic dramatického. Chtěl jsem se o něco pokusit — jestli chápete, co tím myslím.“

„Chápu.“

„No a nevyšlo mi to. Teta Emily mi dala na srozuměnou, že ji o peníze v žádném případě nepřipravím. Že to mám marný! No, nerozčililo mě to, ale servítky jsem si nebral. Řekl jsem jí naplno: ‚Podívej, teto Emily,‘ povídám, ‚ty se chováš tak, že tě nakonec někdo odkrágluje!‘ A ona na to, trochu povýšeně, co prý tím myslím. ‚Prostě to, že tady kolem tebe čekají přátelé a příbuzní s vyplazenými jazyky, chudí jako kostelní myši (ať už to znamená cokoli) a všichni

doufají. A co děláš ty? Sedíš na těch prašulích a odmítáš se dělit. Jako by sis sama říkala o vraždu. Dej na mě, jestli tě někdo odkrágluje, bude to jenom tvoje vina.'

Podívala se na mě přes vršek brýlí, jak to uměla. Podívala se dost škaredě. ‚Ach,‘ řekla suše, ‚takže takhle to vidíš?‘ ‚Přesně tak. Radím ti, abys trochu popustila uzdu.‘ ‚Děkuji, Charlesi,‘ řekla ona, ‚za tvoji dobře míněnou radu, ale myslím, že brzo zjistíš, že se o sebe dokážu postarat sama.‘ ‚Jak je libo, teto Emily,‘ řekl jsem já. Usmíval jsem se přitom na ni od ucha k uchu a dám krk za to, že ona to nebrala tak vážně, jak se snažila vypadat. Ještě jsem dodal: ‚Jen potom neříkej, že jsem tě nevaroval.‘ A ona: ‚Zapamatuji si to.‘ “

Charles se na chvíli odmlčel.

„A to bylo všechno.“

„A tak jste se spokojil s několika librami, které jste našel v zásuvce,“ řekl Poirot.

Charles na něj chvíli zíral a pak se rozchechtal.

„Smekám před vámi. Vy jste ale detektiv! Jak jste se dověděl *tohle*?“

„Takže je to pravda?“

„Ale jo, jasně že je! Byl jsem na dně. Musel jsem někde schrastit peníze. Našel jsem pěkný paklík bankovek v šuplíku, a tak jsem si jich pár vypůjčil. Docela jsem se držel — nenapadlo mě, že si toho někdo všimne. A kdyby ano, pomysleli by si, že to vzal někdo ze služebnictva.“

„Kdyby k tomu došlo, ocitlo by se služebnictvo ve velice vážné situaci,“ řekl Poirot suše.

Charles pokrčil rameny.

„Každý se stará sám o sebe,“ zamumlal.

„A *le diable* bere jako poslední,“ řekl Poirot. „To je vaše krédo, že?“

Charles ho zvědavě pozoroval.

„Netušil jsem, že si toho stará paní vůbec všimla. Jak jste se to dozvěděl? A jak víte o tom rozhovoru s odkráglováním?“

„Slečna Lawsonová mi to pověděla.“

„Ta prohnaná baba!“ Zdálo se mi, že je trošičku vyvedený z míry. „Nemá mě ráda — a Terezu taky ne,“ řekl po chvíli. „Nevíte, jestli neschovává v rukávě ještě něco?“

„Co by mohla schovávat?“

„No, nevím. Já jen že se do mě strefuje jak nějaká stará záludná čarodějnice... A nenávidí Terezu...“ dodal.

„Pane Arundelle, víte, že doktor Tanios navštívil vaši tetu v neděli před tím, než zemřela?“

„Cože — tu neděli, co jsme tam byli?“

„Ano. Vy jste ho neviděl?“

„Ne. Šli jsme se odpoledne projít. Nejspíš přijel zrovna v tu dobu. Zajímavý, že se o tom teta Emily nezmínila. Kdo vám to řekl?“

„Slečna Lawsonová.“

„Zase Lawsonová? To je úplná pokladnice informací.“

Na chvíli se zamyslel.

„Víte, Tanios je fajn chlápek. Mám ho rád. Takový veselý bodrý chlap.“

„Máte pravdu, je sympatický,“ souhlasil Poirot.

Charles se zvedl.

„Na jeho místě bych zaškrtil tu unylou Bellu už dávno! Nepřipadá vám, že je předurčená k tomu, aby hrála roli oběti? Vůbec bych se nedivil, kdyby její mrtvola plavala někde u Margate!“

„Nepřisuzujete tomu doktorovi nic pěkného,“ prohlásil přísně Poirot.

„Hm, máte pravdu,“ řekl Charles a zamyslel se. „On by vlastně neublížil mouše. Má moc měkké srdce.“

„A co vy? Vy byste snad spáchal vraždu, kdyby to stálo za to?“

Charles se halasně rozesmál upřímným smíchem.

„Myslíte nějaké to vydírání, pane Poirote? Kdepak. Ujišťuju vás, že já jsem tetě...“ najednou se zarazil a pak dodal: „...že já jsem tetě strychnin do polívky nedal.“

Lehkomyslně mávl rukou a odešel.

„Snažil jste se ho vyděsit, Poirote?“ zeptal jsem se. „Jestli ano, mám dojem, že jste neuspěl. Rozhodně nevypadal jak nějaký provinilec.“

„Ne?“

„Ne. Působil naprosto klidně.“

„Bylo divné, jak se zarazil,“ řekl Poirot.

„On se zarazil?“

„Ano. Zarazil se před slovem strychnin. Skoro jako by se chystal říct něco jiného, ale pak si to rozmyslel.“

Pokrčil jsem rameny.

„Nejspíš přemýšlel, jakou nejjedovatější látku jmenovat.“

„To je možné. To je možné. Ale pojďme. Myslím, že přespíme u George v Market Basing.“

O deset minut později jsme už uháněli Londýnem. Znovu jsme měli namířeno na venkov.

Do Harchesteru jsme dorazili kolem čtvrté hodiny a rovnou jsme zamířili do kanceláře firmy Purvis, Purvis, Charlesworth a Purvis.

Pan Purvis byl velký robustní muž, měl bílé vlasy a růžovou plet'. Vypadal tak trochu jako venkovský šlechtic, choval se zdvořile, ale rezervovaně.

Přečetl si dopis, který jsme přivezli, a pak se na nás přes stůl podíval. Byl to inteligentní zkoumavý pohled.

„Já vás samozřejmě podle jména znám, pane Poirote,“ řekl zdvořile. „Vyrozuměl jsem, že si vás slečna Arundellová a její bratr v této záležitosti najali, ale neumím si představit, jakým způsobem byste jim mohl být užitečný.“

„Řekněme, pane Purvisi, že nabízím důkladnější prozkoumání všech okolností.“

„Slečna Arundellová a její bratr,“ prohlásil právník suše, „už obdrželi moje vyjádření z hlediska zákona. Okolnosti byly naprosto jasné a nepřipouštěly žádnou jinou interpretaci.“

„Ano, ano, to je naprosto v pořádku,“ řekl rychle Poirot. „Ale jistě nebudete mít nic proti tomu, abychom si tyto okolnosti zopakovali. Rád bych se ujistil, že situaci správně chápu.“

„K vašim službám,“ řekl právník a pokývl hlavou.

„Slečna Arundellová vám napsala sedmnáctého dubna a vydala jisté pokyny, že?“ začal Poirot.

„Ano, správně.“

„Můžete mi říct, co napsala?“

„Požádala mě, abych sepsal návrh závěti. Chtěla něco odkázat dvěma sloužícím a třem nebo čtyřem charitám. Celý zbytek majetku měl přejít na Wilhelminu Lawsonovou.“

„Omlouvám se za svou otázku, pane Purvisi, ale byl jste překvapen?“

„Připouštím, že ano — ano, byl jsem překvapen.“

„Sepsala slečna Arundellová už někdy předtím nějakou závět?“

„Ano, udělala poslední vůli před pěti lety.“

„Podle této vůle připadlo dědictví, po oddělení menší částky pro služebnictvo, synovci a neteřím, není-liž pravda?“

„Celý majetek měl být rovnoměrně rozdělen mezi děti jejího bratra Thomase a dceru její sestry Arabelly Biggsové.“

„Co se s tou poslední vůlí stalo?“

„Přivezl jsem ji na žádost slečny Arundellové 21. dubna s sebou do Littlegreenu.“

„Byl bych vám velice zavázán, pane Purvisi, kdybyste mi podrobně vyličil, co se při té příležitosti odehrálo.“

Právník se na chvíli zamyslel a pak velice přesně popsal situaci.

„Dorazil jsem do Littlegreenu ve tři hodiny odpoledne. Doprovázel mě jeden z mých úředníků. Slečna Arundellová mě přijala v salonu.“

„Jak podle vás vypadala?“

„Zdálo se mi, že se těší dobrému zdraví navzdory faktu, že přišla o holi. Přičítal jsem to nehodě, která se jí nedávno přihodila. Celkově, jak říkám, se těšila dobrému zdraví. Působila lehce nervózním dojmem a chovala se poněkud rozrušeně.“

„Byla s ní slečna Lawsonová?“

„Když jsem přijel, tak s ní byla. Potom okamžitě odešla.“

„A dál?“

„Slečna Arundellová se mě zeptala, jestli jsem udělal všechno, oč mě požádala, a jestli jsem s sebou přivezl novou závět, aby ji mohla podepsat.

Řekl jsem, že jsem všechno udělal a... ehm...“ právník zaváhal a pak poněkud prkenně pokračoval. „Mohu také říct, že jsem do jisté vhodné míry u slečny Arundellové protestoval. Poukázal jsem na

skutečnost, že tato nová závěť může být považována za velice nefér vůči členům rodiny, kteří byli konec konců její vlastní krev.“

„A její odpověď?“

„Zeptala se mě, jestli s těmi penězi může nakládat zcela podle své vlastní vůle. Odpověděl jsem, že zajisté muže. ‚Tedy dobrá,‘ řekla. Připomněl jsem, že zná slečnu Lawsonovou velice krátkou dobu, a zeptal jsem se, zda je přesvědčená o tom, že nespravedlnost, které se dopouští na své vlastní rodině, je rozumná věc. Odpověděla: ‚Drahý příteli, vím naprosto přesně, co dělám.‘“

„Říkáte, že byla poněkud rozrušená?“

„Myslím, že ano, ale rozumějte mi, pane Poirote, slečna Arundellová byla naprosto svéprávná a schopná řídit své vlastní záležitosti. Trvám na tom, i když mé sympatie pochopitelně patří rodině staré paní. Toto stanovisko bych také hájil u jakéhokoli soudu.“

„Ano, rozumím vám. Pokračujte, prosím.“

„Slečna Arundellová si pročetla existující závěť. Potom natáhla ruku, abych jí podal nové znění. Musím přiznat, že bych jí byl raději nejprve ukázal návrh nové závěti, ale trvala na tom, abych přivezl listinu, kterou bude moci rovnou podepsat. Sepsat takovou závěť nepředstavovalo žádný složitý úkon, protože odkazy byly velice jednoduché. Slečna Arundellová si novou závěť přečetla, přikývla a řekla, že ji rovnou podepíše. Považoval jsem za svou povinnost ještě jednou, naposledy vyjádřit své námitky. Trpělivě mě vyslechla, ale prohlásila, že si všechno dobře rozmyslela a rozhodla se. Zavolal jsem svého úředníka, který spolu se zahradníkem její podpis dosvědčili. Služebnictvo pochopitelně nepřicházelo v úvahu, protože se jich odkazy v závěti osobně dotýkaly.“

„Svěřila vám slečna Arundellová potom závěť, abyste ji uschoval v bezpečí?“

„Ne, uložila ji do zásuvky svého stolu a zamkla ji.“

„Co se stalo s původní závětí? Zničila ji?“

„Ne, zamkla ji s tou druhou.“

„A kde se závěť našla po její smrti?“

„V téže zásuvce. Měl jsem jako vykonavatel klíče a po smrti slečny Arundellové jsem prošel její písemnosti a obchodní dokumenty.“

„Byly v zásuvce obě závěti?“

„Ano. Přesně tak, jak je tam uložila.“

„Zeptal jste se na motiv jejího poněkud překvapivého rozhodnutí?“

„Ano. Ale nedostal jsem uspokojivou odpověď. Jenom mě znovu ujistila, že ‚ví, co dělá‘.“

„Vy jste byl nicméně jejím postupem překvapen?“

„Velice překvapen. Řekl bych, že slečna Arundellová vždycky dávala najevo silný vztah k rodině.“

Poirot chvíli mlčel.

„Se slečnou Lawsonovou jste předpokládám na toto téma nemluvil?“ zeptal se potom.

„Jistěže ne. Takový postup by byl naprosto nevhodný.“

Pan Purvis vypadal pohoršený už při pouhé myšlence na to.

„Naznačila slečna Arundellová nějakým způsobem, že její společnosti ví o nové závěti, která vyznívá v její prospěch?“

„Ne, právě naopak. Zeptal jsem se, jestli si je slečna Lawsonová vědoma změn, ke kterým došlo, a slečna Arundellová odsekla, že společnosti o tom nic neví.“

Podle mého názoru bylo žádoucí, aby slečna Lawsonová o závěti nevěděla. Snažil jsem se to slečně Arundellové naznačit a zdálo se mi, že má na věc stejný názor.“

„Proč jste tento detail tak zdůrazňoval, pane Purvisi?“

Starý džentlmen se vážně podíval na Poirota.

„O podobných záležitostech je podle mého názoru nejlepší nehovořit. Už proto, že se tak zabrání případnému budoucímu zklamání.“

„Ach,“ řekl Poirot a zhluboka se nadechl. „Chápu to správně, že *jste si myslel, že by slečna Arundellová mohla závět' v blízké budoucnosti opět změnit?*“

Právník přikývl.

„Je to tak. Domníval jsem se, že se slečna Arundellová vážně nepohodla s rodinou. Předpokládal jsem, že až zchladne, bude unáhleného rozhodnutí litovat.“

„A v tom případě by udělala — co?“

„Dala by mi pokyn, abych vypracoval novou závět'.“

„Také by mohla zvolit jednodušší cestu a zničit novou závět'. Byla by ta původní v takovém případě platná?“

„To je poněkud diskutabilní otázka. Všechny předchozí závěti byly s konečnou platností zrušeny zůstavitelem závěti.“

„Slečna Arundellová by však nemusela toto právní ustanovení znát. Mohla si myslet, že zničením pozdější závěti bude ta dřívější platit.“

„Je to možné.“

„Kdyby mimochodem zemřela bez závěti, připadly by její peníze příbuzným?“

„Ano. Polovina paní Taniosové a druhá by se rozdělila napůl mezi Charlese a Terezu Arundellovy. Faktem nicméně zůstává, že Emily Arundellová svůj názor *nezměnila*! Zemřela a její rozhodnutí platí.“

„Ale v tomto okamžiku,“ řekl Poirot, „vstupuji do věci já —“

Právník se na něj zvědavě podíval.

Poirot se naklonil dopředu.

„Předpokládejme,“ řekl Poirot, „že si slečna Arundellová na smrtelné posteli *přála, aby se nová závět' zničila*. Předpokládejme, že byla přesvědčená, že ji *zničila*, ale ve skutečnosti zničila tu první.“

Pan Purvis zavrtěl hlavou.

„Ne, obě závěti byly nedotčené.“

„Předpokládejme tedy, že zničila *fungovanou závět' — a přitom věřila, že zničila skutečný dokument*. Nezapomeňte, že byla velmi nemocná a nemuselo být těžké ji oklamat.“

„To byste musel dokázat,“ řekl právník zostra.

„Ach, nepochybně — nepochybně.“

„Mohu se zeptat, zda máte nějaký důvod, abyste něčemu podobnému věřil?“

„Nerad bych se v této fázi případu závazně vyjadřoval...“

„Přirozeně, přirozeně,“ řekl pan Purvis, který byl na podobná prohlášení zvyklý.

„Naprosto důvěrně vám však mohu prozradit, že se v tomto případě vyskytují jisté zvláštnosti!“

„Opravdu? Neříkejte!“

Pan Purvis si zamnul ruce v očekávání zajímavých novinek.

„Chtěl jsem vědět, jestli by slečna Arundellová podle vašeho názoru dříve nebo později změnila poslední vůli a přiklonila se opět k rodině. A to jsem se dověděl,“ řekl Poirot.

„Jde pochopitelně pouze o můj soukromý dojem,“ zdůraznil právník.

„Ano, milý pane, naprosto vám rozumím. Předpokládám, že nezastupujete slečnu Lawsonovou?“

„Poradil jsem jí, aby se obrátila na nezávislého advokáta,“ odpověděl pan Purvis úředním tónem.

Poirot si s ním potřásl rukou, poděkoval za laskavost a za informace, které nám poskytl.

DVACÁTÁ KAPITOLA

Podruhé v domě Littlegreen

Cestou z Harchesteru do Market Basing, což je asi deset mil, jsme diskutovali o situaci.

„Máte ten nápad, s kterým jste se vytasil, Poirote, vůbec nějak podložený?“

„Myslíte to, že se slečna Arundellová mohla domnívat, že je určitá závěť zničená? Ne, *mon ami* — po pravdě řečeno ne. Ale byla to moje povinnost, abych něco navrhl — to jistě chápete! Pan Purvis je chytrý člověk. Kdybych nepřišel s něčím takovým, jistě by si položil otázku, proč jsem se do toho vůbec vložil.“

„Víte, koho mi připomínáte, Poirote?“

„Ne, *mon ami*.“

„Žongléra, který žongluje se spoustou různobarevných míčků! A všechny jsou najednou ve vzduchu.“

„Různé barvy představují různé lži, které vyprávím, není-liž pravda?“

„Přesně tak.“

„A jednoho dne se podle vás všechny sesypou, ne?“

„Nemůžete je udržovat ve vzduchu donekonečna,“ upozornil jsem ho.

„To je pravda. Jednoho dne nastane ona chvíle, kdy míčky jeden po druhém pochyťám, ukloním se a odejdu z jeviště.“

„Za hlasitého potlesku diváků.“

Poirot se na mě podezřívavě podíval.

„Ano, tak by to mohlo docela dobře skončit.“

„Od pana Purvise jsme se toho moc nedověděli,“ podotkl jsem, abych změnil téma a unikl z nebezpečných vod.

„Ne. Jenom potvrdil náš celkový názor.“

„A taky potvrdil prohlášení slečny Lawsonové, že o nové závěti nic nevěděla, dokud slečna Arundellová nezemřela.“

„Podle mě se tím nic takového nedokazuje.“

„Purvis poradil slečně Arundellové, aby jí nic neříkala, a slečna Arundellová odpověděla, že to nemá v úmyslu.“

„Ano, tohle je jasné, ale existují také klíčové dírky, milý příteli, a klíče, které odemykají zamčené zásuvky.“

„Opravdu věříte tomu, že by slečna Lawsonová poslouchala za dveřmi a slídila po domě?“ zeptal jsem se nevěřícně.

Poirot se usmál.

„Slečna Lawsonová není žádná školačka, *mon cher*. Víme, že *jeden* rozhovor, který neměla slyšet, zaslechla — mám na mysli ten, kdy Charles a jeho teta rozebírali otázku odkráglování lakomých příbuzných.“

Připustil jsem, že má pravdu.

„Tak vidíte, Hastingsi, docela dobře mohla zaslechnout, co si povídal pan Purvis se slečnou Arundellovou. Purvis má zvučný hlas.“

„A co se týče slídění a strkání nosu do cizích záležitostí,“ pokračoval Poirot, „dělá to víc lidí, než byste myslel. Zakřiknutí a vyplašení lidé jako slečna Lawsonová mívají často řadu lehce nečestných návyků, které jim poskytují příjemné rozptýlení.“

„Ale Poirote!“ zaprotestoval jsem.

Poirot však už jen pokyvoval hlavou.

„Ano ano, je to tak,“ dodal po chvíli.

Dorazili jsme k Georgovi a pronajali si dva pokoje. Potom jsme vyrazili směrem k Littlegreenu.

Jakmile jsme zazvonili, ozval se Bob. Uháněl halou, zuřivě štekla a vyskakoval na vchodové dveře.

„Já se ti zakousnu do lýtky!“ vrčel. „Já tě rozcupuju na cimpr campr! Já ti dám krást se do našeho domu! Jen počkej, až se do tebe zakousnu.“

K Bobovu rámusu přibýlo uklidňující mumlání.

„No no, Bobíku. No, to je hodný pejsek. Tak pojď sem.“

Bob byl proti své vůli odtažen za obojek a uvězněn v salonu.

„Vždycky mi to zkazí,“ bručel si pro sebe. „Poprvé po tak dlouhé době jsem mohl někoho k smrti vyděsit. Jak já bych se zakousl do nohavice! Až mě brní zuby. Raději si na sebe dej pozor, když tě teď nechráním.“

Dveře salonu se zavřely a Ellen odtáhla západky a závory a otevřela přední dveře.

„Ach, to jste vy, pane,“ zvolala.

Otevřela dokořán. Bylo patrné, že ji naše návštěva velice potěšila.

„Pojďte dál, pane. Prosím, pane.“

Vstoupili jsme do haly. Zpod dveří po levé ruce se ozývalo hlasité čmuchání přerušované vrčením. Bob se snažil „zařadit si“ nás.

„Můžete ho pustit,“ navrhl jsem.

„Ano, pane. Je docela hodný, ale dělá takový rámus a ke každému se tak žene, že všechny vyděsí. Je to skvělý hlídač.“

Otevřela dveře salonu a Bob odtud vyrazil jako střela.

„Kdo je to? Kde jsou? Ááá, támhle jsou. Pánové, copak si je nepamatuju...“ Čmuch, čmuch, čmuch... „No jasně! Už jsme se *viděli*!“

„Nazdar, kamaráde,“ řekl jsem. „Jak se máš?“

Bob ledabyle mávl ocasem.

„Dobře, děkuji za optání. Počkej, podívám se...“ Shrnul svá pozorování. „Ty ses nedávno bavil s nějakým kokrem, vid’? Blázniví psi — podle mě. A co je tohle? Kočka? Zajímavé. Kéž by byla tady. To bych si zařádl. Hmmm — taky jsi potkal prima bullteriéra.“

Když se Bob vypořádal se mnou a se všemi mými psími přáteli, které jsem poslední dobou navštívil, obrátil pozornost k Poirotovi. Nasál pach benzínu a vyčítavě odešel.

„Bobe,“ zavolal jsem na něj.

Mrkl na mě přes rameno.

„To je dobrý. Vím, co dělám. Za chvilku jsem zpátky.“

„Celý dům je teď zavřený, okna i dveře... Doufám, že mě omluvíte...“ Ellen odběhla do salonu a začala otvírat okenice.

„Výborně, takhle je to skvělé,“ řekl Poirot, vešel za ní a posadil se. Zrovna když jsem se chystal ho následovat, přihnal se z jakýchsi tajemných končin Bob s míčkem v hubě. Vyběhl do schodů, roztáhl se nad horním stupněm a míček si položil mezi tlapky. Pomalu mával ocáskem.

„No tak,“ štěkl na mě. „Pojď. Zahrajem si.“

V tu chvíli jsem pozapomněl na naše vyšetřování a pár minut jsem házel Bobovi balónek. Pak jsem provinile spěchal do salonu.

Poirot s Ellen byli zabráni do rozhovoru o nemocech a lécích.

„Nějaké malé bílé pilulky brala, pane Poirote, nic víc. Dvě nebo tři po každém jídle. Tak to nařídil doktor Grainger. Ó, ano, byla moc pečlivá. Takové titěrné kuličky to byly. A pak ještě něco, na co přísahala slečna Lawsonová. Kapsle... jaterní kapsle doktora Loughbarrowa. Jsou na ně reklamy na všech plotech.“

„Ty také brala?“

„Ano. Nejdřív je brala slečna Lawsonová a říkala, že jí dělají dobře.“

„Věděl o tom doktor Grainger?“

„Ó ano, pane, nevadilo mu to. Říkal: ‚Jen je berte, jestli si myslíte, že vám dělají dobře.‘ A ona říkala: ‚Možná se budete smát, ale ony mi *opravdu* pomáhají. Líp než kterékoli vaše léky.‘ A doktor Grainger se smál a říkal, že víra je mocnější než všechny léky, co jich kdy vymysleli.“

„Nic jiného nebrala?“

„Ne. Manžel slečny Belly, ten cizí doktor došel do lékárny pro nějaký lék. Slečna Arundellová mu sice moc děkovala, ale pak ho vylila — a to vím docela jistě! A myslím, že dobře udělala. Člověk nikdy neví, co jsou tyhle cizí medicíny zač.“

„Paní Taniosová svou tetu viděla, jak lahvičku vylévá, vidíte?“

„Ano. Myslím, že se jí to chudinky trochu dotklo. Mně to bylo samozřejmě taky líto, protože ten doktor to myslel dobře.“

„Nepochybně. Nepochybně. Předpokládám, že všechny léky, které v domě zbyly, se po smrti slečny Arundellové vyhodily, že?“

Ellen ta otázka trochu překvapila. „Ach, ano, pane. Něco vyhodila sestra a slečna Lawsonová potom vyhodila všechny staré léky z lékárníčky v koupelně.“

„Tam byly uloženy... ehm... Loughbarrowovy kapsle?“

„Ne, ty bývaly v rohové skříňce v jídelně, aby byly při ruce, protože se měly užívat po jídle.“

„Jaká sestra se o slečnu Arundellovou starala? Můžete mi říct její jméno a adresu?“

Ellen nám ji mohla dát okamžitě a také to udělala.

Poirot se dál vyptával na poslední nemoc slečny Arundellové.

Ellen s radostí líčila všechny podrobnosti, popisovala nemoc, bolesti, propuknutí zánětu jater a závěrečné delirium. Nevím, jestli celý ten seznam příznaků Poirota nějak osobně uspokojoval. Každopádně trpělivě naslouchal, občas položil nějaký vhodný drobný dotaz — většinou se ptal na slečnu Lawsonovou a na to, kolik času trávila u nemocné. Velice živě se zajímal o dietu, kterou nemocné předepsali, a srovnával ji s dietou jakéhosi svého (neexistujícího) zemělého příbuzného.

Když jsem viděl, že si spolu docela dobře vystačí, vytratil jsem se znovu do haly. Bob usnul na schodech s míčkem pod bradou.

Hvízdl jsem na něj a on okamžitě vyskočil. Náramně čilý pejsek. Tentokrát ale dělal s míčkem drahoty. Několikrát ho už už pustil, ale v poslední chvíli ho zase chytil a neposlal mi ho. Určitě v tom hrála roli uražená ješitnost.

„Jsi zklamaný, což? No, počkej, možná ti ho teď už pošlu.“

Znovu jsem zašel do salonu. Poirot teď hovořil o nečekané nedělní návštěvě doktora Taniose během víkendu před smrtí staré paní.

„Ano, pane. Slečna Tereza a pan Charles byli zrovna na vycházce. Víím, že jsme doktora Taniose nečekaly. Paní ležela, a když jsem jí ohlásila, kdo přijel, byla velice překvapená. ‚Doktor Tanios?‘ divila se. ‚Je s ním také paní Taniosová?‘ Řekla jsem, že ne, že pán přijel sám. A ona na to, že za chvílku přijde dolů.“

„Zdržel se doktor Tanios dlouho?“

„Ne víc než hodinu, pane. Když odcházel, nevypadal moc spokojeně.“

„Nevíte náhodou, proč... ehm... jaký byl důvod jeho návštěvy?“

„To opravdu nevím, pane.“

„Nezaslechla jste něco?“

Ellen najednou celá zčervenala.

„Ne, *nezaslechla*, pane! Nikdy jsem neposlouchala za dveřmi, i když *někteří* lidé mají v tomto směru jiné návyky — a jsou to lidé, kteří by měli vědět, jak se chovat!“

„Ach, to je nedorozumění,“ omlouval se honem Poirot. „Měl jsem na mysli, že jste možná přinesla dovnitř caj, když tu pan Tanios byl, a v tom případě jste nemohla neslyšet, o čem s vaší paní mluvil.“

Ellen se uklidnila.

„Promiňte, pane, že jsem vás nepochopila. Ne, doktor Tanios se na čaj nezdržel.“

Poirot vzhlédl a vesele na Ellen mrkl.

„A kdybych se chtěl dovědět, proč vlastně přijel — kdo by mi mohl pomoci? Nemohla se o tom náhodou dozvědět slečna Lawsonová?“

„No, jestli ta to neví, tak už nikdo, pane,“ řekla Ellen a maličko nakrčila nos.

„Počkejte,“ řekl Poirot a tvářil se, jako že vzpomíná. „Nebyla ložnice slečny Lawsonové vedle ložnice paní?“

„Ne, pane. Pokoj slečny Lawsonové je hned u schodiště. Můžu vám ho ukázat.“

Poirot nabídku přijal. Stoupal po schodech při stěně a na samém konci schodiště vykřikl a sklonil se ke své nohavici.

„Ach, zachytil jsem o něco..., no ano, tady je v ostění hřebík.“

„Ano, je tam, pane. Asi se nějak uvolnil nebo co. Už jsem si o něj taky jednou nebo dvakrát zadržla šaty.“

„Už je tu takhle dlouho?“

„No, nějakou dobu ano. Poprvé jsem si ho všimla, když paní ležela — myslím po tom pádu — snažila jsem se ho vytáhnout, ale nešlo to, pane.“

„Myslím, že kolem něj kdysi býval natočený provázek.“

„To je pravda, pane, pamatuju se, že kolem něj byla taková malá nitěná smyčka. Nechápu, na co tam mohla být.“

Z Ellenina tónu bylo jasné, že nemá žádné podezření. Byla to pro ni prostě jedna z věcí, jaké v domech bývají a člověk se na ně neptá, protože nestojí za to!

Poirot vstoupil do pokoje vedle schodiště. Byl středně velký a měl dvě okna přímo proti dveřím. V jednom rohu stál toaletní stůl a mezi okny skříň s vysokým zrcadlem. Postel byla napravo ode dveří a směřovala k oknu. U levé zdi stála velká mahagonová komoda a mycí stůl s mramorovou deskou.

Poirot se po pokoji zamyšleně rozhlédl a pak vyšel zpátky na podestu. Prošel po chodbě kolem dvou dalších ložnic a vstoupil do velké ložnice, která patřila Emily Arundellové.

„Sestra spala v malé místnosti vedle,“ vysvětlila Ellen. Poirot zamyšleně přikývl.

Když jsme sestupovali ze schodů, zeptal se, jestli by se mohl projít po zahradě.

„Ale jistě, pane, samozřejmě. V téhle době vypadá opravdu krásně.“

„Zahradník je tu pořád ještě zaměstnaný?“

„Angus? Ó ano, Angus je pořád tady. Slečna Lawsonová chce dům i zahradu udržovat v pěkném stavu. Myslí si, že se tak dům líp prodá.“

„Moudré rozhodnutí. Není rozumné nechat dům zpustnout.“

Zahrada byla krásná a panoval v ní klid. Lemovaly ji široké záhony plné lupin, straček a velikých rudých máků. Pivoňky měly zrovna nasazeno na květ. Cestou jsme narazili na zahradní domek, kde zrovna pilně pracoval mohutný starý muž s vrásčitým obličejem. Uctivě nás pozdravil a Poirot se s ním dal do hovoru.

Když jsme se zmínili, že jsme toho dne viděli pana Charlese, zahradník celý roztál a rozpovídal se.

„Ten byl ale číslo... vždycky! Pamatuju si, jak sem přišel s půlkou angreštového koláče v ruce a kuchařka ho honila po celé zahradě! A pak se vrátil s tak nevinným obličejem, že by v tom byl čert, kdyby si kuchařka nepomyslela, že jí ten koláč určitě musela ukradnout kočka, i když neznám kočku, která by žrala angreštový koláč! Jo, to je ale číslo, pan Charles!“

„Byl tady v dubnu, vidíte?“

„Ano, byl tu dva víkendy. Zrovna než paní zemřela, to bylo.“

„Viděl jste se sním?“

„Docela dost. I když tady vlastně není pro mladého džentlmena zrovna nic na práci. Ale zašel si vždycky k Georgovi na jedno a pak se tady zastavil. Díval se, co dělám, ptal se na různé věci.“

„Na květiny?“

„Ano — na květiny — a taky na plevel.“ Starý zahradník se zasmál.

„Na plevel?“

V Poirotově hlasu náhle zaznělo jisté napětí. Otočil hlavu a přejel očima police. Zarazil se u jedné plechovky.

„Možná chtěl vědět, jak se ho zbavujete?“

„Jo, to chtěl!“

„Předpokládám, že používáte tohle.“

Poirot opatrně otočil plechovku a přečetl nápis.

„To je ono,“ řekl Angus. „Moc šikovná věc.“

„Nebezpečná?“

„Když to používáte správně, tak ne. Je to samozřejmě arzenik. Trochu jsme si z toho dělali s panem Charlesem legraci. Říkal, že kdyby měl ženu a neměl ji rád, zašel by za mnou pro trochu toho jedu a zbavil by se jí! Možná, řek sem já, by to první napadlo ji! To se mi povedlo, nasmáli jsme se!“

Povinně jsme se také zasmáli. Poirot uvolnil víčko plechovky.

„Skoro prázdná,“ zamumlal.

Starý muž nakoukl.

„Ale... je tam míň, než jsem si myslel. Ani nevím, že bych tolik spotřeboval. Budu muset ještě nějaký objednat.“

„Ano,“ řekl Poirot s úsměvem. „Obávám se, že už tu nezbylo dost, abyste mi mohl trochu dát pro moji ženu!“

Všichni jsme se tomu vtípku znovu zasmáli.

„Řek bych, že nejste ženatý, vidíte, pane?“

„Ne.“

„No jo! To jsou vždycky ty svobodný, který se tomu můžou smát. Ty vo tom nic nevědí!“

„Předpokládám, že vaše paní...?“ Poirot se taktně odmlčel.

„Ach, ta je živá... až moc.“

Zdalo se, že to Anguse skoro mrzí.

Pochválili jsme mu zahradu a rozloučili se.

DVACÁTÁ PRVNÍ KAPITOLA

Lékárník — sestra — doktor

Plechovka s jedem na hubení plevele dala mým myšlenkám nový směr. Byla to první podezřelá okolnost, na kterou jsem narazil. Charles se o jed zajímal, zahradník byl zjevně překvapený, když našel nádobu téměř prázdnou — to všechno, zdá se, ukazovalo správným směrem.

Vždycky, když se já nechám unést nadšením, zůstává Poirot velice chladný.

„I kdyby se nějaký jed opravdu *ztratil*, pořád ještě nemáme žádný důkaz, že ho vzal právě Charles, Hastingsi.“

„Ale přece si o tom se zahradníkem tolik povídal!“

„To se dá stěží označit jako rozumné jednání, kdyby se chystal ho ukradnout.“

A potom pokračoval: „Kdyby vás někdo požádal, abyste rychle jmenoval nějaký jed, co by vás napadlo jako první? Co by bylo nejjednodušší?“

„Snad arzenik.“

„Ano. Pak už jistě chápete tu významnou pauzu před slovem strychnin, když jsme dneska mluvili s Charlesem.“

„Ach! A proč se zarazil?“

„Přesně — *proč*? Právě proto jsem se dnes vydal do zahrady, abych našel odpověď na toto ‚proč?‘ Chtěl jsem najít jed na hubení plevele.“

„A našel jste ho!“

„A našel jsem ho.“

Zavrtěl jsem hlavou.

„Pro mladého Charlese to začíná vypadat špatně. Vy jste s Ellen podrobně probral nemoc staré paní. Připomínají symptomy otravu arzenikem?“

Poirot si zamnul nos.

„Těžko říct. Bolelo ji břicho, zvracela...“

„Samozřejmě — to je ono!“

„Hm, nejsem si jistý.“

„Na jaký jed to ukazuje?“

„*Eh bien*, příteli, jed to ani moc nepřipomínalo, spíš chorobu jater a smrt v jejím důsledku!“

„Ach, Poirote,“ zvolal jsem. „To *nemůže* být přirozená smrt! To *musí* být vražda!“

„Ó, *là là*, zdá se, že jsme si vyměnili role.“

Zprudka zabočil do lékárny. Po obšírných hovorech o Poirotových zažívacích problémech jsme zakoupili malou krabičku zdravotních bonbónků. Když byl náš nákup zabalený a chystali jsme se odejít, zaujalo Poirotovu pozornost atraktivní balení jaterních kapslí doktora Loughbarrowa.

„Ano, pane, to je velice dobrý přípravek.“ Lékárník byl hovorný člověk ve středních letech. „Uvidíte, že jsou velice účinné.“

„Vzpomínám si, že je brala slečna Arundellová. Slečna Emily Arundellová.“

„Ano, pane, jistěže je brala. Slečna Emily Arundellová z domu Littlegreen. Jemná stará dáma ze staré školy. Využívala mých služeb.“

„Brávala hodně značkových léků?“

„Ne, moc ne, pane. Ne tolik jako jiné staré dámy, které bych mohl jmenovat. Slečna Lawsonová například, její společnice, která teď přišla ke všem těm penězům...“

Poirot přikývl.

„Tak ta brala to a ono a tamto. Pilulky, cucavé zdravotní bonbony, žaludeční tabletky, zažívací směsi, léky na krev. Ta byla mezi lahvičkami jako doma.“ Smutně se pousmál. „Kéž by takových bylo víc. Dneska lidé neberou tolik léků jako dřív. Ještě že prodáváme také toaletní přípravky, které nám to trochu nahradí.“

„Brala slečna Arundellová tyhle kapsle pravidelně?“

„Ano, myslím, že je brala tři měsíce před svou smrtí.“

„Její příbuzný, doktor Tanios, sem jednoho dne přišel, aby jí nechal namíchat jakési užívání, vidíte?“

„Ano, jistě, ten řecký džentlmen, který si vzal neter slečny Arundellové. Ano, byla to velice zajímavá směs. Ještě jsem se s ní nikdy nesetkal.“

Lékárník o směsi mluvil jako o nějaké nevídané botanické vzácnosti.

„Je to příjemná změna, když se člověk setká s něčím novým. Vzpomínám si, že šlo o velice zajímavou kombinaci látek. Není divu, pan Tanios je doktor. Byl velmi milý, dobře jsme si popovídali.“

„Nakupovala u vás i jeho paní?“

„V poslední době? Nevzpomínám si. A — ano, přišla si pro prášky na spaní — pamatuji se, že to byl chloral. Měla recept na dvojitou dávku. S hypnotiky máme vždycky trochu potíže. Většina doktorů větší dávky najednou nepředepisuje.“

„Čí to byl recept?“

„Myslím, že jejího manžela. Ach, bylo to samozřejmé v *pořádku*, ale však to znáte — musíme být dneska opatrní. Možná o tom nevíte, ale když doktor udělá v receptu chybu a lékárník ho v dobré víře vydá a pak třeba dojde k nějaké nehodě, není vinen doktor, ale lékárník.“

„Ale to není fér!“

„No, musím přiznat, že to člověku klidu nepřidá. Ale nestěžuji si. *Mě* zatím žádný malér nepotkal — musím zat'ukat.“

Rázně zabubnoval klouby na pult. Poirot se rozhodl, že si koupí jedno balení Loughbarrowových pastilek.

„Děkuji, pane. Kolik si přejete kusů? 25, 50 nebo 100?“

„Větší balení je asi výhodnější, ale přece jen...“

„Vezměte si 50, pane. Toto balení brávala slečna Arundellová. Osm šilinků a šest pencí.“

Poirot přikývl, zaplatil a převzal balíček.

Pak jsme z obchodu odešli.

„Takže paní Taniosová koupila prášky na spaní,“ zvolal Poirot, když jsme byli zase na ulici. „Předávkování by zabilo každého, nemám pravdu?“

„Na to šup.“

„Myslíte, že Emily Arundellová...“

Vzpomněl jsem si na slova slečny Lawsonové: „*Troufám si tvrdit, že ta by i zabila, kdyby jí to on řekl!*“

Poirot zavrtěl hlavou.

„Chloral je narkotikum a hypnotikum. Ulevuje od bolestí a působí na spaní. Je také návykový.“

„Myslíte, že si paní Taniosová vypěstovala návyk?“

Poirot rozpačitě zavrtěl hlavou.

„Ne, řekl bych, že ne. Ale je to zajímavé. Napadá mě jedno vysvětlení. Jenže to by znamenalo...“

Zarazil se a podíval se na hodinky.

„Pojďte, zkusíme, jestli zastihneme tu sestru Carruthersovou, která ošetřovala slečnu Arundellovou před smrtí.“

Sestra Carruthersová byla rozumná žena ve středních letech.

Poirot teď vystupoval v další roli a vymyslel si dalšího fiktivního příbuzného. Tentokrát měl staříčkou matku, pro kterou velice pečlivě hledal soucitnou nemocniční sestru.

„Budu hovořit na rovinu. S mojí matkou je to těžké. Vyzkoušeli jsme několik vynikajících sester. Byly mladé a schopné, ale pouhý fakt, že byly mladé, je vlastně diskvalifikoval. Moje matka nemá mladé ženy ráda. Uráží je, je hrubá a hádavá. Nesnáší otevřená okna a moderní hygienu. Velice obtížná pacientka.“

Zamračil se a povzdechl si.

„Ano, já vím,“ řekla sestra Carruthersová s pochopením. „Někdy je to velice vyčerpávající. Člověk musí být taktní. Rozčilit takového pacienta nemá vůbec žádný smysl. Ať je raději po jejich, pokud je to možné. Jakmile pocítí, že se jim nesnažíte nic vnucovat, většinou se uvolní a pak jsou mírní jako beránci.“

„Ach, vidím, že byste byla pro tuto práci ideální. Rozumíte starým dámám.“

„Musela jsem si za svou kariéru poradit s několika takovými pacientkami,“ zasmála se sestra. „Spousta trpělivosti a smysl pro humor zmůžou hodně.“

„To je velice moudrý přístup. Slyšel jsem, že jste ošetřovala slečnu Arundellovou. S ní to jistě nebylo jednoduché.“

„Ani bych neřekla. Měla silnou vůli, to ano, ale nebyla to obtížná pacientka. Ovšem já jsem u ní nebyla nijak dlouho. Zemřela čtvrtý den.“

„Zrovna včera jsem mluvil s její neteří, slečnou Arundellovou.“

„Opravdu? No, to se podívejme. Pořád říkám, že svět je malý!“

„Předpokládám, že ji asi znáte.“

„No, samozřejmě, přijela po tetině smrti a zůstala na pohřeb. A také jsem ji viděla, když byla v Littlegreenu na návštěvě. Moc hezká dívka.“

„Ano, ovšem — ale moc hubená — rozhodně moc hubená.“

Sestra Carruthersová, která si byla vědoma své vlastní kypré postavy, se lehce narovнала.

„Jistě, člověk by neměl být *příliš* hubený.“

„Chuděrka,“ pokračoval Poirot. „Je mi jí velice líto. *Entre nous*,“ spiklenecky se k sestře naklonil, „poslední vůle její tety byl pro ni šok.“

„Ano, to asi musel být,“ řekla sestra Carruthersová. „Vím, že se o tom hodně *povídalo*.“

„Neumím si představit, co přimělo slečnu Arundellovou, aby vydělala všechny příbuzné. Připadá mi to velice zvláštní.“

„Ano, velmi zvláštní. Úplně s vámi souhlasím. Lidé samozřejmě říkají, že za tím musí něco být.“

„Nenapadlo vás, proč se takhle zachovala? Jaký měla *důvod*? Nemluvila o tom?“

„Ne. Tedy se mnou ne.“

„A s někým jiným?“

„No, řekla bych, že se možná o *něčem* zmínila slečně Lawsonové, protože jsem zaslechla, jak jí slečna Lawsonová říká: ‚Ano, drahá slečno, ale je u právníka.‘ A slečna Arundellová řekla: ‚Jsem si jistá, že je dole v zásuvce.‘ A slečna Lawsonová řekla: ‚Ne, poslala jste ji panu Purvisovi. Nepamatujete se?‘ A pak se mojí pacientce znovu udělalo špatně od žaludku a slečna Lawsonová odešla, zatímco jsem se jí věnovala. Ale kolikrát mě napadlo, jestli tenkrát nemluvily o poslední vůli.“

„Rozhodně se to zdá být velmi pravděpodobné.“

Sestra Carruthersová pokračovala:

„Jestli ano, pak si myslím, že se slečna Arundellová trápila a možná chtěla závěť změnit, ale byla už chuděrka moc nemocná... už asi nemohla ani o ničem přemýšlet.“

„Starala se slečna Lawsonová o svoji paní i během nemoci?“ zeptal se Poirot.

„Ach, drahý pane, vůbec ne! Ta na to vůbec nebyla! Nadělala jen spoustu zmatků. Pacientku to rozčilovalo.“

„A vy jste zvládla péči úplně sama? *C'est formidable ça.*“

„Služebná — jak se jen jmenovala — Ellen mi pomáhala. Ellen byla výborná. Byla zvyklá na nemoci a uměla se postarat o starého člověka. Spolu jsme všechno zvládly docela dobře. A doktor Grainger vlastně zařídil, aby v pátek přišla z nemocnice noční sestra, ale slečna Arundellová zemřela ještě před jejím příchodem.“

„Nepřipravovala slečna Lawsonová alespoň nějaké jídlo pro nemocnou?“

„Ne, nedělala vůbec nic. Nebylo vlastně ani co připravovat. Měla jsem valentinské kapky, brandy, silný hovězí vývar, glukózu a všechno, co jsem potřebovala. Slečna Lawsonová jen chodila po domě, plakala a překážela. Nic jiného.“

Sestra mluvila o společnosti slečny Arundellová značně stroze.

„Vidím, že nemáte o schopnostech slečny Lawsonové příliš vysoké mínění,“ řekl Poirot s úsměvem.

„Společnice jsou podle mého názoru naprosto k ničemu. Nemají žádnou *kvalifikaci*, víte? Vůbec žádnou. Prostě *amatérky*, A většinou by nebyly dobré ani v žádném jiném zaměstnání.“

„Myslíte, že slečna Lawsonová hodně přilnula ke slečně Arundellové?“

„Vypadalo to, že ano. Její nemoc se jí hodně dotýkala a smrt nesla opravdu těžce. Podle mého názoru hůř než přibuzní.“ Sestra Carruthersová popotáhla.

„Pak asi slečna Arundellová věděla, co dělá, když jí odkázala všechny peníze,“ řekl Poirot a moudře pokýval hlavou.

„Byla to chytrá stará dáma,“ řekla sestra. „Musím říct, ze toho nebylo moc, čeho by si *ona* nevšimla nebo o čem by nevěděla.“

„Nezmínila se někdy o Bobovi, o psu?“

„To je zajímavé, že se na něj ptáte! Hodně o něm mluvila — když byla v deliriu. Říkala něco o míčku a o pádu ze schodů. Byl to milý pejsek. Já mám psy moc rada. Byl chudinka celý zkroušený, když zemřela. Psi jsou báječní, vidíte? Úplně jako lidi.“

A po této zmínce o podobnosti lidí a psů isme se rozloučili.

„Tady máme člověka, který očividně nikoho nepodezírá,“ poznamenal Poirot.

Povečeřeli jsme u George, ale nepochutnali jsme si. Poirot si dost stěžoval, hlavně na polévku.

„A přitom uvařit dobrou polévku je tak snadné, Hastingsi. *Le pot au feu*...“

Jen tak tak se vyhnul diskusi na téma vaření.

Po večeři jsme se dočkali překvapení.

Seděli jsme v salonku, který jsme měli jen pro sebe. U večeře byl ještě jeden muž — podle vzhledu obchodní cestující — ale ten šel po jídle ven. Zrovna jsem zběžně listoval prehistorickým vydáním časopisu *Stock Breeder's Gazette* nebo něčím takovým, když jsem zaslechl, jak se někdo zmínil o Poirotovi.

Hlas přicházel odněkud zvenčí.

„Kde je? Tady? Dobrá — najdu si ho.“

Dveře se zprudka rozletěly a dovnitř vpadl doktor Grainger. Ve tváři byl celý zrudlý a popuzeně vraštil obočí. Zastavil se, aby zavřel dveře, a pak vyrazil směrem k nám. Nebylo pochyb o tom, jakou má náladu.

„Ach, tady jste! Tak — pane Hercule Poirote — co si myslíte, že si ke mně jen tak přijdete na návštěvu a napovídáte mi spoustu lží?“

„Že by žonglérovi spadl jeden míček?“ zamumlal jsem zlomyslně.

Poirot nasadil svůj nejzdvořilejší tón.

„Drahý doktore, musíte mi dovolit, abych vám vysvětlil...“

„Dovolit vám? Dovolit vám? Já vás k tomu *přinutím*!. Vy jste detektiv! To je vaše pravá podstata! Jste slídil! Čmuchal! On si ke mně klidně přijde a napovídá mi horu nesmyslů o tom, jak píše životopis starého generála Arundella! A já mu tu jeho bláznivou historku spolknu i s navijákem!“

„Kdo vám prozradil moji skutečnou identitu?“ zeptal se Poirot.

„Kdo mi to řekl? Slečna Peabodyová mi to řekla. *Ta* vás prokoukla!“

„Slečna Peabodyová — ano.“ Poirot se zamyslel. „Já jsem spíš tipoval...“

Doktor Grainger ho zlostně přerušil.

„Takže očekávám vaše vysvětlení, pane!“

„Zajisté. Vysvětlení je velice jednoduché. *Pokus o vraždu.*“

„Cože? Co tím myslíte?“

Poirot promluvil tichým hlasem.

„Slečna Arundellová spadla, není-liž pravda? Krátce před smrtí spadla ze schodů.“

„Ano. A co s tím? Uklouzla po tom ztraceném míčku.“

Poirot zavrtěl hlavou.

„Ne, doktore, *neuklouzla*. Nahoře na schodech byl napnutý *provázek*, aby o něj zakopla.“

Doktor Grainger se na něj upřeně beze slova díval.

„Tak proč mi to neřekla?“ chtěl vědět Grainger. „Ani se o tom nezmínila.“

„Je to celkem pochopitelné — pokud to udělal někdo z *nejbližších příbuzných!*“

„Hm, aha.“ Grainger vrhl na Poirota pronikavý pohled a pak ztěžka dosedl na židli. „No a jak jste se do téhle aféry zapletl vy?“

„Slečna Arundellová mi napsala a kladla důraz na to, že jde o velice důvěrnou záležitost. Dopis ale bohužel došel se zpožděním.“

Poirot pak doktora seznámil s několika pečlivě vybranými informacemi z dopisu a vysvětlil mu, jak našel v ostění zatlučený hřebík.

Doktor Grainger mu s vážnou tváří naslouchal. Hněv z něj vyprchal.

„Jistě chápete, že jsem se nacházel v obtížné situaci,“ uzavřel Poirot. „Najala si mě mrtvá žena, ale já jsem se kvůli tomu necítil o nic méně vázaný povinnostmi jí vyhovět.“

Doktor Grainger se zamyšleně mračil.

„A vy nemáte ponětí, kdo tam ten provázek dal?“

„Nemám žádný *důkaz*, ale nemohu říct, že bych o tom neměl *ponětí.*“

„To je ošklivá záležitost,“ řekl doktor Grainger pochmurně.

„Ano. Chápete samozřejmě, že jsem si zpočátku nemohl být jistý, jestli ta záležitost měla nebo neměla nějaké pokračování.“

„Eh? Co tím myslíte?“

„Slečna Arundellová zemřela podle všeho přirozenou smrtí, ale můžeme si tím být naprosto jistí? K *jednomu* pokusu o vraždu už došlo. Jak mohu vědět, že nebyl další? A tentokrát úspěšný!“

Grainger zamyšleně přikývl.

„Předpokládám, doktore, že jste si jistý — a nehněvejte se, prosím — že slečna Arundellová *opravdu* zemřela přirozenou smrtí? Narazil jsem dneska na jisté důkazy.

Poirot doktorovi podrobně vyličil, co se dozvěděl od starého Anguse. Zmínil se o zájmu mladého Charlese Arundella ojed na plevel i o tom, jak staříka překvapilo, když zjistil, že je plechovka téměř prázdná.

Grainger pozorně poslouchal.

„Chápu, co máte na mysli,“ řekl tichým hlasem, když Poirot skončil. „Řada otrav arzenikem byla diagnostikovaná jako akutní zánět jater a v tom smyslu byly vyplněné i zprávy o úmrtí — především v těch případech, kdy se nevyskytly žádné podezřelé okolnosti. Otrava arzenikem je každopádně problematická — může mít spoustu různých podob: akutní, subakutní, nervovou nebo chronickou. Může se vyskytnout zvracení a bolesti břicha, ale taky mohou tyto příznaky úplně chybět. Dotyčná osoba může upadnout na zem a během krátké doby zemřít. A taky se může vyskytnout narkotismus nebo ochrnutí.“

„*Eh bien*, když vezmete v úvahu všechna fakta, co si o tom všem myslíte?“ zeptal se Poirot.

Doktor Grainger chvíli přemýšlel a pak se pomalu rozhovořil.

„Pokud vezmu všechno v úvahu, pak mohu bez jakékoli zaujatosti prohlásit, že se symptomy u slečny Arundellové nemohou přičítat otravě arzenikem. Jsem přesvědčený, že zemřela na chronický úbytek jater. Jak víte, staral jsem se o ni řadu let. Záchvat, který nakonec způsobil smrt, měla už několikrát. To je můj názor, pane Poirote, a dobře jsem ho zvážil.“

Tím byla záležitost chtě nechtě do jisté míry ukončená.

Když Poirot po chvíli s omluvným gestem vytáhl lahvičku jaterních kapslí, které koupil v lékárně, přispělo to k uvolnění atmosféry.

„Slečna Arundellová tohle užívala, vidíte? Předpokládám, že jí nemohly nijak ublížit, vidíte?“

„Tohle? Kdepak. *Aloe — podofylin* — všechno v mírné dávce a neškodné. Ráda zkoušela různé preparáty. Nic jsem nenamítal.“

Doktor Grainger se zvedl.

„Podával jste jí sám nějaké léky?“ zeptal se ještě Poirot.

„Ano — slabé jaterní pilulky, které se berou po jídle.“ Mrkl na nás. „Těch si mohla vzít celou krabičku a nic by se nestalo. Já si ne-libuji v trávení svých pacientů, pane Poirote.“

Pak si s námi s úsměvem potřásl rukama a rozloučil se.

Poirot rozbalil krabičku, kterou koupil v lékárně. Lék měl podobu průhledných kapslí, které byly do tří čtvrtin naplněné tmavě hnědým práškem.

„Vypadají trochu jako lék proti mořské nemoci, který jsem si jednou vzal,“ poznamenal.

Otevřel kapsli, prozkoumal její obsah a opatrně ochutnal špičkou jazyka. Zašklebil se.

„Takže,“ řekl jsem a se zívnutím jsem se protáhl na židli, „všechno vypadá úplně neškodně. Specialita doktora Loughbarrowa i pilulky doktora Graingera! A arzenikovou teorii doktor Grainger rozhodně odmítá. Tak vás konečně přesvědčil, vy umíněný Poirote?“

„Máte pravdu, že jsem paličatý — tak tomu říkáte, vidíte? Ano, jsem tvrdohlavý,“ řekl můj přítel zamyšleně.

„Přesto si navzdory názoru lékárníka, zdravotní sestry i doktora stále ještě myslíte, že byla slečna Arundellová zavražděna?“

„Jsem o tom přesvědčený,“ řekl Poirot tiše. „Ne, ne jen přesvědčený. Jsem si tím *jistý*, Hastingsi.“

„Existuje jeden způsob, jak to dokázat,“ řekl jsem pomalu. „Exhumací.“

Poirot přikývl.

„Je to náš další krok?“

„Musím postupovat opatrně, milý příteli.“

„Proč?“

„Protože,“ ztišil hlas, „protože se obávám další tragédie.“

„Vy myslíte...?“

„Obávám se, Hastingsi, obávám se. Při tom zatím zůstaneme.“

DVACÁTÁ DRUHÁ KAPITOLA

Žena na schodech

Nazítří ráno nám byl doručen vzkaz. Byl napsaný nejistou rukou a nevýrazným rukopisem, který ubíhal hodně do kopce.

Milý pane Poirote,

dozvěděla jsem se od Ellen, že jste byl včera v Littlegreenu. Byla bych vám velice zavázána, kdybyste se u mě mohl během dneška zastavit.

S pozdravem Vaše Wilhelmina Lawsonová

„Takže ona je tady,“ poznamenal jsem.

„Ano.“

„Zajímalo by mě, proč asi přijela.“

Poirot se usmál.

„Nemyslím, že by měla nějaký podezřelý důvod. Dům je konec konců její.“

„Ano, to je samozřejmě pravda. Víte, Poirote, tohle je na naší hře to nejhorší. Každá maličkost, kterou někdo udělá, může mít spoustu všelijakých podezřelých vysvětlení.“

„Ano, máte pravdu. Však jsem vám kladl na srdce, abyste jednal podle hesla: podezírejte každého.“

„Také se jím pořád ještě řídíte?“

„Ne — pro mě se seznam podezřelých zkrátil. Podezírám jednu jedinou určitou osobu.“

„Kterou?“

„Protože jde v tuto chvíli stále ještě o podezření a nemám rozhodující důkaz, budu vás muset nechat, abyste se řídil svým vlastním úsudkem, Hastingsi. A neopomíjejte psychologii — je velmi důležitá. Charakter vraždy ukazuje na charakter vraha — a to je základní klíč k rozřešení zločinu.“

„Nemůžu vzít v úvahu charakter vraha, když nevím, kdo to je!“

„Ne ne, neposlouchal jste mě pozorně. Když důkladně promyslíte, o jaký druh *vraždy* jde — *pak* vám bude jasné, *kdo* je vrah!“

„Opravdu víte, kdo to je, Poirote?“ zeptal jsem se zvědavě.

„Nemůžu tvrdit, že to *vím*, protože nemám žádný důkaz. A proto také nemůžu v tuto chvíli říct víc. Ale jsem si dost jistý — ano, přátelé, co se mě týče, jsem si naprosto jistý.“

„Tak to si dejte pozor, aby nedostal právě *vás*!“ řekl jsem se smíchem. „To by *byla* tragédie!“

Poirot se trochu vylekal. Vůbec tu záležitost nebral jako vtip. „Máte pravdu,“ zamumlal. „Musím být opatrný — maximálně opatrný.“

„Měl byste nosit drátěnou košili,“ dobíral jsem si ho. „A taky byste měl zaměstnat ochutnávače pro případ otravy! Vlastně by kolem vás pořád měla být parta pistolníků jako ochranka!“

„*Merci*, Hastingsi, raději se spolehnu na svůj vlastní rozum.“

Potom napsal slečně Lawsonové vzkaz, že se u ní v Littlegreenu zastaví v jedenáct hodin.

Nasnídali jsme se a vyšli na náměstí. Bylo horké ospalé dopoledne a hodiny ukazovaly asi čtvrt na jedenáct.

Zrovna jsem se díval do výkladu starožitnictví a prohlížel si soubor pěkných židlí značky Hepplewhite, když jsem ucítil bolestivé dloubnutí pod žebry a zároveň uslyšel ostré a pronikavé: „Nazdar!“

Pobouřilo mě to a okamžitě jsem se otočil — abych se octl tváří v tvář slečně Peabodyové. V ruce třímala velký bytelný deštník se špičatým bodcem (nástroj, kterým mě napadla).

Bylo jí úplně jedno, jak hroznou bolest mi způsobila, protože spokojeně prohlásila:

„Ha! Myslela jsem si, že jste to vy! Já se moc často nemýlím.“

„Ehm — dobrý den. Mohu pro vás něco udělat?“

„Můžete mi říct, jak je ten váš přítel daleko s psaním té knihy o životě generála Arundella.“

„On vlastně ještě ani nezačal psát,“ odpověděl jsem.

Slečna Peabodyová se s viditelným uspokojením zasmála. Sice tiše, ale o to intenzivněji. Roztřásla se jako sulc.

„Myslím, že ji ani psát nezačne,“ poznamenala, když se z toho záchvatu vzpamatovala.

„Takže vy jste prohlédla naši malou lest?“ zeptal jsem se s úsměvem.

„Za co mě máte — snad za blázna?“ zeptala se slečna. „Hned mi bylo jasné, o co tomu vašemu prohnanému kamarádovi jde! Chtěl, abych se rozpovídala! No, to mně nevadilo. Já si povídám ráda. Dneska člověk těžko hledá posluchače. Docela jsem si to odpoledne užila.“

Mrkla na mě, jak to tyhle hubaté ženské umějí.

„O co tu vlastně jde, co? O co jde?“

Zrovna jsem si rozmyšlel odpověď, když se k nám připojil Poirot. Pozdravil slečnu Peabodyovou s velmi srdečnou úklonou.

„Dobrý den, mademoiselle. Velice mě těší, že vás potkávám.“

„Dobřej,“ řekla slečna Peabodyová. „Jakpak si dneska po ránu říkáte? Parotti nebo Poirot?“

„Jste velmi bystrá dáma, když jste tak rychle prohlédla moje přestrojení,“ řekl Poirot s úsměvem.

„Nebylo na tom nic těžkého! Takových jako vy tu kolem moc neběhá, nemám pravdu? Kdoví, jestli je to dobře nebo ne. Těžko říct.“

„Dávám přednost originalitě, mademoiselle.“

„Řekla bych, že se vám to daří,“ řekla slečna Peabodyová suše.

„No, pane Poirote, onehdy jsem vám pověděla všechny klepy, které jsem znala. Teď jsem zas na řadě já, abych se ptala. O co tu jde, co? O co tu vlastně jde?“

„Neptáte se na něco, co už vlastně víte?“

„No nevím.“ Slečna vrhla na Poirota pronikavý pohled. „Kolem té závěti něco smrdí? Nebo vám jde o něco jiného? Hodláte Emily zase vykopat? O tohle jde?“

Poirot neodpověděl.

Slečna Peabodyová pomalu zamyšleně pokývala hlavou, jako by odpověď dostala.

„Často jsem si představovala, jaké by to asi bylo, kdyby...“ řekla zdánlivě bez souvislosti. „Kdybych četla v novinách, že v Market Basing mají někoho vykopat... Nenapadlo mě, že by to mohla být Emily Arundellová.“

Najednou se na Poirota pronikavě zadívala.

„Vím, že by se jí to nelíbilo. Předpokládám, že vás to napadlo, ne?“

„Ano, jistě.“

„Samozřejmě — nejste žádný hlupák! A taky si myslím, že nejste nijak zvlášť vlezlý.“

Poirot se uklonil.

„Děkuji, mademoiselle.“

„A to by o vás každý neřekl — soudíc podle vašeho knírku. Proč máte takový knírek? Vám se to líbí?“

Musel jsem se otočit, abych nevypřskl smíchy.

„Kult knírku jev Anglii opomíjený politováníhodným způsobem,“ řekl Poirot. Kradmým pohybem si ježatou ozdobu pohladil.

„Ach! Aha! Legrační,“ prohlásila slečna Peabodyová. „Zнала jsem jednu ženu, která měla vole a byla na něj pyšná! Nevěřili byste tomu, ale bylo to tak! Nu což, já vždycky říkám, že má člověk štěstí, když je spokojený s tím, co dostal od pánaboha. Většinou je to naopak.“

Zavrtěla hlavou a povzdechla si.

„Nikdy mě nenapadlo, že by tady u nás, v takovém zapadlém místě, mohlo dojít k vraždě.“ Znovu Poirota probodla pohledem. „Kterej z nich to udělal?“

„Mám vám to říct nahlas tady na ulici?“

„Tak to asi znamená, že to nevíte. Nebo víte? No jo, špatná krev — špatná krev. Ráda bych věděla, jestli ta Varleyová otráвила svého manžela, nebo ne. To by hrálo roli.“

„Vy věříte na dědičnost?“

„Byla bych radši,“ řekla slečna Peabodyová najednou, „kdyby to byl Tanios. Cizinec! Jenže kdyby jsou chyby. Škoda. No, takže já půjdu. Vidím, že od vás se stejně už nic víc nedovím... Mimocho-dem, pro koho vlastně pracujete?“

„Zastupuji zesnulou, mademoiselle,“ řekl Poirot vážným hlasem.

Musím bohužel přiznat, že slečna Peabodyová zareagovala na tuto poznámku výbuchem smíchu. Naštěstí se rychle ovládla.

„Omluvte mě. Připomnělo mi to Isabel Trippovou — to je všechno! Hrozná ženská! A Julia je myslím ještě horší. Jak si hraje

na holčičku — člověka to až bolí! Nikdy se mi nelíbilo, když se stará ženská vystrojila jako zajíček. No tak na shledanou. Nepotkal jste náhodou doktora Graingera?“

„Máte u mě vroubek, mademoiselle. Vyzradila jste moje tajemství.“

Slečna Peabodyová si znovu vychutnala příležitost Poradně se zasmát tím svým hrdelním smíchem.

„Jak jsou ti muži jednoduší! Spolkl tu vaši směšnou lež jako malinu. Ten prskal, když jsem mu to pověděla! Bublal Jako sopka, když odcházel! Hledá vás.“

„Našel mě včera večer.“

„Ach! Kéž bych u toho byla.

„Ano, mademoiselle, kéž byste u toho byla,“ řekl Poirot galantně.

Slečna Peabodyová se smála a chystala se k odchodu. Na závěr ještě oslovila přes rameno mě.

„Sbohem, mladý muži. Ty židle nekupujte. Je to padělek.“

Se smíchem se odkolébala.

„Je to velice chytrá žena,“ podotkl Poirot.

„I když zkritizovala váš knírek?“

„Vkus je jedna věc,“ řekl Poirot chladně. „Rozum druhá.“

Vešli jsme do obchodu a strávili tam příjemných dvacet minut. Odolali jsme nástrahám, ven jsme se dostali bez újmy a vydali se směrem k Littlegreenu.

Otevřela nám Ellen, která byla tentokrát o něco červenější ve tváři než minule, a zavedla nás do salonu. Za chvíli jsme zaslechli, jak někdo sestupuje po schodech a do salonu vešla slečna Lawsonová. Nemohla popadnout dech a vypadala nějak zmateně. Vlasy měla ovázané hedvábným šátkem.

„Doufám, že mě omluvíte, pane Poirote, ale probírala jsem obsah různých skříněk — tolik věcí — staří lidé mívají sklon k *hromadě* věcí — drahá slečna Arundellová bohužel nebyla žádnou výjimkou — a člověk si přitom tak zapráší *vlasy* — víte, to je ohromující, co všechno lidi nashromáždí — nebudete tomu věřit, ale dva tucty balení jehel — na mou duši — dva tucty.“

„Chcete říct, že si slečna Arundellová koupila dva tucty balení jehel?“

„Ano, uložila si je a zapomněla na ně — a teď jsou ty jehly samozřejmě zrezlé — taková škoda. Měla ve zvyku dávat je služebným k Vánocům.“

„Byla hodně zapomnětlivá?“

„Ach, ano. Hlavně když si něco někam uložila. Jako pes, když si zahrabe kost, víte? Tak jsme tomu mezi námi říkaly — ‚Ne abyste to uklidila jako pes kost,‘ říkávala jsem jí.“

Zasmála se a hned na to vytáhla z kapsy kapesník a začala popotahovat.

„Ach, bože,“ zajíkla se. „Jistě to vypadá hrozně, že se tady směju.“

„Jste velice citlivá,“ řekl Poirot. „Všechno moc prožíváte.“

„To mi vždycky říkala moje maminka, pane Poirote. ‚Bereš si všechno moc k srdci, Minnie,‘ říkávala. Je to veliká nevýhoda, pane Poirote, být tak citlivá. Zvlášť když si člověk musí na sebe vydělat.“

„Ach, ano, jistě, ale to už je našťastí minulost. Teď jste svou vlastní paní. Můžete si užívat — cestovat — teď už nebudete mít žádné starosti nebo obavy.“

„Asi máte pravdu,“ řekla slečna Lawsonová váhavě.

„Určitě mám pravdu. A teď, když byla řeč o zapomnětlivosti slečny Arundellové, už chápu, jak mohlo dojít k tomu, že jsem nedostal její dopis mnohem dřív.“

Vysvětlil okolnosti, za kterých byl dopis nalezen. Slečně Lawsonové naskočily na tvářích červené skvrny.

„Ellen to měla říct *mně*!“ řekla ostrým tónem. „Bylo to velice impertinentní, že vám dopis beze slova poslala! Měla se se mnou nejdřív poradit. *Velice* impertinentní — ano — tak bych to nazvala! Neslyšela jsem o celé té záležitosti ani slovo. To je hanba!“

„Ach, drahá dámo, jsem přesvědčený, že to Ellen udělala v dobré víře, že jedná správně.“

„No, já si myslím, že je to dost *divné*! Dost *divné*! Služebnictvo se opravdu chová podivně. Ellen by si měla zapamatovat, že paní domu jsem teď já.“

Narovnala se s pocitem důležitosti.

„Ellen byla své paní velice oddaná, nemám pravdu?“ zeptal se Poirot.

„Ano. Řekla bych, že ano, ale to na věci nic nemění. Měla mě *informovat!*“

„Nejdůležitější je, že jsem dopis dostal,“ řekl Poirot.

„Ach, jistě nemá cenu se zlobit kvůli něčemu, co se už stalo, ale stejně si myslím, že Ellen musí vědět, že nesmí rozhodovat o věcech, které se týkají domu, aniž by se mě zeptala!“

Když domluvila, pořád ještě měla na obou tvářích červené skvrny.

Poirot chvíli mlčel a potom změnil téma.

„Chtěla jste se mnou dneska mluvit. Co pro vás mohu udělat?“

Rozčilení ze slečny Lawsonové rázem vyprchalo. Jak rychle se objevilo, tak rychle zmizelo. Už tu zase byla ta zmatená osoba, která pronáší nesouvislé věty.

„Takže, tedy... no vlastně, prostě mě *zajímalo*... Tedy, abych pravdu řekla, pane Poirote, přijela jsem sem včera a Ellen mi pocho-pitelně řekla, že jste tu byl, a mě prostě *zajímalo* — protože jste se mi *nezmínil*, že přijedete... a tak se mi zdálo trochu *divné*, že jsem nechápala...“

„Nechápala jste, co jsem tu dělal, vidíte?“ dokončil za ni větu Poirot.

„Já — tedy ne, ano, je to tak. Nechápala jsem to.“

Dívala se na něj, zrudla rozpaky, ale zároveň bylo vidět, jak je zvědavá.

„Musím se vám k něčemu přiznat,“ řekl Poirot. „Nechal jsem vás na omylu, co se týče obsahu onoho dopisu slečny Arundellové. Usoudila jste, že se dopis týkal menší částky peněz, kterou pravdě-podobně zcizil pan Charles Arundell.“

Slečna Lawsonová přikývla.

„Tak to ale nebylo... Po pravdě řečeno jsem o těch ukradených penězích slyšel poprvé právě od vás... Slečna Arundellová mi psala o své nehodě.“

„O své nehodě?“

„Ano. Spadla ze schodů, vidíte?“

„Ach ano, ano...“ slečna Lawsonová vypadala zmateně. Upírala na Poirota prázdný pohled. „Ale — omlouvám se — asi je to hloupá otázka, ale proč psala vám? Myslím — vlastně jste to sám řekl — že jste detektiv. Nejste snad přece taky doktor? Nebo snad léčitel?“

„Ne, nejsem lékař — ani léčitel, ale stejně jako lékař se někdy musím zabývat smrtí, ke které dojde nešťastnou náhodou.“

„Nešťastnou náhodou?“

„Ano, jde o *takzvanou* náhodnou smrt. Slečna Arundellová sice *nezemřela*, ale mohla zemřít!“

„Ach, bože, ano, doktor to taky říkal, ale nechápu.

Slečna Lawsonová pořád ještě vypadala zmateně.

„Příčinou pádu měl být míček malého Boba, vidíte?“

„Ano, ano, tak to bylo. Byl to Bobův míček.“

„Ne, nebyl to Bobův míček.“

„Promiňte, pane Poirote, ale sama jsem ten míček viděla, když jsme všichni seběhli dolů.“

„Viděla jste ho — ano, to je možné. Ale nebyla to *příčina* nehody. Příčinou nehody, slečno Lawsonová, byl tmavě hnědý provázek natažený asi stopu nad *horním schodem*!“

„Ale — ale pes přece nemohl...“

„Přesně tak,“ řekl rychle Poirot. „Pes to udělat nemohl — není tak inteligentní — nebo se také dá říct, že není tak *zlý*... Ten provázek napnula *lidská* bytost...“

Slečna Lawsonová mrtvolně zbledla. Třesoucí se rukou si přikryla ústa.

„Ach, pane Poirote, nemůžu tomu uvěřit — nechcete snad říct — ale to je strašné — opravdu strašné. Chcete říct, že to někdo udělal *schválně*?“

„Ano, někdo to udělal schválně.“

„Ale to je strašné. To je skoro jako — jako zabít člověka.“

„Kdyby se to podařilo, pak ano. Pak by to bylo zabiti! Jinými slovy — byla by to vražda!“ slečna Lawsonová vydešeně vykřikla. Poirot pokračoval velice vážným tónem.

„Do ostění byl zatlučený hřebík tak, aby se na něj dal připevnit provázek. Hřebík byl nalakovaný, aby ho nebylo vidět. Povězte, nepamatujete si, že byste někdy cítila pach laku a nevěděla jste proč?“

Slečna Lawsonová znovu vykřikla.

„To je ale zvláštní! Považte! Ale jistě! A když si pomyslím, že mě nic — ale vůbec nic nenapadlo, ale jak taky mohlo? A přesto mi to bylo v tu chvíli divné.“

Poirot se k ní naklonil.

„Takže — nám můžete pomoci, mademoiselle. Zase nám můžete pomoci. *Ç est épatant!*“

„Když si pomyslím, že to bylo ono! No ano, teď to všechno do sebe zapadá!“

„Povězte mi o tom, prosím vás. Tak vy jste cítila lak, ano?“

„Ano. Samozřejmě. Nevěděla jsem, co to je. Myslela jsem — panebože — není to barva — ne, spíš mořidlo na podlahy a pak mě napadlo, že jsem si to všechno jen vymyslela.“

„Kdy to bylo?“

„Počkejte — kdy to bylo?“

„Bylo to tenkrát o Velikonocích, když byl dům plný hostů?“

„Ano, ano — ale já se snažím vzpomenout si, který den... Počkat — v neděli to nebylo. A v úterý taky ne — ten večer přišel doktor Donaldson na večeři. A ve středu všichni odjeli. Určitě to bylo v pondělí, ano, v pondělí o bankovním svátku. Ležela jsem v posteli, ale nespala — dělala jsem si starosti, víte? Z bankovního svátku jsem vždycky tak nervózní! Při večeři se málem nedostalo studené hovězí na všechny, takže jsem měla strach, že slečna Arundellová bude kvůli tomu rozladěná. To *já* jsem ho v sobotu objednávala, víte, a měla jsem samozřejmě říct, že chceme sedm liber, ale já jsem si myslela, že pět bude stačit, ale slečna Arundellová se vždycky tak zlobila, když bylo něčeho málo — byla tak pohostinná...“

Slečna Lawsonová na okamžik zmlkla, aby se mohla zhluboka nadechnout, a pak honem pokračovala.

„No, takže jsem ležela a myslela jsem na to, jestli se zítra slečna o mase zmíní, nebo ne, myslela jsem na to a na ono, hrozně dlouho jsem usínala — a pak, zrovna když jsem zabrala, mě něco jakoby vyrušilo — nějaké ťukání nebo klepání — posadila jsem se na posteli a začichala jsem. Já se hrozně bojím ohně — někdy se mi zdá i dvakrát, třikrát za noc, že cítím kouř — (to je strašná představa být *uvězněný* v hořícím domě, vidíte?). No, zkrátka jsem něco cítila a snažila

jsem se přijít na to, co to je, ale kouř to nebyl. Říkala jsem si, že spíš nějaká barva nebo mořidlo — ale takové věci přece člověk nemůže v noci ucítit. A tak jsem pořád čichala — byl to docela silný pach — a pak jsem ji uviděla v zrcadle...“

„Uviděla jste ji? Koho?“

„Uviděla jsem ji v zrcadle, víte? Je to moc šikovná věc. Vždycky jsem nechávala ve své ložnici pootevřené dveře, abych slyšela slečnu Arundellovou, kdyby mě volala, a když chodila nahoru a dolů po schodech, viděla jsem ji. Na chodbě každou noc svítilo jedno světlo. No, a tak jsem ji mohla vidět, jak klečí na schodech — myslím Terezu. Klečela asi na třetím schodě a skláněla hlavu a já jsem si říkala, že je to divné a jestli se jí třeba neudělalo *špatně*, ale vtom se zvedla a odešla a mě napadlo, že asi jenom uklouzla nebo něco sbírala. Pak už jsem na to úplně zapomněla a nepřemýšlela jsem o tom.“

„Ťukání, které vás probudilo, bylo zřejmě ťukání kladívka, kterým někdo přitloukal hřebík,“ uvažoval Hercule Poirot nahlas.

„Ano, mohlo to být kladívko. Ale, pane Hercule Poirote, *to je strašné* — opravdu tak strašné. Vždycky jsem Terezu považovala za... snad za trochu divoké děvče, ale udělat něco takového.“

„Jste si jistá, že tam byla Tereza?“

„Ach, ale ano, samozřejmě.“

„Nemohla to být například paní Taniosová nebo některá ze služebných?“

„Ach ne, byla to Tereza.“

Slečna Lawsonová zavrtěla hlavou a zamumlala několikrát:

„Ach, bože. Ach, bože.“

Poirot ji upřeně pozoroval, a to způsobem, který jsem v tu chvíli nechápal.

„Dovolte, slečno Lawsonová,“ řekl Poirot náhle, „abychom udělali pokus. Půjdeme nahoru a pokusíme se provést rekonstrukci toho, co se udalo.“

„Rekonstrukci? Ach, ale já opravdu... já nevím... chci říct, že tak docela nerozumím...“

„Ukážu vám to,“ přerušil Poirot autoritativně její pochybnosti.

Slečna Lawsonová lehce znervózněla, ale nahoru nás odvedla.

„Doufám, že je v pokoji uklizeno — mám teď tolik práce... jedno přes druhé...“ pořád nesouvisle mumlala.

Místnost byla opravdu vzhůru nohama, všude se povalovaly nej-různější předměty, asi jak slečna Lawsonová vyklízela šuplíky. Svým obvyklým roztržitým způsobem nám předvedla, jak ležela v posteli, a Poirot si tak mohl ověřit, že v nástěnném zrcadle je opravdu vidět část schodiště.

„Byla byste teď, mademoiselle, tak hodná a předvedla nám, co se na schodech odehrávalo?“ navrhl Poirot.

„Ach, bože...“ mumlala ještě pořád slečna Lawsonová, nicméně si pospíšila ven z místnosti, aby se zhostila svého úkolu. Poirot hrál roli pozorovatele.

Po představení vyšel Poirot na chodbu a zeptal se, které světlo tehdy v noci svítilo.

„Tady tohle — tohleto. Přímo před dveřmi slečny Arundellové.“ Poirot se natáhl, vyňal žárovku a prohlédl si ji.

„Aha, 40 wattů. Nijak silná.“

„Ne, jen aby na chodbě nebyla úplná tma.“

Poirot se vrátil ke schodišti.

„Promiňte mi, mademoiselle, ale uvážíme-li, jak slabé osvětlení tu bylo a jak dopadaly stíny, není dost dobře možné, abyste viděla postavu zřetelně. Jste si jistá, že jste viděla slečnu Terezu Arundellovou a ne prostě jenom nějakou ženu v županu?“

„Ne, pane Poirote! Rozhodně ne! Jsem si tím naprosto jistá!“ rozhorlila se slečna Lawsonová. „Přece znám Terezu dost dobře! Samozřejmě že to byla ona. Úplně zřetelně jsem poznala její tmavý župan i tu brož s jejími iniciálami, kterou má na něm připíchnutou.“

„Takže není pochyb. Vy jste viděla iniciály?“

„Ano. T.A. Tu brož dobře znám. Tereza ji často nosila. Ó ano, můžu přísahat, že to byla Tereza — a budu přísahat, když to bude nutné!“

Slečna Lawsonová se obvykle nevyjadřovala tak rezolutně a s takovým přesvědčením.

Poirot se na ni podíval. Zdálo se mu, že v jeho pohledu je zase něco zvláštního. Díval se jakoby nezúčastněně, jako by ji odhado-

val — a zároveň jako by si na ni s konečnou platností vytvořil určitý názor.

„Takže byste na to přísahala, ano?“

„Kdyby — kdyby — kdyby to bylo nutné. Ale doufám, že... bude to nutné?“

Poirot se na ni znovu podíval tím hodnotícím pohledem.

„To bude záležet na výsledku exhumace.“

„Ex — exhumace?“

Poirot natáhl ruku, aby ji zachytil. Slečna Lawsonová byla tak rozrušená, že málem spadla ze schodů.

„Možná se skutečně bude uvažovat o exhumaci,“ řekl Poirot.

„Ach, ale to je — to je *tak* nepříjemné! Chci říct... rodina bude určitě proti — rozhodně budou proti tomu.“

„Ano, pravděpodobně ano.“

„Určitě o tom nebudou chtít ani slyšet!“

„Ale když to přikáže ministerstvo vnitra...“

„Pane Poirote, ale *proč*? Chci říct... přece nejde... přece nejde o...“

„Přece nejde o co?“

„Přece nedošlo k ničemu — *nepřirozenému*.“

„Myslíte, že ne?“

„Ne. Samozřejmě že ne. *Nemohlo* k ničemu takovému dojít! Vždyť doktor a sestra a všechno...“

„Nerozčilujte se, mademoiselle,“ řekl Poirot uklidňujícím tónem.

„Ach! Ale já si nemůžu pomoci! Chudinka slečna Arundellová! Vždyť Tereza tady ani nebyla, když slečna zemřela.“

„Ne, odjela v pondělí, ještě než slečna onemocněla, vidíte?“

„Brzy ráno. Tak vidíte, že s tím *nemohla* mít nic společného!“

„Doufejme, že ne,“ řekl Poirot.

„Ach bože.“ Slečna Lawsonová spráskla ruce. „V životě jsem neslyšela *nic strašnějšího* než tohle! Já už vážně nevím, jestli sním nebo bdím.“

Poirot se podíval na hodinky.

„Budeme se muset rozloučit. Odjíždíme do Londýna. Vy se tu, mademoiselle, ještě nějakou dobu zdržíte?“

„Ne... ne... Já vlastně nemám přesné plány. Vlastně dneska také odjíždím... přijela jsem jen na jednu noc, abych... abych to tu trochu urovnala.“

„Aha. Na shledanou tedy a odpusťte mi, mademoiselle, jestli jsem vás příliš rozrušil.“

„Ach, pane Poirote. *Rozrušil?* Mně je z toho úplně špatně! Ach bože..., ach bože, jak je ten svět zkažený! Tak strašně zkažený!“

Poirot ji uchopil pevně za ruku a rázně tak přerušil její naříkání.

„Máte pravdu. Pořád ještě byste přísahala na to, že *jste viděla Terezu Arundellovou, jak klečí na schodech tu noc o Velikonocích?*“

„Ach, ano, na to můžu přísahat.“ A můžete přísahat, že jste při seanci viděla světlou svatozář kolem hlavy slečny Arundellové?“

Slečně Lawsonové poklesla čelist.

„Ach, pane Poirote, nedělejte... nedělejte si z těchtohle věcí legraci.“

„Já si nedělám legraci. Jsem naprosto vážný.“

„Nebyla to přímo svatozář,“ prohlásila slečna Lawsonová důstojným tónem. „Spíš něco jako počátek zjevení. Stuha z nějakého světélkujícího materiálu. Myslím, že se to chystalo seskupit v obličej.“

„Výjimečně zajímavé. *Au revoir, mademoiselle*, a nechte si prosím obsah našeho rozhovoru pro sebe.“

„Ach, ale jistě... jistě. Ani by mě nenapadlo o tom s někým mluvit...“

Když jsme odcházeli, stála ve dveřích a dívala se za námi. Její obličej trochu připomínal ovci.

DVACÁTÁ TŘETÍ KAPITOLA

Přichází doktor Tanios

Jakmile jsme opustili dům, Poirotovo chování se úplně změnilo. Tvářil se velice vážně, jeho rysy ztvrdly.

„*Dépêchons nous*, Hastingsi,“ řekl mi. „Musíme se vrátit do Londýna, jak nejrychleji to půjde.“

„Dobrá.“ Zrychlil jsem, abych mu stačil. Nenápadně jsem se na něj z boku podíval. Byl opravdu hodně vážný.

„Koho podezíráte, Poirote?“ zeptal jsem se. „Byl bych rád, kdybyste mi to řekl. Věříte tomu, že na schodech byla Tereza, nebo ne?“

Poirot mi neodpověděl. Místo toho mi sám položil otázku.

„Nepřekvapilo vás něco — a rozmyslete si odpověď předem — nepřekvapilo vás něco na prohlášení slečny Lawsonové? Nezdálo se vám, že je na něm něco *špatně*?“

„Co tím myslíte — že je na něm něco špatně?“

„Kdybych to věděl, neptal bych se vás!“

„Ano, ale jak špatně? Jakým způsobem?“

„To je právě ono. Nevím přesně jak, ale když mluvila, měl jsem takový zvláštní pocit... jako by v tom bylo něco neskutečného... nějaký detail, který tam nezapadal... Ano, to byl ten pocit... že něco *není možné*...“

„Byla si Terezou Arundellovou naprosto jistá!“

„Ano, ano.“

„No, ale opravdu tam nemohlo být moc dobře vidět. Nechápu, jak si může být tak jistá.“

„Ne, ne, Hastingsi, neusnadňujete mi to. Šlo o nějakou maličkost... něco ve spojitosti s... ano, určitě... ve spojitosti s ložnicí.“

S ložnicí!“ opakoval jsem po něm a snažil jsem se vybavit si detaily té místnosti. „Ne,“ řekl jsem nakonec, „s tím vám nepomůžu.“

Poirot rozladěně zavrtěl hlavou.

„Proč jste se znovu zmínil o té spiritualistické záležitosti?“ zeptal jsem se.

„Protože je to důležité.“

„Co je důležité? ‚Světélkující stuha‘ slečny Lawsonové, která se chystala zformovat?“

„Vzpomínáte si, jak slečny Trippovy seanci popisovaly?“

„Vím, že viděly svatozář kolem hlavy staré paní.“ Musel jsem se proti své vůli zasmát. Já bych ji svatou rozhodně nenazval! Zdá se, že slečna Lawsonová z ní měla hrůzu. Bylo mi té chuděry docela líto, když nám popisovala, jak ležela v posteli a nemohla usnout, protože se bála, že se paní bude zlobit kvůli masu.“

„Ano, to byl zajímavý detail.“

„Co budeme dělat, až přijedeme do Londýna?“ zeptal jsem se, když jsme zabočili k Georgovi a Poirot požádal o účet.

„Musíme okamžitě navštívit Terezu Arundellovou.“

„A zjistit pravdu? Ale ona přece stejně všechno popře, ne?“

„*Mon cher*, klečet na schodišti není trestný čin! Mohla se sklonit, aby sebrala minci pro štěstí — nebo něco takového!“

„A co pach laku?“

V tu chvíli číšník přinesl účet, takže jsme museli rozhovor přerušit.

Cestou do Londýna jsme téměř nemluvili. Já se při řízení nerad rozptýluji a Poirot měl spoustu práce se svým knírkem. Musel ho chránit před zničujícími účinky větru a prachu. Rozhovor byl zjevně nad jeho síly.

Do bytu jsme přijeli asi ve tři čtvrtě na dve.

Otevřel nám George, Poirotův sluha, který se vyznačoval na-prostou dokonalostí a vybraným anglickým chováním.

„Čeká na vás pan Tanios, sire. Je zde již půl hodiny.“

„Doktor Tanios? Kde je?“

„V obývacím pokoji, sire. Kromě toho se zde zastavila i jakási dáma a chtěla se s vámi setkat. Zdálo se, že ji velice zklamalo, že vás nezastihla. Bylo to ještě před tím, než jsem dostal váš telefonní vzkaz, sire, a proto jsem jí nemohl sdělit, kdy se vracíte do Londýna.“

„Popište tu dámu.“

„Byla asi pět stop a sedm palců vysoká, sire, tmavé vlasy, světle modré oči. Na sobě měla šedivý plášť, sukni a klobouk, který si nasadila příliš dozadu místo přes pravé oko.“

„Paní Taniosová,“ vykřikl jsem tlumeným hlasem.

„Vypadalo to, že je ve velice neblahém nervovém stavu, sire. Zmínila se, že je nezbytně nutné, aby vás našla co nejdříve.“

„V kolik hodin to bylo?“

„Asi v půl jedenácté, sire.“

Poirot se vydal do obývacího pokoje a zavrtěl přitom hlavou.

„To bylo už podruhé, co jsem propásl příležitost vyslechnout si, co mi chce paní Taniosová říct. Co říkáte, Hastingsi, je v tom něco osudového?“

„Trojka přináší štěstí,“ řekl jsem chlácholivě.

Poirot pochybovačně zakroutil hlavou.

„Jen jestli bude třetí příležitost. Pojdme, poslechneme si, co nám chce říct manžel.“

Doktor Tanios seděl v křesle a četl v jedné z Poirotových knih o psychologii. Hned vyskočil a pozdravil nás.

„Omluvte mě prosím, že jsem vás takhle přepadl. Doufám, že vám nevadí, že jsem se vnutil až sem a takhle tu na vás čekám.“

„*Du tout, du tout.* Prosím, jen se posaďte. Dovolte, abych vám nabídl sklenku sherry.“

„Děkuji. Po pravdě řečeno mám důvod se napít, pane Poirote. Mám totiž strach, moje žena mi dělá velké starosti.“

„Vaše žena? To je mi líto. Co se děje?“

„Neviděl jste ji dneska náhodou?“ zeptal Tanios.

Byla by to celkem přirozená otázka, ale Tanios ji doprovodil rychlým pohledem, který už tak přirozeně nevypadal.

Poirot odpověděl věcně.

„Ne. Naposledy včera s vámi v hotelu.“

„Ach — myslel jsem, že za vámi možná zašla.“

Poirot se zabýval naléváním tří skleniček sherry.

„Ne. Měla snad nějaký důvod, aby za mnou přišla?“ poznamenal mírně nepřítomným tónem.

„Ne, ne.“ Doktor Tanios přijal svou sklenku. „Děkuji. Děkuji mnohokrát. Ne, neměla žádný konkrétní důvod, ale abych pravdu řekl, dělám si velké starosti o její zdraví.“

„Ach, má snad chatrné zdraví?“

„Fyzicky,“ řekl doktor Tanios pomalu, „zdravá je. Kéž bych mohl říci totéž o její psychice.“

„Ehm?“

„Obávám se, pane Poirote, že nemá daleko k naprostému nervovému zhroucení.“

„Drahý doktore Taniosi, to je mi velice líto.“

„Její problémy už nějakou dobu zvolna narůstají. Během posledních dvou měsíců se úplně změnilo její chování. Je nervózní, hned se poleká a trpí podivnými představami — jde vlastně o víc než o představy — jsou to *bludy*!“

„Skutečně?“

„Ano. Trpí chorobou, které se všeobecně říká stihomam — poměrně známá porucha.“

Poirot vyjádřil svou účast lehkým syknutím.

„Jistě chápete, že si dělám starosti.“

„Přirozeně. Přirozeně. Jenom tak docela nerozumím tomu, proč jste za mnou přišel. Jak vám mohu pomoci?“

Doktor Tanios byl zjevně na rozpacích.

„Měl jsem dojem, že moje paní za vámi možná přišla — nebo ještě přijde — s nějakou neskutečnou historkou. Může například tvrdit, že se cítí být z mé strany ohrožena — nebo něco podobného.“

„Ale proč by chodila za mnou?“

Doktor Tanios se usmál — byl to okouzlující úsměv — srdečný a zároveň zamyšlený.

„Vy jste slavný detektiv, pane Poirote. Viděl jsem — okamžitě jsem si toho všiml — že jste včera na mou ženu udělal velký dojem. Pouhé setkání s detektivem na ni v jejím současném stavu udělalo obrovský dojem. Zdá se mi velice pravděpodobné, že se bude snažit vás vyhledat a — a — a svěřit se vám. To bývá u podobných nervových hnutí běžné! Postižený mívá sklon obrátit se proti svým nejbližším a nejdražším lidem.“

„To je velice bolestné.“

„Ano, to opravdu je. Mám svou ženu velmi rád.“ Z jeho hlasu zazníval hluboký cit. „Myslím si, že byla velice statečná, když se rozhodla vdát se za mě — za člověka jiné rasy — a odejít do daleké země, opustit své přátele a své vlastní prostředí. V posledních něko-

lika dnech mi její stav opravdu dělá velké starosti... cítím, že by jí pomohlo jedině...“

„Ano?“

„Dokonalý klid a odpočinek — a vhodná psychologická léčba. Znáám jeden skvělý domov v Norfolku vedený prvotřídním odborníkem. Chci ji tam rovnou odvézt. Bude tam mít to, co potřebuje — izolaci od okolních vlivů, dokonalý klid a péči odborníků. Jsem přesvědčený, že jeden dva měsíce takového pobytu udělají divy a její stav se zlepší.“

„Aha,“ podotkl Poirot.

Řekl to naprosto věčným tónem, takže nebylo možné odhadnout, jaké stanovisko zaujal.

Tanios na něj znovu vrhl rychlý pohled. Proto bych vám byl velmi vděčný, kdybyste mi dal hned vědět, pokud by se tu snad objevila.“

„Ale jistě. Zavolám vám. Jste stále ještě v hotelu Durham?“

„Ano. Ted' se tam vracím.“

„A vaše paní tam není?“

„Odešla hned po snídani.“

„A neřekla vám, kam jde?“

„Neřekla ani slovo. Normálně by to neudělala.“

„A děti?“

„Vzala je s sebou.“

„Aha.“

Tanios se zvedl.

„Mockrát vám děkuji, pane Poirote. Kdyby vám líčila nějaké nadnesené historky o zastrašování a pronásledování, nevěnujte jim prosím pozornost. To je naneštěstí součástí choroby, ale vy jistě takové případy znáte.“

„Ano ano, velice bolestná záležitost,“ řekl Poirot, aby vyjádřil svou účast.

„Ano, máte pravdu. I když člověk ví, že jde z lékařského hlediska o součást známé duševní nemoci, nemůže si pomoci — když se ten nejbližší a nejdražší člověk obrátí proti němu, vždycky to bolí. Když se náklonnost změní v odpor.“

„Upřímně s vámi cítím,“ řekl Poirot a potřásl si s hostem rukou.

„Mimochodem...“ Poirot zastavil Taniose, zrovna když bral za kliku.

„Ano?“

„Předepsal jste někdy své paní chloral?“

Tanios udělal polekaný pohyb.

„Já — ne. Tedy mohl jsem ho předepsat, ale v poslední době ne. Zdá se, že si vytvořila averzi k jakýmkoli pilulkám na spaní.“

„Ach! Pravděpodobně proto, že vám nedůvěřuje?“

„Pane Poirote!“

Tanios se rozzlobeně vrátil ode dveří.

„Byla by to součást její choroby,“ řekl Poirot pohotově.

„Ano, ano, samozřejmě.“

„Nedůvěřuje pravděpodobně ničemu, co jí dáte jíst nebo pít. Možná vás podezírá, že ji chcete otrávit?“

„Ach bože, pane Poirote, máte naprostou pravdu. Takže vy takové případy znáte?“

„Při mém povolání na ně člověk přirozeně narazí. Ale nezdržujte se. Možná na vás žena už čeká v hotelu.“

„Pravda. Doufám, že ano. Dělán si opravdu velké starosti.“

Pospíšil si ke dveřím a odešel.

Poirot okamžitě přistoupil k telefonu. Rychle vyhledal číslo v telefonním seznamu a požádal ústřednu o spojení.

„Aló — aló — je to hotel Durham? Můžete mi říct, jestli je tam paní Taniosová? Cože? TANIOSOVÁ. Ano, přesně tak. Ano? Ano? Ach, aha.“

Položil sluchátko na vidlici.

„Paní Taniosová dnes brzy ráno odešla z hotelu. Vrátila se v jedenáct, čekala v taxíku, dokud jí nesbalili zavazadlo, a pak i s ním odjela.“

„Ví Tanios, že si vzala zavazadla?“

„Myslím, že ještě ne.“

„Kam odjela?“

„Těžko říct.“

„Myslíte, že se vrátí ještě jednou sem?“

„Možná, to se nedá odhadnout.“

„Třeba pošle vzkaz.“

„Třeba.“

„Co můžeme dělat?“

Poirot potřásl hlavou. Vypadal ustaraně a sklíčeně. V tuto chvíli nic. V rychlosti poobědváme a pak navštívíme Terezu Arundellovou.“

„Myslíte, že na těch schodech stála *ona*?“

„Těžko říct. Jednu věc ale vím jistě — slečna Lawsonová jí nemohla vidět do obličeje. Viděla vysokou postavu v tmavém županu, to je všechno.“

„A tu brož.“

„Milý příteli. Brož není součástí anatomie člověka! Dá se sundat, ztratit, půjčit, nebo dokonce ukrást!“

„Jinými slovy nechcete uvěřit, že je Tereza Arundellová vinna.“

„Chci slyšet, co nám k tomu může říct.“

„A když se tu znovu objeví paní Taniosová?“

„To zařídím.“

George nám přinesl omelety.

„Poslyš, Georgi,“ řekl Poirot. Jestli se ta dáma vrátí, požádáš ji, aby počkala. Kdyby sem v té době přišel doktor Tanios, v žádném případě ho nepustíš dovnitř. Když se zeptá, jestli je tu jeho žena, řekneš, že ne. Rozumíš?“

„Jistě, sire.“

Poirot se vrhl na omeletu.

„Tahle záležitost se komplikuje,“ řekl. „Musíme postupovat velice opatrně. Jinak vrah udeří znovu.“

„Kdyby to udělal, mohl byste ho přistihnout.“

„To je docela možné, ale dávám přednost životu nevinného člověka před usvědčením vinného. Musíme jednat velice, velice opatrně.“

DVACÁTÁ ČTVRTÁ KAPITOLA

Tereza prý na schodech nebyla

Terezu Arundellovou jsme zastihli na odchodu.

Vypadala velice atraktivně. Na hlavě měla výstřední malý klobouček, který si elegantně nasadila přes jedno oko. V tu chvíli mě pobavila vzpomínka na včerejší klobouček paní Taniosové. Byla to levná napodobenina právě takovéhoho klobouku a paní Taniosová ho nosila — podle George — vzadu na hlavě místo přes pravé oko. Uvědomil jsem si, jak si ho stále posouvala čím dál víc dozadu a jak jí z něj vykukovaly neupravené vlasy.

„Mohl bych vás na chvíličku zdržet, mademoiselle, nebo příliš pospícháte?“ zeptal se Poirot zdvořile.

Tereza se zasmála.

„Ach, to nevádí. Já stejně všude chodím o tři čtvrtě hodiny později. Klidně to může být i hodina.“

Uvedla nás do obývacího pokoje. K mému překvapení se od stolku u okna zvedl doktor Donaldson.

„Ty už ses s panem Poirotem setkal, vid', Rexi?“

„Viděli jsme se v Market Basing,“ řekl Donaldson odměřeně.

„Pokud vím, tak jste tam předstíral, že chcete napsat životopis mého dědečka — pijana,“ řekla Tereza. „Rexi, miláčku, nechal bys nás o samotě?“

„Promiň, Terezo, ale domnívám se, že by bylo rozhodně vhodné, abych byl vašemu rozhovoru přítomný.“

Tereza s Donaldsonem svedli krátký souboj očima. Ona poroučela, on odolával. V Terezině pohledu se na okamžik zlobně zablýsklo.

„No dobře, tak si zůstaň. Čert tě vem!“

Doktora Donaldsona se to nijak nedotklo.

Znovu se usadil do křesílka u okna a odložil knihu na opěradlo. Všiml jsem si, že četl o podvěsku mozkovém.

Tereza se posadila na svou oblíbenou nízkou stoličku a netrpělivě se zadívala na Poirota.

„Takže jste mluvil s Purvisem? Co jste se dozvěděl?“

„Nabízejí se... jisté možnosti, mademoiselle,“ řekl Poirot vyhýbavě.

Tereza se na něj zamyšleně podívala. Pak vyslala letmý pohled směrem k doktorovi. Předpokládám, že jím chtěla Poirota varovat.

„Ale myslím,“ pokračoval Poirot, „že bude lepší, když vám podám zprávu později, až moje záměry nabudou určitější podoby.“

Tereziny rty se mírně prohnuly v nenápadném úsměvu.

„Přijel jsem dneska z Market Basing,“ pokračoval Poirot, „kde jsem mluvil se slečnou Lawsonovou. Povězte mi, mademoiselle, jestli jste v noci 13. dubna (bylo to Velikonoční pondělí — bankovní svátek) klečela na schodech v době, kdy si šli všichni v domě lehout.“

„Drahý pane Poirote, co je to za nesmyslnou otázku? Proč bych něco takového měla dělat?“

„Otázka nezní *proč*, mademoiselle, ale *jestli* ano nebo ne.“

„To tedy rozhodně nevím, ale považuji to za velice nepravděpodobné.“

„Pochopte prosím, proč se ptám: slečna Lawsonová tvrdí, že *ano*.“

Tereza pokrčila svými přitažlivými rameny. „Záleží na tom?“

„Velice na tom záleží.“

Upřeně se na něj zadívala. Poirot se zase velmi přívetivě díval na ni.

„To je praštěný!“

„*Pardon?*“

„Naprosto praštěný!“ řekla Tereza. „Nezdá se ti, Rexi?“

Doktor Donaldson si odkašlal.

„Promiňte, pane Poirote, ale kam tou otázkou směřujete?“

Můj přítel rozpřáhl ruce.

„Je to velmi jednoduché! Někdo zatloukl do příhodného místa nad schodištěm hřebík. Potom ho natřel lakem, aby splynul s ostěním.“

„Nějaký nový druh magie?“ zeptala se Tereza.

„Ne, mademoiselle, něco mnohem prostšího a jednoduššího. Následující noc, v úterý, ten člověk napnul mezi hřebík a zábradlí

tenký provázek, o který slečna Arundellová zakopla, když vyšla ze své ložnice, a spadla po hlavě dolů.“

Tereza se zprudka nadechla.

„Uklouzla po Bobově míčku!“

„*Pardon*, ale neuklouzla.“

Nastalo ticho. Po chvíli ho přerušil doktor Donaldson.

„Promiňte, ale máte nějaký důkaz, který by potvrdzoval vaše prohlášení?“ zeptal se tiše a zřetelně.

„Důkazem je hřebík, dopis slečny Arundellové a oči slečny Lawsonové.“

Tereza se zatím vzpamatovala.

„A Lawsonová tvrdí, že jsem to udělala *já*, ano?“

Poirot místo odpovědi jen krátce přikývl.

„To je lež! Nemám s tím nic společného!“

„Klečela jste na schodech z úplně jiného důvodu?“

„Neklečela jsem tam vůbec!“

„Dejte si pozor, mademoiselle.“

„Nebyla jsem tam! Nevyšla jsem ze své ložnice ani jednu noc po celou dobu, co jsem tam byla.“

„Slečna Lawsonová vás poznala.“

„Nejspíš viděla Bellu nebo některou služebnou.“

„Říká, že jste to byla vy.“

„Je to zatracená lhářka!“

„Poznala váš župan a brož, kterou jste měla připnutou.“

„Brož — jakou brož?“

„Brož s vašimi iniciálami.“

„Ach, tuhle! To je ale lhářka prolhaná!“

„Stále popíráte, že jste to byla vy, koho na schodech viděla?“

„Když bude moje slovo proti jejímu?“

„Vy jste přece lepší lhářka než ona, ne?“

„To je nejspíš pravda,“ řekla Tereza chladně, „ale v tomhle případě mluvím pravdu. Nechystala jsem žádnou past, nemodlila jsem se, nesbírala jsem žádnou zlatou nebo stříbrnou minci... prostě jsem na těch schodech vůbec nebyla!“

„Máte tu brož, o které byla řeč?“

„Asi ano. Chcete ji vidět?“

„Prosím vás, mademoiselle.“

Tereza vstala a odešla vedle. Nastalo trapné ticho. Připadalo mi, že se doktor Donaldson dívá na Poirota, jako by pozoroval nějaký anatomický vzorek.

Tereza se vrátila.

„Tady je.“

Skoro ten šperk Poirotovi hodila. Byla to velká a dost nápadná brož z chrómu nebo z nerezů. Měla tvar kruhu s velkými písmeny T.A. uprostřed. Musel jsem uznat, že byla tak velká a nápadná, že ji slečna Lawsonová mohla ve svém zrcadle vidět.

„Už ji vůbec nenosím. Omrzela se mi,“ řekla Tereza. „Je jich plný Londýn. Každá služtička ji má.“

„Ale když jste ji kupovala, nebyla levná, vidíte?“

„Samozřejmě že ne. Ze začátku to bylo poměrně luxusní zboží.“

„Kdy to bylo?“

„Myslím, že minulé Vánoce. Ano, tak nějak.“

„Pujčila jste ji někdy někomu?“

„Ne.“

„Měla jste ji s sebou v Littlegreenu?“

„Asi ano. Ano, měla. Pamatuju si to.“

„Nenechala jste ji někde položenou? Nemohl ji mít v době, kdy jste tam byla, v rukou někdo jiný?“

„Ne, nemohl. Vzpomínám si, že jsem ji měla připíchnutou na zeleném svetru. A ten jsem nosila každý den.“

„A v noci?“

„Pořád byla na svetru.“

„A svetr?“

„Ach, bože, svetr ležel přes židli!“

„Jste si jistá, že si ji nikdo nevzal a nevrátil ji druhý den zpátky?“

„No, jestli chcete, tak u soudu řeknu, že ano — jestli vám to připadá jako ta nejlepší lež! Jinak jsem si ale *dost jistá*, že k ničemu takovému nedošlo! Je to hezký nápad, že se za mě někdo vydával, ale myslím, že to není pravda.“

Poirot se zamračil. Pak vstal, pečlivě si brož připnul na klopou svého saka a šel k toaletnímu stolku, který stál u protější stěny poko-

je. Zůstal stát před zrcadlem a pak o kousek couvl, aby se podíval s odstupem.

Potom zavrčel.

„Hmmm, jsem to ale idiot! Vždyť je to jasné!“

Vrátil se a s úklonou podal Tereze brož.

„Máte pravdu, mademoiselle, brož neopustila váš svetr! Byl jsem neodpustitelně nechápavý.“

„Miluju skromnost,“ řekla Tereza a nedbale brož zapnula.

Vzhlédla a oslovila návštěvníky.

„Ještě něco? Měla bych už jít.“

„Nic, co by se nedalo prodiskutovat později.“

Tereza vyrazila ke dveřím. Poirot tišším hlasem dodal:

„Pravda, ještě je tu otázka exhumace...“

Tereza se okamžitě zastavila. Brož jí vypadla z ruky na podlahu.

„Cože?“

„Tělo slečny Emily Arundellové bude možná exhumováno,“ řekl Poirot zřetelně.

Tereza stála, ani se nehnula, pevně svírala propletené prsty.

„To je vaše práce?“ zeptala tichým zlostným tónem. Něco takového se nemůže udělat bez žádosti podepsané rodinou!“

„Mýlíte se, mademoiselle, k exhumaci může dojít na základě příkazu ministerstva vnitra.“

„Bože!“

Tereza začala rychle přecházet sem a tam.

„Nerozčiluj se, Terezo, není k tomu opravdu žádný důvod. Pro nezasvěcené je to možná nepříjemná představa, ale...“ řekl tiše Donaldson.

„Nemluv hlouposti, Rexi,“ přerušila ho Tereza.

„Zneklidňuje vás to, mademoiselle?“ zeptal se Poirot.

„Samozřejmě že ano! Není to slušné. Chudák teta Emily. Proč by měla být u všech všudy exhumovaná?“

„Předpokládám,“ vložil se do rozhovoru Donaldson, „že existují nějaké pochybnosti o příčině smrti, nemám pravdu?“ Podíval se távavě na Poirota. „Musím přiznat, že mě to překvapuje. Myslím, že slečna Arundellová zemřela přirozenou smrtí v důsledku dlouhotrvajícího onemocnění.“

„Jednou jsi mi vyprávěl něco o králících a játrech,“ řekla Tereza. „Zapomněla jsem, jak to přesně bylo, ale infikuješ králíka krví člověka, který má chronický úbytek jater a pak krev toho králíka píchneš jinému králíkovi a potom krev toho druhého králíka píchneš člověku a ten člověk onemocní chronickým úbytkem jater. Tak nějak to bylo, vid’?“

„Jenom jsem tím ilustroval sérovou terapii,“ řekl Donaldson trpělivě.

„Skoda že je v tom povídání tolik králíků!“ řekla Tereza a nezodpovědně se zasmála. „My králíky nechováme.“ Pak se obrátila na Poirota a změnila tón.

„Pane Poirote, myslíte to *vážně*?“

„Ano, jistě, ale existuje způsob, jak se této eventualitě vyhnout, mademoiselle.“

„Tak se jí vyhněte!“ přešla téměř do šepotu. Mluvila důrazně a naléhavě. „Vyhněte se jí *za každou cenu*!“

Poirot vstal.

„To jsou vaše pokyny?“ zeptal se formálním tónem.

„To jsou moje pokyny.“

„Ale Terezo...“ přerušil ji Donaldson.

Otočila se na patě.

„Bud’ zticha! Byla to *moje* teta, nebo snad ne? Proč by měl někdo *moji* tetu vykopávat? Neumíš si představit, co budou psát noviny? Jaké paragrafy uvedou? Co se bude šuškat a jak to všechno bude nepříjemné?“ Pak se zase rychle obrátila na Poirota.

„Musíte to zarazit! Dávám vám *carte blanche*. Dělejte, co chcete, ale *zabraňte tomu*!“

Poirot se formálně uklonil.

„Udělám, co bude v mých silách. *Au revoir, mademoiselle, au revoir, docteur.*“

„Ach, jděte už!“ křikla Tereza. „A vezměte si toho svatého Leonarda s sebou. Kéž bych vás dva nikdy nepotkala!“

Opustili jsme pokoj. Poirot tentokrát nepřiložil ucho schválně ke dveřím, ale otálel s odchodem — ano, otálel.

A ne nadarmo. Z pokoje se ozval jasný a vzdorovitý hlas Terezy.

„Nedívej se tak na mě, Rexi.“

A pak najednou dodala zlomeným hlasem: „Miláčku.“

Doktor Donaldson jako obvykle svou odpověď přesně zformuloval.

„Ten člověk znamená zlo.“ Mluvil velmi zřetelně.

Poirot se najednou zamračil. Protáhl mě vchodovými dveřmi.

„Pojďte, svatý Leonarde. *C'est drôle ça!*“

Mně osobně ten vtip připadal velice slaboduchý.

DVACÁTÁ PÁTÁ KAPITOLA

Sedím se zavřenýma očima

a přemýšlím

Ne, o tom není pochyb, říkal jsem si, když jsem pospíchal za Poirotem. Slečna Arundellová byla zavražděna a Tereza to ví. Byla však tím zločincem ona, nebo existuje jiné vysvětlení?

Bála se — to bylo jasné. Ale bála se o sebe, nebo o někoho jiného? Mohl tím člověkem být onen tichý, puntičkářský mladý doktor, který se choval tak chladně a rezervovaně?

Nezemřela stará dáma na *naočkovanou* chorobu místo na chorobu přirozenou? Nepomohl jí někdo?

Všechno by do sebe zapadalo — Donaldson byl ambiciózní a navíc byl přesvědčený, že Tereza zdědí po smrti své tety její peníze. A dokonce byl večer před nehodou v Littlegreenu na večeři. Nechat pootevřené okno, vrátit se v noci do domu a napnout smrtící provázek by bylo směšně jednoduché. Ale hřebík? Kdy by ho zatloukl?

Ne, to musela udělat Tereza. Jeho milenka a komplic. Jestli to udělali tihle dva spolu, zdá se být celá kauza celkem jasná. V tom případě to byla pravděpodobně Tereza, kdo napnul provázek. *První* zločin — zločin, který nevyšel — byla *její* práce. Druhý zločin — ten úspěšný — byl Donaldsonův mistrovský kousek vědeckého typu.

Ano — všechno zapadalo.

Přesto tu stále ještě několik detailů nepasovalo. Proč Tereza vyrazila fakta o infikování lidí jaterní chorobou? Jako kdyby si neuvědomovala pravdu... Ale v tom případě — v hlavě mi narůstal zmatek. Přerušil jsem své úvahy otázkou:

„Kam jdeme, Poirote?“

„Zpátky do bytu. Možná tam najdeme paní Taniosovou.“

Moje myšlenky se okamžitě přepnuly na jiný kanál.

Paní Taniosová! Další záhada! Jestli jsou Tereza s Donaldsonem vinni, jakou roli v tom pak hraje paní Taniosová a její usměvavý

manžel? Co ta žena chtěla Poirotovi říct a proč jí v tom chtěl Tanios zabránit? Čeho se obával?

„Poirote,“ ozval jsem se zkroušeně, „jsem z toho celý zmatený. Přece v tom nejsou zapletení *všichni*, ne?“

„Vražda vykonaná spolkem? Rodinným spolkem? Ne, tentokrát ne. Je to práce jediného mozku. Nese jeho stopy. Psychologie případu je velice jasná.“

„Chcete říct, že to udělala buď Tereza, nebo Donaldson, ale *oba dva* ne? Přiměl ji snad, aby ten hřebík zatloukla z úplně jiného, nevinného důvodu?“

„Milý příteli, od chvíle, kdy jsem vyslechl vyprávění slečny Lawsonové, jsem si uvědomil, že existují tři možnosti. (1) Slečna Lawsonová mluví naprostou pravdu. (2) Slečna Lawsonová si historiku vymyslela a měla pro to své vlastní důvody. (3) Slečna Lawsonová své historce opravdu věří, ale její identifikace postavy na schodech se zakládá pouze na broži — a jak jsem vám již zdůraznil — brož se dá snadno sundat.“

„Ano, ale Tereza trvá na tom, že měla brož neustále při sobě.“

„A má naprostou pravdu. Přehlédl jsem jeden malý, ale výjimečně důležitý detail.“

„To se vám nepodobá,“ řekl jsem s vážně.

„*N'est ce pas?* Ale každý někdy klopýtne.“

„To je věkem!“

„Věk s tím nemá nic společného,“ poznamenal Poirot chladně.

„Tak jaký je ten výjimečně důležitý detail?“ zeptal jsem se, když jsme zahýbali k našemu vchodu.

„Ukážu vám ho.“

Právě jsme došli k bytu.

George nám otevřel. Po Poirotově dychtivé otázce jen zavrtěl hlavou.

„Ne, sire. Paní Taniosová nepřišla ani nezatelefonovala.“

Poirot šel do obývacího pokoje. Několik minut přecházel sem a tam. Potom zvedl telefonní sluchátko. Nejprve zavolal do hotelu Durham.

„Ano — ano, prosím vás. Ach, doktore Taniosi, tady je Hercule Poirot. Vrátila se vaše paní? Ach, nevrátila. Bože... Vzala si zavazadla, říkáte... A děti... Nemáte ponětí, kam odjela... Ano, ano, jistě... Ach, naprosto... Snad bych vám mohl poskytnout své profesionální služby. Mám v těchto záležitostech jisté zkušenosti.... Taková věc se dá zařídit zcela diskrétně... Ne, jistěže ne... Ano, samozřejmě, máte pravdu... Jistě — jistě. Budu respektovat vaše přání.“

Pak zamyšleně položil sluchátko na vidlici.

„Neví, kde je,“ řekl a díval se před sebe nepřítomným pohledem. „Myslím, že mluví pravdu. Z jeho hlasu bylo znát, že se opravdu o svoji ženu strachuje. Nechce jít na policii, což docela chápu. Ano, tomu rozumím. A odmítá i moji pomoc. To už tak pochopitelné není... Chce, aby se našla, ale nechce, abych ji našel já... Ano, rozhodně nechce, abych ji našel já... Věří, že to zvládne sám. Myslí si, že se nemůže skrývat moc dlouho, protože u sebe nemá dost peněz. A taky má s sebou děti. Ano, řekl bych, že bude schopen ji najít poměrně brzo. Ale já věřím, Hastingsi, že my budeme o něco rychlejší. Měli bychom být rychlejší.“

„Myslíte si, že je opravdu trochu praštěná?“ zeptal jsem se.

„Myslím, že je v krajně vypjatém nervovém stavu.“

„Ale ne zas takovém, aby musela být v blázinci, že?“

„To jistě ne.“

„Víte, Poirote, já tomu všemu moc nerozumím.“

„Promiňte, Hastingsi, že vám to říkám, ale vy tomu vůbec nerozumíte!“

„Je v tom tolik... vedlejších linií.“

„Vedlejší linie jsou přirozené. Oddělit vedlejší linie od hlavní je první úkol, který musí systematická mysl zvládnout.“

„Řekněte, Poirote, uvědomoval jste si po celou dobu, že je tu osm podezřelých a ne jen sedm?“

„Tento fakt jsem vzal v úvahu ve chvíli, kdy mi Tereza Arundellová řekla, že naposledy viděla doktora Donaldsona 14. dubna při večeři v Littlegreenu.“

„Jenom nechápu...“ zarazil jsem se.

„Co nechápete?“

„No, když Donaldson plánoval, že se zbaví slečny Arundellová vědeckým způsobem — očkováním — proč se namáhal s tak nemotorným zařízením, jakým je provázek natažený na schodišti?“

„*En vérité*, Hastingsi, někdy s vámi opravdu ztrácím trpělivost! Jedna metoda je čistě vědecká a vyžaduje odborné znalosti. Je to tak, nebo ne?“

„Je.“

„Druhá metoda je jednoduchá, dá se zvládnout podomácku — na koleně, jak se říká. Je to tak?“

„Přesně tak.“

„Tak přemýšlejte, Hastingsi — *přemýšlejte*. Udělejte si pohodlí, zavřete oči a zapojte malé šedé buňky mozkové.“

Poslechl jsem. Tedy opřel jsem se v křesle, zavřel oči a snažil se splnit i třetí část Poirotových pokynů. Výsledek se ale nedostavil, případ mi nebyl o nic jasnější.

Otevřel jsem oči a spatřil jsem, jak mě Poirot pozoruje vlídným pohledem zdravotní sestry, která má na starost nezletilou osobu.

„*Eh, bien?*“

Učinil jsem zoufalý pokus napodobit Poirota.

„Zdá se, že osoba, která nalíčila past s provázkem, není totožná s tou, která naplánovala vědeckou vraždu.“

„Přesně tak.“

„A pochybuji, že by člověk, který je zvyklý uvažovat složitým vědeckým způsobem, vymyslel něco tak dětinského, jako je ta nehoda na schodech — výsledek by byl příliš nahodilý.“

„Velice rozumné zdůvodnění.“

Poirotova poznámka mě povzbudila, a tak jsem pokračoval.

„A proto se zdá, že jediným logickým řešením je toto: každý z obou vražedných plánů vymyslel jiný člověk. Máme co do činění s vraždou, o kterou se pokoušeli dva různí lidé.“

„Musím připustit, že máte pravdu.“

„Tak vidíte.“

„A koho považujete za ty dva zlosyny?“

„Donaldsona a Terezu Arundellovou. Doktor je jasně zodpovědný za drahou, úspěšnou vraždu. Zároveň víme, že je Tereza

Arundellová zapletená do prvního pokusu o vraždu. Myslím, že je možné, že jednali nezávisle.“

„Vy tak rád říkáte ‚víme‘, Hastingsi. Bez ohledu na to, co víte vy, já nevím, že je Tereza do pokusu o vraždu zapletená.“

„Ale slečna Lawsonová říkala...“

„Co říkala slečna Lawsonová, je zkratka její pohled na věc. Nic víc.“

„Ale říkala přece...“

„Říkala — říkala... Vy pokaždé hned berete to, co lidé říkají, za prokázaný a přijatelný fakt. Ale poslyšte, *mon cher*, vzpomínáte si, jak jsem vám tehdy říkal, že se mi něco na výpovědi slečny Lawsonové nezdá?“

„Ano, pamatuju se. Ale nemohl jste tomu přijít na kloub.“

„A teď jsem to odhalil. Moment, hned vám ukážu, co jsem měl, já idiot, vidět hned.“

Přešel ke stolu, vytáhl zásuvku a vyndal z ní kus tvrdého papíru. Začal z něj něco vystříhovat a přitom mi naznačil, abych se nedíval, co dělá.

„Trpělivost, Hastingsi, za chvíličku přikročíme k pokusu.“

Poslušně jsem se díval jinam.

Poirot po chvíli spokojeně zamručel. Odložil nůžky, smetl ústřížky papíru do koše na odpadky a přešel zpátky ke mně.

„Teď se nedívejte. Připnu vám něco na klop saka, ale vy se pořád ještě nedívejte.“

Přítakal jsem. Poirot udělal, co chtěl, spokojeně si prohlédl výsledek, pomohl mi na nohy a vedl mě do vedlejší ložnice.

„Teď se na sebe podívejte do zrcadla, Hastingsi. Máte na sobě připíchnutou módní brož s vašimi iniciálami, vidíte? Jenom ta brož, *bien entendu*, není z chrómu ani z nerezů ani ze zlata ani z platiny, ale jen z obyčejného tvrdého papíru!“

Podíval jsem se na sebe a usmál jsem se. Poirot je neobyčejně zručný. Měl jsem připnutou velice zdařilou napodobeninu brože Terezy Arundellové — kruh vystřižený z papíru a uvnitř moje iniciály A.H.

„*Eh bien*, „ řekl Poirot. „Jste spokojený? Máte apartní brož se svými iniciálami, ne?“

„Velice slušivý model,“ pochválil jsem ho.

„Neleskne se sice a neodráží světlo, ale musíte uznat, že i přesto je ji celkem dobře vidět i na dost velkou vzdálenost, že?“

„O tom není pochyb.“

„No vidíte. Pochybnosti nejsou vaše silná stránka. Spíš vám vyhovuje prostá víra. A teď buďte, Hastingsi, tak laskav a sundejte si sako.“

Bylo mi to sice trochu divné, ale poslechl jsem. Poirot si sundal své vlastní sako a oblékl si moje. Trochu se přitom otočil.

„A teď se podívejte, jak sluší brož s vašimi iniciálami mně.“

Obrátil se ke mně. Chvilí jsem se na něj nechápavě díval. Pak jsem to uviděl.

„Jsem to ale neskutečný blázen! No samozřejmě. Je to H.A. a ne A.H.“

Poirot zářil. Usmíval se na mě a přitom mi vracel sako a oblékal si zase svoje.

„Přesně tak. A teď vidíte, co se mi na vyprávění slečny Lawsonové nezdálo, že? Tvrdila, že jasně viděla iniciály na broži slečny Arundellové. Jenže ona viděla Terezu v zrcadle. Takže pokud vůbec iniciály viděla, musela je vidět převráceně.“

„No, možná je viděla a uvědomila si, že jsou převrácené,“ namítl jsem.

„*Mon cher*, napadlo to snad vás? Vykřikl jste snad: ‚Oho, Poirote! Udělal jste chybu. To je H.A. a ne A.H.‘ Ne, nevykřikl. A to jste, pokud mohu říci, mnohem inteligentnější než slečna Lawsonová. Neříkejte mi, že ta zmatená osoba se probudila a ještě v polospánku si uvědomila, že A.T. je vlastně T.A. Ne, to ani trochu neodpovídá mentalitě slečny Lawsonové.“

„Byla přesvědčená, že to má být Tereza,“ řekl jsem pomalu.

„Přihořívá, milý příteli. Vzpomínáte si, jak jsem jí naznačil, že vlastně nemohla dost dobře vidět tomu člověku na schodech do obličeje — a co ona na to?“

„Vzpomněla si na Terezinu brož a vůbec ji nenapadlo, jakou roli sehrálo zrcadlo. Její historka je tak vlastně založená na lži.“

V tu chvíli se pronikavě rozdrnčel telefon. Poirot šel k němu.

Pronesl jen pár nezávazných slov.

„Ano? Ano... samozřejmě. Ano, hodí se mi to. Myslím, že odpoledne. Ano, ve dvě hodiny to bude vynikající.“

Položil sluchátko a s úsměvem se ke mně vrátil.

„Doktor Donaldson touží po rozhovoru. Přejde sem zítra odpoledne ve dvě hodiny. Děláme pokroky, *mon ami*, děláme pokroky.“

DVACÁTÁ ŠESTÁ KAPITOLA

Paní Taniosová nechce mluvit

Když jsem nazítří ráno po snídani přišel do kanceláře, zastihl jsem Poirota, jak píše u pracovního stolu.

Zvedl ruku na pozdrav a pokračoval v psaní. Za chvilku shrnul archy papíru, vložil je do obálky a pečlivě ji zalepil.

„Tak copak děláte, starý brachu,“ optal jsem se bodře. „Sepisujete zprávu o vraždě, abyste ji uložil na bezpečném místě pro případ, že by vás někdo během dneška odkrágloval?“

„Víte, Hastingsi, že nejste tak daleko od pravdy, jak si myslíte?“
Mluvil vážně.

„Může nás littlegreenský vrah opravdu ohrozit?“

„Každý vrah je nebezpečný,“ řekl Poirot vážným tónem. „Udivuje mě, jak často se tato skutečnost přehlíží.“

„Nějaké nové zprávy?“

„Volal doktor Tanios.“

„Pořád ještě neví, kde je jeho žena?“

„Ne.“

„Pak je to v pořádku.“

„Kdo ví.“

„Hrome, Poirote, nemyslíte si snad, že ji někdo odkrouhnul?“

Poirot pochybovačně zavrtěl hlavou.

„Musím přiznat, že bych rád věděl, kde je,“ zamumlal Poirot.

„Však ona se objeví,“ uklidňoval jsem ho.

„Váš radostný optimismus mě vždycky potěší, Hastingsi!“

„Bože, Poirote, přece si nemyslíte, že ji najdeme po kouskách nebo zatlučenou v rakvi!“

„Obavy doktora Taniose se mi zdály poněkud přehnané — ale dost už o tom. Nejprve musíme vyslechnout slečnu Lawsonovou.“

„Chcete ji upozornit na omyl, kterého se dopustila s broží?“

„Jistěže ne. Ten drobný detail si nechám v rukávě, dokud nenastane ta nejvhodnější chvíle.“

„Tak co jí chcete říct?“

„To v pravý okamžik poznáte, *mon ami*.“

„Předpokládám, že další lži.“

„Vy jste někdy opravdu nepříjemný, Hastingsi. Takhle by si o mně každý řekl, že snad rád lžu.“

„Já myslím, že celkem ano. Vlastně jsem si tím jistý.“

„Po pravdě řečeno si občas musím poblahopřát ke své vynalézavosti,“ přiznal se Poirot naivně.

Vyprskl jsem smíchy. Nemohl jsem si pomoci. Poirot se na mě vyčítavě podíval a pak jsme vyrazili směr Clanroyden Mansions.

Byli jsme uvedeni do stejně přeplněného obývacího pokoje jako při předchozí návštěvě. Slečna Lawsonová za chvilku přispěchala a působila ještě nesoustředěnějším dojmem než obvykle.

„Ach, drahý pane Poirote, dobré ráno. Takový shon — mám trochu neuklízeno, ale je to tu všechno páté přes deváté od chvíle, co Bella dneska ráno přijela...“

„Co říkáte? Bella?“

„Ano, Bella Taniosová. Objevila se před půl hodinou — a *děti* taky — úplně vyčerpaná — chuděrka malá! Já vážně nevím, co mám dělat. Víte, ona opustila svého manžela.“

„Opustila?“

„Tak to říká. Nepochybuji samozřejmě o tom, že ho opustila *oprávněně*, chuděra malá.“

„Svěřila se vám?“

No, to přesně ne. Ona vlastně vůbec nemluví. Jen pořád opakuje, že ho opustila a nic ji nepřinutí, aby se k němu vrátila!“

„Je to velice závažný krok, že?“

„Samozřejmě že je! No, kdyby to byl Angličan, radila bych jí..., ale on není Angličan... A ona vypadá tak divně, chuděra malá... tak... tak *vyděšeně*. Co jí mohl udělat? Jsem přesvědčená, že Turkové mohou být někdy velice krutí.“

„Doktor Tanios je Řek.“

„Ano, jistě, vlastně je to naopak — chci říct, že je většinou Turkové zmasakrují — nebo jsou to Arménci? Každopádně na to nechci ani pomyslet. Domnívám se, že není *povinna* se k němu vrátit, co říkáte, pane Poirote? No, ona stejně tvrdí, že se nevrátí... Dokonce ani nechce, aby věděl, že je u mě.“

„Je to tak zlé?“

„Jino, a taky jde o ty *děti*, že? Ona se tak bojí, aby je neodvezl zpátky do Smyrny. Chuděra malá, je opravdu v hrozném stavu. Nemá ani žádné peníze, víte — vůbec žádné peníze. Neví, kam jít a co má dělat. Chce si zkusit najít práci a vydělat si něco, ale, pane Poirote, to není tak snadné, jak se zdá, že? Já o tom něco vím. Vždyť ona ani nemá žádnou *kvalifikaci*.“

„Kdy opustila svého manžela?“

„Včera. Noc strávila v hotýlku nedaleko Paddingtonu. Přijela ke mně, protože nevěděla, ke komu jinému by mohla jít, chuděra malá.“

„A vy jí chcete pomoci? To je od vás moc pěkné.“

„No, tedy, pane Poirote, já opravdu cítím, že je to moje *povinnost*. Ale je to všechno samozřejmě velice těžké. Tohle je malý byt a není tu dost místa — a vůbec.“

„Nemohla byste ji poslat do Littlegreenu?“

„Asi ano, ale — její manžel by ji tam mohl najít. Momentálně jsem jí zařídila pár místností v hotelu Wellington na Queen's Road. Je tam ubytovaná pod jménem Petersová.“

„Aha,“ řekl Poirot.

Po chvíli mlčení řekl:

„Rád bych s paní Taniosovou mluvil. Včera se stavovala v mém bytě, ale já jsem tam právě nebyl, víte?“

„Ach, opravdu? Nezmínila se mi o tom. Mám ji zavolat?“

„Kdybyste byla tak laskavá.“

Slečna Lawsonová si pospíšila z místnosti. Slyšeli jsme ji až dovnitř.

„Bello — Bello, miláčku, přišla byste prosím vás sem? Je tu pan Poirot.“

Neslyšeli jsme odpověď paní Taniosové, ale za pár minut přišla za námi.

Její vzhled mě skutečně šokoval. Měla temné kruhy pod očima, z tváře jí zmizela veškerá barva, ale hlavně byla strašlivě vyděšená. Neustále se něčeho lekala a pořád poslouchala, kde se co šustne.

Poirot ji přivítal nanejvýš uklidňujícím způsobem. Vyšel jí na-proti, potřásl si s ní rukou, přisunul jí židli a podal polštářek. Choval se k té bledé vyplašené ženě, jako by to byla královna.

„A teď si, madam, pohovoříme. Dozvěděl jsem se, že jste se včera u mě zastavila.“

Paní Taniosová kývla.

„Velice lituji, že jsem nebyl zrovna doma.“

„Ano — ano, kéž byste tam býval byl.“

„Chtěla jste mi něco říct?“

„Ano, já — já jsem chtěla...“

„*Eh bien*, prosím, jsem vám k službám.“

Paní Taniosová neodpověděla. Seděla, nehýbala se, jen stále dokola otáčela prstýnkem na prstě.

„Prosím, madam.“

Pomalů, skoro váhavě zavrtěla hlavou.

„Ne, netroufám si,“ řekla nakonec.

„Vy si *netroufáte*, madam?“

Ne. Já — kdyby se to dověděl... Něco by se mi stalo!“

„Ale jděte, madam, to je absurdní.“ Ach, to není absurdní — vůbec to není absurdní. Vy ho neznáte...“

„Myslíte vašeho manžela, madam?“

„Ano, samozřejmě.“

Poirot chvíli mlčel a potom řekl:

„Váš manžel za mnou včera byl, madam.“

Paní Taniosová se viditelně polekala.

„Ach, bože! To snad ne! Neřekl jste mu... ne, určitě jste mu to neřekl! Nemohl jste mu to říct. Nevěděl jste, kde jsem. Řekl — řekl o mně, že jsem se *zbláznila*?“

Poirot volil slova opatrně.

„Řekl, že jste — velice nervózní.“

Paní Taniosovou však nepřesvědčil.

„Ne, řekl, že jsem se zbláznila — nebo že se zblázním! Chce mě nechat zavřít, abych to nikomu nemohla říct.“

„Abyste nikomu nemohla říct — co?“

Žena jen zavrtěla hlavou. Pořád si nervózně proplétala prsty a mumlala:

„Mám strach...“

„Ale madam, jakmile to řeknete *mně* — jste v *bezpečí*! Tajemství bude prozrazeno! Ten fakt samotný vás automaticky chrání.“

Paní Taniosová však neodpověděla. Neustále točila prstenem kolem dokola.

„Jistě si to sama uvědomujete,“ řekl Poirot.

Paní Taniosová se zajíkla.

„Ale jak mám vědět... Ach, bože, to je strašné. On působí tak *důvěryhodně*! A je doktor! Lidi budou věřit jemu, ne mně. Víím, že budou. Já bych mu sama věřila. Mně nikdo neuvěří. Jak by mohl?“

„Nedáte mi ani šanci, abych vám mohl uvěřit?“

Ztrápeně se na něj podívala.

„Jak si můžu být jistá? Třeba jste na jeho straně.“

„Nejsem na ničí straně, madam. Jsem vždycky na straně pravdy.“

„Já nevím,“ hlesla paní Taniosová bezradně. „Ach, já nevím.“

Pak se klopotně rozpovídala, zabíhala do šíře, přeskakovala z jednoho na druhé.

„Bylo to... bylo to tak strašné — trvalo to celé roky. Viděla jsem, jak se to všechno pořád opakuje. Nemohla jsem nic říct, nic dělat... Byly tu děti. Jako nekonečná noční můra. A teď tohle... Ale já se nevrátím. A děti mu nenechám! Půjdu někam, kde mě nenajde. Minnie Lawsonová mi pomůže. Byla na mě tak hodná — tak strašně hodná. Nikdo by nebyl hodnější.“ Zarazila se a vrhla rychlý pohled na Poirota.

„Co o mně říkal? Říkal, že mám halucinace?“

„Říkal, madam, že jste se — že se vaše chování vůči němu změnilo.“

Kývla.

„A řekl, že mám halucinace. *Řekl* to, vidíte?“

„Ano, madam, upřímně řečeno — ano.“

„Tak vidíte. A přesně tak budu vypadat. A nemám proti němu žádný důkaz — žádný opravdový důkaz.“

Poirot se zaklonil a opřel se o opěradlo. Za chvíli znovu promluvil, ale tentokrát úplně jiným tónem.

Mluvil věcně, jako by probíral nějakou obchodní záležitost. City šly stranou.

„Podezíráte svého manžela, že zabil slečnu Emily Arundellovou?“

Odpověď přišla rychle — byla to okamžitá reakce.

„Nepodezírám ho — já to vím.“

„Pak musíte promluvit, madam. Je to vaše povinnost.“

„Ach, ale to není jednoduché — to vůbec není jednoduché.“

„Jak ji zabil?“

„Nevím přesně — ale určitě ji zabil.“

„Ale nevíte, jakou metodu použil?“

„Ne — bylo to něco... co udělal tu poslední neděli.“

„Tu neděli, kdy ji navštívil?“

„Ano.“

„Ale vy nevíte, co to bylo, ano?“

„Nevím.“

„Promiňte, madam, ale jak si potom můžete být tak jistá?“

„Protože on...“ zarazila se a pak pomalu dodala: „Protože *jsem* si jistá!“

„*Promiňte*, madam, ale vy něco zatajujete. Něco jste mi neřekla.“

„Ano.“

„Tak prosím.“

Bella Taniosová náhle vstala.

„Ne. Ne. Nemůžu to udělat. Jsou tu děti. Je to jejich otec. Nemůžu. Prostě nemůžu...“

„Ale madam...“

„Říkám vám, že nemůžu.“

Bella Taniosová teď už skoro křičela. Otevřely se dveře a do místnosti vešla slečna Lawsonová. Bylo vidět, že celou záležitost prožívá přímo s potěšením. Hlavu naklonila k jedné straně, aby vyjádřila svou účast.

„Mohu vstoupit? Už jste si popovídali? Bello, drahoušku, nemyslíte, že byste si teď měla dát trochu čaje nebo polévky, anebo rovnou stopičku brandy?“

Paní Taniosová zavrtěla hlavou.

„Je mi dobře.“ Chabě se usmála. „Musím se vrátit za dětmi. Řekla jsem jim, aby vybalily.“

„Zlatouškové,“ řekla slečna Lawsonová. „Mám tak ráda děti.“

Paní Taniosová se k ní najednou obrátila.

„Vůbec nevím, co bych si bez vás počala. Vy jste — vy jste tak užasně hodná.“

„Ale, ale, miláčku, neplakejte. Všechno bude v pořádku. Zajdeme k mému právníkovi — je to moc milý člověk, takový chápavý — poradí vám nejlepší způsob, jak se rozvést. Dneska to není žádná věda, vidíte? Každý říká, jak je to jednoduché. Ach, miláčku, někdo zvoní. Kdopak to asi je?“

Rychle vyběhla z místnosti. Z haly k nám zazněl tlumený hovor. Slečna Lawsonová se vrátila. Vešla po špičkách a opatrně za sebou zavřela. Mluvila šeptem a přehnaně posunkovala.

„Ach, Bello, drahoušku, to je váš manžel. Já... já nevím...“

Paní Taniosová vyskočila a rázem byla u dveří na druhé straně místnosti. Slečna Lawsonová energicky přikyvovala.

„Ano, ano, drahoušku, běžte tam, a až ho uvedu dovnitř, budete moct vyklouznout ven.“

Paní Taniosová zašeptala:

„Neříkejte, že jsem tu byla. Neříkejte mu, že jste mě viděla.“

„Ne, ne, samozřejmě že ne.“

Paní Taniosová vyklouzla ze dveří. Já s Poirotem jsme ji rychle následovali. Octli jsme se v malé jídelně.

Poirot prošel místností ke dveřím do haly, pootevřel je a naslouchal. Pak nám dal znamení.

„Vzduch je čistý. Slečna Lawsonová ho zavedla do pokoje.“

Proplížili jsme se halou a vyšli vchodovými dveřmi na chodbu. Poirot je za sebou tichounce zavřel.

Paní Taniosová se rozběhla ze schodů. Klopýtala a chytala se zábradlí. Poirot jí podepřel předloktí.

„*Du calme — du calme*. Všechno je v pořádku.“

Došli jsme do vstupní haly.

„Pojďte se mnou,“ žadonila paní Taniosová úpěnlivě. Zdálo se, že snad omdlí.

„Ano, samozřejmě že půjdu,“ ujistil ji Poirot.

Přešli jsme ulici, zahrnuli za roh a octli jsme se na Queen's Road. Wellington byl malý nenápadný hotýlek, nebo spíš penzion.

Uvnitř paní Taniosová klesla na plyšovou pohovku. Držela si ruku na rozbušeném srdci.

Poirot ji konejšivě poplácával po rameni.

„To bylo o fous. Teď mě, madam, dobře poslouchajte.“

„Nic víc vám nemůžu říct, pane Poirote. Nebylo by to *správné*. Vy — vy víte, co si myslím — o čem jsem přesvědčená. Musíte — musíte se s tím spokojit.“

„Požádal jsem vás, abyste mě poslouchala, madam. Předpokládejme — a zatím jde pouze o domněnku — že *jsou mi fakta o tomto případu už známa*. Předpokládejme, že *jsem už odhadl*, co jste mi mohla říct — tím se mění situace, vidíte?“

Pochybovačně se na něj podívala bolestným, intenzivním pohledem.

„Ach, věřte mi, madam, že se vás nesnažím obalamutit, abyste mi řekla, co říct nechcete — ale situace by se změnila, vidíte?“

„Asi... asi ano.“

„Dobrá. Pak mi dovolte, abych řekl toto: *Já, Hercule Poirot, znám pravdu*. Nežádám vás, abyste mi věřila. Vezměte si tohle.“ Podal jí silnou obálku, kterou jsem ho viděl ráno zalepovat. „Obsahuje fakta. Přečtěte si je, a pokud vás uspokojí, zavolejte mi. Moje číslo je tam uvedeno.“

Paní Taniosová váhavě obálku přijala.

„A teď“, pokračoval Poirot rázně, „ještě něco. Musíte okamžitě opustit tento hotel.“

„Ale proč?“

„Ubytujete se v hotelu Coniston u Euston. Nikomu neříkejte, kam jedete.“

„Ale — ale slečna Lawsonová určitě manželovi neprozradí, kde jsem.“

„Myslíte, že ne?“

„Rozhodně ne — je na mojí straně.“

„Ano, ale manžel, madam, je velice chytrý člověk. Dostat informaci z dámy ve středních letech pro něj nebude nic těžkého. Je naprosto nezbytné — *nezbytné* — aby se váš manžel nedověděl, kde jste. Chápete to?“

Paní Taniosová jen přikývla.

Poirot jí podal list papíru.

„Tady je adresa. Sbalte se a odjeďte tam co nejdřív. Rozumíte mi?“

Přikývla.

„Rozumím.“

„Musíte myslet na děti, madam, ne na sebe. Svoje děti přece milujete.“

Udeřil na správnou strunu.

Paní Taniosové se vrátila do tváří zdravější barva. Zaklonila hlavu a opřela se. Teď už nevypadala jako vyděšená slípka, ale téměř jako hezká, pyšná žena.

„Takže domluveno,“ řekl Poirot.

Potřásl si s ní rukou a odešli jsme. Ne však daleko. Z bezpečí blízké kavárny jsme při šálku kávy pozorovali vchod do hotelu. Asi za pět minut jsme uviděli doktora Taniose, jak jde po ulici. Na hotel Wellington se ani nepodíval. Zamyšleně prošel kolem se skloněnou hlavou a zahrnul ke stanici podzemní dráhy.

Po dalších deseti minutách se objevila paní Taniosová s dětmi a se zavazadly. Nasedli do taxíku a odjeli.

„*Bien*, „ řekl Poirot a vstal s účtenkou v ruce. „Udělalí jsme, co jsme mohli. Zbytek je ve hvězdách.“

DVACÁTÁ SEDMÁ KAPITOLA

Návštěva doktora Donaldsona

Doktor Donaldson přišel přesně ve dvě hodiny. Jako vždycky působil velice klidným a pedantickým dojmem.

Osobnost doktora Donaldsona vzbuzovala moji zvědavost. Poněkud mě mátlá. Zpočátku jsem ho považoval za trochu nevýrazného mladého muže. Bylo mi divné, že může zaujmout Terezu — tak živou a podmanivou bytost. Ted jsem si ale začínal uvědomovat, že Donaldson rozhodně není bezvýznamný člověk. Pod pedantskou slupkou se skrývá silný charakter.

Po úvodních pozdravech se Donaldson ujal slova.

„K účelu mé návštěvy: pane Poirote, nerozumím zcela přesně tomu, jakou roli v celé záležitosti hrajete.“

Poirot zvolil obezřetný tón.

„Znáte mou profesi, že?“

„Zajisté. Dokonce jsem si dal tu práci a zjistil jsem si o vás podrobnosti.“

„Jste opatrný člověk, pane doktore.“

„Potřebuji mít ve faktech jasno,“ podotkl Donaldson suše.

„Myslíte vědecky!“

„Všechny zprávy o vás vyzněly stejně. Zdá se, že jste ve své profesi velice schopný člověk. Pověst také říká, že jste zásadový a čestný muž.“

„Příliš mi lichotíte,“ zamumlal Poirot.

„Proto si neumím vysvětlit, proč se touto záležitostí zabýváte.“

„A přesto je to tak jednoduché!“

„To těžko,“ namítl Donaldson. „Nejdřív jste se představil jako životopisec.“

„Omluvitelný podvod — není-liž pravda? Člověk nemůže hned všude hlásat, že je detektiv — i když jindy je to zase užitečné.“

„Pravděpodobně ano.“ Donaldson už zase mluvil tím svým strohým tónem. „Potom jste se ohlásil u slečny Terezy Arundellové s tím, že by se závěť její tety dala zrušit.“

Poirot pouze pokývl hlavou na souhlas.

„Což bylo samozřejmě směšné.“ Donaldson nasadil ostřejší tón. „Velice dobře jste věděl, že je ta závěť právoplatná a že se s tím nedá nic dělat.“

„Myslíte?“

„Nejsem žádný hlupák, pane Poirote...“

„Ne, pane Donaldsone, to rozhodně nejste.“

„Něco z práva znám — ne sice mnoho, ale stačí to. Ta závěť se nedá napadnout. Proč jste předstíral opak? Jistě pro to máte své vlastní důvody, které slečna Arundellová momentálně nezná.“

„Zdá se, že o reakcích slečny Arundellové leccos víte.“

Po obličeji mladého muže se mihl lehký úsměv.

„Vím toho o Tereze víc, než si myslí,“ řekl nečekaně. „Jsou s Charlesem přesvědčení o tom, že si vás najali na jakousi pochybnou akci, tím jsem si jist. Charles je naprosto nemorální člověk — je v tom téměř dokonalý. Tereza zdědila některé špatné vlastnosti a neměla valnou výchovu.“

„Mluvíte o své přítelkyni, jako byste popisoval pokusné morče.“

Donaldson se na něj podíval skrz cvikr.

„V žádném případě nezavírám oči před pravdou. Miluji Terezu Arundellovou a miluji ji takovou, jaká je, ne kvůli nějakým imaginárním hodnotám.“

„Uvědomujete si, že je vám Tereza Arundellová naprosto oddaná a že chce získat peníze hlavně proto, abyste mohl uspokojit své ambice?“

„Samozřejmě že si to uvědomuji. Už jsem vám řekl, že nejsem žádný hlupák. Rozhodně však nemám v úmyslu Tereze dovolit, aby se kvůli mně zapletla do nějakého pochybného podniku. Je svým způsobem pořád ještě dítě.“

O svou kariéru se docela dobře postarám sám. Neříkám, že by se mi nějaké podstatnější dědictví nehodilo. Velice bych je uvítal, ale znamenalo by pro mě pouze zkrácení cesty.“

„Vy svým schopnostem naprosto důvěřujete, že?“

„Možná to zní domýšlivě, ale ano,“ řekl Donaldson klidně.

„Pojďme tedy dál. Připouštím, že jsem získal důvěru slečny Arundellové malým trikem. Nechal jsem ji, aby si myslela, že jsem

za peníze ochotný být — do jisté míry — nečestný. Uvěřila tomu bez nejmenšího zaváhání.“

„Tereza je přesvědčená, že za peníze udělá kdokoli cokoli,“ řekl mladý doktor věčným tónem, jakým se oznamují samozřejmé pravdy.

„Správně. Zdá se, že to je její přístup k věci — a Charlesův také.“

„Charles by pravděpodobně skutečně pro peníze *udělal* cokoli!“

„Vidím, že o svém budoucím švagrovi nemáte nejmenší iluze.“

„Ne. Považuji ho za docela dobrý studijní materiál. Předpokládám u něj nějakou hluboce zakořeněnou neurózu — ale to jsou plané řeči. Vraťme se k našemu tématu. Položil jsem si otázku, *proč* jednáte tak, jak jednáte, a odpověď je jasná. Podezíráte Terezu nebo Charlese, že mají prsty ve smrti slečny Arundellové. Ne, neobtěžujte se s námitkami, prosím! Zmínka o exhumaci podle mě sloužila pouze k tomu, abyste viděl, jak na ni budou reagovat. Podnikl jste nějaké reálné kroky k tomu, aby vnitro vydalo příkaz k exhumaci?“

„Budu k vám upřímný — zatím ne.“

Donaldson přikývl.

„Myslel jsem si to. Předpokládám, že jste uvážil možnost, že by se potvrdila přirozená příčina smrti.“

„Ano — zvážil jsem tuto eventualitu.“

„Ale vy jste si jistý, vidíte?“

„Naprosto jistý. Když budete mít případ — dejme tomu — tuberkulózy, která vypadá jako tuberkulóza, chová se jako tuberkulóza a výsledky krve ukazují na tuberkulózu — *eh bien*, budete ji považovat za tuberkulózu, že?“

„Díváte se na to takhle? Tak na co vlastně ještě čekáte?“

„Čekám na konečný důkaz.“

Zazvonil telefon. Poirot mi naznačil, abych ho vzal. Poznal jsem hlas.

„To je kapitán Hastings? Tady Taniosová. Řekněte prosím panu Poirotovi, že má naprostou pravdu. Když za mnou zajde zítra v deset hodin ráno, dám mu, co chce.“

„Zítra v deset hodin?“

„Ano.“

„Dobře. Řeknu mu to.“

Poirot se na mě tázavě podíval. Přikývl jsem.

Obrátil se zase na Donaldsona. Mluvil teď věcným tónem a s větší jistotou.

„Dovolte, abych se vyjádřil jasně,“ řekl doktorovi. „Hodnotím tento případ jako vraždu. Vypadal jako vražda, měl všechny příznaky vraždy — a byla to vražda! O tom není nejmenších pochyb!“

„V čem tedy ty pochybnosti spočívají? Předpokládám, že tu nějaké přeci jen jsou.“

„Pochybnosti spočívají v identifikaci vraha — ale ani o tom už teď pochybnosti nemám!“

„Skutečně? Vy ho znáte?“

„Řeknu to takhle — rozhodující důkaz budu mít v ruce zítra.“

Doktor Donaldson ironicky pozvedl obočí.

„Ach,“ povzdechl si. „Do zítřka je, pane Poirote, někdy hodně daleko.“

„Právě naopak,“ řekl Poirot. „Pokaždé se přesvědčím, že zítřek následuje po dnešku s monotónní pravidelností.“

Donaldson se usmál a vstal.

„Obávám se, že jsem vás velice zdržel, pane Poirote.“

„Ale vůbec ne. Vždycky je dobré, když si lidé navzájem vyjasní názory.“

Doktor Donaldson se lehce uklonil a odešel.

DVACÁTÁ OSMÁ KAPITOLA

Další oběť

„Je to chytrý člověk,“ řekl Poirot zamyšleně.

„Občas je dost těžké odhadnout, kam míří.“

„Ano. Trochu jakoby nelidský. Ale přitom výjimečně vnímavý.“

„Ten telefon — volala paní Taniosová.“

„Pochopil jsem.“

Vyřídil jsem mu její vzkaz. Poirot přikývl.

„Dobrá. Všechno jde podle plánu. Ještě dvacet čtyři hodin, Hastingsi, a myslím, že budu přesně vědět, jak si stojíme.“

„Pořád ještě trochu tápu. Koho vlastně podezíráme?“

„Já vážně nemohu říct, koho podezíráte vy, Hastingsi! Nejspíš všechny — popořadě!“

„Někdy mám dojem, že mě moc rád dostáváte do téhle pozice!“

„Ne, ne, nemám ve zvyku bavit se tímto způsobem.“

„No, moc bych na to nesázel.“

Poirot zavrtěl hlavou, ale tak nějak nepřítomně. Zkoumavě jsem se na něj podíval.

„Děje se něco?“ zeptal jsem se.

„Když se případ blíží ke konci, bývám, milý příteli, vždycky trochu nervózní. Kdyby něco nevyšlo...“

„Mohlo by se stát, že něco nevyjde?“

„Myslím, že ne.“ Zmlkl a zamračil se. „Myslím, že jsem udělal všechna opatření, abych zabránil nepředvídaným okolnostem.“

„Pak bych navrhoval, abychom na chvíli zapomněli na zločiny a vyšli si do divadla.“

„*Ma foi*, Hastingsi, to je ale dobrý nápad!“

Prožili jsme velice příjemný večer, i když jsem udělal menší chybičku — vzal jsem Poirota na detektivní hru. Mohu tak poskytnout čtenářům jednu velice užitečnou radu. Neberte nikdy vojáka na hru z vojenského prostředí, námořníka na hru o moři, Skota na skotskou hru a detektiva na detektivku — a herce na jakoukoli hru! Octnete se totiž pod takovou sprchou kritických poznámek, že z toho

budete naprosto zdeptaní. Poirot nepromarnil jedinou příležitost, aby si nepostěžoval na chybnou psychologii postav, a detektiv, jehož práce prý postrádala řád a metodu, ho doháněl šílenství. Když jsme se v noci loučili, Poirot mi stále ještě vysvětloval, jak se dala celá záležitost odhalit a vyjasnit v polovině prvního aktu.

„V tom případě bychom se ale nemohli dívat na žádnou hru, Poirote,“ upozornil jsem ho.

Poirot musel uznat, že mám asi pravdu.

Nazítří ráno jsem pár minut po deváté vstoupil do jeho obývacího pokoje. Poirot seděl za jídelním stolem a jako obvykle rozřezával obálky došlé pošty.

Zazvonil telefon a já jsem ho zvedl.

Ozvala se žena, která ztěžka dýchala.

„Je to pan Poirot? Ach, to jste vy, kapitáne Hastingsi.“

Následovalo jakési zajíknutí a vzlyk.

„To je slečna Lawsonová?“ zeptal jsem se.

„Ano, ano, stalo se... stalo se něco příšerného!“

Sevřel jsem pevně sluchátko.

„Co se stalo?“

„Odešla z Wellingtonu, víte... myslím Bella... Zašla jsem tam včera odpoledne a řekli mi, že odjela. A neřekla mi ani slovo! To je *tak* divné! Jako kdyby měl pan Tanios nakonec snad *pravdu*! Mluvil o ní tak *pěkně* a byl tak *nešťastný* a teď to vypadá, že měl přece jen nejspíš pravdu.“

„Ale co se stalo, slečno Lawsonová? Jde jen o to, že paní Tani-
osová odešla z hotelu a nedala vám vědět, kam jde?“

„Ale ne, o to nejde! Ach, bože, to ne. Kdyby to bylo jen to, nic by se nestalo. I když si opravdu myslím, že to bylo dost divné, vidíte? A pan Tanios říkal, že se obává, že není tak úplně — tak *docela* — víte co. Říkal tomu stihomam.“

„Ano.“ (Zatracená ženská!) „Ale co se *stalo*?“

„Ach, bože — to je tak strašné. Zemřela ve spánku. Předávkovala se nějakými prášky na spaní. A ty *chudinky děti*! Všechno se zdá být tak příšerně *smutné*! Od té chvíle, co jsem se to dozvěděla, pořád jenom brečím.“

„Jak jste tu zprávu dostala? Povězte mi o tom.“

Koutkem oka jsem zahlédl, jak Poirot přestal otvírat dopisy. Poslouchal, co říkám. Nechtělo se mi přenechat mu moje místo. Kdybych to udělal, začala by slečna Lawsonová s největší pravděpodobností lamentovat zase od začátku.

„Zavolali mi. Z hotelu. Jmenuje se Coniston. Zdá se, že našli moji adresu v její kabelce. Ach, milý pane Poirote — chci říct kapitáne Hastingsi — *není to strašné*? Ty chudinky děti takhle zůstanou bez matky!“

„Moment, slečno Lawsonová,“ přerušil jsem ji. „Jste si jistá, že šlo o nehodu? Nemysleli, že je to sebevražda?“

„Ach, to je ale *hrozný* nápad, kapitáne Hastingsi! Ach, bože, já nevím... já vůbec nevím. Vy si myslíte, že by to mohla být...? To by bylo *hrozné*. Vypadala samozřejmě dost nešťastně. Ale to nemusela. Chci říct, že by neměla žádné potíže ohledně *peněz*. Hodlala jsem se s ní *rozdělit* — opravdu jsem to chtěla udělat. Drahá slečna Arundellová by si to jistě taky přála. Jsem si tím jistá! To je tak strašná myšlenka, když si člověk představí, že si sama vzala život — ale snad ne... Lidi z hotelu se domnívají, že to byla nehoda.“

„Co si vzala?“ zeptal jsem se.

„Ach, nějaké ty prášky na spaní. Veronal myslím. Ne, chloral. Ano, chloral. Ach, milý kapitáne Hastingsi, vy myslíte, že...“

Bez okolků jsem zavěsil. Otočil jsem se na Poirota.

„Paní Taniosová...“

Poirot zvedl ruku.

„Ano, ano, vím, co mi chcete říct. Je mrtvá, vidte?“

„Ano. Předávkovala se prášky na spaní. Chloral.“

Poirot vstal.

„Pojďme, Hastingsi, musíme tam. Hned.“

„Toho jste se včera večer bál? Když jste říkal, že býváte ke konci případu vždycky nervózní?“

„Ano. Bál jsem se další smrti.“

Poirot se tvářil vážně a strnule. Cestou do Euston jsme toho moc nenamluvili. Poirot jednou nebo dvakrát potřásl hlavou.

„Nemyslíte si, že...“ nadhodil jsem plaše. „Mohla to být náhoda?“

„Ne, Hastingsi — ne. Nebyla to náhoda.“

„Jak se proboha mohl dovědět, kam odjela?“

Poirot jen zavrtěl hlavou a mlčel.

Coniston vypadal dost nelákavě. Stál nedaleko stanice Euston. Poirot si s pomocí své navštívenky brzy probojoval cestu do kanceláře ředitele. Nedělalo mu problémy použít drsnějších způsobů.

Fakta byla celkem prostá.

Paní Petersová, jak si říkala, přijela s dětmi kolem půl jedné. V jednu hodinu poobědvali.

Ve čtyři hodiny přišel nějaký muž se vzkazem pro paní Petersovou. Vzkaz jí byl poslán nahoru. O pár minut později sešla dolů i s dětmi a s kufrem. Děti pak odjely i s mužem. Paní Petersová zašla do kanceláře a vysvětlila, že bude nakonec potřebovat jen jednu místnost.

Nevypadala nijak rozrušeně ani rozčileně, naopak, zdálo se, že je docela klidná a sebejistá. Povečeřela v půl osmé a brzy na to odešla nahoru do své ložnice.

Ráno ji pokojská našla mrtvou.

Přivolaný lékař prohlásil, že už je mrtvá několik hodin. Na nočním stolku u postele se našla prázdná sklenice. Nabízelo se celkem logické řešení, že si vzala prášky na spaní a omylem se předávkovala. Lékař řekl, že šlo o chloralhydrát a že to je dost problematický lék. Nic nenaznačovalo, že by šlo o sebevraždu. Žádný dopis na rozloučenou. Když prohledávali zavazadla, aby zjistili, koho by mohli uvědomit, našli jméno a adresu slečny Lawsonové. Telefonicky se s ní spojili.

Poirot se zeptal, jestli se nenašly nějaké papíry nebo dopisy. Například dopis od muže, který přišel pro děti.

Nenašly se vůbec žádné písemnosti, ale v krbu byla hromádka zuhelnatělého papíru.

Poirot zamyšleně přikývl.

Paní Petersová neměla podle personálu žádnou návštěvu a do její místnosti nikdo nevešel s výjimkou muže, který vyzvedl děti.

Vyptal jsem se dveřníka, jak ten muž vypadal, ale odpověděl mi velice povšechně. Střední postava — snad světlé vlasy — vojenské držení těla — těžko popsatelný vzhled. Ne, vousy rozhodně neměl, tím si byl dveřník jistý.

„Tanios to nebyl,“ zabručel jsem Poirotovi do ucha.

„Milý Hastingsi, vážně si myslíte, že by paní Taniosová poslušně předala děti svému manželovi bez jakýchkoli protestů? Po všem, co podnikla, aby je dostala z jeho dosahu? Ach, to jistě ne!“

„Tak kdo byl ten člověk?“

„Byl to očividně někdo, komu paní Taniosová důvěřovala, nebo ještě spíš někdo, koho poslala nějaká třetí osoba, které paní Taniosová důvěřovala.“

„Člověk střední postavy,“ dumal jsem.

„Rozhodně si nemusíte dělat starosti s tím, jak vypadal, Hastingsi. Jsem si jistý, že člověk, který pro děti přišel, nehrál v celé věci důležitou roli. Tu akci zorganizoval někdo v pozadí!“

„A vzkaz pocházel od té třetí osoby?“

„Ano.“

„Od někoho, komu paní Taniosová důvěřovala?“

„Pochopitelně.“

„A vzkaz je teď spálený?“

„Ano, dostala takový pokyn.“

„A co to resume případu, které jste jí dal?“

Poirot se tvářil výjimečně vážně.

„To je také spálené. Ale na tom nezáleží!“

„Ne?“

„Ne. Protože ho má v hlavě uložené Hercule Poirot.“

Vzal mě za paži.

„Pojďte, Hastingsi, půjdeme. Nebudeme se zabývat mrtvými, ale živými. S nimi teď musím jednat.“

DVACÁTÁ DEVÁTÁ KAPITOLA

Shrnutí případu v domě Littlegreen

Následující den se v jedenáct hodin dopoledne sešlo v domě Littlegreen sedm lidí.

Hercule Poirot stál u krbu.

Charles a Tereza seděli na pohovce, Charles na bočním opěradle s rukou položenou na Terezině rameni. Doktor Tanios seděl ve velkém ušáku. Měl červené oči a na rukáv saka si navlékl černou stužku.

Majitelka domu slečna Lawsonová seděla u jídelního stolu. I ona měla červené oči. Její účes byl ještě neupravenější než obvykle. Doktor Donaldson seděl přímo naproti Poirotovi. Z jeho tváře se nedalo nic vyčíst.

Přejížděl jsem pohledem z jednoho na druhého a moje zvědavost rostla.

Během své spolupráce s Poirotem jsem už asistoval při mnoha podobných událostech. Menší společnost lidí, všichni s maskou dobře vychovaných dam a džentlmenů. Mnohokrát jsem už Poirota viděl, jak z jedné té tváře ctnostnou masku stáhne a odhalí, co je pod ní — *tvář vraha!*

Ano, tak to nepochybně je. *Jeden z přítomných je vrah!* Ale kdo? Ani teď jsem si nebyl jistý, kdo to je.

Poirot si odkašlal — trochu pompézně, jak měl ve zvyku — a začal mluvit.

„Sešli jsme se zde, dámy a pánové, abychom prozkoumali smrt slečny Emily Arundellové, ke které došlo prvního května. Existují čtyři možnosti — zemřela přirozenou smrtí — zemřela následkem nehody — spáchala sebevraždu — a konečně ji mohla nějaká známá nebo neznámá osoba zabít.

V době smrti nebylo provedeno žádné vyšetřování, protože se mělo za to, že zemřela přirozenou smrtí, a doktor Grainger vydal v tom smyslu lékařskou zprávu.

Vznikne-li podezření ohledně příčiny smrti po pohřbu, dojde obvykle k exhumaci dotyčného těla. Z jistých důvodů jsem tuto proceduru nedoporučil. Především proto, že by si to moje klientka nepřála.“

V tomto okamžiku Poirota přerušil doktor Donaldson. „Vaše klientka?“

Poirot se na něj otočil.

„Mojí klientkou je slečna Emily Arundellová. Jednám v jejím zájmu. Přála si především, aby nedošlo k žádnému skandálu.“

Pominu následujících deset minut výkladu, protože bych jen zbytečně opakoval, co čtenář už ví. Poirot pohovořil o dopise, který dostal, dokonce ho otevřel a přečetl nahlas. Vylíčil, jak postupoval dál, jak dojel do Market Basing a objevil, jakým způsobem někdo zinscenoval nehodu na schodech.

Pak se odmlčel, znovu si odkašlal a pokračoval:

„Nyní vás provedu po cestách, kterými jsem musel projít, abych se dobral pravdy. Jsem přesvědčen, že vás nyní seznámím s pravdivou rekonstrukcí faktů tohoto případu.

Pro začátek je nutné, abych přesně popsal, co se odehrávalo v mysli slečny Arundellové. Podle mého názoru je to celkem snadné. Spadla ze schodů a její pád se přičítal na vrub psa Boba a jeho míčku — *ona si však myslela něco jiného*. Jak tak ležela v posteli, zaměstnávala svou aktivní a inteligentní mysl tím, že si přehrávala v duchu okolnosti pádu a došla k velice jednoznačnému závěru. Někdo se ji schválně pokusil zranit — a možná i zabít.

Poté, co došla k tomuto závěru, postupovala dál a uvažovala, kdo to mohl být. V domě tehdy bylo *sedm* lidí — čtyři hosté, společnice a dvě služebné. Z těchto sedmi lidí bylo možné jen jednu osobu zprostit viny — protože by ze smrti slečny Arundellové neměla žádný prospěch. Slečna Arundellová v podstatě nepodezírala služebné — byly u ní řadu let a věděla, že jsou jí oddány. Zůstávaly tedy čtyři osoby, z toho tři z rodiny a jedna spojená s rodinou sňatkem. *Tito čtyři lidé by měli z její smrti prospěch — tři přímo, jedna nepřímo*.

Slečna Arundellová se dostala do obtížné situace, protože měla silný vztah ke své rodině. Nebyla člověk, který by — jak se říká —

pral špinavé prádlo na veřejnosti. Na druhou stranu ale také nebyla člověk, který by plaše přihlížel pokusu o vraždu!

Rozhodla se a napsala mi. Udělala i další krok. Tento druhý krok byl podle mého názoru podnícen dvěma impulzy. Jedním byl myslím výrazný pocit *nechuti* ke všem příbuzným! Podezírala je všechny a rozhodla se, že je za každou cenu pokoří! Druhým, rozumnějším důvodem byla snaha ochránit svůj život. Uvědomila si, jakým způsobem by toho mohla dosáhnout. Jak víte, napsala svému právníkovi panu Purvisovi a uložila mu, aby sepsal novou závěť ve prospěch osoby, která jako jediná v domě — podle přesvědčení slečny Arundellové — nemohla mít prsty v zinscenování nehody.

Podle dopisu a podle toho, co slečna Arundellová dál podnikla, mohu teď celkem s jistotou říct, že se její *neurčité* podezření čtyř osob změnilo ve velmi *určité* podezření *jediné* osoby. Celkové vyznění dopisu chápu tak, že slečna Arundellová úzkostlivě trvala na naprosté důvěrnosti, protože se tato záležitost dotýkala rodinné cti.

Domnívám se, že z viktoriánského pohledu to znamená, že byla do aféry zapletena osoba, která je *nositelem rodinného jména*, a s největší pravděpodobností šlo o muže.

Kdyby podezírala paní Taniosovou, obávala by se sice o svou bezpečnost, ale už by ji tolik netrápila čest rodiny. Pro Terezu Arundellovou by platilo víceméně totéž, ale u Charlese už situaci pociťovala jinak. Mnohem intenzivněji.

Charles byl *Arundell*. Nesl rodinné *jméno*! Důvody k podezření se zdají být jasné. Především neměla o Charlesovi žádné iluze. Rodinné jméno už jednou málem zhanobil. Věděla tedy, že je to nejen *potenciální*, ale *skutečný* zločinec! Zfalšoval její jméno na šeku. A od zfalšování je jen krůček — k vraždě!

Kromě toho s ním měla jen dva dny před nehodou celkem suggestivní rozhovor. Požádal ji o peníze, ona odmítla a on zareagoval lehkovážnou poznámkou, že je na nejlepší cestě k tomu, aby ji někdo odkrágloval. Odpověděla, že se o sebe umí postarat sama! Synovec prý na to řekl: ‚Nebud’ si tak jistá.‘ A o dva dny později došlo k té neblahé nehodě.

Není divu, že slečna Arundellová, jak tak ležela v posteli a dumala o té nehodě, došla nakonec k závěru, že tím, kdo jí usiloval o život, byl *Charles Arundell*.

Sled událostí je naprosto jasný. Rozhovor s Charlesem. Nehoda. Dopis mně, napsaný ve velkém rozrušení. Dopis právníkovi. Následující úterý 21. dubna pan Purvis přiváží novou závěť a slečna Arundellová ji podepisuje.

Charles s Terezou přijíždějí další víkend a slečna Arundellová okamžitě podniká nezbytné kroky, aby si zajistila bezpečí. *Řekne Charlesovi o závěti. A nejenže mu o ní řekne, ona mu ji i ukáže! To je podle mého mínění naprosto rozhodující. Případnému vrahovi jasně říká, že její smrtí nic nezíská!*

Předpokládá pravděpodobně, že Charles tuto informaci předá i své sestře. Ale on to neudělal. Proč? Řekl bych, že měl velice dobrý důvod — cítil se provinile! Byl přesvědčený, že teta změnila poslední vůli kvůli *němu*. Ale *proč* se cítil provinile? Protože se skutečně pokusil tetu zabít? Anebo proto, že sebral z tetina stolu peníze? Buď mlčel kvůli skutečnému zločinu, nebo kvůli drobnému přestupku. Každopádně Tereze nic neřekl a doufal, že teta změní názor.

Co se týče duševního rozpoložení slečny Arundellové, domnívám se, že jsem zrekonstruoval události celkem správně. Následně jsem musel zvážit, jestli její podezření bylo skutečně ospravedlnitelné.

Uvědomil jsem si stejně jako ona, že podezírám velice úzký okruh lidí — přesně sedm osob. Charlese a Terezu Arundellovy, doktora Taniose a jeho ženu. Dvě služebné. Slečnu Lawsonovou. Existovala ještě osmá osoba, která se měla vzít v úvahu, ale o té jsem se dozvěděl až později. Byl to doktor Donaldson, který v domě večeřel.

Těchto sedm lidí, kteří přicházeli v úvahu, se dá snadno rozdělit do dvou kategorií. Šest z nich mohlo mít větší či menší prospěch ze smrti slečny Arundellové. Pokud zločin spáchal některý z nich, udělal to pravděpodobně pouze pro zisk. Do druhé kategorie patří pouze jeden člověk — slečna Lawsonová. Ta neměla smrtí slečny Arundellové získat nic, ale *díky nehodě* získala velmi mnoho *pozdějí*!

To znamená, že pokud slečna Lawsonová zinscenovala onu takzvanou nehodu...”

„Nic takového jsem neudělala!“ přerušila ho slečna Lawsonová. „Takové ostudné řeči! Jak tam může takhle stát a říkat něco takového!“

„Trpělivost, madam. A buďte tak hodná a nepřerušujte mě laskavě,“ řekl Poirot.

„Na mém protestu trvám! Je to ostudné! Ostudné!“

Poirot si jí přestal všimát a pokračoval.

„Řekl jsem, že *pokud* slečna Lawsonová onu nehodu nastražila, musela to udělat z *úplně jiného* důvodu — musela to navléknout tak, aby slečna Arundellová *přirozeně podezírala členy své vlastní rodiny a odvrhla je*. To *byla* možnost! Pátral jsem po nějakém důkazu, který by buď potvrdil nebo vyvrátil moji domněnku, a odhalil jsem jeden velice důležitý fakt. Kdyby slečna Lawsonová chtěla, aby slečna Arundellová podezírala členy své rodiny, zdůrazňovala by skutečnost, že Bob byl celou noc *venku*. Slečna Lawsonová však naopak dělala všechno pro to, aby se to slečna Arundellová *nedozvěděla*. A proto tvrdím, že slečna Lawsonová *musí* být nevinná.“

„To bych řekla!“ ozvala se slečna Lawsonová zostra.

„Potom jsem uvažoval o smrti slečny Arundellové. Dojde-li k jednomu pokusu o vraždu, následuje většinou druhý. Slečna Arundellová zemřela během čtrnácti dnů po prvním pokusu, a to je pro mě významný fakt. Začal jsem s vyšetřováním.

Doktor Grainger, zdá se, neviděl na smrti své pacientky nic neobvyklého. To mou teorii poněkud znejistilo. Když jsem však vyšetřoval okolnosti posledního večera před onemocněním slečny Arundellové, narazil jsem na významnou informaci. Slečna Isabel Trippová se zmínila o světelné aureole, která se zjevila kolem hlavy slečny Arundellové. Její sestra tento jev potvrdila. Mohly si to pochopitelně vymyslet — v duchu romantických představ — ale já si myslím, že něco takového by se neobjevilo jen tak bez příčiny. Slečna Lawsonová mi také poskytla zajímavou informaci. Hovořila o světelné stuze, která se vinula slečně Arundellové z úst a vytvářela kolem její hlavy světelný opar.

I když dvě různé osoby popsaly tento úkaz rozdílně, *skutečnost* byla tatáž. Pokud si odmyslím spiritualistický význam, mohu ji shrnout takto: *Dotyčné noci dech slečny Arundellové fosforeskoval!*“

Doktor Donaldson se na své židli lehce pohnul.

Poirot pokývl hlavou jeho směrem.

„Ano, začíná vám to být jasné. Fosforeskujících látek není mnoho. První a nejběžnější mi poskytla přesně to, co jsem hledal. Přechtu vám krátký výňatek z článku o otravě fosforem.

Dech postižené osoby může fosforeskovat dřív, než pocítí jakékoli příznaky. To viděla ve tmě slečna Lawsonová i slečny Trippovy — fosforeskující dech slečny Arundellové — světelný opar. A teď čtu dál. *Když se žloutenka zcela projeví, může pacient vykazovat nejen příznaky způsobené toxickou reakcí fosforu, ale bude také trpět všemi příznaky, které jsou způsobeny zadržením žluče v krvi. Z tohoto hlediska pohledu také neexistuje žádný zvláštní rozdíl mezi otravou fosforem a onemocněním jater — jako například chronickým úbytkem jater.*

Vidíte, jak je to chytře vymyšlené? Slečna Arundellová léta trpěla chorobou jater. Symptomy otravy fosforem by vypadaly *jen jako další záchvat téhož onemocnění.* Nic nového, nic překvapujícího.

Ach, to byl dobře naplánovaný zločin! Zahraniční zápalky — pasta proti škodlivému hmyzu? Sehnat fosfor není nic těžkého, stačí malá dávka — i ta způsobí smrt. Léčebná dávka je 1/100 až 1/30 mg.

Voilà. Jak prostá — jak úžasně prostá je najednou celá záležitost! Doktora vrah samozřejmě oklamal — uvědomil jsem si, že to nebylo těžké, když jsem zjistil, že nemá v pořádku čich — výrazným symptomem otravy fosforem je pach česneku v dechu pacienta. Neměl nejmenší podezření — proč by měl mít? Nevyskytly se žádné podezřelé okolnosti a jediné věci, která ho mohla upozornit na skutečný stav věcí, nevěnoval pozornost — a kdyby jí pozornost věnoval, označil by ji za spiritualistický nesmysl.

Svědectví slečny Lawsonové a slečen Trippových mě přesvědčilo o tom, že byl spáchán zločin. Stále však ještě zůstávala nezodpovězená otázka — *kdo* ho spáchal? Služebné jsem vyloučil — svým založením očividně neodpovídaly typu člověka, který by spáchal

takový zločin. Vyloučil jsem slečnu Lawsonovou, protože by těžko vyžvanila informaci o světelné emanaci, kdyby měla se zločinem něco společného. Vyloučil jsem Charlese Arundella, protože *věděl, že by tetinou smrtí nic nezískal — viděl přece závěť*.

Zůstává jeho sestra Tereza, doktor Tanios, paní Taniosová a doktor Donaldson, který — jak jsem zjistil — tady večeřel toho dne, kdy došlo k nehodě s míčkem.

V tomto bodě vyšetřování jsem neměl téměř nic, co by mi pomohlo. Musel jsem se vrátit k psychologii zločinu a *osobnosti zločince*! Oba zločiny měly zhruba *stejnou osnovu*. Oba byly *prosté*. Oba byly chytře a zdařile provedené. Vyžadovaly sice jistou dávku znalostí, ale nic moc odborného. Informace o otravě fosforem se dají snadno zjistit a fosfor samotný, jak už jsem řekl, se dá lehce sehnat, zvlášť v cizině.

Nejdřív jsem uvažoval o obou mužích. Oba jsou lékaři a oba jsou chytří. Kteréhokoli z nich mohl napadnout fosfor jako vhodný prostředek právě v tomto případě, ale nehoda s míčkem mi nějak neseseděla k mužskému způsobu myšlení. Nehoda s míčkem se mi zdála být typicky ženskou záležitostí.

Nejprve jsem uvažoval o Tereze Arundellové. Měla jisté předpoklady. Je troudalá, bezohledná a nemá žádné velké zábrany. Vedla až dosud sobecký a požívačný způsob života. Vždycky měla, co chtěla, ale teď se právě dostala do situace, kdy zoufale potřebuje peníze — pro sebe i pro muže, kterého miluje. Z jejího chování jsem také usoudil, že ví, že její teta byla zavražděna.

Mezi ní a jejím bratrem existovalo zajímavé napětí. Domnívám se, že z vraždy podezírali *jeden druhého*. Charles se ji snažil přesvědčit, aby připustila, že *věděla o existenci nové závěti*. Proč? Evidentně proto, že kdyby o ní věděla, nebyla by podezřelá z vraždy. Tereza zase na druhé straně určitě nevěřila Charlesovu prohlášení, že mu teta poslední vůli ukázala! Považovala to za neobratný pokus odvrátit od sebe podezření.

A pak tu byl ještě jeden významný fakt. Charles zjevně váhal, když měl vyslovit slovo *arzenik*. Později jsem zjistil, že dopodrobna vyzpovídal starého zahradníka a chtěl vědět, jak účinné jsou jedy na plevel. Bylo jasné, nač myslel.“

Charles Arundell si poposedl.

„Myslel jsem na to,“ řekl. „Ale asi na to nemám žaludek.“

Poirot se na něj podíval a přikývl.

„Přesně tak. Neodpovídá to vaší *psychologii*. Vaše zločiny budou vždycky zločiny ze slabosti. Krádež, podvod — ano, to je to nejjednodušší — ale zabít — *ne!* Zabít může člověk, který je posedlý určitou myšlenkou.“

Poirot znovu nasadil přednáškový tón.

„Došel jsem k závěru, že Tereza Arundellová je dostatečně silná a schopná, aby takový zločin spáchala, ale musel jsem zvážit i další skutečnosti. Nikdy se nedostala do úzkých, žila naplno, sobecky — takový typ člověka nezabíjí — snad jediné v náhlém afektu. A přesto jsem si byl téměř jistý, že *to byla právě ona, kdo vzal z plechovky jed na plevel*.“

Tereza se najednou ozvala.

„Řeknu vám pravdu. Měla jsem ten nápad. A vzala jsem z plechovky trochu jedu. Ale nemohla jsem to udělat! Miluju život — být naživu — nemohla bych to nikomu udělat — připravit někoho o život... Možná jsem špatná a sobecká, ale jsou věci, které bych neudělala! Nezabila bych člověka, který dýchá a žije!“

Poirot přikývl.

„Ne. To je pravda. A nejste tak špatná, jak říkáte, mademoiselle. Jste jenom mladá — a nezodpovědná.“

Poirot navázal na přerušenu řeč.

„Zbývá paní Taniosová. Jakmile jsem ji uviděl, všiml jsem si, že má strach. Viděla, že jsem si toho všiml, a rychle to dokázala zužitkovat ve svůj prospěch. Přesvědčivým způsobem sehrála roli ženy, *kteřá se bojí o svého muže*. O chvíli později změnila taktiku. Udělala to chytře, ale mě tou změnou neoklamala. Žena se může bát *o svého muže*, nebo se může bát *svého muže*, ale těžko zvládne *obojí*. Paní Taniosová se rozhodla pro druhou roli — a hrála ji velice chytře — dokonce i to, jak za mnou vyšla ven do hotelové haly a předstírala, že mi chce něco říct. Když za ní přišel její muž — což předpokládala — předstírala, že před ním nemůže mluvit.

Okamžitě jsem pochopil, že se nebojí svého muže, ale že ho nemá ráda. A také mi bylo hned jasné — když jsem shrnul všechna

fakta — že právě toto je typ člověka, jakého jsem hledal. Žádný požitkář, ale zklamaná žena. Nehezka dívka, která vede nudný život, neschopná zaujmout muže, které by si přála zaujmout, a tak nakonec raději akceptuje muže, o něhož nestojí, než aby zůstala starou pannou. Mohl jsem sledovat, jak byla postupně čím dál nespokojenější se svým životem, s životem ve Smyrně, kde byla odříznutá od všeho, na čem si zakládala. Pak se jí narodily děti, k nimž vášnivě přilnula.

Manžel jí byl naprosto oddaný, ale ona ho měla ráda čím dál méně. Spekuloval s jejími penězi a přišel o ně — další důvod k zášti.

Jen jediná věc rozjasňovala její jednotvárný život — naděje na smrt tety Emily. Pak by měla peníze, získala by nezávislost a prostředky na vzdělání dětí podle svých představ — uvědomte si, že vzdělání pro ni znamenalo hodně, protože byla dcerou profesora!

Zločin možná plánovala už před příjezdem do Anglie. Možná ho měla v hlavě jen jako nerozpracovaný nápad. Věděla něco o chemii, protože v mládí pomáhala otci v laboratoři a znala zdravotní potíže slečny Arundellové. Byla si tedy dobře vědoma toho, že fosfor bude pro její záměr ideální.

Když pak přijela do Littlegreenu, naskytla se jí mnohem jednodušší možnost. Míček psa Boba — provázek nebo struna natažená nahore na prvním schodu. Jednoduchý šikovný nápad. Typicky ženský nápad.

Podnikla první pokus — a nevyšlo to. Určitě ji nenapadlo, že si slečna Arundellová uvědomila, jak to s její nehodou ve skutečnosti bylo. Podezření slečny Arundellové se soustředilo pouze na Charlese. Pochybuji, že se její chování k Belle nějak změnilo. A tak se tato uzavřená, nešťastná, ambiciózní žena odhodlaně a v tichosti pustila do uskutečňování původního plánu. Objevila vynikající prostředek, jak jed tetě podat. Slečna Arundellová si pravidelně po jídle brala léčivé kapsle, které vypadaly jako maličké pouzdro. Otevřít kapsli, vysypat obsah, naplnit ji fosforem a zase zavřít byla hračka. Zvládlo by to i malé dítě.

Uložila kapsli mezi ostatní. Teta Emily ji dříve nebo později spolkne. Nikoho ani nenapadne uvažovat o jedu. A i kdyby to z nějakého nepravděpodobného důvodu někoho napadlo, ona sama bude v té době daleko od Market Basing.

Přesto udělala jedno bezpečnostní opatření. Zfalšovala podpis svého manžela na receptu a vyzvedla si v lékárně dvojité balení chlortalhydrátu. Nemám nejmenší pochybnosti o jejích důvodech — chtěla ho mít pro všechny případy při sobě.

Jak už jsem říkal, byl jsem od první chvíle, kdy jsem paní Taniosovou uviděl, přesvědčený o tom, že mám před sebou člověka, kterého hledám. Neměl jsem však proti ní *jediný* důkaz. Musel jsem postupovat opatrně. Kdyby paní Taniosová získala sebemenší podezření, že o ní vím, mohla by spáchat další zločin. Jsem přesvědčený, že ten nápad už zrál v její hlavě. Měla jediné velké přání — zbavit se svého manžela.

První vražda jí přinesla hořké zklamání. Peníze — ty opojné peníze — připadly slečně Lawsonové! Byla to pro ni rána, ale pustila se do práce. Postupovala velice inteligentně — začala nahlodávat svědomí slečny Lawsonové, které podle mého názoru už stejně nebylo tak docela čisté.“

Z míst, kde seděla slečna Lawsonová se najednou ozval hlasitý vzlyk. Slečna vytáhla kapesník a začala do něj plakat.

„Bylo to hrozná,“ vyrazila ze sebe mezi vzlyky. „Zachovala jsem se špatně! Hrozně špatně. Víte... byla jsem tak zvědavá, co je v té závěti... Proč nechala slečna Arundellová sepsat novou... Jednou, když slečna spala, se mi podařilo odemknout její psací stůl. A tak jsem se dozvěděla, že odkázala všechno *mně*! Samozřejmě mě vůbec nenapadlo, že to bude *tolik* peněz! Myslela jsem, že snad pár tisíc — víc ne. A proč ne? Její vlastní příbuzní o ni konec konců ve skutečnosti *neměli zájem*. Ale pak, když jí bylo tak zle, mě požádala, abych jí závěť přinesla. Tušila jsem — byla jsem si jistá — že ji chce zničit... A v tu chvíli jsem se zachovala tak špatně. Řekla jsem jí, že ji poslala panu Purvisovi. Byla chudinka tak zapomnětlivá. Vůbec si nepamatovala, co kam dala nebo co udělala. Uvěřila mi. Řekla, abych napsala panu Purvisovi, že nám ji má poslat, a já jsem slíbila, že to udělám.

Ach, bože... ach, bože... a pak se jí udělalo mnohem hůř a už nemohla ani myslet. A umřela. A když se závěť četla a bylo to tolik peněz, cítila jsem se *strašně*. Tři sta sedmdesát pět tisíc liber. V živo-

tě mě nenapadlo, že by to mohlo být tolik... Nikdy bych to neudělala.

Měla jsem pocit, jako bych ty peníze *zpronevěřila* — nevěděla jsem, co mám dělat. Když ke mně Bella před pár dny přišla, řekla jsem jí, že jí polovinu dám. Věděla jsem, že pak zase budu moct být šťastná.“

„Vidíte?“ řekl Poirot. „Paní Taniosové se dařilo uskutečňovat její plán. Proto se tak urputně stavěla proti každému pokusu zvrátit platnost závěti. Měla svůj vlastní plán a poštvat si proti sobě slečnu Lawsonovou byla ta poslední věc, kterou potřebovala. Předstírala sice samozřejmě, že souhlasí s manželem, ale dala velice jasně najevo, co si myslí doopravdy.“

Od té chvíle měla dva cíle — odtrhnout sebe i děti od doktora Taniose a získat svůj díl dědictví. Pak by měla, co chtěla — chtěla žít se svými dětmi v Anglii a být bohatá a spokojená.

Postupem času se jí čím dál tím méně dařilo skrývat nechuť k manželovi. Vlastně se o to ani nesnažila. A on se kvůli ní chudák skutečně trápil. Pravděpodobně vůbec nechápal její jednání, které však bylo ve skutečnosti velice logické. Hrála roli týrané ženy. Jestliže jsem někoho podezíral — a ona si byla jistá, že ano — pak chtěla, abych uvěřil, že vraždu spáchal její manžel. K té druhé vraždě, kterou podle mého názoru už naplánovala, mohlo dojít v kteroukoli chvíli. Věděl jsem, že má u sebe smrtelnou dávku chloralu. Obával jsem se, že zinscenuje sebevraždu a doznání svého muže.

A to jsem pořád ještě neměl proti ní žádný důkaz! Když už jsem málem začal propadat zoufalství, konečně jsem něco získal! Slečna Lawsonová mi řekla, že viděla Terezu Arundellovou, jak klečí na schodech. Bylo to tu noc na velikonoční pondělí. Brzy jsem si ověřil, že slečna Lawsonová nemohla Terezu Arundellovou vidět docela jasně — ne tak jasně, aby rozeznala její *obličej*. Přesto si byla svou identifikací jistá. Když jsem na ni přitlačil, zmínila se o broži s Terezinyými iniciálami — T.A.

Požádal jsem slečnu Terezu Arundellovou, aby mi brož ukázala. Při té příležitosti slečna Tereza rozhodně popřela, že by na schodech v uvedenou dobu byla. Jakmile jsem brož uviděl v zrcadle, udeřilo mě to do očí — pochopil jsem, jak to bylo. Slečna Lawsonová se v

polospánku podívala do zrcadla a uviděla v šeru postavu s iniciálami, které se leskly ve světle žárovky. Na základě toho došla k závěru, že to byla Tereza.

Pokud však v zrcadle viděla TA., pak ve skutečnosti iniciály musely být AT. — v zrcadle se přece obraz převrátí.

Pochopitelně! Matka paní Taniosové se jmenovala Arabella Arundellová. Bella je jen zkratka. A.T. znamená Arabella Taniosová. Na tom, že paní Taniosová měla podobnou brož jako slečna Tereza, nebylo nic divného. O Vánocích to byla novinka, ale na jaře ji už nosil kdekdo a já jsem si všiml, že se paní Taniosová chtěla podobat své sestřenici. Nosila podobné klobouky i šaty, ovšem jiné cenové kategorie.

Pro mě byl případ jasný a prokázaný.

Co jsem měl dál podniknout? Požádat vnitro o povolení k exhumaci? To by se jistě dalo zařídit. *Mohl* jsem dokázat, že slečna Arundellová byla otrávena fosforem, i když o tom nebylo pochyb. Tělo bylo pohřbeno dva měsíce a já jsem zjistil, že v jistých případech otravy fosforem nebyly nalezeny žádné stopy a posmrtné známky otravy nebyly průkazné. *Mohl* jsem dokázat, že si paní Taniosová pořídila fosfor? Pravděpodobně ne, protože si ho nejspíš koupila v zahraničí.

V tomto okamžiku podnikla paní Taniosová rozhodnou akci. Opustila manžela a spolehla se na soucit slečny Lawsonové. A s konečnou platností obvinila svého manžela z vraždy.

Věděl jsem, že nebudu-li jednat, stane se doktor Tanios další obětí své ženy. Zařídil jsem, aby se nemohli setkat, a paní Taniosové jsem namluvil, že je to kvůli její vlastní bezpečnosti. Proti tomu nemohla dost dobře nic namítat. Ve skutečnosti mi šlo o bezpečí doktora Taniose. A pak... a pak...

Poirot se odmlčel. Poměrně dlouho stál bez hnutí. Z tváří se mu vytratila barva.

„Bylo to jen dočasné opatření. Musel jsem zajistit, aby vrah neudeřil znovu. Musel jsem zajistit bezpečí nevinných lidí.

A tak jsem sepsal svou verzi případu a dopis jsem dal Paní Taniosové.“

Hodnou chvíli nikdo nepromluvil.

Pak vykřikl doktor Tanios:

„Ach, bože, tak proto si vzala život!“

„Nebylo to tak nejlepší?“ řekl Poirot tiše. „Ona si myslela, že ano. Bylo třeba myslet na děti.“

Doktor Tanios schoval obličej do dlaní.

Poirot k němu popošel a položil mu dlaň na rameno.

„Muselo to být. Věřte, že to bylo nutné. Došlo by k dalším vraždám. První na řadě byste byl vy a pak možná — za jistých okolností — i slečna Lawsonová.“

Odmlčel se.

Doktor Tanios promluvil zlomeným hlasem

„Jednou chtěla — abych si vzal prášek na spaní... Něco v jejím obličejí mi... ten prášek jsem vyhodil. A od té chvíle jsem byl přesvědčený, že trpí duševní chorobou.

„Berte to tak. Jistě je to i částečně pravda, ale ne z právního hlediska. Věděla, co dělá...“

„Byla pro mě moc dobrá — vždycky,“ řekl vážným hlasem doktor Tanios.

Podivný epitaf na hrob vražedkyně, která se sama přiznala!

TŘICÁTÁ KAPITOLA

Pár slov na závěr

Dál už není moc co dodat.

Tereza se krátce po uzavření případu vdala za svého doktora. Časem jsem oba novomanžele lépe poznal a přišel jsem Donaldsonovi na chuť — cením si jeho pronikavého úsudku, silného charakteru a lidskosti. Musím říct, že jeho chování se nezměnilo — je stále tak strohý a pedantický jako vždy. Tereza ho v jeho přítomnosti často imituje. Myslím, že je obdivuhodně šťastná a zcela pohlcená kariérou svého muže. Doktor si už získává dobré jméno a je autoritou v problematice žláz s vnitřní sekrecí.

Slečna Lawsonová se v náhlém záchvatu výčitek svědomí chtěla zbavit veškerého dědictví, v čemž jí bylo zabráněno. Pan Purvis sepsal smlouvu, s níž souhlasily všechny strany. Majetek slečny Amn-dellové byl rovným dílem rozdělen mezi slečnu Lawsonovou, sourozence Arundellovy a Taniosovy děti.

Charles utratil svůj podíl zhruba za rok a teď je nejspíš v Britské Kolumbii.

Ještě došlo ke dvěma drobným příhodám.

„Vy jste ale mazaný chlapík, což?“ zastavila nás jednoho dne slečna Peabodyová, právě když jsme vycházeli z branky u domu Littlegreen. „Podařilo se vám všechno ututlat! Žádná exhumace. Všechno decentně urovnáno.“

„Zdá se, že není nejmenších pochyb o tom, že slečna Arundellová zemřela na chronický úbytek jater,“ řekl Poirot tichým hlasem.

„Velice uspokojujvý závěr,“ řekla slečna Peabodyová. „Slyšela jsem, že se Bella Taniosová předávkovala prášky na spaní.“

„Ano, velice smutná záležitost.“

„Byl to takový nešťastný typ člověka — vždycky chtěla, co neměla. Z takových lidí se někdy stanou podivíni. Měla jsem jednu kuchařku. Stejný typ. Nehezské děvče. Věděla to. Začala psát anonymní dopisy. Lidi mívají divné vrtochy. Ach jo, snad je to tak lepší.“

„Snad ano, madam. Doufejme.“

„No tak,“ řekla slečna Peabodyová a chystala se na další cestu, „jak říkám, ututlal jste to pěkně. Opravdu pěkně.“ A odešla.

Pak jsem za sebou uslyšel žalostné „haf“.

Obrátil jsem se a otevřel branku.

„Tak pojd', kamaráde.“

Bob vyběhl ven. V hubě držel míček.

„Ten si na vycházku neber.“

Bob si povzdechl, otočil se a pomalu nechal míček spadnout na zem. Smutně se na něj podíval a znovu vyšel ven.

Vzhlédl ke mně.

„Když to říkáš, pane, tak je to asi v pořádku.“

Zhluboka jsem se nadechl.

„Řeknu vám, Poirote, že je to dobrý pocit, mít zase psa.“

„Válečná kořist,“ řekl Poirot. „Ale musím vám připomenout, milý příteli, že ho slečna Lawsonová dala *mně*, ne *vám*.“

„To je možné, ale vy to vlastně se psy neumíte, Poirote. Nerozumíte psí psychologii! To my si teď s Bobem rozumíme úplně dokonale, vid'?“

„Haf,“ přisvědčil Bob energicky.

Obsah

- 1/ Paní domu Littlegreen
- 2/ Příbuzní
- 3/ Nehoda
- 4/ Slečna Arundellová píše dopis
- 5/ Hercule Poirot dostává dopis
- 6/ Jedeme do Littlegreenu
- 7/ Oběd u George
- 8/ Interiér domu Littlegreen
- 9/ Rekonstrukce nehody s míčkem
- 10/ Návštěva u slečny Peabodyové
- 11/ Návštěva u slečen Trippových
- 12/ Poirot probírá případ
- 13/ Tereza Arundellová
- 14/ Charles Arundell
- 15/ Slečna Lawsonová
- 16/ Paní Taniosová
- 17/ Doktor Tanios
- 18/ „Zakopaný pes“
- 19/ Návštěva u pana Purvise
- 20/ Podruhé v domě Littlegreen
- 21/ Lékárník — sestra — doktor
- 22/ Žena na schodech
- 23/ Přichází doktor Tanios
- 24/ Tereza prý na schodech nebyla
- 25/ Sedím se zavřenýma očima a přemýšlím
- 26/ Paní Taniosová nechce mluvit
- 27/ Návštěva doktora Donaldsona
- 28/ Další oběť
- 29/ Shrnutí případu v domě Littlegreen
- 30/ Pár slov na závěr

AGATHA CHRISTIE

Němý svědek

Z anglického originálu Dumb Witness,
vydaného roku 1984 nakladatelstvím Fontana/Collins v Glasgow,
přeložila Hana Petráková
Redigovala Ráchel Mazúchová
Obálku navrhl Ivan Brůha
Vydala Euromedia Group k. s. — Knižní klub v Praze roku 2006
jako svou 3663. publikaci
Odpovědný redaktor Jakub Sedláček
Technický redaktor David Dvořák
Počet stran 288
Sazba Pavel Hogen, Horní jiřetín
Tisk GGP Media GmbH, Pössneck
Vydání druhé, v tomto překladu a v Knižním klubu první

www.euromedia.cz

www.knizniweb.cz

www.agatha.cz

Příbuzní už se nemohou dočkat tučného dědictví po tetičce Emily, ale ta jako na potvoru ne a ne umřít, a za života nechce pustit ani chlup. A to přitom všichni peníze tak zoufale potřebují! Nakonec se do toho vloží pes Bob a nastraží na milou Emily past v podobě míčku zapomenutého na schodech. Anebo to nebyl pes, kdo ho tam nechal? A byl to vůbec míček? Ale vždyť je to vlastně jedno, teta nakonec stejně umře přirozenou smrtí. Nebo snad ne? Poté, co dostane dopis s prosbou o pomoc, pouští se slavný detektiv Hercule Poirot do pátrání, na jehož konci budou všechny záhady objasněny a všechny otázky samozřejmě správně zodpovězeny.